ਹੱਕ, ਸੱਚ, ਇਨਸਾਫ਼ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖਤਾ ਲਈ ਲੜ ਰਹੇ ਲੋਕ ਕਿਤੇ ਵੀ ਹੋਣ ਉਹ ਸਾਡੇ ਲੋਕ ਹਨ

ਸਾਡੇ ਲੋਕ

website—www.sadelok.com

SADE LOK

8-14 ਜੁਲਾਈ 2020

ਸਾਲ ਗਿਆਰਵਾਂ - ਅੰਕ 28

email : info@sadelok.com

Ph. : 510-706-1300

Fax : 925-373-1300

ਸਿੱਖਾਂ ਲਈ ਇਨਸਾਫ਼ ਮੰਗਣ ਵਾਲੇ ਅਤੇ ਕੌਮ ਦੀ ਅਜ਼ਾਦੀ ਲਈ ਲੜਨ ਵਾਲੇ Sikhs for Justice ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ Terrorist ਕਹਿਣਾ ਭਾਰਤੀ ਹਕੂਮਤ ਵਲੋਂ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦਾ ਬਲਾਤਕਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਬਰਾਬਰ : ਸ੍ਰ. ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਉਪਲ

(ਬਾਕੀ ਸਫ਼ਾ 3 'ਤੇ)

ਅੱਜ ਤੱਕ ਕਿਸੇ ਚੀਨੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ 'ਤੇ ਕਦੇ ਅਟੈਕ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕਦੇ ਚੀਨੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀਆਂ ਮਾਵਾਂ, ਭੈਣਾਂ, ਬੱਚੀਆਂ ਨਾਲ ਬਲਾਤਕਾਰ ਕੀਤਾ, ਸਿੱਖਾਂ ਦਾ ਚੀਨ ਨਾਲ ਕੋਈ ਰੌਲਾ ਨਹੀਂ : ਸ. ਭਜਨ ਸਿੰਘ ਭਿੰਡਰ

(ਪੜ੍ਹੋ ਸਫ਼ਾ 2 'ਤੇ)

ਸ਼ਿਕਾਗੋ 'ਚ ਭਾਰੀ ਗੋਲੀਬਾਰੀ 'ਚ 7,8 ਅਤੇ 14 ਸਾਲ ਦੇ ਬੱਚਿਆ ਸਮੇਤ

17 ਮੌਤਾਂ-87 ਜ਼ਖ਼ਮੀ ਕਾਇਰ ਕਾਤਿਲ ਫਰਾਰ

ਸਿਆਟਲ, 6 ਜੁਲਾਈ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਸ਼ਿਕਾਗੋ ਸ਼ਹਿਰ 'ਚ ਬੀਤੇ ਦਿਨੀਂ ਹੋਈ ਭਾਰੀ ਗੋਲੀਬਾਰੀ 'ਚ ਇਕ 7 ਸਾਲਾ ਬੱਚੀ ਸਮੇਤ 17 ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਅਤੇ 87 ਹੋਰ ਜ਼ਖ਼ਮੀ ਹੋ ਗਏ। ਜ਼ਖ਼ਮੀਆਂ 'ਚ ਕਈਆਂ ਦੀ ਹਾਲਤ ਗੰਭੀਰ ਬਣੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਪੁਲਿਸ ਬੁਲਾਰੇ ਟਾਮ ਅਹਿਰਨ ਨੇ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਐਂਗਲਵੁੱਡ ਇਲਾਕੇ 'ਚ ਹੋਏ ਇਕ ਵੱਡੇ ਇਕੱਠ 'ਤੇ ਚਾਰ ਅਣਪਛਾਤੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੇ ਅੰਨ੍ਹੇਵਾਹ ਗੋਲੀਆਂ ਚਲਾ ਦਿੱਤੀਆਂ, ਜਿਸ ਨਾਲ 7,8 ਅਤੇ 14 ਸਾਲ ਦੇ ਬੱਚਿਆ ਸਮੇਤ 17 ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ। 7 ਸਾਲਾ ਬੱਚੀ ਅਪਣੀ ਦਾਦੀ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਆਈ ਹੋਈ ਸੀ ਜਿਸਨੂੰ ਬੇਦਰਦ ਕਾਤਿਲਾ ਨੰਨੀ ਉਮਰ ਵਿੱਚ

(ਬਾਕੀ ਸਫ਼ਾ 23 'ਤੇ)

ਪਾਕਿਸਤਾਨ 'ਚ ਗੁਰੂ ਘਰਾਂ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਗਏ ਸਿੱਖਾਂ 'ਤੇ ਟਰੇਨ ਨਾਲ ਵਾਪਰਿਆ ਹਾਦਸਾ

(ਪੜ੍ਹੋ ਸਫ਼ਾ 5 'ਤੇ)

ਪੰਜਾਬ ਦਾ DGP ਦਿਨਕਰ ਗੁਪਤਾ ਆਪਣਾ ਮਾਂਈਡ ਸੈਟ ਕਰੇ

ਇਹ ਸਿੱਖਾ ਨੂੰ ਐਂਟੀ ਪੰਜਾਬ ਐਂਟੀ ਕਮਿਊਨਟੀ ਨਜ਼ਰ ਆ ਰਿਹਾ

ਮੌੜ ਬੰਬ ਕਾਂਡ ਬਾਰੇ ਤੂੰ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਬੋਲਦਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ 7,8 ਬੇਗੁਨਾਹ ਬੱਚੇ ਮਾਰੇ ਗਏ ਸਨ ਉਥੇ ਤਾਂ ਤੁਹਾਡੀ ਹਿੰਮਤ ਨਹੀਂ

ਕਾਲੇ ਕਨੂੰਨਾਂ ਖਿਲਾਫ ਬੇਕਸੂਰ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੇ ਹੱਕ 'ਚ ਡਟੇ ਸ:ਸੁਖਪਾਲ ਖਹਿਰਾ

(ਬਾਕੀ ਸਫ਼ਾ 23 'ਤੇ)

ਪੀਸ ਗਾਰਡਨ ਵਿਚ ਲੱਗੀ ਮਹਾਤਮਾ ਗਾਂਧੀ ਦੀ ਮੂਰਤੀ ਨਹੀਂ ਹਟਾਈ ਜਾਵੇਗੀ

ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ- ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਨੇ ਮਹਾਤਮਾ ਗਾਂਧੀ ਦੀ ਮੂਰਤੀ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ ਦੀ ਅਪੀਲ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਅਸਲ ਵਿਚ ਇਕ ਆਨਲਾਈਨ ਅਪੀਲ ਵਿਚ ਬਲੈਕ ਲਾਈਵਜ਼ ਮੈਟਰ ਮੁਹਿੰਮ ਪ੍ਰਤੀ ਇਕਜੁਟਤਾ ਦਿਖਾਉਣ ਲਈ ਇਸ ਮੂਰਤੀ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ ਦੀ ਮੰਗ

(ਬਾਕੀ ਸਫ਼ਾ 5 'ਤੇ)

ਇਕ ਹੋਰ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਘਿਰਿਆ ਗੁਰਮੀਤ ਰਾਮ ਰਹੀਮ

ਬੇਅਦਬੀ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਡੇਰਾ ਮੁਖੀ ਨਾਮਜ਼ਦ

(ਬਾਕੀ ਸਫ਼ਾ 16 'ਤੇ)

Padam Builders
ਅਸੀਂ ਘਰ, ਗੈਸ ਸਟੇਸ਼ਨ, ਮੌਲ, ਸ਼ੋਮਰੂਮ ਅਤੇ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕੰਸਟਰਕਸ਼ਨ ਦਾ ਕੰਮ foundation ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਮੁਕੰਮਲ ਹੋਣ ਤੱਕ ਕਰਦੇ ਹਾਂ।
ਸਾਡੇ ਕੰਮ ਦੀ 100 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਗਰੰਟੀ
email:padambuilders@gmail.com
Licensed # 1019803
Bhupinder S. Padam
PH : 510-565-6667

Jaspreet Singh
Attorney at law
ਅਮਰੀਕਾ 'ਚ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਹਾਇਤਾ ਲਈ ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਨਾਮ
ਇਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ, ਬੈਂਕਰਪਸੀ, ਫੈਮਿਲੀ ਲਾਅ
Over 18 Years of Legal Experience
Specializes in :
- USA Immigration
- Citizenship
- Green Card
- Deportation Defense
- PoliticalAsylum
- Detentaion Cases
- Artists
- Singers P3 Visas
- Priest R1 Visas
- Investors EB 5 Visas
- L1 Business Visas
- Family Law
- Criminal Defense Cases
44808 S. Grimmer Blvd.# 208 Fremont, CA 94538 Tel : 510-657-6444
2951 W. Capitol Ave. W. Sacramento CA 95691
4491 West Shaw Ave.#131 Fresno, CA 93711 Tel : 559-271-5511
37-1873 Street Suite #401, Jackson Heights NY 11372 Tel : 718-533-844

PARADISE PALACE BALLROOM
ਭਾਰਤੀ ਖਾਣਿਆਂ ਦੇ ਬਾਦਸ਼ਾਹਤ ਕੇਟਰਿੰਗ
ਸ਼ਾਹੀ ਅੰਦਾਜ ਤੇ ਮਹਿਲ ਵਰਗੀ ਸਜਾਵਟ
1000 ਤੋਂ ਉਪਰ ਪਾਰਟੀ ਹਾਲ
Glory Delight Joy
ਤੁਹਾਡੇ ਸੁਪਨਿਆਂ ਦਾ Paradise
Paradise Ballrooms
4100 Peralta blvd
Fremont CA 94536
Phone (510) 900-6319
www.paradiseballrooms.com

Bhatia & Co, Inc
Certified Public Accountants
Our Services :
AICPA
Business Tax (C crop/S corp/LLC etc)
Individual Tax
Estate Tax
Internation Tax (FBAR/FATCA/5471/5472 etc)
Non-Profit entities
(Formation,IRS,FTB&DOJ approval)
Accounting & Payroll
Sales & Other Taxes
Financial Audit & Review
Tax Audit & Representation (IRS/FTB/BOE etc)
Collection, Lien & Back Taxes
Offer in Compromise
Santa Clara • Pleasanton • Merced
(844) 4USTAX (209)-354-8696
info@bhatiaco.com,www.bhatiaco.com

Bhatia & Co, Inc
Business & Immigration Consultants
IMMIGRATION
Immigrant Visas (Green Card)
- Green Card : Employment based/PERM/NIW
- Green Card : Family based
- Green Card through refugee or asylee
- Green Card : Investor & other categories
PERM
Nonimmigrant Visas
- Fiancee visas
- H1/L1/H4/L2/NAFTA TN/E2/E3
- Student Visa
- B-1/B-2 Visitor Visas and
- Other Categories of nonimmigrant visas
Other Immigrantion Services
- Citizenship
- e-Verify, 1-9 and
- Other Compliance
Other service -B-1/B-2 Visitor Visasextension and other Services
We are not an Attorney in the USA
Santa Clara-Pleasanton-Merced
(844) 4USATAX (209)-354-8696
info@bhatiaco.com,www.Smoothimmigration.com

BIBA INSURANCE
1.800.221.4187
Specializing in Truck Insurance for Owner Operators and Trucking Companies
License #0F71937
ਟਰੱਕਾਂ ਦੀ ਸਸਤੀ ਅਤੇ ਵਧੀਆ ਇੰਸ਼ੋਰੈਂਸ਼ ਕਰਾਉਣ ਲਈ ਭਰੋਸੇਮੰਦ ਅਤੇ ਜੁੰਮੇਵਾਰ ਕੰਪਨੀ
ਬੀਬਾ ਇੰਸ਼ੋਰੈਂਸ਼
ਨੂੰ ਅੱਜ ਹੀ ਕਾਲ ਕਰੋ

ਸਾਰੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਤੇ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਦਾ ਹੱਲ ਇਕ ਛੱਤ ਥੱਲੇ
- ਪੋਲੀਟੀਕਲ ਅਸਾਈਲਮ • ਡਿਪ੍ਰੋਟੇਸ਼ਨ ਡਿਫੈਂਸ
- BIA ਅਪੀਲ • 9 Circuit ਅਪੀਲ
- ਸਿਟੀਜਨਸ਼ਿਪ • ਗਰੀਨਕਾਰਡ
ਇਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਤੇ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਦਾ ਹੱਲ ਇਕੋ ਛੱਤ ਥੱਲੇ
ਸ. ਹਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸਮਾਣਾ
ਆਫਿਸ ਮੈਨੇਜਰ 209-481-7750
Law office of Anthony Nwosu
239 West Yosemite Ave Manteca CA 95336 ਸਾਡਾ ਆਫ਼ਿਸ Oakland ਅਤੇ Sacramento ਵਿਚ ਵੀ ਹੈ
ਅਸੀਂ ਇਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੇ ਹਾਂ।
PH : 208-624-3939
Anthony Nwosu
Attorney at Law
510-788-4558

- 2020 -

ਇੰਡੀਅਨ ਆਰਮੀ ਨੇ 23 ਸਾਲਾ ਗੁਰਤੇਜ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਗਿਲਵਾਨ ਵੈਲੀ ਵਿਚ ਮਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿਰਪਾਨ ਨਾਲ 12 ਚੀਨੀ ਫੌਜੀਆਂ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਲਈ ਸੁਪਰ ਹੀਰੋ ਵਜੋਂ ਭਾਰਤੀ ਸ਼ੇਰ ਐਲਾਨਿਆ

GLORIFICATION & DEMONIZATION: ਹਿੰਦੂਤਵੀ ਤਾਕਤਾ ਦਾ ਮੁੱਖ ਏਜੰਡਾ

ਭਾਰਤੀ ਫੌਜ ਨੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨਾਲ ਉਹ ਦੁਸ਼ਮਣੀ ਤੇ ਨਫਰਤ ਭਰਿਆ ਚਿਹਰਾ ਦਿਖਾਇਆ ਜਿਸਨੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਲਈ ਭਾਰਤੀ ਫੌਜ ਦੇ ਹੱਦ ਦਰਜੇ ਦੀ ਦੁਸ਼ਮਣੀ ਨਾਲ ਭਰੇ ਵਹਿਸ਼ੀ ਚਰਿੱਤਰ ਦਾ ਦਵਾਲਾ ਕੱਢ ਕੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ

— ਭਗਤ ਪੂਰਨ ਸਿੰਘ, ਵਾਤਾਵਰਣ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖਤਾ ਦੇ ਨਿਸ਼ਕਾਮ ਸੇਵਾਦਾਰ —

- ਜੂਨ 1984 -

ਇੰਡੀਅਨ ਆਰਮੀ ਦੇ ਜੂਨ 1984 ਬੁਲੇਟਿਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕੀ "ਅੰਮ੍ਰਿਤਧਾਰੀ ਲੋਕ ਅਤਿ ਖ਼ਤਰਨਾਕ ਹਨ ਕਾਤਲ ਹਨ ਅਤੇ ਅੱਤਵਾਦੀ ਹਨ"

ਭਾਰਤੀ ਫੌਜ ਦਾ ਸਿੱਖਾਂ ਖਿਲਾਫ ਵਹਿਸ਼ੀਅਤ ਅੱਤਿਆਚਾਰ

ਜਦੋਂ ਬੇਦਰਦ ਵਹਿਸ਼ੀ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਦੁਸ਼ਮਣ ਭਾਰਤੀ ਫੌਜ ਨੇ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਨਿਵਾਸ, ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਸਰਾਂ ਅਤੇ ਤੇਜਾ ਸਿੰਘ ਸਮੁੰਦਰੀ ਹਾਲ ਦੇ ਕਮਰਿਆਂ, ਬਾਥਰੂਮਾਂ ਅਤੇ ਪਖਾਨਿਆਂ ਵਿਚ ਬੰਦ ਪਏ ਬੰਦਿਆਂ ਅਤੇ ਬੱਚਿਆਂ 'ਤੇ ਗ੍ਰਨੇਡ ਅਤੇ ਜ਼ਹਿਰੀਲੀ ਗੈਸ ਦੇ ਗੋਲੇ ਸੁੱਟੇ ਗਏ ਸਨ। ਬੇਕਸੂਰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਗੋਲੀਆਂ ਨਾਲ ਵਿੰਨ੍ਹਿਆ ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਫੌਜ ਨੇ ਦਰਿੰਦਗੀ ਨਾਲ ਬੇਕਸੂਰ ਮਾਰ ਦਿੱਤੇ। ਕੁਝ ਫੌਜੀਆਂ ਨੇ ਬਾਅਦ ਛੋਟੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪੈਰਾਂ ਨਾਲ ਫੜ ਲਿਆ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹਵਾ ਵਿੱਚ ਉਠਾਇਆ ਅਤੇ ਫਿਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੰਧ ਦੇ 'ਚ ਮਾਰਿਆ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਹਵਾ ਵਿੱਚ ਖੋਪੜੀਆਂ ਉਡਾ ਦਿੱਤੀਆਂ।"

ਜੂਨ 1984 ਵਿਚ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ 'ਤੇ ਹੋਏ ਹਮਲੇ ਦਾ ਚਸ਼ਮਦੀਦ ਗਵਾਹ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਵ੍ਹਾਈਟ ਪੇਪਰ ਵਿਚ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕਿਵੇਂ ਫੌਜ ਦੁਆਰਾ ਸਿੱਖਾਂ ਨਾਲ ਕਿਸ ਤਰਾ ਦਾ ਵਿਹਸ਼ੀ ਸਲੂਕ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

1982 ਦੀਆਂ ਏਸ਼ੀਅਨ ਖੇਡਾਂ ਦੌਰਾਨ, ਭਾਰਤ ਨੇ ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖ ਦਾਖਲੇ ਉੱਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਜਾਰੀ ਲਾਈ ਸੀ। ਐਸਜੀਪੀਸੀ ਨੇ ਦੱਸਿਆ: "ਦਿੱਲੀ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਹਰ ਸਿੱਖ ਨੂੰ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ, ਤਲਾਸ਼ੀ ਲਈ ਗਈ, ਬੇਇੱਜ਼ਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜਿਵੇਂ ਉਹ ਕਿਸੇ ਦੁਸ਼ਮਣ ਦੇ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚੋਂ ਲੰਘ ਰਹੇ ਹੋਣ।" ਏਅਰ ਚੀਫ ਮਾਰਸ਼ਲ ਅਰਜਨ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਲੈਫਟੀਨੈਂਟ ਜਨਰਲ ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਅਰੋੜਾ ਵਰਗੇ ਮਿਲਟਰੀ ਸਿੱਖ ਜਨਰਲਾ ਨੂੰ ਰੱਜਕੇ ਅਪਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

1983 ਵਿਚ ਲੈਫਟੀਨੈਂਟ ਜਨਰਲ ਐਸ. ਕੇ. ਸਿਨਹਾ ਨਵੇਂ ਚੀਫ਼ ਆਫ਼ ਆਰਮੀ ਸਟਾਫ (ਸੀਓਐਸ) ਬਣਨ ਦੀ ਕਤਾਰ ਵਿਚ ਸਨ। ਉਸਨੇ ਇੰਦਰਾ ਗਾਂਧੀ ਦੇ ਸਿੱਖ ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਉੱਤੇ ਹਮਲੇ ਕਰਨ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਅਤੇ ਸੀਓਐਸ ਦਾ ਅਹੁਦਾ ਲੈਫਟੀਨੈਂਟ ਜਨਰਲ ਏਐਸ ਵੈਦਿਆ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਜੋ ਇਕ ਵਹਿਸ਼ੀ ਦਰਿੰਦਾ ਸੀ ਸਿੱਖਾ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਖੇਡਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ।

ਫੌਜ ਵਿਚਲੇ ਸਿੱਖ ਵੀ ਹਿੰਦੁਤਵ ਦੇ ਗੰਦੇ ਕੰਮਾਂ ਨੂੰ ਅੰਜਾਮ ਦੇਣ ਲਈ ਵਰਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਕ ਉਦਾਹਰਣ ਮੇਜਰ ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਕਸ਼ਮੀਰੀਆਂ ਉੱਤੇ ਤਸ਼ੱਦਦ ਕਰਨ ਅਤੇ ਕਸ਼ਮੀਰ ਵਿਚ ਕਬਜ਼ੇ ਪ੍ਰਤੀ ਵਿਰੋਧ ਤੋੜਨ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਖਾਲੜਾ ਦੀ ਹੱਤਿਆ ਦੇ ਛੇ ਮਹੀਨੇ ਬਾਅਦ ਮੇਜਰ ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਸ਼ਮੀਰ ਵਿੱਚ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰ ਕਾਰਕੁੰਨ ਜਲੀਲ ਅੰਦਰਾਬੀ ਦਾ ਕਤਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਹ ਵਿਦੇਸ਼ ਭੱਜ ਗਿਆ ਅਤੇ ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ ਦੇ ਫਰੀਜਨੋ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿੱਚ ਛੁਪ ਗਿਆ।

ਜਦੋਂ ਮੇਜਰ ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਦਾ ਪਤਾ 2011 ਵਿੱਚ ਮਿਲਿਆ ਤਾ ਉਸ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਹਵਾਲਗੀ ਦੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪਿਆ। "ਮੈਨੂੰ ਬਲੀ ਦਾ ਬੱਕਰਾ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ" ਉਸਨੇ ਕਿਹਾ, "ਮੇਰੇ ਜਿੰਦਾ ਭਾਰਤ ਲਿਜਾਣ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੀ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਉਹ ਮੈਨੂੰ ਮਾਰ ਦੇਣਗੇ... ਏਜੰਸੀਆਂ, ਰਾਅ, ਮਿਲਟਰੀ ਇੰਟੈਲੀਜੈਂਸ, ਇਹ ਸਭ ਇਕੋ ਜੇ ਹਵਾਲਗੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਮੈਂ ਆਪਣਾ ਮੂੰਹ ਖੋਲ੍ਹ ਲਵਾਂਗਾ, ਮੈਂ ਚੁੱਪ ਨਹੀਂ ਰਹਾਂਗਾ।"

ਉਸ ਦੇ ਮੂੰਹ ਖੋਲ੍ਹਣ ਦੀ ਧਮਕੀ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਮੇਜਰ ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਸਾਰੇ ਇੱਕ ਕਥਿਤ ਕਤਲ/ਆਤਮ ਹੱਤਿਆ ਵਿੱਚ ਮਰ ਗਏ। ਪੱਤਰਕਾਰ ਮਿਹਰ ਸ਼੍ਰੀਵਾਸਤਵ ਨੇ ਦੱਸਿਆ: ਪਰਿਵਾਰ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਸੀਨੀਅਰ ਫੌਜ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਇਕ ਵੱਡੀ ਸਾਜਿਸ਼ ਵਿੱਚ ਸੀ। ਕਿਉਂਕਿ ਸਿੰਘ ਸਿਰਫ ਖੇਤਰੀ ਸੈਨਾ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰੀ ਸੀ,

ਕਸ਼ਮੀਰ ਦੇ ਸਿੱਖ ਵੀ ਭਾਰਤੀ ਫੌਜ ਨੇ ਬੇਰਹਿਮੀ ਨਾਲ ਮਾਰੇ। ਭਾਰਤੀ ਫੌਜ ਦੇ ਵਰਦੀਧਾਰੀ ਅੱਤਵਾਦੀਆਂ ਦੁਆਰਾ 35 ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ Chittisinghpura ਕਤਲੇਆਮ ਨੂੰ ਕੌਣ ਭੁੱਲ ਸਕਦਾ ਹੈ? ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਹਿਊਮਨ ਰਾਈਟਸ ਆਰਗੇਨਾਈਜੇਸ਼ਨ ਨੇ ਰਿਪੋਰਟ ਦਿੱਤੀ: "ਸਿੱਖ ਸੰਗਠਨਾਂ ਨੇ ਵਿਸ਼ਵ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਕਤਲੇਆਮ ਲਈ ਭਾਰਤੀ ਖੁਫੀਆ ਏਜੰਸੀਆਂ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਵਿਰੋਧੀ ਤਾਕਤਾਂ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਏ ਹਨ। ਅੱਜ, ਭਾਰਤੀ ਫੌਜ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਲਈ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਚਿਹਰਿਆਂ ਵਜੋਂ ਵਰਤਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਸੈਨਾਵਾਂ ਵਿਚ ਭਰਤੀ ਕਰਕੇ ਅਤੇ ਸਿੱਖਾ ਨੂੰ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਰਕੇ ਬਦਨਾਮ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਹਿੰਦੂਤਵ ਸ਼ਾਸਨ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ "ਹਿੰਦੂ ਧਰਮ ਦੀ ਤਲਵਾਰ-ਬਾਂਹ" ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਗੁਰੂਆਂ ਦੀਆਂ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨਾ, ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਪਹਿਚਾਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਨੂੰ ਹਿੰਦੂਆਂ 'ਚ ਜਜਬ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਦਾ ਮਾਰਗ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੀਆਂ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਬਿਲਕੁਲ ਉਲਟ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੇ ਕਿਹਾ: "ਨੀਵਿਆਂ ਤੋਂ ਨੀਵੇਂ, ਸਭ ਤੋਂ ਨੀਵੇਂ, ਨਾਨਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੰਗਤ ਭਾਲਦੇ ਹਨ।" ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਵਿਚ ਹਿੰਦੂਤਵ ਸ਼ਾਸਨ ਗੁਰੂਆਂ ਦੇ ਇਸ ਸੱਦੇ ਨੂੰ ਨਫ਼ਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਦੱਬੇ-ਕੁਚਲੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਮੇਲ-ਜੋਲ ਰੱਖਣ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉੱਚਾ ਚੁੱਕਣ ਦਾ ਮੁੱਢੋ ਵਿਰੋਧੀ ਹੈ। ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅੱਤਿਆਚਾਰਾਂ ਦੀ ਯਾਦ ਨੂੰ ਮਿਟਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਿਹੜੀਆਂ ਫੌਜ ਨੇ ਮੁਆਫੀ ਨਾਲ ਸਿੱਖਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਕੀਤੇ ਸਨ। ਇਹ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਕਿਰਾਏ 'ਤੇ ਰੱਖੀਆਂ ਬੰਦੂਕਾਂ ਵਜੋਂ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦੇ ਕੋਈ ਵੀ ਸਿੱਖ, ਮੁਸਲਮਾਨ ਜਾਂ ਈਸਾਈ ਅਖੰਡ ਭਾਰਤ ਦੀ ਸਿਰਜਣਾ ਵਿਚ ਯੋਗਦਾਨ ਨਹੀਂ ਪਾਉਣਗੇ। ਅੱਜ, ਭਾਰਤੀ ਫੌਜ ਗੁਰਤੇਜ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਕਿਰਪਾਨ ਚੀਨੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਵਰਤਣ ਲਈ ਨਾਇਕ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ - ਪਰ ਇਹ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਕਿ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਯਾਦ ਰਹੇ ਕਿ ਉਹੀ ਫੌਜ ਨੇ ਇਕ ਵਾਰ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਕਿਰਪਾਨ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਸਿੱਖ ਖਤਰਨਾਕ ਅੱਤਵਾਦੀ ਹਨ। ਜੂਨ 1984 ਦੇ ਆਰਮੀ ਬੁਲੇਟਿਨ ਵਿਚ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ: "ਸਾਡੇ ਕੁਝ ਨਿਰਦੋਸ਼ ਦੇਸ਼ਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਅਤਿਵਾਦੀਆਂ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਨ ਲਈ ਧਰਮ ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਸਹੁੰ ਚੁਕਾਈ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਅੱਤਵਾਦ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿਚ ਸਰਗਰਮੀ ਨਾਲ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਲੋਕ ਗਲੇ ਵਿਚ ਛੋਟਾ ਕਿਰਪਾਨ ਪਹਿਨਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ 'ਅੰਮ੍ਰਿਤਧਾਰੀ' ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। .... 'ਅੰਮ੍ਰਿਤਧਾਰੀ, ਜੋ ਖਤਰਨਾਕ ਲੋਕ ਹਨ ਅਤੇ ਅੱਤਿਆਚਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਵਾਅਦਾ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ (ਸਿੱਖਾਂ) ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਜਾਣਕਾਰੀ ਤੁਰੰਤ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਲਿਆਂਦੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਲੋਕ ਬਾਹਰੋਂ ਬੇਕਾਰ ਦਿਖਾਈ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਨ ਪਰ ਉਹ ਅਸਲ ਵਿਚ ਪ੍ਰਤੀਬੱਧ ਹਨ ਸਾਡੇ ਸਾਰਿਆਂ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਅਤੇ ਠਿਕਾਣਿਆਂ ਦਾ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਖੁਲਾਸਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।"

The Hindutva regime in New Delhi despises the call of the Gurus to align with and uplift the oppressed peoples of this world. New Delhi wants to erase the memory of the atrocities which the Army committed against Sikhs with impunity. It wants to keep Sikhs as hired guns. No Sikh, Muslim, or Christian living in India should contribute to the creation of Akhand Bharat. Today, the Indian Army declares Gurtej Singh as a hero for using his kirpan against the Chinese — but it does not want Sikhs to remember that the same Army once said that Sikhs who keep kirpans are dangerous terrorists. A June 1984 Army bulletin claimed: "Some of our innocent countrymen were administered oath in the name of religion to support extremists and actively participated in the act of terrorism. These people wear a miniature kirpan around their neck and are called 'Amritdharis.' …. Any knowledge of the 'Amritdharis,' who are dangerous people and pledged to commit murder, arson, and acts of terrorism should immediately be brought to the notice of the authorities. These people may appear harmless from outside but they are basically committed to terrorism. In the interest of us all, their identity and whereabouts must always be disclosed." When common Sikhs dared to demand protection of their human rights, the Indian Army declared that it would treat as a terrorist every Sikh who wore a turban and kept a kirpan. Ram Narayan Kumar reported: "Operation Bluestar was not only envisioned and rehearsed in advance, meticulously and in total secrecy, it also aimed at obtaining maximum number of Sikh victims, largely devout pilgrims unconnected with the political agitation." Amrit Wilson reported: "On 4th June, a day of pilgrims for Sikhs when thousands had gathered at the Golden Temple, army tanks moved into the Temple Complex, smashing into the sanctum and shooting everyone in sight. Those left alive were then prevented from leaving the building, many wounded were left to bleed to death and when they begged for water, Army Jawans told them to drink the mixture of blood and urine on the floor." When Sikhs from around Punjab attempted to march to Harmandir Sahib during the siege, SGPC reported that they were "subjected to bombing and machine gunning from the air, resulting in the killing of hundreds of unarmed protesters." After the siege ended, Kumar reported: "The soldiers were in a foul mood…. After the destruction of the Akal Takht, they drank and smoked openly inside the Temple complex and indiscriminately killed those they found inside. For them, every Sikh inside was a militant." The Army took hundreds of Sikhs captive, tied their hands behind their backs with their turbans, lined them up, and shot them. Even one soldier who participated in the siege said, "On the morning of June 6, 1984, the Golden Temple complex was like a graveyard.... The civilians who died, about 1500 of them, were piled in trollies and carried away. A lot of them were thrown into rivers." Sangat Singh reported: "Between 100,000 to 120,000 Sikhs died in five days, June 3-7, in the Operation Bluestar. Army atrocities, however, continued beyond June 7, as was demonstrated in firing with tanks on the Sikhs congregating on Amritsar in the next few days." He adds: "The desertion of 4,000 Sikhs soldiers from different parts of India constituted high water mark of the Sikh reaction to the government's severest censorship at its atrocities in Punjab." After Operation Bluestar ended, the Army commenced Operation Woodrose to mop up Sikh dissent all over Punjab. Mary Ann Weaver reported: "The pattern in each village appears to be the same. The Army moves in during the early evening, cordons a village, and announces over loudspeakers that everyone must come out. All males between the ages of 15 and 35 are trussed and blindfolded, then taken away. Thousands have disappeared in the Punjab since the Army operation began. The government has provided no lists of names; families don't know if sons and husbands are arrested, underground, or dead."

ਅੱਜ ਤੱਕ ਕਿਸੇ ਚੀਨੀ ਨੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ 'ਤੇ ਕਦੇ ਅਟੈਕ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ, ਕਿਸੇ ਚੀਨੀ ਨੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀਆਂ ਮਾਵਾਂ ਭੈਣ, ਬੱਚੀਆਂ ਦਾ ਕਦੇ ਰੇਪ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ, ਕਿਸੇ ਚੀਨੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀਆਂ ਲਾਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਲਾਵਾਰਿਸ ਕਹਿ ਕੇ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਸਾੜਿਆ, ਚੀਨੀ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਦੁਸ਼ਮਣ ਨਹੀਂ, ਬੱਸ ਸਾਡਾ ਅਸਲੀ ਦੁਸ਼ਮਣ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀਆਂ ਜਨਾਨੀਆਂ ਦੀ ਵਿੱਡੋ ਕਲੋਨੀ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲਾ ਹਿੰਦੂਤਵੀ ਤਾਕਤਾਂ ਅਤੇ ਦਿੱਲੀ ਸਰਕਾਰ ਹੈ। - ਸ੍ਰ. ਭਜਨ ਸਿੰਘ ਭਿੰਡਰ

ਪੂਰੀ ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨੇ ਮੰਨ ਬਣਾ ਲਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਕਾਤਲਾਂ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਰਹਿਣਾ

ਹਰ ਇੱਕ ਸਿੱਖ ਨੂੰ ਵੋਟ ਬਣਾਉਣੀ ਚਾਹੀਦੀ

ਪੂਰੀ ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਸਿੱਖ Sikhs for Justice ਦੇ ਨਾਲ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਅੱਤਵਾਦੀ ਕਹਿਣ ਵਾਲੀ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਖੁਦ ਅੱਤਵਾਦੀ : ਸ. ਹਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸਮਾਣਾ

ਮਨਟੀਕਾ/ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ : ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਉਘੇ ਸਿੱਖ ਆਗੂ ਮੌਜੂਦਾ ਸੰਘਰਸ਼ ਦੇ ਯੋਧੇ ਅਤੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਫਰੀਮਾਂਟ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਜਨਰਲ ਸੈਕਟਰੀ ਅਤੇ KCF ਦੇ ਅਮਰੀਕਾ ਤੋਂ ਸਿਆਸੀ ਬੁਲਾਰੇ ਸ. ਹਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸਮਾਣ ਵਲੋਂ Referendum-2020 ਲਈ ਅੱਜ ਤੋਂ ਬਣ ਰਹੀਆਂ ਵੋਟਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਇੱਕ ਵੀਡੀਉ ਜਾਰੀ ਕਰਕੇ ਪੂਰੀ ਕੌਮ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕੀ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਹੁਣ ਮੌਕਾ ਗਵਾਉਣਾ ਨਹੀ ਚਾਹੀਦਾ ਅਤੇ Sikhs for Justice ਵਲੋਂ 4 ਜੁਲਾਈ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀਆਂ ਵੋਟਾਂ 'ਚ ਭਾਰੀ ਗਿਣਤੀ 'ਚ ਹਿਸਾ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕੀ ਦੁਨੀਆ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਫਿਰਕਾਪ੍ਰਸਤ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਘੱਟ-ਗਿਣਤੀਆਂ ਦੀ ਵੱਡੀ ਦੁਸ਼ਮਣ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕੀ ਪੂਰੀ ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨੇ ਮੰਨ ਬਣਾ ਲਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਕਾਤਿਲਾ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਰਹਿਣਾ।

'ਸਾਡੇ ਲੋਕ' ਅਖ਼ਬਾਰ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਜ਼ਾਦੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਾਰੇ ਭਾਰਤੀ ਹੁਕਮਰਾਨਾਂ ਨੇ ਹਮੇਸ਼ਾ ਸਿੱਖਾਂ ਨਾਲ ਧੱਕਾ ਕੀਤਾ, ਧੋਖਾ ਕੀਤਾ, ਸਿੱਖਾਂ ਦਾ ਕਤਲੇਆਮ ਕੀਤਾ। ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਗੁਰਧਾਮਾਂ 'ਤੇ ਅਟੈਕ ਕੀਤਾ। ਲੱਖਾਂ ਸਿੱਖ ਭਾਰਤੀ ਫੌਜ ਨੇ ਭਾਰਤੀ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਲਾਵਾਰਿਸ ਲਾਸ਼ਾ ਕਹਿ ਕੇ ਸਾੜ ਮਾਰ ਦਿੱਤੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹੁਣ ਸਾਡਾ ਭਾਰਤ ਨਾਲ ਕੋਈ ਰਿਸ਼ਤਾ ਨਹੀਂ। ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਅਕੂਪਾਈਡ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਅਜ਼ਾਦੀ ਲਈ ਲੜ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਸਾਡੇ ਕਾਤਲ ਸਾਨੂੰ ਮਾਰਨ ਲਈ ਤੇ ਬਦਨਾਮ ਕਰਨ ਕਈ ਹੋਸ਼ੀਆ ਚਾਲਾ ਚਲ ਰਹੇ ਹਨ ਜੋ ਕਦੇ ਵੀ ਕਾਮਯਾਬ ਨਹੀ ਹੋਣ ਦਿੱਤੀਆ ਜਾਣਗੀਆਂ।

ਟਰੂਡੋ ਨੇ ਵਾਈਟ ਹਾਊਸ ਦਾ ਸੱਦਾ ਠੁਕਰਾਇਆ

ਟੋਰਾਂਟੋ : ਕੋਵਿਡ-19 ਦੀ ਮਹਾਂਮਾਰੀ ਦੇ ਚਲਦਿਆਂ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਜਸਟਿਨ ਟਰੂਡੋ ਨੇ ਵ੍ਹਾਈਟ ਹਾਊਸ ਦੇ ਉਸ ਸੱਦੇ ਨੂੰ ਅਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਿਸ ਵਿਚ ਟਰੂਡੋ ਨੇ ਖੇਤਰੀ ਵਪਾਰਕ ਸਮਝੌਤੇ ਤਹਿਤ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਡੋਨਾਲਡ ਟਰੰਪ ਅਤੇ ਮੈਕਸੀਕੋ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਆਂਦਰੇ ਮੈਨੂਅਲ ਲੋਪੇਜ ਓਬਰਾਡੋਰ ਨਾਲ ਸਮਾਗਮ ਵਿਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣਾ ਸੀ। ਟਰੰਪ ਤੇ ਮੈਕਸੀਕੋ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਬੁੱਧਵਾਰ ਨੂੰ ਮਿਲਣਗੇ ਪਰ ਟਰੂਡੋ ਦੇ ਬੁਲਾਰੇ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਟਰੂਡੋ ਇਸ ਸਮਾਗਮ ਵਿਚ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਲੈਣਗੇ।

ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਫੜੋਫੜੀ ਗੁਲਾਮੀ ਦੀ ਨਿਸ਼ਾਨੀ

ਨੌਜਵਾਨੀ ਦਾ ਮੁੜ ਘਾਣ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਚ ਸਰਕਾਰ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਅਮਰੀਕਾ

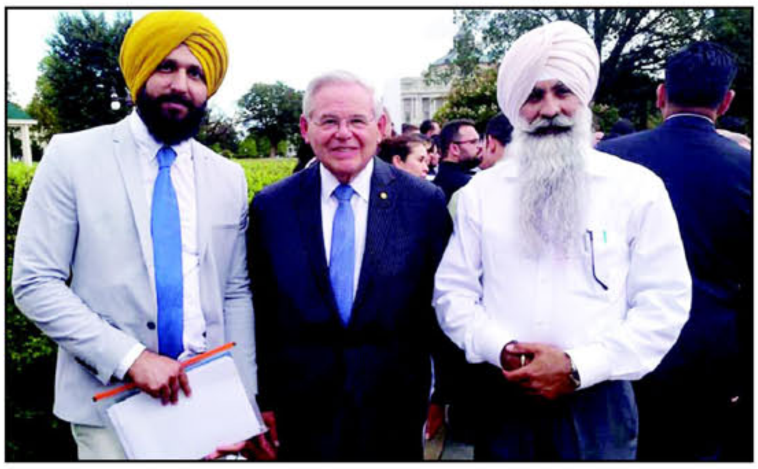

ਨਿਊਯਾਰਕ : ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਪੁਲਿਸ ਵਲੋਂ ਮੁਢਲੀ ਪੁੱਛ ਪੜਤਾਲ ਦੇ ਬਹਾਨੇ ਸਿੱਖ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਤੰਗ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨ ਅਤੇ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਅਮਰੀਕਾ ਨੇ ਸਖਤ ਨੋਟਿਸ ਲਿਆ ਹੈ। ਪ੍ਰੈਸ ਦੇ ਨਾਮ ਜਾਰੀ ਇਕ ਬਿਆਨ ਵਿਚ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਇਸ ਕਾਰੇ ਨੂੰ ਕੇਂਦਰ ਦੀ ਭਾਜਪਾ ਅਤੇ ਰਾਜ ਦੀ ਕਾਂਗਰਸ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਨੌਜਵਾਨੀ ਦਾ ਘਾਣ ਕਰਨ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਦੱਸਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਪ੍ਰਤੱਖ ਪ੍ਰਮਾਣ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਸਿੱਖ ਇਕ ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਜਮਾਤ ਦੇ ਗੁਲਾਮ ਹਨ। ਜੋ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਫੈਸਲੇ ਕਰਦੀ ਹੈ ਤੇ ਕੌਮ ਦੇ ਅੰਦਰੂਨੀ 'ਤੇ ਬਾਹਰੀ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਅੰਦਾਜ਼ੀ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਹਾਲ ਦੀ ਘੜੀ ਭਾਰਤ ਦੀਆਂ ਮੁੱਖ ਸੰਸਥਾਵਾਂ, ਕੇਂਦਰੀ ਹਿੰਦੀ ਮੀਡੀਆ, ਅਫ਼ਸਰਸ਼ਾਹੀ ਅਤੇ ਨਿਆਂਪਾਲਿਕਾ ਦਾ ਵੱਡਾ ਹਿੱਸਾ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਹੱਲਾ ਸ਼ੇਰੀ ਦੇਕੇ ਘਟ ਗਿਣਤੀਆਂ ਦੇ ਘਾਣ ਵਿਚ ਮੁੱਖ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਅ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਜਦੋਂਕਿ ਇਹ ਗੱਲ ਵਿਸ਼ਵ ਪੱਧਰ ਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ ਕਿ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਸ਼ਾਂਤੀ ਪਸੰਦ ਅਤੇ ਦੂਸਰੇ ਧਰਮਾਂ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰਿਕ ਸਾਂਝ ਲਈ ਜਾਣੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਪਿਛਲੇ ਦਿਨੀਂ ਭਾਰਤੀ ਹੋਮ ਮਿਨਿਸਟਰੀ ਵਲੋਂ ਗੁਰਪਤਵੰਤ ਸਿੰਘ ਪੰਨੂ ਸਮੇਤ 9 ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਦਹਿਸ਼ਤਗਰਦ ਐਲਾਨ ਕੇ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਨੂੰ ਗੁਲਾਮੀ ਦਾ ਅਹਿਸਾਸ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਵ ਪੱਧਰ ਤੇ ਬਦਨਾਮ ਕਰਨ ਦੀ ਸਾਜਿਸ਼ ਦੱਸਿਆ ਹੈ।

ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਕੁਝ ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਲਗਾਤਾਰ ਸਿੱਖ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਸਿੱਖ ਸੰਘਰਸ਼ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਮੁੱਦਈ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਯੂ ਏ ਪੀ ਏ ਕਾਨੂੰਨ ਤਹਿਤ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਨੂੰ ਭਾਰਤੀ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਅਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਦੱਸਿਆ।

ਭਾਰਤੀ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਜੱਜ ਮਿਸਟਰ ਮਾਰਕੰਡੇ ਕਟਜੂ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿਚ ਅਮਨ ਪਸੰਦ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਰਨ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਮੰਨਿਆ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰਾਂ ਆਪਣੇ ਹੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਅਤੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦਾ ਅਪਮਾਨ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਵੱਖੋ ਵੱਖ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿਚੋਂ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਚੁੱਕ ਕੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਦਹਿਸ਼ਤਗਰਦਾਂ ਵਾਲੇ ਇਲਜਾਮ ਦੋਨਾਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦੀ ਸਿੱਖ ਨੌਜਵਾਨੀ ਦਾ ਘਾਣ ਕਰਨ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਲਗਦੀ ਹੈ। ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਜਥੇਬੰਦੀ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਨਾਕਾਮੀ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ ਕਰਕੇ ਭਾਰਤ ਅੰਦਰ ਵਧ ਰਹੇ ਖਾਨਾਂ ਜੰਗੀ ਦੇ ਮਾਹੌਲ ਨੂੰ ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਦੇ ਖਤਰੇ ਵਜੋਂ ਵਰਤਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਦਸਿਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਆਰਥਿਕ ਹਾਲਤ ਇੰਨੇ ਖਰਾਬ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹ ਹੁਣ ਸਰਕਾਰਾਂ ਪਾਸੋ ਜਵਾਬ ਮੰਗਦੇ ਹਨ। ਇਹਨਾਂ ਸਾਰੇ ਮੁੱਦਿਆਂ ਤੋਂ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਧਿਆਨ ਭਟਕਾਉਣ ਲਈ ਸਿੱਖ ਵਿਰੋਧੀ ਅਤੇ ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਦਾ ਮੁੱਦਾ ਉਭਾਰਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਏਜੰਸੀਆਂ ਤੇ ਸਰਕਾਰਾਂ ਵਲੋਂ ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਕੌਮ ਨੂੰ ਸਿੱਖਾਂ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਮਾਹੌਲ ਤਿਆਰ ਕਰਕੇ ਆਉਂਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਵਰਤਿਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਸਰਕਾਰਾਂ ਇਕ ਤੀਰ ਨਾਲ ਦੋ ਦੋ ਸ਼ਿਕਾਰ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਨੇ ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਵ ਦੇ ਇਨਸਾਫ ਪਸੰਦ ਅਤੇ ਅਮਨ ਪਸੰਦ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਹ ਭਾਰਤ ਦੀਆਂ ਏਜੰਸੀਆਂ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਸਿੱਖ ਨੌਜਵਾਨੀ ਦੇ ਘਾਣ ਦੀ ਹੋ ਰਹੀ ਤਿਆਰੀ ਨੂੰ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਲੈਣ।

ਸਿੱਖਾਂ ਲਈ ਇਨਸਾਫ਼ ਮੰਗਣ ਵਾਲੇ ਅਤੇ ਕੌਮ ਦੀ ਅਜ਼ਾਦੀ ਲਈ ਲੜਨ ਵਾਲੇ Sikhs for Justice ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ Terrorist ਕਹਿਣਾ ਭਾਰਤੀ ਹਕੂਮਤ ਵਲੋਂ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦਾ ਬਲਾਤਕਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਬਰਾਬਰ : ਸ੍ਰ. ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਉਪਲ

ਸਟਾਕਟਨ/ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ : ਗ਼ਦਰੀ ਬਾਬਿਆਂ ਦੇ ਪਵਿੱਤਰ ਅਸਥਾਨ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਸਟਾਕਟਨ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਉਘੇ ਸਿੱਖ ਆਗੂ ਸ੍ਰ. ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਉਪਲ ਨੇ ਭਾਰਤ ਦੀ ਫਿਰਕਾਪ੍ਰਸਤ ਮੋਦੀ-ਆਰਐਸਐਸ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨਿੰਦਿਆ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਿੱਖ ਹੱਕਾਂ ਲਈ ਲੜ ਰਹੀ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਮਹਾਨ ਜਥੇਬੰਦੀ Sikhs for Justice ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ Terrorist ਡਿਕਲੇਅਰ ਕਰਨਾ ਇਹ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਕਾਤਲ ਦੁਸ਼ਮਣਾਂ ਵੱਲ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦਾ ਬਲਾਤਕਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ। ਸ੍ਰ. ਉਪਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਿੱਖਾਂ ਦਾ ਕਤਲੇਆਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਪੂਰੇ ਭਾਰਤ 'ਚ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀਆਂ ਧੀਆਂ ਭੈਣਾਂ ਮਾਵਾਂ ਨਾਲ ਰੇਪ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅੱਜ 36 ਸਾਲਾਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਬਾਹਰ ਘੁੰਮ ਰਹੇ ਹਨ ਤੇ ਇਨਸਾਫ਼ ਮੰਗਣ ਵਾਲੇ ਅੱਤਵਾਦੀ ਸ੍ਰ. ਉਪਲ ਨੇ ਪੂਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ Sikhs for Justice ਨਾਲ ਖੜ੍ਹਨ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਾਥ ਦੇਣ ਲਈ ਕਿਹਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ਼ਾਂਤੀ ਨਾਲ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਤਹਿਤ ਹਰ ਇਕ ਨੂੰ ਹੱਕ ਹੈ। ਅਜ਼ਾਦੀ ਦਾ ਰੈਫਰੈਂਡਮ ਦਾ ਦੁਨੀਆਂ ਦੀ ਤਾਕਤ ਇਧਰ ਦੀ ਉਧਰ ਹੋ ਜਾਵੇ ਸਿੱਖ ਅਜ਼ਾਦੀ ਲੈ ਕੇ ਹਟਣਗੇ, ਅਜ਼ਾਦ ਹੋ ਕੇ ਰਹਿਣਗੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਨੀਆਂ ਭਰ ਦੀਆਂ ਸਿੱਖ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਨੂੰ Sikhs for Justice ਦੇ ਨਾਲ ਪਹਾੜ ਵਾਂਗ ਖੜ੍ਹਨ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ।

ਕੋਰੋਨਾ ਮਰੀਜ਼ਾਂ 'ਤੇ ਟਰੰਪ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੇ ਬਿਆਨ ਤੇ ਮਾਹਰ ਹੈਰਾਨ

ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ: ਅਮਰੀਕੀ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਡੋਨਾਲਡ ਟਰੰਪ ਆਪਣੇ ਬਿਆਨਾਂ ਕਾਰਨ ਅਕਸਰ ਸੁਰਖੀਆਂ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਵਾਰ ਵੀ ਟਰੰਪ ਦੇ ਇਕ ਬਿਆਨ ਨੇ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਹੈਰਾਨ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਟਰੰਪ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਕੋਰੋਮਾਵਾਇਰਸ ਦਾ ਖਤਰਾ ਘੱਟ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਇਸ ਦੀ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨੂੰ ਵੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖਾਰਿਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਕਰੀਬ ਇਕ ਕਰੋੜ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਟੈਸਟ ਕੀਤਾ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕਈ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ ਇਸ ਵਾਇਰਸ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਕਰੀਬ 99 ਫੀਸਦੀ ਮਰੀਜ਼ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹਾਨੀ ਰਹਿਤ (Harmless) ਹਨ।

ਟਰੰਪ ਦਾ ਬਿਆਨ ਅਜਿਹੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਆਇਆ ਹੈ ਜਦੋਂ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਮੌਤਾਂ ਦਾ ਅੰਕੜਾ ਲਗਾਤਾਰ ਵੱਧ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਇਸ ਬਿਆਨ ਨਾਲ ਹਰ ਕੋਈ ਹੈਰਾਨ ਹੈ। ਐੱਨ.ਵਾਈ.ਟੀ. ਪਬਲਿਕ ਹੈਲਥ ਓਫੀਸ਼ੀਅਲ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕਰੀਬ 28 ਲੱਖ ਅਮਰੀਕੀ ਅਜਿਹੇ ਹਨ ਜਿਹਨਾਂ ਵਿਚ ਇਨਫੈਕਸ਼ਨ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਜਨਤਕ ਸਿਹਤ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦਾ ਤਾਂ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਕੋਰੋਨਾ ਪੀੜਤ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਸਹੀ ਗਿਣਤੀ ਇਸ ਨਾਲੋਂ 10 ਗੁਣਾ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਟਰੰਪ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈਕਿ ਕਿਸੇ ਦੂਜੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਇੰਨੇ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਟੈਸਟਿੰਗ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਿੰਨੀ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਹੋਈ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਮੁਤਾਬਕ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਹੁਣ ਤੱਕ 4 ਕਰੋੜ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਟੈਸਟ ਕੀਤਾ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਮੁਤਾਬਕ ਇਹਨਾਂ ਵਿਚੋਂ 99 ਫੀਸਦੀ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਖਤਰਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਟਰੰਪ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇੰਨੇ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਅੰਕੜੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦੇਸ਼ ਨੇ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਭਾਵੇਂਕਿ ਟਰੰਪ ਦੇ ਇਹਨਾਂ ਬਿਆਨਾਂ ਨੂੰ ਮਾਹਰ ਬੇਬੁਨਿਆਦ ਮੰਨਦੇ ਹਨ। ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਹਾਨੀਕਾਰਕ ਨੂੰ ਸ਼ਬਦ ਆਪਣੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪਰਿਭਾਸਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਲਿਹਾਜਾ ਇਸ ਨਾਲ ਕੋਈ ਫਰਕ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦਾ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਨੂੰ ਕਿਵੇ ਲੈਂਦੇ ਹੋ।

ਰੱਖੜਾ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਅਤੇ ਇਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ

ਇੱਕੋ ਜਗ੍ਹਾ ਅਤੇ ਇੱਕੋ ਛੱਤ ਹੇਠ ਆਪ ਜੀ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ (ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ, ਬਿਜਨਸ, ਪਰਸਨਲ), ਰੀਅਲ ਅਸਟੇਟ, ਲਾਈਫ ਇੰਸ਼ੋਰੈਂਸ, ਉਬਾਮਾ ਕੇਅਰ, ਮੈਡੀਕੇਅਰ, ਪਾਸਪੋਰਟ ਰਿਨਿਊ, ਵੀਜਾ, ਸਿਟੀਜ਼ਨਸ਼ਿਪ, ਗਰੀਨ ਕਾਰਡ, ਵਰਕ ਪਰਮਿਟ, R-1 ਵੀਜ਼ਾ, ਫੈਮਿਲੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਫਾਈਲਿੰਗਜ਼ ਜਾਂ ਫਿਰ IRS ਨਾਲ ਕੋਈ ਵੀ ਮਸਲਾ।

ਹੁਣ ਤੁਸੀਂ ਇਥੇ MEDICARE BENEFITS ਲਈ ਅਪਲਾਈ ਕਰਦੇ ਹੋ। ਅਤੇ ਮੈਡੀਕੇਅਰ ਸਹੂਲਤਾਂ ਲਈ ਹੋਰ ਵਧੇਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲੈ ਸਕਦੇ ਹੋ ਜੀ

Get more BENEFITS at No Cost $0 Premium

Rakhra Tax & Immigration
3073 W Ashlan Ave <> Fresno, CA 93722
Ph. (559) 243-9200,
Fax (559) 549-6211
or visit
www.rakhrataxservice.com
or avtar06@gmail.com

ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਸਿਮਰਿਐ ਘਰ ਨਉ ਨਿਧਿ ਆਵੈ ਧਾਇ ॥
ਧਰਮ ਦੀ ਚਾਦਰ, ਦੀਨ ਰੱਖਿਅਕ ,
ਬੈਰਾਗ , ਤਿਆਗ ਤੇ ਅਨੁਰਾਗ ਦੀ ਮੂਰਤ,
ਸਾਹਿਬ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਜੀ ਦੇ
400 ਸਾਲਾ ਪਾਵਨ ਆਗਮਨ ਗੁਰਪੁਰਬ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ,
ਲੜੀਵਾਰ ਵਿਆਖਿਆ,
ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਿਚ,
ਨੌਵੇਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਦੀ ਦਰਜ ਬਾਣੀ,
ਸਲੋਕ ਮ:੯ਵੇਂ ਦੀ,
ਕਰਾਂਗੇ ਸਰਵਣ
ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ
ਭਾਈ ਪਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਜੀ ਪਾਸੋਂ
ਰੋਜ਼ਾਨਾ
ਰਾਤ 8:30 ਵਜੇ
PTC ਸਿਮਰਨ 'ਤੇ।
/PTCSimran

VALLEY REAL ESTATE CENTER TRACY
RANJIT SINGH
REALTOR®
DRE# 01922089
209.956.1000
408.355.5700
RESIDENTIAL & COMMERCIAL REAL ESTATE
SINGLE FAMILY HOME • APARTMENT COMPLEX • INCOME PROPERTY • RANCH HOUSE • AGRICULTURE LAND (VACANT LAND, ALMOND FARM) • OFFICE BUILDING • RETAIL PLAZA • INDUSTRIAL PROPERTY INCLUDING TRUCK YARD AND WAREHOUSE
ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਹਰ ਤਰਾਂ ਦੇ ਖਰੀਦਦਾਰ ਹਨ, ਅਸੀ ਤੁਹਾਡੀ ਜਾਇਦਾਦ
ਮਾਰਕੀਟ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਤੋ ਪਹਿਲਾ ਹੀ ਚੰਗੇ ਭਾਅ ਤੇ ਵੇਚ ਸਕਦੇ ਹਾ

ਪਾਕਿਸਤਾਨ 'ਚ ਗੁਰੂ ਘਰਾਂ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਗਏ ਸਿੱਖਾਂ 'ਤੇ ਟਰੇਨ ਨਾਲ ਵਾਪਰਿਆ ਹਾਦਸਾ

ਹੀਰਿਆਂ ਵਰਗੇ ਗੁਰੂ ਕੇ ਲਾਲ ਪਲਾਂ 'ਚ ਚਲੇ ਗਏ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ -ਪਾਕਿਸਤਾਨ 'ਚ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸ਼ੇਖ਼ੂਪੁਰਾ ਦੇ ਸ਼ਹਿਰ ਫ਼ਾਰੂਕਾਬਾਦ (ਪੁਰਾਣਾ ਨਾਂਅ ਚੂਹੜਕਾਨਾ) ਨੇੜੇ ਰੇਲਵੇ ਫਾਟਕ 'ਤੇ ਹੋਏ ਇਕ ਮੰਦਭਾਗੇ ਹਾਦਸੇ 'ਚ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ 20 ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਸਿੱਖ ਤੇ ਮੁਸਲਿਮ ਕੋਸਟਰ ਡਰਾਈਵਰ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਸਹਾਇਕ ਦੀ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ, ਜਦਕਿ 7 ਸਿੱਖ ਯਾਤਰੂ

ਗੰਭੀਰ ਜ਼ਖ਼ਮੀ ਦੱਸੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਜ਼ਖ਼ਮੀਆਂ 'ਚ ਦੋ ਔਰਤਾਂ ਅਤੇ ਦੋ ਬੱਚੇ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਡਿਸਟ੍ਰਿਕਟ ਹੈੱਡਕੁਆਰਟਰ ਹਸਪਤਾਲ ਸ਼ੇਖ਼ੂਪੁਰਾ ਤਬਦੀਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਥੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਹਾਲਤ ਚਿੰਤਾਜਨਕ ਦੱਸੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਕੋਸਟਰ (ਮਿੰਨੀ ਬੱਸ) 'ਚ ਡਰਾਈਵਰ ਸਮੇਤ ਕੁੱਲ 29 ਯਾਤਰੂ ਸਵਾਰ ਸਨ। ਦੱਸਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਿੱਖ ਸ਼ਰਧਾਲੂ ਪਿਸ਼ਾਵਰ 'ਚ ਕੋਰੋਨਾ ਕਾਰਨ ਮਾਰੇ ਗਏ ਰਘਬੀਰ ਸਿੰਘ ਦੀਆਂ ਅੰਤਿਮ ਰਸਮਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਕਰਨ ਲਈ ਸ੍ਰੀ ਨਨਕਾਣਾ ਸਾਹਿਬ ਪਹੁੰਚੇ ਸਨ ਅਤੇ ਉਥੋਂ ਸ੍ਰੀ ਨਨਕਾਣਾ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਕੁੱਝ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਸਮੇਤ ਅੱਜ ਫ਼ਾਰੂਕਾਬਾਦ ਸਥਿਤ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸੱਚਾ ਸੌਦਾ ਵਿਖੇ ਮੱਥਾ ਟੇਕਣ ਲਈ ਜਾ ਰਹੇ ਸਨ।

ਰਘਬੀਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰ ਕੋਰੋਨਾ ਕਾਰਨ ਕੀਤੀ ਤਾਲਾਬੰਦੀ ਦੇ ਚੱਲਦਿਆਂ ਅਜੇ ਤੱਕ ਮਿਰ਼ਤਕ ਦੀਆਂ ਅੰਤਿਮ ਰਸਮਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕੇ ਸਨ। ਸ਼ੇਖ਼ੂਪੁਰਾ ਤੋਂ ਇਸ ਬਾਰੇ 'ਅਜੀਤ' ਨਾਲ ਜਾਣਕਾਰੀ ਸਾਂਝੀ ਕਰਦਿਆਂ ਰਾਣਾ ਉਮੇਰ ਤੇ ਮਨਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਕਰਾਚੀ ਤੋਂ ਲਾਹੌਰ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਰੇਲ ਗੱਡੀ ਸ਼ਾਹ ਹੁਸੈਨ ਐਕਸਪ੍ਰੈੱਸ-43 ਜਦੋਂ ਫਾਰੂਕਾਬਾਦ ਰੇਲਵੇ ਸਟੇਸ਼ਨ ਨੇੜੇ ਖ਼ਾਨਗਾਹ ਡੋਗਰਾ ਵਿਖੇ ਉੱਥੇ ਸਥਾਪਤ ਬੇ-ਆਬਾਦ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸੱਚਖੰਡ ਦੇ ਬਿਲਕੁਲ ਲਾਗਿਓਂ ਲੰਘ ਰਹੀ ਸੀ ਤਾਂ ਉਕਤ ਬੱਸ ਦੇ ਡਰਾਈਵਰ ਨੇ ਜਲਦੀ ਨਾਲ ਫਾਟਕ ਪਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦਾ ਵਾਹਨ ਤੇਜ਼ ਰਫ਼ਤਾਰ ਰੇਲ ਗੱਡੀ ਨਾਲ ਟਕਰਾ ਗਿਆ। ਇਹ ਵੀ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਹੈ ਕਿ ਫਾਟਕ ਨੇੜੇ ਸਿੱਖ ਯਾਤਰੂਆਂ ਦੇ ਦੋ ਹੋਰ ਵਾਹਨ ਰੇਲ ਗੱਡੀ ਦੇ ਨਿਕਲਣ ਦੀ ਉਡੀਕ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ, ਪਰ ਹਾਦਸੇ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਬਣੇ ਵਾਹਨ ਦੇ ਡਰਾਈਵਰ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਿਛੇ ਛੱਡ ਕੇ ਅੱਗੇ ਨਿਕਲਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਇਹ ਹਾਦਸਾ ਵਾਪਰ ਗਿਆ। ਦੱਸਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਰੇਲ ਗੱਡੀ ਆਉਣ 'ਤੇ ਫਾਟਕ ਬੰਦ ਕਰਨ ਲਈ ਉਥੇ ਕੋਈ ਵੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਸ਼ੇਖ਼ੂਪੁਰਾ ਗ਼ਾਜ਼ੀ ਸਲਾਹੁਦੀਨ ਅਤੇ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਅਸਦ ਜੋਇਆ ਨੇ ਹਾਦਸੇ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਸੰਘੀ ਰੇਲਵੇ ਮੰਤਰੀ ਸ਼ੇਖ਼ ਰਾਸ਼ਿਦ ਅਹਿਮਦ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਲੋਂ ਇਸ ਹਾਦਸੇ ਲਈ ਸਬੰਧਿਤ ਰੇਲਵੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਦੱਸਦਿਆਂ ਤੁਰੰਤ ਬਰਖ਼ਾਸਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਬਚਾਅ ਦਲ-1122 ਵਲੋਂ ਲਾਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰੀ ਹਸਪਤਾਲ 'ਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਇਮਰਾਨ ਖਾਨ ਅਤੇ ਰੇਲਵੇ ਮੰਤਰੀ ਸ਼ੇਖ਼ ਰਾਸ਼ਿਦ ਅਹਿਮਦ ਨੇ ਉਕਤ ਹਾਦਸੇ 'ਚ ਕੀਮਤੀ ਜਾਨਾਂ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ 'ਤੇ ਡੂੰਘੇ ਦੁੱਖ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਜ਼ਖ਼ਮੀਆਂ ਦਾ ਬਿਹਤਰ ਡਾਕਟਰੀ ਇਲਾਜ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਾਉਣ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ।

ਮ੍ਰਿਤਕਾਂ ਦੇ ਨਾਂਵਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ

ਲਾਹੌਰ ਤੋਂ ਬਾਬਰ ਜਲੰਧਰੀ ਨੇ ਹਾਦਸੇ 'ਚ ਮਾਰੇ ਗਏ ਸਿੱਖ ਸ਼ਰਧਾਲੂਆਂ ਦੇ ਨਾਵਾਂ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਦਿਆਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕਾਂ 'ਚ ਰਜਮੀਤ ਕੌਰ, ਹਰਜਸਲੀਨ ਕੌਰ, ਕਾਕਾ ਸਿੰਘ, ਪੂਰਨ ਕੌਰ, ਜੈ ਸਿੰਘ, ਭੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਦਲਜੀਤ ਕੌਰ ਪਤਨੀ ਭੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਮਨਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ, ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ, ਮਿਹਨਤ ਕੌਰ, ਹਰਮੀਤ ਸਿੰਘ, ਅਮਰੀਕ ਸਿੰਘ, ਸਤਪਾਲ ਕੌਰ, ਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਮਹਾਨ ਕੌਰ, ਜੈ ਕੌਰ ਅਤੇ ਦਲਜੀਤ ਕੌਰ ਪਤਨੀ ਜਗਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਤਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਆਦਿ ਦੇ ਨਾਂਅ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹਨ। ਮਾਰੇ ਗਏ ਡਰਾਈਵਰ ਦੀ ਪਛਾਣ ਮੁਹੰਮਦ ਅਲੀ ਅਤੇ ਸਹਾਇਕ ਦੀ ਵਲੀਬਾਜ਼ ਵਜੋਂ ਹੋਈ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਹ ਹਾਦਸਾ ਏਨਾ ਭਿਆਨਕ ਸੀ ਕਿ ਯਾਤਰੂ ਵਾਹਨ ਦੇ ਰੇਲ ਗੱਡੀ ਨਾਲ ਟਕਰਾਉਣ 'ਤੇ ਦੋ ਹਿੱਸੇ ਹੋ ਗਏ ਅਤੇ ਰੇਲਵੇ ਲਾਈਨ ਦੇ ਦੋਵੇਂ ਪਾਸੇ ਖਿੱਲਰ ਗਏ।

ਜਥੇਦਾਰ ਤੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਵਲੋਂ ਦੁੱਖ ਪ੍ਰਗਟ

ਰਾਏ ਅਜ਼ੀਜ਼ਉੱਲਾ ਵਲੋਂ ਦੁੱਖ ਪ੍ਰਗਟ

ਪਾਕਿ ਕੌਮੀ ਅਸੈਂਬਲੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਤੇ ਤਹਿਰੀਕ ਇਨਸਾਫ਼ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਆਗੂ ਰਾਏ ਅਜ਼ੀਜ਼ਉਲਾ ਨੇ ਹਾਦਸੇ 'ਚ ਸਿੱਖ ਸ਼ਰਧਾਲੂਆਂ ਦੇ ਮਾਰੇ ਜਾਣ 'ਤੇ ਡੂੰਘਾ ਦੁੱਖ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਿੱਖ ਸ਼ਰਧਾਲੂਆਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਢੁੱਕਵਾਂ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਰੇਲਵੇ ਕਰਾਸਿੰਗ 'ਤੇ ਫਾਟਕ ਲਗਾਇਆ ਜਾਵੇ ।

ਜਥੇਦਾਰ ਗਿਆਨੀ ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਵਲੋਂ ਡੂੰਘਾ ਅਫ਼ਸੋਸ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਜਥੇਦਾਰ ਗਿਆਨੀ ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸਿੱਖ ਸ਼ਰਧਾਲੂਆਂ ਦੇ ਵਾਹਨ ਦੇ ਹਾਦਸਾਗ੍ਰਸਤ ਹੋਣ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਸਬੰਧੀ

ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਇਮਰਾਨ ਖ਼ਾਨ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕੀਤੀ। ਇਸੇ ਦੌਰਾਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਸਿੱਖ ਆਗੂਆਂ ਨਾਲ ਵੀ ਸੰਪਰਕ ਕਰਕੇ ਸ਼ਰਧਾਲੂਆਂ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋਣ 'ਤੇ ਗਹਿਰਾ ਦੁੱਖ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਸਿੱਖ ਸ਼ਰਧਾਲੂਆਂ ਦਾ ਜਾਨੀ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਣਾ ਬੇਹੱਦ ਦੁਖਦਾਈ ਹੈ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਭਾਈ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਲੌਂਗੋਵਾਲ, ਸੀਨੀਅਰ ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਭਾਈ ਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਹਿਤਾ, ਨੇ ਵੀ ਡੂੰਘੇ ਦੁੱਖ ਦਾ ਇਜ਼ਹਾਰ ਕੀਤਾ।

ਮੋਦੀ ਵਲੋਂ ਡੂੰਘਾ ਅਫ਼ਸੋਸ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ : ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ

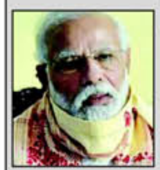

ਨੇ ਟਵੀਟ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਾਕਿਸਤਾਨ 'ਚ ਵਾਪਰੇ ਮੰਦਭਾਗੇ ਹਾਦਸੇ ਦੌਰਾਨ ਸਿੱਖ ਸ਼ਰਧਾਲੂਆਂ ਦੀ ਹੋਈ ਦਰਦਨਾਕ ਮੌਤ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਡੂੰਘਾ ਦੁੱਖ ਪਹੁੰਚਿਆ ਹੈ । ਉਨ੍ਹਾਂ ਟਵੀਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਦੁੱਖ ਦੀ ਇਸ ਘੜੀ 'ਚ ਮੇਰੀਆਂ ਸੰਵੇਦਨਾਵਾਂ ਪੀੜਤ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਕੇ-ਸੰਬੰਧੀਆਂ ਨਾਲ ਹਨ ।

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਅਮਰੀਕਾ ਵਲੋਂ ਨਨਕਾਣਾ ਸਾਹਿਬ ਨੇੜੇ ਰੇਲ ਤੇ ਬੱਸ ਦੇ ਟਕਰਾਉਣ ਨਾਲ ਵਾਪਰੀ ਦੁਰਘਟਨਾ ਵਿੱਚ ਮਰ ਗਏ ਸਿੱਖ ਯਾਤਰੂਆਂ ਪ੍ਰਤੀ ਅਫਸੋਸ ਜ਼ਾਹਿਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ

ਸ਼ਿਕਾਗੋ:- (ਮੱਖਣ ਸਿੰਘ ਕਲੇਰ ਸ਼ਿਕਾਗੋ) -- ਪਿਛਲੇ ਦਿਨੀਂ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਹੀ ਦੁਖਦਾਈ ਖਬਰ ਆਈ ਹੈ। ਪੇਸ਼ਾਵਰ ਤੋਂ ਸਿੱਖ ਸੰਗਤਾਂ ਨਨਕਾਣਾ ਸਾਹਿਬ ਤੇ ਹੋਰ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬਾਨਾਂ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨ ਕਰਨ ਆਈਆਂ ਸਨ ਜ਼ਦ ਨਨਕਾਣਾ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਲਾਹੌਰ ਵੱਲ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਆ ਰਹੇ ਸਨ ਤਾਂ ਸੰਗਤਾਂ ਦੀ ਛੋਟੀ ਬੱਸ ਇਕ ਰੇਲ ਦੇ ਨਾਲ ਟਕਰਾ ਗਈ। ਜਿਸ ਕਾਰਨ 19 ਸਿੱਖਾਂ ਦੀਆਂ ਜਾਨਾਂ ਚੱਲੀਆਂ ਗਈਆਂ। ਮਿਲੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਮੁਤਾਬਿਕ ਬੱਸ ਦੇ ਦੋ ਟੋਟੇ ਹੋ ਗਏ। ਦੱਸਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਇਹ ਹਾਦਸਾ ਬੱਸ ਦੇ ਡਰਾਇਵਰ ਦੀ ਗਲਤੀ ਨਾਲ ਵਾਪਰਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਖਬਰ ਸੁਣਦਿਆਂ ਪੂਰੇ ਸੰਸਾਰ ਵਿੱਚ ਵੱਸਦੀ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਅੰਦਰ ਸੋਗ ਦੀ ਲਹਿਰ ਦੌੜ ਗਈ।

ਪੰਜ ਮੈਂਬਰੀ ਪੈਨਲ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ (ਅਮਰੀਕਾ)

ਸਮੁੱਚਾ ਸਿੱਖ ਜਗਤ ਪੀੜਤ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਇਸ ਦੁੱਖ ਦੀ ਘੜੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੈ ਤੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਅਗੇ ਅਰਦਾਸ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਜੋ ਪ੍ਰਾਣੀ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਤੋਂ ਸਦੀਵੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਛੜ ਗਏ ਹਨ ਉਨਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਚਰਨਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿਵਾਸ ਬਖਸ਼ਣ ਤੇ ਪਿੱਛੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਭਾਣਾ ਮੰਨਣ ਦਾ ਬੱਲ ਬਖਸ਼ਣ ਅਤੇ ਜੋ ਸੰਗਤਾਂ ਜ਼ਖਮੀ ਹੋਈਆਂ ਹਨ ਉਨਾਂ ਦੀ ਚੜਦੀ ਕਲਾ ਅਤੇ ਤੰਦਰੁਸਤੀ ਵਾਸਤੇ ਅਰਦਾਸ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਅਮਰੀਕਾ ਵਲੋਂ ਇਸ ਦੁਖਦਾਈ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਸਮੂਹ ਸਿੱਖਾਂ ਨਾਲ ਅਫਸੋਸ ਜਾਹਿਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਪੀਸ ਗਾਰਡਨ ਵਿਚ ਲੱਗੀ ਮਹਾਤਮਾ ਗਾਂਧੀ ਦੀ ਮੂਰਤੀ ਨਹੀਂ ਹਟਾਈ ਜਾਵੇਗੀ

(ਸਫ਼ਾ 1 ਦੀ ਬਾਕੀ)

ਕੀਤੀ ਸੀ।

ਫਰੈਸਨੋ ਵਿਚ ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ ਸਟੇਟ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੀ ਭਾਰਤੀ ਮੂਲ ਦੇ ਇਕ ਵਿਦਿਆਰਥਣ ਅਖਨੂਰ ਸਿੱਧੂ ਨੇ ਗੈਰ-ਗੋਰੇ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਰਜ ਫਲਾਇਡ ਦੇ ਕਤਲ ਮਗਰੋਂ ਇਕ ਆਨਲਾਈਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਫਲਾਇਡ ਦੀ 25 ਮਈ ਨੂੰ ਮਿਨਿਆਪੋਲਿਸ ਵਿਚ ਪੁਲਸ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੇ ਹੱਥੋਂ ਹੱਤਿਆ ਹੋਈ ਸੀ। ਇਸ ਘਟਨਾ ਖਿਲਾਫ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਵਿਰੋਧ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਹੋਏ ਅਤੇ ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ ਡੀ. ਸੀ. ਵਿਚ ਮਹਾਤਮਾ ਗਾਂਧੀ ਦੀ ਮੂਰਤੀ ਸਣੇ ਹੋਰ ਕਈ ਮੂਰਤੀਆਂ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਇਆ ਸੀ। ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਜੋਸੇਫ ਕਾਸਤਰੋ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਫਰਿਜ਼ਨੋ ਪੀਸ ਗਾਰਡਨ ਵਿਚ ਸ਼ਾਂਤਮਈ ਅਤੇ ਉਸਾਰੂ ਸਰਗਰਮੀ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਨਾਲ ਮਹਾਤਮਾ ਗਾਂਧੀ, ਮਾਰਟਿਨ ਲੂਥਰ ਕਿੰਗ, ਸੀਜ਼ਰ ਸ਼ਾਵੇਜ਼ ਅਤੇ ਜੇਨ ਐਡਮਜ਼ ਦੀਆਂ ਮੂਰਤੀਆਂ ਲਗਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਕਾਰ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਪ੍ਰਤੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸੋਚ ਰੱਖਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਅਸੀਂ ਸਿਫਤ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਅਪੀਲ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇਕ ਨਿਆਂਸੰਗਤ ਅਤੇ ਨਿਰਪੱਖ ਸਮਾਜ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਥਾਈ ਯੋਗਦਾਨ ਦੇ ਮਹੱਤਵ 'ਤੇ ਵੀ ਉਹ ਧਿਆਨ ਦੇਣ। ਕਾਸਤਰੋ ਨੇ ਅਪੀਲ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸਾਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਫਰੇਸਨੋ ਸਟੇਟ ਪੀਸ ਗਾਰਡਨ ਵਿਚ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮੂਰਤੀ ਲੱਗੀ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿਚ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਭੂਮਿਕਾ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਦੁਨੀਆ ਨੂੰ ਇਕ ਬਿਹਤਰ ਥਾਂ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਸਾਹਸ, ਸਮਾਜਕ ਨਿਆਂ ਅਤੇ ਅਣਥੱਕ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮਾਰਗ ਦਰਸ਼ਨ ਸਾਨੂੰ ਮਿਲਦਾ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਦੇਸ਼ ਚ ਕੋਰੋਨਾ ਦੇ ਮਾਮਲੇ 7.42 ਲੱਖ, ਮ੍ਰਿਤਕਾਂ ਦਾ ਅੰਕੜਾ 20,642 ਤੇ ਪਹੁੰਚਿਆ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ- ਦੇਸ਼ 'ਚ ਕੋਵਿਡ-19 ਦੇ ਲਗਾਤਾਰ ਵਧਦੇ ਪ੍ਰਕੋਪ ਦਰਮਿਆਨ ਕੋਰੋਨਾ ਪੀੜਤਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 7.42 ਲੱਖ ਹੋ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਮ੍ਰਿਤਕਾਂ ਦਾ ਅੰਕੜਾ 20,642 'ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਗਿਆ ਹੈ। ਕੇਂਦਰੀ ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰ ਕਲਿਆਣ ਮੰਤਰਾਲੇ ਵਲੋਂ ਬੁੱਧਵਾਰ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਅੰਕੜਿਆਂ ਅਨੁਸਾਰ ਦੇਸ਼ ਭਰ 'ਚ ਪਿਛਲੇ 24 ਘੰਟਿਆਂ ਦੌਰਾਨ ਕੋਰੋਨਾ ਇਨਫੈਕਸ਼ਨ ਦੇ 22,752 ਨਵੇਂ ਮਾਮਲੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਏ ਹਨ। ਜਿਸ ਨਾਲ ਪੀੜਤਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 7,42,417 ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਮਿਆਦ 'ਚ 482 ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਨਾਲ ਮ੍ਰਿਤਕਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵੱਧ ਕੇ 20,642 ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ 16,883 ਰੋਗੀ ਸਿਹਤਮੰਦ ਹੋਏ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲਾ ਕੇ ਹੁਣ ਤੱਕ ਕੁੱਲ 4,56,831 ਲੋਕ ਰੋਗ ਮੁਕਤ ਹੋ ਚੁਕੇ ਹਨ। ਦੇਸ਼ 'ਚ ਹੁਣ ਕੋਰੋਨਾ ਇਨਫੈਕਸ਼ਨ ਦੇ 2,64,944 ਸਰਗਰਮ ਮਾਮਲੇ ਹਨ। ਕੋਰੋਨਾ ਮਹਾਮਾਰੀ ਤੋਂ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ 'ਚ ਪਿਛਲੇ 24 ਘੰਟਿਆਂ 'ਚ ਇਨਫੈਕਸ਼ਨ ਦੇ 5,134 ਮਾਮਲੇ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਪੀੜਤਾਂ ਦਾ ਅੰਕੜਾ 2,17,121 'ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ 224 ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋਈ ਹੈ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਮ੍ਰਿਤਕਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵੱਧ ਕੇ 9,250 ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਸੂਬੇ 'ਚ 1,18,558 ਲੋਕ ਰੋਗ ਮੁਕਤ ਹੋਏ ਹਨ। ਇਨਫੈਕਸ਼ਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਦੂਜੇ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੇ ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ 'ਚ ਪੀੜਤਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 3,616 ਵੱਧ ਕੇ 1,18,594 'ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਮਿਆਦ 'ਚ 65 ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 1636 ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਸੂਬੇ 'ਚ 71,116 ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਲਾਜ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹਸਪਤਾਲਾਂ ਤੋਂ ਛੁੱਟੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਚੁਕੀ ਹੈ।

ਸਿੱਖ ਫੂਡ ਬੈਂਕ ਚੋਟੀ ਦੇ 50 ਵਿਅਕਤੀਆਂ 'ਚ

ਗਲਾਸਗੋ: ਯੂ.ਕੇ. 'ਚ ਛਪਦੇ 'ਦ ਇੰਡੀਪੈਂਡਿਟ' ਅਖ਼ਬਾਰ/ਮੈਗਜ਼ੀਨ ਨੇ 2020 'ਚ ਯੂ. ਕੇ. ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪ੍ਰੇਰਣਾਦਾਇਕ, ਸੇਵਾ ਭਾਵਨਾ ਵਾਲੇ, ਇਨਸਾਨੀਅਤ ਨੂੰ ਪਿਆਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ, ਆਤਮ-ਸਮਰਪਣ ਵਾਲੇ ਅਤੇ ਦਿਆਲਤਾ ਨਾਲ ਭਰਪੂਰ 50 ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ 'ਹੈਪੀ ਲਿਸਟ' ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕੋਵਿਡ-19 ਮਹਾਂਮਾਰੀ ਦੇ ਪ੍ਰਕੋਪ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਕਿਸੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਰੂਪ 'ਚ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਸੂਚੀ 'ਚ ਜਿਥੇ 100 ਸਾਲਾ ਟਾਮ ਮੂਰੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਘਰ ਦੀ ਬਗ਼ੀਚੀ ਵਿਚ 100 ਚੱਕਰ ਲਗਾ ਕੇ ਲਗਪਗ 3 ਅਰਬ ਰੁਪਏ (32 ਮਿਲੀਅਨ ਪਾਡ) ਅਤੇ ਉਲਿਵੀਆ ਸਟਰਾਗ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਲਗਪਗ 46 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ (5 ਮਿਲੀਅਨ ਪਾਡ) ਦੀ ਦਾਨ ਰਾਸ਼ੀ ਸਿਹਤ ਸੇਵਾਵਾਂ ਲਈ ਇਕੱਤਰ ਕੀਤੀ, ਉੱਥੇ ਇਸ ਸੂਚੀ 'ਚ ਬਰਤਾਨੀਆ 'ਚੋਂ ਇਕੋ ਸਿੱਖ ਚਰਨਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਮਾਣ ਬਖ਼ਸ਼ਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਸਕਾਟਲੈਂਡ

'ਚ 'ਸਿੱਖ ਫੂਡ ਬੈਂਕ' ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਸੰਸਥਾਪਕ ਹਨ। 'ਸਿੱਖ ਫੂਡ ਬੈਂਕ' ਨੇ ਤਾਲਾਬੰਦੀ ਦੌਰਾਨ 50,000 ਤੋਂ ਵੱਧ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਖਾਣਾ ਵੰਡਿਆ। ਚਰਨਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨੇ ਗੱਲਬਾਤ ਦੌਰਾਨ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਹ ਸੇਵਾ ਸਕਾਟਲੈਂਡ ਦੀ ਸਿੱਖ ਸੰਗਤ, ਸੇਵਾਦਾਰਾਂ ਅਤੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦੀ ਕਿਰਪਾ ਨਾਲ ਸੰਭਵ ਹੋ ਸਕੀ ਹੈ।

ਨਾਮਵਰ ਵਿਦਵਾਨ ਤੇ ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ ਦੇ ਮੋਢੀ ਡਾ. ਹਰਿਭਜਨ ਸਿੰਘ ਦਾ ਸ਼ਤਾਬਦੀ ਸਮਾਗਮ ਕੈਨੇਡਾ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਮਨਾਉਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ

ਸਰੀ- ਹਰਿਦਰਸ਼ਨ ਮੈਮੋਰੀਅਲ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਟਰਸਟ ਕੈਨੇਡਾ ਤੇ ਟਰਸਟ ਦੇ ਇੰਡੀਆ ਚੈਪਟਰ ਨੇ ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ 'ਤੇ 18 ਅਗਸਤ 2020 ਦਿਨ ਸਨਿਚਰਵਾਰ ਨੂੰ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਸਰੀ ਵਿਖੇ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਪਟਿਆਲਾ ਵਿਖੇ ਮਨਾਉਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਸਰਬਕਲਾ ਸੰਪੰਨ ਅਕਾਦਮੀਸ਼ਨ ਡਾ. ਹਰਿਭਜਨ ਸਿੰਘ ਹਿੰਦੀ, ਪੰਜਾਬੀ, ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਤੇ ਫਾਰਸੀ ਦੇ ਗਿਆਤਾ ਅਤੇ ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ ਦੇ ਮੋਢੀ ਸਨ। ਉਹ ਇਕ ਸਿਰਮੌਰ ਚਿੰਤਕ, ਸਫਲ ਅਧਿਆਪਕ, ਚੋਟੀ ਦੇ ਸਮੀਖਿਆਕਾਰ ਅਤੇ ਉਚ ਪਾਏ ਦੇ ਅਨੁਵਾਦਕ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਾਹਿਤ ਦੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਿਧਾਵਾਂ ਵਿਚ 100 ਤੋਂ ਉਪਰ ਪੁਸਤਕਾਂ ਪਾਠਕਾਂ ਦੀ ਝੋਲੀ ਪਾਈਆਂ ਹਨ।

ਡਾ ਹਰਿਭਜਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਭਾਰਤੀ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਅਨੇਕਾਂ

ਵੱਕਾਰੀ ਐਵਾਰਡ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਸਾਹਿਤ ਅਕਾਡਮੀ ਐਵਾਰਡ, ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਕਬੀਰ ਐਵਾਰਡ, ਬਿਰਲਾ ਫਾਊਂਡੇਸਨ ਦਾ ਸਰਸਵਤੀ ਐਵਾਰਡ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਅਨੇਕਾਂ ਐਵਾਰਡ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਉਹ ਦਿੱਲੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਆਫ ਅਮੈਰਿਸਟ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ ਦੇ ਨਵੇਂ ਮੁਹਾਂਦਰੇ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੱਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿਚ 30 ਤੋਂ ਉਪਰ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਖੋਜ ਕਾਰਜਾਂ ਵਿਚ ਪੀ ਐਚ ਡੀ (ਡਾਕਟਰੇਟ) ਕੀਤੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਧਿਆਪਨ ਤੇ ਵਿਦਵਤਾ ਤੋਂ ਗਿਆਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਆਪੋ ਆਪੀਣੇ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿਚ ਚੋਟੀ ਦੀਆਂ ਪਦਵੀਆਂ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੇ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਰਾਜਪਾਲ ਅਤੇ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਦੇ ਵਾਈਸ ਚਾਂਸਲਰ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ।

ਸ਼ਤਾਬਦੀ ਸਮਾਗਮ ਆਯੋਜਤ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਜੈਤੇਗ ਸਿੰਘ ਅਨੰਤ, ਦਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ, ਲਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਖੰਗੂੜਾ ਅਤੇ ਇੰਡੀਆ ਚੈਪਟਰ ਦੇ ਉਜਾਗਰ ਸਿੰਘ, ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਜੋਤਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਤੇ ਇੰਦਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਭਾਈਰੂਪੇ ਵੱਲੋਂ ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪਟਿਆਲਾ ਦਾ ਸਮਾਗਮ ਵਰਲਡ ਪੰਜਾਬੀ ਸੈਂਟਰ ਤੇ ਚੜ੍ਹਦੀਕਲਾ ਟਾਈਮ ਟੀ. ਵੀ. ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਤੇ ਸਰਪ੍ਰਸਤੀ ਹੇਠ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ ਹੈ।

ਅਸਟ੍ਰੇਲੀਆ ਨੇ ਬਣਾਈ ਦੁਨੀਆ ਦੀ ਸਭ ਤੋ ਖਤਰਨਾਕ ਮੈਟਲ ਸਟੌਰਮ ਗੰਨ Metal Storm Gun ਵਿਸ਼ਵ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਘਾਤਿਕ ਗਨ ਹੋਵੇਗੀ

ਪਰਥ/ਅਸਟਰੇਲੀਆ--Metal Storm Gun ਵਿਸ਼ਵ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਘਾਤਿਕ ਗਨ ਹੋਵੇਗੀ ਜੋ 1 ਮਿੰਟ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮਿਲੀਅਨ ਰਾਊਂਡ ਫਾਇਰਸ ਕਰਦੀ ਹੈ।

ਮੈਟਲ ਤੂਫਾਨ ਨੇ ਵਿਸ਼ਵ ਵਿੱਚ ਅੱਗ ਦੀ ਇਹ ਮਸ਼ੀਨ ਦੁਨੀਆ ਵਿੱਚ ਵੱਡੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੈ ਜੋ ਕੀ ਲੜਾਈ ਦੇ ਮੈਦਾਨ 'ਚ ਦੁਸ਼ਮਣਾ ਲਈ ਕਾਲ ਸਾਬਤ ਹੋਵੇਗੀ ਇਹ 36-ਬੈਰਲ ਸਟੈਕਡ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਈਲ ਵਾਲੀ ਗਨ ਬਣਾਈ ਹੈ। ਇਹ ਦੁਨੀਆ ਦੀ ਖਤਰਨਾਕ ਗੰਨ 180 ਰਾਉਂਡ 0.01 ਪਰ ਸੈਕਿੰਡ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤੀ ਮਿੰਟ 10 ਲੱਖ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੀ ਫਾਇਰਿੰਗ ਕਰਦੀ ਹੈ ਇਥੇ ਇਹ ਵਰਨਣਯੋਗ ਹੈ ਕੀ ਚੀਨ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੇ Michael O'Dwyer ਨਾਲ ਸਨ 2000 ਵਿੱਚ ਅਪਰੋਚ ਕੀਤੀ ਸੀ ਕੀ ਅਗਰ ਇਹ ਅਪਣੀ ਖੋਜ ਚੀਨ ਨੂੰ ਦੇਵੇ ਤਾ ਇਸ ਬਦਲੇ ਚੀਨ ਉਸਨੂੰ 100 ਮੀਲੀਅਨ ਅਮਰੀਕਨ ਡਾਲਰ ਦੇਵੇਗਾ ਪਰ Michael O'Dwyer ਨੇ ਚੀਨ ਨੂੰ ਮਨਾ ਕਰਕੇ ਆਪਣੀ ਅਸਟਰੇਲੀਅਨ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

ਬਰਾਡਵੇਅ ਅਦਾਕਾਰ ਨਿੱਕ ਕਾਰਡੇਰੋ ਕੋਰੋਨਾ ਮੋਹਰੇ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀ ਜੰਗ ਹਾਰ ਗਿਆ

ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ (ਹੁਸਨ ਲੜੋਆ ਬੰਗਾ) : ਬਰਾਡਵੇਅ ਅਦਾਕਾਰ ਨਿੱਕ ਕਾਰਡੇਰੋ ਕੋਰੋਨਾ ਅੱਗੇ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀ ਜੰਗ ਹਾਰ ਗਿਆ ਤੇ ਉਸ ਦੀ ਲੰਘੇ ਦਿਨ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ। 41 ਸਾਲਾ ਅਦਾਕਾਰ ਦੇ ਵਿਸ਼ਵ ਭਰ ਵਿਚ ਪ੍ਰਸੰਸਕ ਹਨ। ਅਮਾਂਡਾ ਕਲੂਟਸ ਨੇ ਇੰਸਟਗਰਾਮ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਪਤੀ ਦੀ ਮੌਤ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ "ਸਵਰਗ ਵਿਚ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਕੋਲ ਇਕ ਹੋਰ ਫਰਿਸ਼ਤਾ ਚਲਾ ਗਿਆ ਹੈ।" ਕਲੂਟਸ ਨੇ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦੀ ਪਤੀ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਪਿਆਰ ਵਿਚ ਰੰਗਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ ਉਸ ਨੇ ਧਰਤੀ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸਹਿਜ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਅਲਵਿਦਾ ਕਹੀ ਹੈ। 38 ਸਾਲਾ ਅਮਾਂਡਾ ਨੇ ਹੋਰ ਕਿਹਾ ਹੈ "ਮੇਰਾ ਦਿਲ ਟੁੱਟ ਗਿਆ ਹੈ, ਮੈਂ ਉਸ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਜੀਵਨ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ। ਨਿੱਕ ਸਾਡੇ ਜੀਵਨ ਦੀ ਰੌਸ਼ਨੀ ਸੀ।" ਨਿੱਕ ਨੂੰ ਮਾਰਚ ਦੇ ਅਖੀਰ ਵਿਚ ਲਾਸ ਏਂਜਲਸ ਦੇ ਸੈਡਾਰਜ-ਸਿਨਾਈ ਮੈਡੀਕਲ ਸੈਂਟਰ ਵਿਚ ਦਾਖਲ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਸ਼ੁਰੂ ਵਿਚ ਸਮਝਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਨਿਮੋਨੀਆ ਹੈ। ਉਸ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਟੈਸਟ ਨੈਗਵਿਟ ਆਇਆ ਸੀ ਪਰ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੋਏ ਉਸ ਦੇ ਟੈਸਟ ਪਾਜ਼ੇਟਿਵ ਆਏ ਸਨ। ਨਿੱਕ ਨੇ 3 ਮਹੀਨੇ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮਾਂ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਲਈ ਜਦੋਜਹਿਦ ਕੀਤੀ ਪਰ ਆਖਰਕਾਰ ਕੋਰੋਨਾ ਵਾਇਰਸ ਨੇ ਇਸ ਜਿੰਦਾ ਦਿਲ ਅਦਾਕਾਰ ਦੀ ਜਾਨ ਲੈ ਕੇ ਹੀ ਦਮ ਲਿਆ।

ਕੈਨੇਡਾ ਵਿਚ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਨਿੱਕ ਨੂੰ 2014 ਵਿਚ 'ਬੁਲਿਟਸ ਓਵਰ ਬਰਾਡਵੇਅ' ਵਿਚ ਨਿਭਾਈ ਭੂਮਿਕਾ ਲਈ ਟੋਨੀ ਐਵਾਰਡ ਲਈ ਨਾਜ਼ਮਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ 'ਰੌਕ ਆਫ਼ ਏਜਜ਼', 'ਵੇਟਰੈਸ' ਤੇ 'ਏ ਬਰਾਂਕਸੀ ਟੇਲ' ਵਿਚ ਵੀ ਯਾਦਗਾਰੀ ਭੂਮਿਕਾਵਾਂ ਨਿਭਾਈਆਂ।

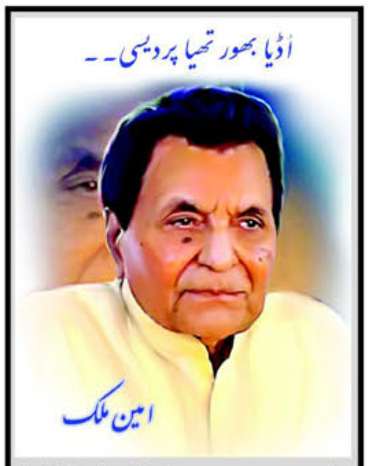

ਮਾਂ ਬੋਲੀ ਪੰਜਾਬੀ ਦੇ ਸਪੂਤ ਜਨਾਬ ਅਮੀਨ ਮਲਿਕ ਗੁਜ਼ਰ ਗਏ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਪੰਜਾਬੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਫੁੱਲਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਹਿਮ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਈ। ਚਾਹੇ ਉਹਨਾਂ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਅਤੇ ਉਰਦੂ ਵਿੱਚ ਹੀ ਸਾਰੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਕੀਤੀ, ਪਰ ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਲ ਅੰਤਾਂ ਦਾ ਮੋਹ ਸੀ। ਜੱਦੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਲਾਹੌਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ, ਪਿਛੋਕੜ ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ਪੰਜਾਬ ਦਾ, ਕਾਫ਼ੀ ਸਮਾਂ ਇੰਗਲੈਂਡ ਰਹੇ, ਪਰ ਹਰ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਵਿਚਰਦੇ ਸਨ ਅੱਜ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਛੋੜੇ 'ਤੇ ਜਿੱਥੇ ਡੂੰਘੇ ਦੁੱਖ ਦਾ ਇਜਹਾਰ ਹੈ, ਉੱਥੇ ਠੇਠ ਪੰਜਾਬੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਣਾਏ ਅਮੀਨ ਮਲਿਕ ਦੀਆਂ ਕੁਝ ਗੱਲਾਂ ਸਾਂਝੀਆਂ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ, ਜੋ ਸਾਦਗੀ ਅਤੇ ਪਿਆਰ ਦਾ ਨਮੂਨਾ ਹਨ :

"ਮੈਨੂੰ ਕੁਝ ਸੱਜਣਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਤੈਨੂੰ 'ਸਦਰ' ਬਣਾਉਣਾ ਹੈ, ਮੈਂ ਆਖਿਆ ਮੈਂ 'ਰੇਸ਼ਮੀ ਰਜਾਈ' ਨਹੀਂ, ਮੈਂ 'ਜੁੱਲੀ' ਹਾਂ, ਮੈਨੂੰ ਹੇਠਾਂ ਵਿਛਾਓ..."

ਵਾਹ ਮਲਿਕ ਸਾਹਿਬ! ਸ਼ੁਕਰੀਆ ਜੀ!! ਅਲਵਿਦਾ !!!

(ਡਾ ਗੁਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ)

ਅਮਨਦੀਪ ਸਿੰਘ ਬੋਲਾਂ ਦੀ ਅਚਾਨਕ ਮੌਤ

ਇੰਡੋ ਅਮੈਰੀਕਨ ਹੈਰੀਟੇਜ਼ ਫੋਰਮ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਗੁਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਗਿਲ ਅਤੇ ਬੋਲਾ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਭਾਰੀ ਸਦਮਾ

ਫਰੈਜਨੋ - ਇੰਡੋ ਅਮੈਰੀਕਨ ਹੈਰੀਟੇਜ ਫੋਰਮ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਗੁਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਗਿਲ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਾਲੇ ਅਮਨਦੀਪ ਸਿੰਘ ਬੋਲਾ ਦੀ ਅਚਾਨਕ ਹੋਈ ਮੌਤ ਨਾਲ ਭਾਰੀ ਸਦਮਾ ਲੱਗਿਆ ਹੈ। ਅਮਨਦੀਪ ਸਿੰਘ, ਸੁਖਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬੋਲਾ ਦੇ ਛੋਟੇ ਭਰਾ ਸਨ, ਜੋ ਇਕ ਲੰਬੇ ਅਰਸੇ ਤੋਂ ਸੈਂਟਰਲ ਕੈਲੇਫੋਰਨੀਆਂ ਦੇ ਸ਼ਹਿਰ ਸੈਲਮਾ ਵਿਚ ਰਹਿ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕਮਿਉਨਿਟੀ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਵਿਚ ਹਮੇਸ਼ਾ ਸਰਗਰਮ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਅਮਨਦੀਪ ਦੀ ਮੌਤ ਨਾਲ ਸਾਰੇ ਬੋਲਾ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਵੀ ਅਸਿਹ ਸਦਮਾ ਲੱਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਖਾਸ ਕਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬਿਰਧ ਪਿਤਾ ਨੂੰ ਇਹ ਵਿਛੋੜਾ ਝੱਲਣਾ ਔਖਾ ਹੈ। ਅਮਨਦੀਪ ਸਿੰਘ ਦੀ ਉਮਰ ਸਿਰਫ 48 ਸਾਲ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਚੰਗੀ ਸਿਹਤ ਵਿਚ ਸਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਕਿਸਮ ਦੀ ਕੋਈ ਬੀਮਾਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਮੌਤ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਯਕੀਨ ਨਹੀਂ ਆ

ਰਿਹਾ। ਅਮਨਦੀਪ ਸਿੰਘ ਪਿਛਲੇ ਕੁਝ ਸਾਲਾ ਤੋਂ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨਾਲ ਅਮਰੀਕਾ ਆਏ ਸਨ ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਇਕਲੌਤਾ ਪੁੱਤਰ ਰੂਬਲ ਸਿੰਘ ਅਜੇ ਵੀ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਹੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਹ ਆਪਣੀ ਪਤਨੀ ਨਾਲ ਇਕ ਸਟੋਰ ਵਿਚ ਪਿਛਲੇ ਕੁਝ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਸਟੋਰ ਕਲਰਕ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਪਿਛਲਾ ਪਿੰਡ ਦਾਤੇਵਾਸ ਤਹਿਸੀਲ ਬੁਢਲਾਡਾ ਵਿਚ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਪਟਿਆਲਾ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਤੋਂ ਗਰੈਜੂਏਟ ਸਨ ਅਤੇ ਪੱਤਰਕਾਰਤਾ ਦੇ ਕਿਤੇ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਹੋਏ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੁਝ ਅਰਸੇ ਲਈ ਦੂਰਦਰਸ਼ਨ ਜਲੰਧਰ ਲਈ ਵੀ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਇਕ ਕਿਤਾਬ 'ਜੁਗਨੂੰਆ ਦੇ ਅੰਗਸੰਗ' ਵੀ ਲਿਖੀ।

ਇੰਡੋ ਅਮਰੈਕੀਨ ਹੈਰੀਟੇਜ ਫੋਰਮ ਨੇ ਅਮਨਦੀਪ ਸਿੰਘ ਦੀ ਇਸ ਬੇਵਕਤ ਮੌਤ ਤੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਗੁਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ ਦੇ ਅਤੇ ਅਮਨਦੀਪ ਸਿੰਘ ਦੀ ਪਤਨੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਕੌਰ, ਬੇਟਾ ਰੂਬਲ ਸਿੰਘ, ਪਿਤਾ ਜਗਰੂਪ ਸਿੰਘ ਬੋਲਾ, ਭੈਣਾ ਪਰਮਜੀਤ ਕੌਰ ਅਤੇ ਸਵਰਨਜੀਤ ਕੌਰ ਅਤੇ ਭਰਾ ਸੁਖਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬੋਲਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾ ਨਾਲ ਅਫਸੋਸ ਦਾ ਇਜਹਾਰ ਕੀਤਾ।

ਦੁਖਦਾਇਕ ਖਬਰ

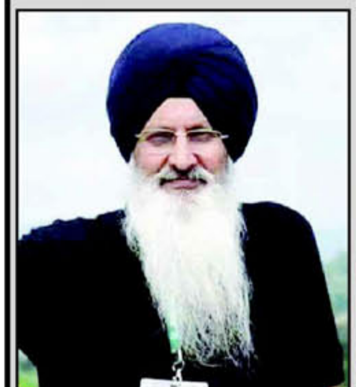

ਅਖੰਡ ਕੀਰਤਨੀ ਜੱਥੇ ਦੇ ਭਾਈ ਸ਼ਾਹਬਾਜ ਸਿੰਘ ਜੀ ਸੰਸਾਰ ਵਿਛੋੜਾ ਦੇ ਗਏ ਹਨ। ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਦਿੱਲੀ ਵਿਖੇ ਹੋਏ ਟ੍ਰਾਂਜਿਸਟਰ ਬੰਬ ਬਲਾਸਟ ਵਿਚ ਨਾਮਜ਼ਦ ਸਨ ਤੇ ਕੁਝ ਮਹੀਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕੇਸ ਵਿਚੋ ਬਰੀ ਹੋਏ ਸਨ।

ਮਿਸਰ 'ਚ 486 ਦਿਨ ਤੱਕ ਕੈਦ ਰਹਿਣ ਮਗਰੋਂ ਅਮਰੀਕੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਰਿਹਾਅ

ਕਾਹਿਰਾ- ਮਿਸਰ ਵਿਚ ਬਿਨਾ ਕਿਸੇ ਸੁਣਵਾਈ ਦੇ ਤਕਰੀਬਨ 500 ਦਿਨ ਤਕ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿਚ ਰਹਿਣ ਦੇ ਬਾਅਦ ਇਕ ਅਮਰੀਕੀ ਮੈਡੀਕਲ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੂੰ ਅਮਰੀਕਾ ਵਾਪਸ ਜਾਣ ਲਈ ਰਿਹਾਅ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਵਿਦੇਸ਼ ਵਿਭਾਗ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਦੀ ਰਿਹਾਈ ਦੀ ਪੈਰਵੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਫਰੀਡਮ ਇਨਿਸ਼ਿਏਟਵ ਸਮੂਹ ਮੁਤਾਬਕ ਉਸ ਦੀ ਪਛਾਣ ਮੁਹੰਮਦ ਆਮਾਸ਼ਾਹ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹੋਈ ਹੈ। ਉਹ ਨਿਊਜਰਸੀ ਵਿਚ ਜਰਸੀ ਸਿਟੀ ਦਾ ਰਹਿਣ ਵਾਲਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਕੋਲ ਮਿਸਰ ਅਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਦੋਹਰੀ ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਹੈ। ਉਸ ਦੀ ਰਿਹਾਈ ਟਰੰਪ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੇ ਦਬਾਅ ਕਾਰਨ ਹੋਈ ਹੈ। ਵਿਦੇਸ਼ ਵਿਭਾਗ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਸੀਂ ਮਿਸਰ ਦੀ ਹਿਰਾਸਤ ਤੋਂ ਅਮਰੀਕੀ ਨਾਗਰਿਕ ਮੁਹੰਮਦ ਆਮਾਸ਼ਾਹ ਦੀ ਰਿਹਾਈ ਦਾ ਸਵਾਗਤ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਦੇਸ਼ ਵਾਪਸ ਆਉਣ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਲਈ ਮਿਸਰ ਨੂੰ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਦੇ ਹਾਂ।

ਡਾ. ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਧੁੱਗਾ, M.D., C.M.D, ਸਟਰ ਹਸਪਤਾਲ (ਫੇਅਰ ਫੀਲਡ-ਵਲੇਹੋ) ਵਿਚ ਮੈਡੀਕਲ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਹਨ। ਅਮੈਰੀਕਨ ਮੈਡੀਕਲ ਬੋਰਡ ਵਲੋਂ ਡਬਲ ਬੋਰਡ ਸਰਟੀਫਾਈਡ ਹਨ। । ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸਾਲ 2006 ਵਿਚ 'ਸੀਨੀਅਰ ਹੈਲਥ ਹੀਰੋ' ਦਾ ਪੁਰਸਕਾਰ ਵੀ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਡਾ. ਧੁੱਗਾ ਨੇ ਸਰਕਾਰੀ ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਲਜ, ਪਟਿਆਲਾ ਤੋਂ ਆਪਣੀ ਮੁੱਢਲੀ ਮੈਡੀਕਲ ਸਿੱਖਿਆ ਪੂਰੀ ਕੀਤੀ। ਡਾ. ਧੁੱਗਾ, ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ ਦੇ ਫੇਅਰਫੀਲਡ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿਚ ਬਤੌਰ ਚੇਅਰਮੈਨ, ਪਲੈਨਿੰਗ ਕਮਿਸ਼ਨ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨਿਭਾ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਉਹ ਪੰਜਾਬੀ ਅਮੈਰੀਕਨ ਕਲਚਰਲ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਦੇ ਫਾਊਂਡਰ ਮੈਂਬਰ ਹਨ, ਜੋ ਕਿ ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ ਵਿਚ ਇਕ ਸਮਾਜਿਕ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਸੰਸਥਾ ਹੈ। ਡਾ. ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਧੁੱਗਾ ਵੱਲੋਂ ਸਿਹਤ ਸਬੰਧੀ ਲਿਖੀ ਆਪਣੀ ਕਿਤਾਬ 'ਹੈਲਥ ਗਾਈਡ' ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਤੇ ਰੋਕਥਾਮ, ਬਚਾਅ, ਘਰੇਲੂ ਇਲਾਜ ਅਤੇ ਡਾਕਟਰਾਂ ਨੂੰ ਕਦੋਂ ਵਿਖਾਈਏ ਬਾਰੇ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਦੱਸਦੀ ਹੈ। ਸਿਹਤ ਸਬੰਧੀ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਕਿਤਾਬਾਂ ਮੈਡੀਕਲ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਲਈ ਹੀ ਲਿਖੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਅਜਿਹੀ ਸਿਹਤ ਸਬੰਧੀ 'ਹੈਲਥ ਗਾਈਡ' ਵਰਗੀ ਕਿਤਾਬ ਦੀ ਬੇਹੱਦ ਜ਼ਰੂਰਤ ਸੀ ਜੋ ਆਮ ਵਿਅਕਤੀ ਪੜ੍ਹ ਸਕੇ, ਸਮਝ ਸਕੇ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਰੋਜ਼ ਮੱਰਾ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ 'ਚ ਵਰਤ ਸਕੇ। ਇਹ ਕਿਤਾਬ 'ਹੈਲਥ ਗਾਈਡ' ਸਭ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਕਿਤਾਬ ਸਬੰਧੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਸੀਂ 'ਸਾਡੇ ਲੋਕ' 'ਚ ਲੜੀਵਾਰ ਛਾਪ ਕੇ ਮਾਣ ਹਾਸਲ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਇਹ ਕਿਤਾਬ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਡਾ. ਧੁੱਗਾ ਨਾਲ gpdhugga@gmail.com 'ਤੇ ਸੰਪਰਕ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ।

-ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ

ਹੈਲਥ ਗਾਈਡ

ਰੀਉਮੇਟੌਇਡ ਆਰਥਰਾਈਟਿਸ

ਡਾਕਟਰ . ਕਦੋਂ ਦਿਖਾਈਏ :

1. ਜੇਕਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਜੋੜਾਂ ਦੇ ਦਰਦ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਬੁਖ਼ਾਰ ਜਾਂ ਚਮੜੀ 'ਤੇ ਝਰੀਟਾਂ (ਰੈਸ਼) ਹਨ।
2. ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਦਰਦ ਦੇ ਕਾਰਨ ਜੋੜਾਂ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ।
3. ਜੇਕਰ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਲੱਤਾਂ ਵਿੱਚ ਸੁੰਨਾਪਣ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਨਾਲ ਪਿੱਠ ਵਿੱਚ ਵੀ ਦਰਦ ਹੈ।
4. ਜੇ ਜੋੜਾਂ ਵਿੱਚ ਅਚਾਨਕ ਅਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਕਾਰਨ ਦੇ ਦਰਦ ਹੋਵੇ।

ਰੀਉਮੇਟੌਇਡ ਆਰਥਰਾਈਟਿਸ

ਗਠੀਆ ਇੱਕ ਜੋੜਾਂ ਦੀ ਬਿਮਾਰੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਜੋੜਾਂ ਵਿੱਚ ਦਰਦ ਅਤੇ ਸੋਜ਼ਿਸ਼ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਗਠੀਏ ਦੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਉਮਰ ਦੇ ਵਧਣ ਕਾਰਨ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਗਠੀਆ ਜੋੜਾਂ ਦੀ ਟੁੱਟ ਭੱਜ ਕਾਰਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਰੀਉਮੇਟੌਇਡ ਆਰਥਰਾਈਟਿਸ ਇੱਕ ਹੋਰ ਕਿਸਮ ਦਾ ਗਠੀਆ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਵਾਨ ਉਮਰ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਬੱਚਿਆਂ ਅਤੇ ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਲੱਛਣ :

1. ਜੋੜਾਂ ਦੀ ਸੋਜ਼ਿਸ਼ ਅਤੇ ਦਰਦ।
2. ਇਸ ਗਠੀਏ ਵਿੱਚ ਸ਼ਰੀਰ ਦੇ ਦੋਵੇਂ ਪਾਸਿਆਂ ਦੇ ਜੋੜ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।
3. ਸਵੇਰ ਸਮੇਂ ਜੋੜਾਂ ਦੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਜਕੜਨ ਅਤੇ ਦਰਦ ਹੋਣਾ।
4. ਥਕਾਵਟ।

ਕਾਰਨ :

ਵਿਗਿਆਨਕਾਂ ਨੂੰ ਰੀਉਮੇਟੌਇਡ ਆਰਥਰਾਈਟਿਸ ਦਾ ਅਸਲ ਕਾਰਨ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਲੱਗਾ। ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਸਦਾ ਹੋਣਾ ਪਰਿਵਾਰਿਕ ਪਿਛੋਕੜ, ਵਾਤਾਵਰਣ ਅਤੇ ਹਾਰਮੋਨਲ ਕਾਰਨਾਂ ਦਾ ਮਿਸ਼ਰਣ ਹੈ।

ਜਾਂਚ :

ਰੀਉਮੇਟੌਇਡ ਆਰਥਰਾਈਟਿਸ ਦਾ ਪਤਾ ਇਸਦੇ ਲੱਛਣ, ਐਕਸ-ਰੇ ਅਤੇ ਖ਼ੂਨ ਦੇ ਟੈਸਟ ਨਾਲ ਲਗਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਘਰੇਲੂ ਇਲਾਜ :

1. ਆਪਣੇ ਕੰਮ ਦੌਰਾਨ ਥੋੜੇ ਥੋੜੇ ਸਮੇਂ ਬਾਅਦ ਆਰਾਮ ਜ਼ਰੂਰ ਕਰੋ।
2. ਜੇਕਰ ਜੋੜਾਂ ਵਿੱਚ ਦਰਦ ਹੈ, ਪਰ ਸੋਜ਼ਿਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ, 15-20 ਮਿੰਟਾਂ ਲਈ ਗਰਮ ਸੇਕ ਦਿਓ।
3. ਜੇਕਰ ਜੋੜ ਸੁੱਜੇ ਹੋਏ ਅਤੇ ਦਰਦ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ 10-15 ਮਿੰਟਾਂ ਲਈ ਠੰਡਾ ਪਾਣੀ (ਬਰਫ਼) ਲਗਾਓ।
4. ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਕਸਰਤ ਕਰਨਾ ਜੋੜਾਂ ਦੀ ਤਾਕਤ ਅਤੇ ਲਚਕੀਲੇਪਣ ਲਈ ਬਹੁਤ ਫ਼ਾਇਦੇਮੰਦ ਹੈ।
5. ਐਸਪੀਰਿਨ, ਆਈਬੁਪ੍ਰੋਫ਼ਿਨ ਅਤੇ ਐਸੀਟਾਮਿਨੋਫ਼ਿਨ ਦਰਦ, ਸੋਜ਼ਿਸ਼ ਘਟਾਉਣ ਲਈ ਵਰਤ ਸਕਦੇ ਹਾਂ, ਪਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਵਾਈਆਂ ਦੀ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਵਰਤੋਂ ਨਾ ਕਰੋ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਪੇਟ ਅਤੇ ਗੁਰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ।

ਡਾਕਟਰ ਨੂੰ ਕਦੋਂ ਦਿਖਾਈਏ :

1. ਜੇਕਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਜੋੜਾਂ ਦੇ ਦਰਦ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਬੁਖ਼ਾਰ ਜਾਂ ਚਮੜੀ 'ਤੇ ਝਰੀਟਾਂ (ਰੈਸ਼) ਹਨ।
2. ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਦਰਦ ਦੇ ਕਾਰਨ ਜੋੜਾਂ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ।
3. ਜੇਕਰ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਲੱਤਾਂ ਵਿੱਚ ਸੁੰਨਾਪਣ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਨਾਲ ਪਿੱਠ ਵਿੱਚ ਵੀ ਦਰਦ ਹੈ।
4. ਜੇ ਜੋੜਾਂ ਵਿੱਚ ਅਚਾਨਕ ਅਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਕਾਰਨ ਦੇ ਦਰਦ ਹੋਵੇ।

ਮੈਡੀਕਲ ਇਲਾਜ :

ਇਸ ਬਿਮਾਰੀ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਠੀਕ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਇਲਾਜ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰ ਇਸਦੇ ਲੱਛਣਾਂ ਨੂੰ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਘਰੇਲੂ ਇਲਾਜ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਤਰੀਕਿਆਂ ਨਾਲ ਕਾਬੂ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ :

1. ਦਰਦ ਵਾਲੀਆਂ ਦਵਾਈਆਂ।
2. ਸਟਿਰੌਇਡ ਦਵਾਈਆਂ।
3. ਬਿਮਾਰੀ ਨੂੰ ਵਧਣ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਵਾਲੀਆਂ ਦਵਾਈਆਂ।
4. ਜਦੋਂ ਗਠੀਆ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਵੱਧ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਦਰਦ ਕਾਬੂ ਵਿੱਚ ਨਾ ਰਹੇ ਤਾਂ ਜੋੜ ਦਾ ਅਪ੍ਰੇਸ਼ਨ ਕਰਵਾਉਣ ਬਾਰੇ ਆਪਣੇ ਡਾਕਟਰ ਦੀ ਸਲਾਹ ਲਵੋ।
5. ਕੈਲਸ਼ੀਅਮ, ਵਿਟਾਮਿਨ-ਡੀ ਅਤੇ ਵਿਟਾਮਿਨ-ਬੀ (ਫ਼ੋਲਿਕ ਐਸਿਡ)।
6. ਚੁੰਬਕੀ ਇਲਾਜ ਵਿਗਿਆਨਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਿੱਧ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ।

ਰੀਉਮੇਏਇਡ ਆਰਥਰਾਈਟਸ ਦਾ ਖਾਣੇ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧ :

ਗਲੂਟਨ ਰਹਿਤ ਖਾਣਾ ਜਾਂ ਮੈਡੀਟਰੇਰੀਅਨ ਖਾਣਾ (ਕਣਕ ਤੇ ਹਰੀਆਂ ਪੱਤੇਦਾਰ ਸਬਜ਼ੀਆਂ) ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਵੱਖਰੇ-ਵੱਖਰੇ ਵਿਚਾਰ ਹਨ। ਵਿਗਿਆਨਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਖਾਣਾ ਜ਼ਿਆਦਾ ਮਦਦਗਾਰ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਪਰ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਖਾਣਾ ਇਸ ਗਠੀਏ ਦੇ ਲੱਛਣਾਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵਧਾਉਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਨਾ ਖਾਓ। ਵਧੀਆ ਅਤੇ ਸੰਤੁਲਿਤ ਖਾਣਾ ਖਾਓ।

ਗੋਡਾ ਬਦਲਣ ਦਾ ਅਪ੍ਰੇਸ਼ਨ
(ਗੋਡੇ ਦੇ ਜੋੜ ਦੀ ਰਿਪਲੇਸਮੈਂਟ)

ਕਿਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਗੋਡਾ ਬਦਲਾਉਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ?

ਜੇਕਰ ਐਕਸ-ਰੇ ਵਿੱਚ ਆਇਆ ਹੈ ਕਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਗੋਡੇ ਦਾ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਗਠੀਆ ਹੈ ਜਾਂ ਪੈਦਲ ਚੱਲਣ ਨਾਲ ਬਹੁਤ ਦਰਦ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਦਰਦ ਦੀਆਂ ਦਵਾਈਆਂ ਕੋਈ ਅਸਰ ਨਾ ਕਰਨ ਤਾਂ ਡਾਕਟਰ ਦੀ ਸਲਾਹ ਲੈ ਕੇ ਗੋਡਾ ਬਦਲਣਾ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਵਧੀਆ ਇਲਾਜ ਹੈ।

(ਚਲਦਾ)

ਇਹ ਕਾਲਮ ਤੁਹਾਡੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਹੈ, ਜੇ ਬਿਮਾਰੀ ਉਚਿਤ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਠੀਕ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਤਾਂ ਡਾਕਟਰ ਨੂੰ ਦਿਖਾਓ।

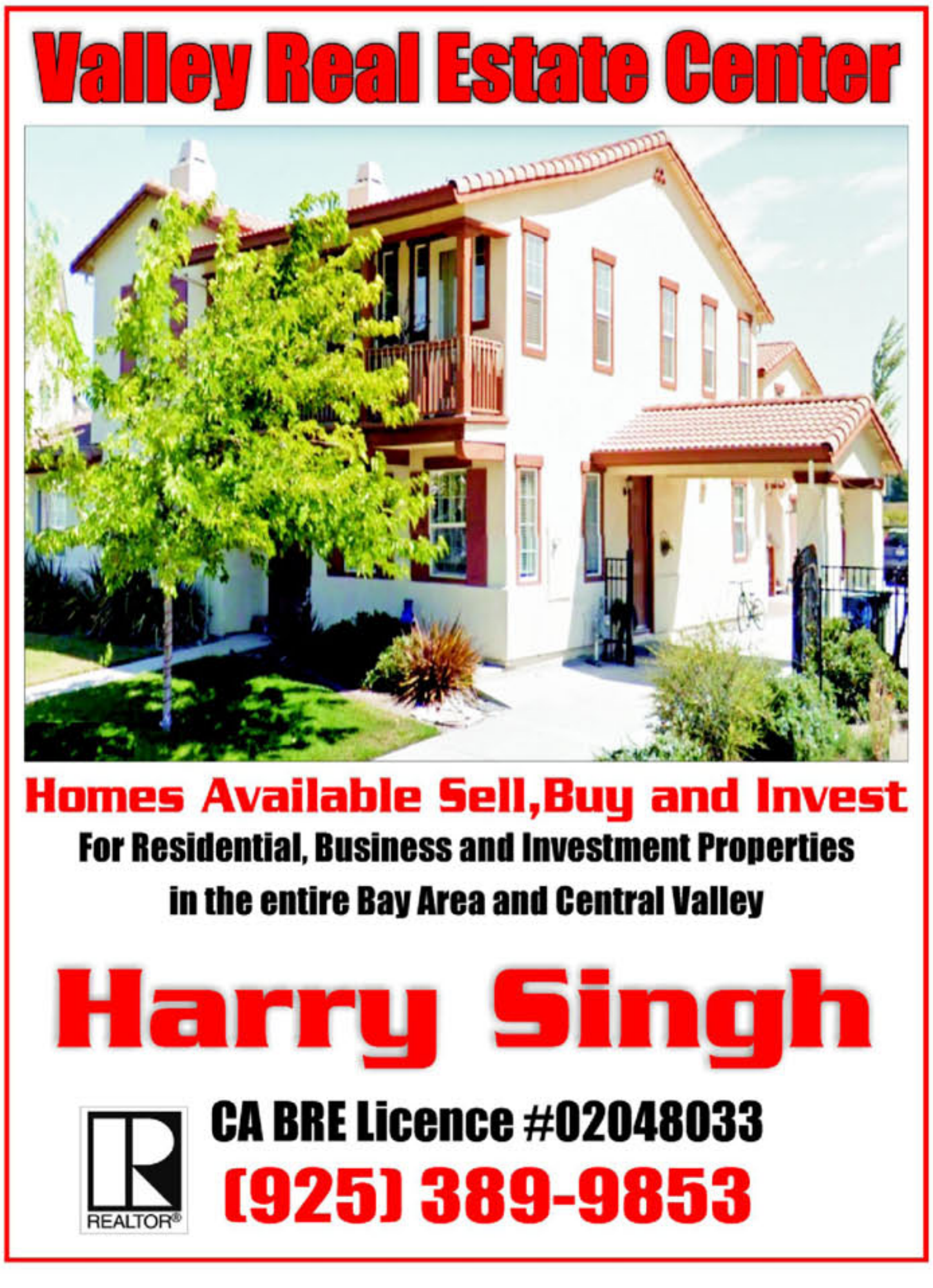

ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਸਕੂਲ ਫੀਸਾਂ ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਆ ਦਾ ਸੰਕਟ

ਜੇ ਕਿਸੇ ਬੱਚੇ ਦੇ ਮਾਪੇ ਸਕੂਲ ਦੀ ਫੀਸ ਭਰਨ ਤੋਂ ਅਸਮਰੱਥ ਹਨ ਤਾਂ ਉਹ ਫੀਸ ਮੁਆਫੀ ਬਾਰੇ ਆਪਣੀ ਅਰਜ਼ੀ ਸਕੂਲ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਅੱਗੇ ਪੇਸ਼ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਹਮਦਰਦੀ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰ ਕਰ ਕੇ ਕੁਝ ਫੀਸ ਘਟਾ ਸਕਦੇ ਹਨ ਤੇ ਮੁਆਫ਼ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ... ਕਿਸੇ ਵੀ ਬੱਚੇ ਦੇ ਮਾਪੇ ਇਹ ਰਿਆਇਤ ਲੈਣ ਲਈ ਝੂਠਾ ਕਲੇਮ ਨਾ ਕਰਨ।

ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਹਾਈਕੋਰਟ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨ ਤੇ ਸੁਣਾਏ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਇੱਕ ਮੱਦ ਵਿਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਹਨ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਫੈਸਲੇ ਵਿਚ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮਾਪਿਆਂ ਨੂੰ ਲੌਕਡਾਊਨ ਦੌਰਾਨ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਸਕੂਲ ਵੱਲੋਂ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਆਨਲਾਈਨ ਸਿੱਖਿਆ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਨ ਕਰ ਕੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਫੀਸਾਂ ਅਤੇ ਫੰਡ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਉਣੇ ਪੈਣਗੇ। ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਵਿਚ ਸਕੂਲ ਪੱਧਰ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਜੋ ਹੁਣ ਵਸਤੂ ਬਣ ਚੁੱਕੀ ਹੈ, ਨੂੰ ਖਰੀਦਣ ਤੇ ਵੇਚਣ ਦੇ ਪੱਖ ਤੋਂ ਹੀ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਸਿੱਖਿਆ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰ ਰਹੇ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਸਕੂਲਾਂ ਦੇ ਪੱਖ ਵਿਚ ਹੋਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਜੋ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਲਈ ਸਿੱਖਿਆ ਖਰੀਦ ਰਹੇ ਸੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਰੋਨਾ ਦੀ ਮਾਰ ਨੇ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਝੰਬਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ।

ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਸਕੂਲਾਂ ਦੀਆਂ ਮੈਨੇਜਮੈਂਟਾਂ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬਹੁਤ ਹੀ ਪੀੜਾ ਭਰੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਆਨਲਾਈਨ ਸਿੱਖਿਆ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਈ ਹੈ ਜਿਸ ਲਈ ਨਵੇਂ ਵਿਜ਼ੂਅਲ ਸਿਸਟਮਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਆਦਿ ਕਰਨਾ ਪਿਆ ਤੇ ਅਧਿਆਪਕ ਵੀ ਆਨਲਾਈਨ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇਣ ਵਿਚ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਰਹੇ, ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਤਾਣਾ ਬਾਣਾ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇਣ ਦੇ ਕਾਰਜ ਵਿਚ ਜੁੜਿਆ ਰਿਹਾ, ਇਸ ਕਰ ਕੇ ਫੀਸ ਅਤੇ ਫੰਡ ਹਾਸਲ ਕਰਨਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹੱਕ ਬਣਦਾ ਹੈ। ਦੂਸਰੇ ਪਾਸੇ ਇਹ ਦਲੀਲਾਂ ਰੱਖੀਆਂ ਗਈਆਂ ਕਿ ਸਰਕਾਰੀ ਅੰਕੜਿਆਂ ਮੁਤਾਬਕ 12.20 ਕਰੋੜ ਲੋਕ ਅਪਰੈਲ ਮਹੀਨੇ ਨੌਕਰੀਆਂ ਤੋਂ ਹੱਥ ਧੋ ਚੁੱਕੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ 75% ਗੈਰ ਸਰਕਾਰੀ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਲੱਗੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਦੁਕਾਨਦਾਰਾਂ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਤਕਨੀਕੀ ਕਾਮੇ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਆਰਥਿਕ ਹਾਲਤ ਡਾਵਾਂਡੋਲ ਹੈ, ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਆਨਲਾਈਨ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇਣ ਦੇ ਨਾਂ ਹੇਠ ਘਰਾਂ ਵਿਚ ਮਾਪਿਆਂ ਉਪਰ ਬੱਚਿਆਂ ਵਲੋਂ ਸਮਾਰਟ ਫੋਨ, ਲੈਪਟਾਪ, ਇੰਟਰਨੈੱਟ ਆਦਿ ਦਾ ਦਬਾਅ ਵਧ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਵੀ ਵੱਧ, ਜਿਹੜੇ ਬੱਚੇ ਅਜੇ ਕਿੰਡਰ ਗਾਰਟਨ, ਨਰਸਰੀ, ਪ੍ਰੀ-ਨਰਸਰੀ ਤੇ ਪਹਿਲੀ, ਦੂਸਰੀ ਜਮਾਤ ਵਿਚ ਪੜ੍ਹਦੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹੜੀ ਆਨਲਾਈਨ ਸਿੱਖਿਆ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀ ਹੈ? ਉਹ ਤਾਂ ਅਜੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬੈਠਣ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਵੀ ਨਹੀਂ ਆਦਿ ਦਲੀਲਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ।

ਹਕੀਕਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਦਹਾਕਿਆਂ ਤੋਂ ਜਿਸ ਕਿਸਮ ਦੇ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਸਕੂਲ ਉਸਰ ਰਹੇ ਸਨ, ਵੱਖ ਵੱਖ ਸਰਕਾਰਾਂ ਖੁੱਲ੍ਹੇਆਮ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਸਕੂਲਾਂ ਦੇ ਪੱਖ ਵਿਚ ਨੀਤੀਆਂ ਤੇ ਫ਼ੈਸਲੇ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਸਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੀਤੀਆਂ ਦੇ ਆਧਾਰ ਉੱਤੇ ਹੀ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਸਕੂਲਾਂ ਤੇ ਕਾਲਜਾਂ ਨੂੰ ਫੀਸਾਂ ਤੇ ਫੰਡ ਤੈਅ ਕਰਨ ਦੀ ਖੁੱਲ੍ਹ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ।

ਦਰਅਸਲ, ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ 1980 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਕੂਲ ਸਿੱਖਿਆ ਦਾ ਸੰਕਟ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਪੰਜਾਬ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵੱਖ ਵੱਖ ਪੱਧਰ ਉੱਤੇ ਅਤਿਵਾਦ ਦੀ ਮਾਰ ਹੇਠ ਸਹਿਕ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਪੇਂਡੂ ਖੇਤਰ ਦੀ ਸਕੂਲੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦਾ ਤਾਣਾ ਬਾਣਾ ਤਹਿਸ ਨਹਿਸ ਹੋ ਗਿਆ। ਸਕੂਲਾਂ ਦਾ ਬੰਦ ਰਹਿਣਾ ਆਮ ਜਿਹੀ ਗੱਲ ਬਣ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਨੌਕਰੀਪੇਸ਼ਾ ਅਤੇ ਪੜ੍ਹਿਆਂ-ਲਿਖਿਆਂ ਦਾ ਪਰਵਾਸ ਪਿੰਡਾਂ ਤੋਂ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵੱਲ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਚ ਹੋਰ ਕਾਰਨਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਦਾ ਵੱਡਾ ਫ਼ਿਕਰ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ। ਇਸ ਦੌਰ ਵਿਚ ਹੀ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਅਤੇ ਕਸਬਿਆਂ ਵਿਚ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਸਕੂਲ ਖੁੱਲ੍ਹਣ ਲੱਗੇ। ਫਿਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਰਫ਼ਤਾਰ ਧੀਮੀ ਗਤੀ ਤੋਂ ਤੇਜ਼ੀ ਫੜਨ ਲੱਗਦੀ ਹੈ। ਅੱਜ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਹਾਲਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਤੰਦੂਆ ਜਾਲ ਹਰ ਸ਼ਹਿਰ, ਕਸਬੇ ਵਿਚ ਫੈਲ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਹਰ ਪਿੰਡ ਵਿਚ ਸਰਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਸਕੂਲ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 12854 ਹੈ ਅਤੇ ਉੱਥੇ 80% ਤੋਂ ਵੱਧ ਗਰੀਬ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਰ ਦਲਿਤ ਬੱਚੇ ਪੜ੍ਹ ਰਹੇ ਹਨ। ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਸਰਕਾਰੀ ਮਿਡਲ ਸਕੂਲ 2661 ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੀ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਮਾਨਤਾ ਤੇ ਗੈਰਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ 2418 ਸਕੂਲ ਹਨ। ਸਰਕਾਰੀ ਹਾਈ ਸਕੂਲ 1738 ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਹਾਈ ਸਕੂਲ 2674 ਹਨ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਰਕਾਰੀ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਕੂਲ 1898 ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਕੂਲ 2769 ਹਨ। ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਦੇ ਦੌਰ ਵਿਚ ਗ੍ਰਾਂਟ-ਇਨ-ਏਡ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਨਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੇ ਗਏ 53 ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ, 38 ਮਿਡਲ, 76 ਹਾਈ ਅਤੇ 290 ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਕੂਲ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲੰਗੇ ਡੰਗ ਸਰਕਾਰੀ ਮਦਦ ਦੇ ਕੇ ਸਰਕਾਰ ਚਲਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਮਾਡਲ, ਆਦਰਸ਼, ਮੈਰੀਟੋਰੀਅਸ, ਕੇਂਦਰੀ ਵਿਦਿਆਲਿਆ ਆਦਿ ਵੰਨਗੀਆਂ ਦੇ ਸਕੂਲ ਵੀ ਹਨ।

ਤੱਤ ਰੂਪ ਵਿਚ ਨਵ-ਉਦਾਰਵਾਦੀ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਸਕੂਲੀ ਤੰਦੂਆ ਜਾਲ 1980 ਤੋਂ 2020 ਤਕ ਪਹੁੰਚਦੇ ਪਹੁੰਚਦੇ ਗਰੀਬ, ਮੱਧ ਵਰਗ, ਉੱਚ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਦੇ ਤਬਕਿਆਂ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਵੱਖਰੀ ਵੱਖਰੀ ਸਿੱਖਿਆ ਵਾਲਾ ਬਣ ਗਿਆ। ਇਸ ਨੇ ਸਮਾਜਿਕ, ਆਰਥਿਕ ਬਣਤਰਾਂ ਨੂੰ ਤਾਂ ਸਮਾਜ ਵਿਚ ਪੱਕਿਆਂ ਕੀਤਾ ਹੀ, ਬਲਕਿ ਸਿੱਖਿਆ ਨੂੰ ਵੀ ਵੇਚਣ ਖਰੀਦਣ ਵਾਲੀ ਵਸਤੂ ਵਿਚ ਵੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਬਦੀਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਹਾਈਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਵੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਅਤੇ ਮਾਪਿਆਂ ਦੇ ਆਰਥਿਕ ਸਵਾਲਾਂ ਉੱਪਰ ਹੀ ਕੇਂਦਰਿਤ ਸਨ। ਇਕ ਧਿਰ ਕਹਿ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਨੇ ਲੌਕਡਾਊਨ ਵਿਚ ਵੀ ਆਨਲਾਈਨ ਸਿੱਖਿਆ ਮੁਹੱਈਆ ਕੀਤੀ; ਦੂਸਰੀ ਧਿਰ ਕਹਿ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ ਕਰੋਨਾ ਨੇ ਇਸ ਦੀ ਰੀੜ੍ਹ ਦੀ ਹੱਡੀ ਤੋੜ ਦਿੱਤੀ ਹੈ, ਇਹ ਫੀਸਾਂ ਭਰਨ ਤੋਂ ਅਸਮਰੱਥ ਹੈ। ਇਸ ਸਮੁੱਚੇ ਕਾਰਜ ਦੌਰਾਨ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਪੀੜਾ ਬੱਚਿਆਂ ਨੇ ਹੰਢਾਈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜਿਸ ਢੰਗ ਨਾਲ ਆਨਲਾਈਨ ਸਿੱਖਿਆ ਹਾਸਲ ਕਰਨੀ ਪਈ, ਇਸ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਨੋ-ਅਵਸਥਾ ਵਿਚ ਕਿਹੜੇ ਵਿਗਾੜਾਂ ਆਏ, ਇਸ ਬਾਰੇ ਪਤਾ ਭਵਿੱਖ ਵਿਚ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਅਧਿਐਨਾਂ ਵਿਚ ਹੀ ਸਾਹਮਣੇ ਆਏਗਾ।

ਡਾ. ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ

98151-15429

ਇਤਿਹਾਸਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਸਵਾਲ ਨੂੰ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੋਠਾਰੀ ਕਮਿਸ਼ਨ (1964-66) ਨੇ ਲਿਆ ਸੀ, ਉਸ ਨੂੰ ਮੁੜ ਵਾਚਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ। ਇਸ ਕਮਿਸ਼ਨ ਅਨੁਸਾਰ, ਭਾਰਤ ਦੀ ਕਿਸਮਤ ਹੁਣ ਕਲਾਸਰੂਮਾਂ ਵਿਚ ਤੈਅ ਹੋਵੇਗੀ ਕਿਉਂਕਿ ਹੁਣ ਵੱਖ ਵੱਖ ਸਮਾਜਿਕ ਵਰਗਾਂ ਅਤੇ ਤਬਕਿਆਂ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਲਈ ਗੁਣਵੱਤਾ ਵਾਲੀ ਸਿੱਖਿਆ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਨ ਲਈ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਅਤੇ ਨੀਤੀ ਵਿਚ ਤੈਅ ਕੀਤਾ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਇਸ ਕਾਰਜ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਲਈ 'ਕਾਮਨ ਸਕੂਲ' ਦੀ ਸਿਰਜਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਕਿਉਂਕਿ ਅਸੀਂ ਅਜਿਹੇ ਮੁਲਕ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਕਰਨਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿਚ ਵੱਖ ਵੱਖ ਵਰਗਾਂ ਵਿਚ ਆਪਸੀ ਪਾੜਾ ਘੱਟ ਤੇ ਖਤਮ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਹ ਤਦ ਹੀ ਸੰਭਵ ਹੋਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਗਰੀਬ ਤੇ ਅਮੀਰ ਦੇ ਬੱਚੇ ਇਕ ਹੀ ਸਕੂਲ ਵਿਚ ਪੜ੍ਹਨਗੇ। ਇਸ ਨਾਲ ਇਕ ਦੂਜੇ ਦੇ ਜੀਵਨ ਦੇ ਤਜਰਬੇ ਤੇ ਜਿਊਣ ਦੇ ਢੰਗ ਇੱਕ ਦੂਸਰੇ ਨਾਲ ਸਾਂਝੇ ਹੋਣਗੇ। ਇਸ ਕਾਰਜ ਲਈ ਹਰ ਮੁਹੱਲੇ, ਕਸਬੇ, ਸ਼ਹਿਰ ਤੇ ਪਿੰਡ ਵਿਚ 'ਨੇਬਰਹੁੱਡ ਸਕੂਲ' ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਸ ਵਿਚ ਉਸ ਜਗ੍ਹਾ ਰਹਿ ਰਹੇ ਹਰ ਤਬਕੇ, ਧਰਮ, ਜਾਤ ਤੇ ਨਸਲ ਦਾ ਬੱਚਾ ਉਸ ਸਕੂਲ ਵਿਚ ਹੀ ਪੜ੍ਹੇਗਾ, ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਦਰਜਾ ਚਾਰ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਦਾ ਹੋਵੇ, ਬਾਵੇਂ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦਾ। ਇਸ ਨਾਲ ਸਮਾਜਕ ਵਿਤਕਰੇ ਦਾ ਖਾਤਮਾ ਹੋਵੇਗਾ, ਗਰੀਬ ਤੇ ਅਮੀਰ ਦਾ ਪਾੜਾ ਘਟੇਗਾ ਅਤੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਇੱਕਜੁੱਟਤਾ ਵਿਕਸਤ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਜੋ 10% ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਸਕੂਲ ਚੱਲ ਰਹੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਭੋਗ ਪੈ ਜਾਵੇਗਾ।

ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੇ ਸਕੂਲ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਲਈ ਵੀ ਸਿਧਾਂਤਕ ਤੌਰ ਤੇ ਹਰ ਸਕੂਲ ਲਈ ਬਰਾਬਰ ਤਨਖਾਹ ਦੀ ਵਕਾਲਤ ਕੀਤੀ, ਇਹ ਭਾਵੇਂ ਸਰਕਾਰੀ, ਗਰਾਂਟ-ਇਨ-ਏਡਡ ਸਕੂਲ ਹੋਣ ਜਾਂ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਮੈਨੇਜਮੈਂਟਾਂ ਅਧੀਨ ਚਲਾ ਰਹੇ ਹੋਣ। ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੀਆਂ ਤਨਖਾਹਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜੀਵਨ ਜਾਚ ਦੇ ਪੱਧਰ ਅਨੁਸਾਰ ਸਰਕਾਰਾਂ ਤੈਅ ਕਰਨਗੀਆਂ ਤੇ ਹਰ ਸੰਸਥਾ ਨੂੰ ਉਹ ਲਾਗੂ ਕਰਨੀਆਂ ਪੈਣਗੀਆਂ। ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੀਆਂ ਤਨਖਾਹਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਿਦਿਅਕ ਯੋਗਤਾ ਅਨੁਸਾਰ ਤੈਅ ਹੋਣਗੀਆਂ, ਇਸ ਆਧਾਰ ਉਤੇ ਨਹੀਂ ਕਿ ਉਹ ਪ੍ਰੀ-ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ, ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ, ਸੈਕੰਡਰੀ ਆਦਿ ਕਲਾਸਾਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਸਿੱਖਿਆ ਬਾਰੇ ਅਜਿਹੀ ਦਿਸ਼ਾ ਅਤੇ ਸੋਚ ਕੋਠਾਰੀ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ 1000 ਪੰਨਿਆਂ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿਚ ਦਰਜ ਹੈ।

ਨਵ-ਉਦਾਰਵਾਦੀ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਸਿੱਖਿਆ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵੇਚਣ ਤੇ ਖਰੀਦਣ ਵਾਲੀ ਵਸਤੂ ਬਣਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਵਿਚ ਸਮੇਂ ਦੀਆਂ ਸਰਕਾਰਾਂ, ਵਿਦਿਅਕ ਨੀਤੀਆਂ, ਵਪਾਰੀ, ਅਮੀਰ ਤੇ ਮੱਧ ਵਰਗ ਜਮਾਤਾਂ ਦਾ ਆਪੋ-ਆਪਣਾ ਰੋਲ ਹੈ। ਇਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਵੱਡੇ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ, ਸੱਭਿਆਚਾਰ, ਕਦਰਾਂ-ਕੀਮਤਾਂ ਤੋਂ ਅਲੱਗ ਥਲੱਗ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਨਵੀਆਂ ਮਾਨਸਿਕ, ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਉਲਝਣਾਂ ਵਿਕਸਤ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ। ਅਦਾਲਤ ਵਿਚ ਬਹਿਸ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਫੀਸਾਂ, ਫੰਡਾਂ, ਆਨਲਾਈਨ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਐਪਸ, ਮੋਬਾਈਲਾਂ, ਲੈਪਟਾਪਾਂ ਦੁਆਲੇ ਘੁੰਮਦੀ ਰਹੀ, ਉਸ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਸਕੂਲਾਂ ਦੀਆਂ ਮੈਨੇਜਮੈਂਟਾਂ ਦੇ ਪੱਖ ਵਿਚ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਹੁਣ ਵੱਡਾ ਸਵਾਲ ਇਹ ਪੈਦਾ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸਾਂਝੇ ਸਕੂਲ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਮੁੜ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ? ਮੱਧਵਰਗ ਜਿਸ ਦੇ ਸੁਪਨੇ ਕਰੋਨਾ ਸੰਕਟ ਨੇ ਰੋਲ ਕੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤੇ ਹਨ, ਉਹ ਮੁੜ ਆਪਣੀ ਸਮਝਦਾਰੀ ਤੇ ਸੋਚ ਵਿਚ ਤਬਦੀਲੀ ਕਰ ਕੇ ਆਬਾਦੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸੈਕੰਡਰੀ ਪੱਧਰ ਤੱਕ ਲਾਜ਼ਮੀ ਅਤੇ ਮੁਫ਼ਤ ਸਿੱਖਿਆ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਜਬੂਰ ਕਰੇ? ਵੱਖ ਵੱਖ ਖੇਤਰਾਂ ਜਿੱਥੇ ਸਰਕਾਰੀ ਸਕੂਲਾਂ ਦੀ ਘਾਟ ਹੈ, ਉੱਥੇ ਸਰਕਾਰੀ ਸਕੂਲਾਂ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਜੋ ਸਰਕਾਰੀ ਸਕੂਲ ਚੱਲ ਰਹੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਅੰਦਰ ਆਧੁਨਿਕ ਸਹੂਲਤਾਂ, ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ, ਗੁਣਵੱਤਾ ਸਿੱਖਿਆ ਆਦਿ ਦੇ ਸਵਾਲਾਂ ਨੂੰ ਕੇਂਦਰੀ ਸਵਾਲ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇ।

ਤੱਤ ਰੂਪ ਵਿਚ ਪਹਿਲੀ ਤੋਂ ਬਾਰਵੀਂ ਤਕ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇਣਾ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦਾ ਮੁਢਲਾ ਫਰਜ਼ ਹੈ, ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਿੱਖਿਆ ਦਿਵਾਉਣਾ ਮਾਪਿਆਂ ਦੀ ਮੁਢਲੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੈ। ਇਸ ਦਿਸ਼ਾ ਵੱਲ ਕਾਰਜ ਕਰਨ ਲਈ ਪਿੰਡਾਂ ਤੋਂ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਤੱਕ, ਖੇਤ ਮਜ਼ਦੂਰ ਜੱਥੇਬੰਦੀਆਂ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ, ਅਧਿਆਪਕ, ਸਮਾਜਿਕ ਤੇ ਸਿਆਸੀ ਜੱਥੇਬੰਦੀਆਂ, ਸਭ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਵਿਚ ਇਹ ਸਵਾਲ ਪਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਹਿਲੀ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਬਾਰਵੀਂ ਤੱਕ ਹਰ ਬੱਚੇ ਲਈ ਮੁਫ਼ਤ ਅਤੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਸਿੱਖਿਆ ਮੁਹੱਈਆ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਕਾਰਜ ਲਈ ਬਜਟ ਵਿਚ ਵਾਧਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਸਕੂਲਾਂ ਨੂੰ ਸਮਾਜ ਦਾ ਹਰ ਵਰਗ ਆਪਣੀ ਜੀਵਨ ਜਾਚ ਦਾ ਅਟੁੱਟ ਹਿੱਸਾ ਸਮਝੇ ਅਤੇ 'ਨੇਬਰਹੁੱਡ ਸਕੂਲ' ਵਿਕਸਤ ਕਰਨ ਵਿਚ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਵੇ। ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਨਵੀਂ ਚੁਣੌਤੀ ਵਜੋਂ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਕੋਲਾ ਕਾਮਿਆਂ ਦੀ ਹੜਤਾਲ

ਕੋਰੋਨਾ ਵਾਇਰਸ ਦੇ ਦੌਰ ਵਿਚ ਸਰੀਰਕ ਦੂਰੀ ਦੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਦੌਰਾਨ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਖੇਤਰਾਂ ਦੇ ਨਿੱਜੀਕਰਨ ਦੇ ਕਈ ਫ਼ੈਸਲੇ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਪਿਛਲੇ ਮਹੀਨੇ ਕੋਲੇ ਦੀਆਂ 41 ਖਾਣ ਬਲਾਕਾਂ ਵਿਚ ਬੋਲੀ ਕਰਵਾਉਣ ਦਾ ਕੀਤਾ ਫ਼ੈਸਲਾ ਇਸ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਨਿੱਜੀ ਖੇਤਰ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਕਰਨ ਲਈ ਰਾਹ ਖੋਲ੍ਹਣ ਵਾਲਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਵਿਰੋਧ ਵਿਚ ਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਕੋਲ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਕੰਮ ਕਰਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਵੱਡੀਆਂ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਨੇ ਤਿੰਨ-ਰੋਜ਼ਾ ਹੜਤਾਲ ਦਾ ਸੱਦਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਹੜਤਾਲ ਦੀ ਸਫ਼ਲਤਾ ਬਾਰੇ ਕੋਲੇ ਦੀਆਂ ਖਾਣਾਂ ਦੇ ਮਜ਼ਦੂਰ ਆਗੂਆਂ ਅਤੇ ਕੋਲ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਨੇ ਹੜਤਾਲ ਬਾਰੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਦਾਅਵੇ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਮਜ਼ਦੂਰ ਯੂਨੀਅਨਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਲਗਭਗ 5 ਲੱਖ ਕੋਲਾ ਕਿਰਤੀਆਂ ਦਾ ਵੱਡਾ ਹਿੱਸਾ ਹੜਤਾਲ ਉੱਤੇ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਤਿੰਨ ਦਿਨ ਦੀ ਹੜਤਾਲ ਦੌਰਾਨ ਕਰੀਬ 40 ਲੱਖ ਟਨ ਕੋਲੇ ਦੀ ਪੈਦਾਵਾਰ ਅਤੇ ਢੋਆ-ਢੁਆਈ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਵੇਗੀ। ਕੈਂਟਰਾਂ ਦਾ ਚੱਕਾ ਜਾਮ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਦਾ ਤਰਕ ਹੈ ਕਿ ਹੜਤਾਲ ਨੂੰ ਹੁੰਗਾਰਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਠੇਕੇ ਵਾਲੇ ਕਾਮਿਆਂ ਨਾਲ ਕੰਮ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਹੜਤਾਲ ਦਾ ਸੱਦਾ ਦੇਣ ਵਾਲੀਆਂ ਟਰੇਡ ਯੂਨੀਅਨਾਂ ਵਿਚ ਆਰਐੱਸਐੱਸ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਮਜ਼ਦੂਰ ਜਥੇਬੰਦੀ ਭਾਰਤੀ ਮਜ਼ਦੂਰ ਸੰਘ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਦੂਸਰੀ ਵਾਰ ਜਿੱਤ ਕੇ ਆਈ ਮੋਦੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਫ਼ੈਸਲੇ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਕਿਸੇ ਖੇਤਰ ਦੀਆਂ ਟਰੇਡ ਯੂਨੀਅਨਾਂ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਵੱਡੀ ਹੜਤਾਲ ਹੈ। ਇਕ ਅਨੁਮਾਨ ਅਨੁਸਾਰ ਹੜਤਾਲ ਕਾਰਨ ਲਗਭਗ 319 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਵੇਗਾ। ਟਰੇਡ ਯੂਨੀਅਨ ਆਗੂਆਂ ਦੀ ਕੋਲਾ ਮੰਤਰੀ ਨਾਲ ਵੀਡੀਓ ਕਾਨਫਰੰਸ ਰਾਹੀਂ ਹੋਈ ਮੀਟਿੰਗ ਦੌਰਾਨ ਗੱਲ ਕਿਸੇ ਨਤੀਜੇ ਉੱਤੇ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚੀ। ਮੰਤਰੀ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਲੋਕ ਹਿੱਤ ਵਿਚ ਟਰੇਡ ਯੂਨੀਅਨਾਂ ਨੂੰ ਹੜਤਾਲ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਹੈ ਪਰ ਟਰੇਡ ਯੂਨੀਅਨਾਂ ਸਰਕਾਰ 'ਤੇ ਕੋਲੇ ਦੀਆਂ ਖਾਣਾਂ ਦੀ ਨਿਲਾਮੀ ਦੇ ਫ਼ੈਸਲੇ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਲਈ ਦਬਾਅ ਬਣਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ।

ਪਿਛਲੇ ਲੰਮੇਂ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਸਾਰੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਖੇਤਰ ਨਿੱਜੀ ਕੰਪਨੀਆਂ/ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਘਰਾਣਿਆਂ ਨੂੰ ਸੌਂਪਣ ਦੀ ਨੀਤੀ ਅਪਣਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਰੱਖਿਆ, ਰੇਲਵੇ, ਖੇਤੀ ਅਤੇ ਬਿਜਲੀ ਦੇ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿਚ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਨਿਵੇਸ਼ ਅਤੇ ਨਿੱਜੀ ਖੇਤਰ ਦੇ ਦਖ਼ਲ ਦਾ ਰਾਹ ਸਾਫ਼ ਕਰਨ ਦੇ ਫ਼ੈਸਲੇ ਆਰਡੀਨੈਂਸਾਂ, ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਜਾਂ ਸਰਕਾਰੀ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਰਾਹੀਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਕਈ ਸੂਬਾ ਸਰਕਾਰਾਂ ਘੱਟ-ਘੱਟ ਉਜਰਤ ਦੇਣ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿਚ ਸੋਧ ਕਰਕੇ ਅਤੇ ਕੰਮ ਦੇ ਘੰਟੇ ਵਧਾਉਣ ਦੇ ਫ਼ੈਸਲੇ ਲੈ ਕੇ ਕਿਰਤੀਆਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸੀਮਤ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਕੋਰੋਨਾ ਵਾਇਰਸ ਦੇ ਕਾਰਨ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ ਉੱਤੇ ਰੋਸ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਨ ਦੀ ਵੀ ਮਨਾਹੀ ਹੋਣ ਦਾ ਲਾਭ ਉਠਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਅਰਥਚਾਰਾ ਸੰਕਟ ਵਿਚੋਂ ਗੁਜ਼ਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸਿਆਸੀ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਵੀ ਅਲੱਗ ਰਾਏ ਰੱਖਣ ਵਾਲਿਆਂ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਸਖ਼ਤੀ ਵਰਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਮੌਕੇ ਕੋਲਾ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦਾ ਆਪਣੇ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਹੱਕਾਂ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹ ਕੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਣਾ ਜਮਹੂਰੀ ਪ੍ਰਬੰਧ ਅਤੇ ਕਿਰਤੀ ਜਮਾਤ ਲਈ ਸਵਾਗਤਯੋਗ ਕਦਮ ਹੈ।

ਸਾਡੇ ਲੋਕ
SADE LOK

ਮੁੱਖ ਸੰਪਾਦਕ: **ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ**, ਸਟੂਡੈਂਟ ਐਡੀਟਰ: **ਹਰਕਰਨ ਸਿੰਘ**, ਸੰਪਾਦਕ (ਆਨਰੇਰੀ): **ਖੁਸ਼ਹਾਲ ਲਾਲੀ**,
ਤਕਨੀਕੀ ਸੰਪਾਦਕ: **ਡਾ. ਮਨਦੀਪ ਸਿੰਘ**, ਅਸਿਸਟੈਂਟ ਸੰਪਾਦਕ: **ਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਟਾਂਡਾ**, ਜਨਰਲ ਮੈਨੇਜਰ: **ਹਰਪਾਲ ਸਿੰਘ**

Office : (925) 243-1300 | Cell : (510) 706-1300 | Fax : (925) 373-1300 | India : 783 706 1300
1406 Janis CT Livermore CA 94551

Disclaimer : Sade Lok Weekly Punjabi Newspaper and People associated with it are not responsible are any chaims made advertisers and do not endorse any product or services advertised in the Sade Lok weekly Punjabi Newspaper. Printing in California and Distributed all over the USA. Please Consult your lawyer before buying-hiring-contracting throgh the advertisement. Publish in Sade Lok Weekly Newspaper. In the Business of selling Space and claims made by the advertiser are not tested.

ALL DISPUTES SUBJECTED TO THE COUNTY OF ALAMEDA CALIFORINA. ਲੇਖਕ ਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨਾਲ ਸੰਪਾਦਕ ਦਾ ਅਤੇ ਅਦਾਰਾ ਸਾਡੇ ਲੋਕ ਦਾ ਸਹਿਮਤ ਹੋਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ।

ਬਿਨਾ ਸੰਤੋਖ ਨਹੀ ਕੋਊ ਰਾਜੈ

ਸ. ਰਾਮ ਸਿੰਘ
ਸਾਬਕਾ ਸੀਨੀਅਰ ਸੁਪਰੀਮ ਕੌਂਸਲ ਮੈਂਬਰ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਫਰੀਮਾਂਟ

ਕਈ ਵਾਰ ਇਨਸਾਨ ਭੰਬਲਭੂਸੇ ਵਿਚ ਇਸ ਕਰਕੇ ਪੈ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤਰ੍ਹਾਂ-ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸਲਾਹਾਂ ਵਿਚ ਉਲਝ ਕੇ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ। ਇਹ ਗੱਲ ਗਿਆਨ ਉਤੇ ਵੀ ਢੁਕਦੀ ਹੈ। ਬਹੁਤ ਗਿਆਨ ਵਾਲਾ ਆਦਮੀ ਵੀ ਉਲਝਣ ਵਿਚ ਪੈਸਕਦਾ ਹੈ। ਤਦ ਫਿਰ ਸਾਨੂੰ ਕੀ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਦੁਨੀਆ ਵਿਚ ਅਨੇਕਾਂ ਹੀ ਗੁਣ ਹਨ ਅਤੇ ਔਗੁਣ ਵੀ ਹਨ। ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਮਿਕ ਜੀਵਨ ਸਾਦਾ ਜੀਵਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਉਸ ਦਾ ਭਾਵ ਇਹੋ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਚੱਕਰਾਂ ਤੋਂ ਬਚ ਰਹੋ। ਧਰਮ ਦੇ ਮਸਲੇ ਵਿਚ ਵੀ ਤੁਸੀਂ ਬਹੁਤ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਜਾਂ ਸੁਣ ਕੇ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਓਸਮਰਥ ਹੋ ਜਾਵੋ। ਸੰਤੋਖ ਇਕ ਮਹੱਤਵ ਪੂਰਨ ਗੁਣ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਚਾਈ, ਈਮਾਨਦਾਰੀ, ਨਿਰਭੈਤਾ ਅਤੇ ਨਿਮਰਤਾ ਆਦਿ। ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਇਹ ਸਭ ਕੁਝ ਸਾਨੂੰ ਸਮਝਾਇਆ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ 'ਲਿਖ ਲਿਖ ਪੜਿਆ ਤੇਤਾ ਕੜਿਆ'। ਭਾਵ ਜਿਆਦਾ ਪੜ ਕੇ ਵੀ ਕਈ ਵਾਰ ਮਨੁੱਖ ਕਰੂਰਤਾ ਨਾਲ ਜਲਦਾ ਹੈ। ਸੰਤੋਖ ਇਕ ਗੁਣ ਹੈ ਜੋ ਆਮ ਮਨੁੱਖਾਂ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ। ਸੰਤੋਖੀ ਹੋਣ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਕਿ ਮਨੁੱਖ ਆਪਣੀਆਂ ਖਾਹਸ਼ਾਂ, ਆਸਾਂ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਤੇ ਕੰਟਰੋਲ ਰੱਖਣ ਦੇ ਸਮਰਥ ਹੋਵੇ। ਸੰਤੋਖ ਦਾ ਭਾਵ ਹੈ ਕਿ ਮਨੁੱਖ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਅਨੁਸ਼ਾਸ਼ਨ ਵਿਚ ਰੱਖਣ ਦੇ ਕਾਬਲ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਕਿ ਮਨੱਖ ਨੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦੀ ਰਜ਼ਾ ਨੂੰ ਮੰਨ ਲਿਆ ਹੈ।ਰੱਬ ਦੇ ਭਾਣੇ ਵਿਚ ਰਹਿਣਾ ਆਮ ਆਦਮੀ ਦੇ ਵੱਸਦੀ ਗੱਲ ਨਹੀ ਅਤੇ ਅਜੇਹਾ ਗੁਣ ਸਖਤ ਘਾਲਣਾ ਨਾਲ ਹੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਗੁਰਬਾਣੀ ਵਿਚ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਸੰਤੋਖ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰ ਕੇ ਸਾਨੂੰ ਸਬਰ ਸੰਤੋਖ ਦੀ ਜਿੰਦਗੀ ਜੀਉਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਹੈ। ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਦੈਵੀ ਗੁਣ ਵੀ ਸੰਤੋਖ ਨਾਲ ਹੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਸਿਰਫ ਅਧਿਆਤਮਿਕ ਕਾਰਜਾਂ ਵਿਚ ਹੀ ਨਹੀ ਪ੍ਰੰਤੂ ਦੁਨਿਆਵੀ ਕਾਰਜਾਂ ਵਿਚ ਵੀ ਧੀਰਜ, ਸਬਰ ਜਾਂ ਸੰਤੋਖ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਪੈਂਦੀ ਹੈ। ਸੇਵਾ ਵੀ ਸੰਤੋਖੀ ਮਨੁੱਖ ਹੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸੰਤੋਖ ਕਰਨ ਨਾਲ ਆਸ਼ਾਵਾਂ ਅਤੇ ਲੋੜਾਂ ਉਪਰ ਕਾਬੂ ਪਾ ਕੇ ਮਨੁੱਖ ਸਬਰ ਵਿਚ ਆ ਕੇ ਆਪਣਾ ਜੀਵਨ ਸੁੱਖ ਵਿਚ ਬਿਤਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਇਕਾਗਰਤਾ ਨਾਲ ਸੁਣਨਾ ਅਤੇ ਸੁਣ ਕੇ ਮੰਨਣਾ ਦੱਸਿਆ ਹੈ। ਜਿਸ ਦਾ ਭਾਰੀ ਮਹੱਤਵ ਹੈ ਪਰ ਕੀ ਅਸੀਂ ਹਾਜ਼ਰ ਹੁੰਦੇ ਹਾਂ। ਅਗਰ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰ ਹਾਂ ਤਾਂ ਲਾਭ ਦੀ ਆਸ ਕਰਨੀ ਹੀ ਫਜ਼ੂਲ ਹੈ। ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਸ਼ਰਧਾ ਨਾਲ ਸੁਣਨ ਨਾਲ ਸਾਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਗੁਣ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਸਚਾਈ, ਸੰਤੋਖ ਅਤੇ ਗਿਆਨ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਬਾਣੀ ਸੁਣਨ ਨਾਲ ਅਠਾਹਠ ਤੀਰਥਾਂ ਦੇ ਇਸ਼ਨਾਨ ਜਿਤਨਾ ਪੁੰਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਹਿੰਦੂ ਧਰਮ ਵਿਚ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਸਾਖੀ ਕਿ ਧਰਤੀ ਨੂੰ ਧਉਲੇ ਬਲਦ ਨੇ ਚੁੱਕਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੱਸਦੇ ਹਨ ਕਿ ਧਰਤੀ ਧਰਮ ਦੇ ਸਹਾਰੇ ਖੜ੍ਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਦਇਆ ਧਰਮ ਦੀ ਮਾਂ ਹੈ ਭਾਵ ਜਿਥੇ ਦਇਆ ਨਹੀਂ ਉਥੇ ਧਰਮ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਧਰਤੀ ਵੀ ਸੰਤੋਖ ਦੇ ਸਹਾਰੇ ਖੜ੍ਹੀ ਹੈ।

ਸੁਣਿਐ ਸਤੁ ਸੰਤੋਖੁ ਗਿਆਨੁ ॥
ਸੁਣਿਐ ਅਠਸਠਿ ਕਾ ਇਸਨਾਨੁ ॥ ੩
ਧੌਲੁ ਧਰਮੁ ਦਇਆ ਕਾ ਪੂਤੁ ॥
ਸੰਤੋਖੁ ਥਾਪਿ ਰਖਿਆ ਜਿਨਿ ਸੂਤਿ ॥ ੩

ਗੁਰੂ ਵਿਚ ਅਟੱਲ ਵਿਸਵਾਸ਼ ਹੋਣਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। ਸ਼ਾਇਦ ਉਸ ਦੇ ਦਿਲ ਦੀ ਕੂਕ ਪੁਕਾਰ ਉਸ ਦੀ ਧੁਰ ਹਿਰਦੇ ਵਿਚੋਂ ਨਿਕਲੀ ਹੋਈ ਆਵਾਜ ਸੁਣੀ ਜਾਵੇ ਜਾਂ ਨਾ। ਮੁਸੀਬਤਾਂ ਆਉਣਗੀਆਂ ਝੱਖੜ ਝੁਲਣਗੇ, ਸ਼ੰਕਾ ਉਠੇਗੀ, ਪਰ ਸਾਵਧਾਨ ਹੋਣਾ ਪਵੇਗਾ ਮਨ ਨੂੰ ਢਹਿੰਦੀਆਂ ਕਲਾਂ ਵਿਚ ਜਾਣ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਦਾ ਉਪਾਓ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ। ਮਨ ਦੀਆ ਤਰੰਗਾਂ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰ ਨਾਲ ਸਹਿਜ ਨਾਲ ਰੋਕਣਾ ਪਵੇਗਾ। ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਕਹਿ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਹੇ ਮਨੁੱਖ ਸੁਣਨਾ ਦਾ ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਵ ਹੈ। ਸੁਣਨ ਨਾਲ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਸੋਝੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਦੀ ਸੋਝੀ ਹੋਣ ਨਾਲ ਹੀ ਸੰਤੋਖ ਆਵੇਗਾ। ਬਿਨਾਂ ਸੰਤੋਖ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਸਬਰ ਨਹੀਂ ਆ ਸਕਦਾ। ਉਹ ਹਮੇਸ਼ਾ ਦੁਨਿਆਵੀ ਮਾਇਆ ਅਰਥਾਤ ਪਦਾਰਥਾਂ ਪਿਛੇ ਭਟਕਦਾ ਰਹੇਗਾ। ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਸਾਰੇ ਪਦਾਰਥ ਮਿਲਣ ਨਾਲ ਵੀ ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਲਾਲਸਾ ਦੀ ਤ੍ਰਿਪਤੀ ਨਹੀ ਹੋ ਸਕਦੀ। ਇਹ ਮਨੁੱਖ ਦਾ ਸੁਭਾਅ ਹੈ ਕਿ ਦਿੱਤੀਆਂ ਦਾਤਾਂ ਦਾ ਸੂਕਰ ਕਰਨ ਦੀ ਬਜਾਏ ਹੋਰ ਹੋਰ ਮੰਗਾਂ ਮੰਗਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਇਕ ਅਜੇਹਾ ਜਹਿਰੀਲਾ ਚਕਰ ਜਿਸ ਵਿਚੋਂ ਮਨੁੱਖ ਉਦੋਂ ਤੀਕ ਨਹੀ ਨਿਕਲ ਸਕਦਾ ਜਦੋਂ ਤੀਕ ਉਹ ਉਸ ਦੇਣਹਾਰ ਦਾਤਾਰ ਦੇ ਸ਼ੁਕਰ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਜੁੜ ਜਾਂਦਾ।

ਗੁਰਬਾਣੀ ਦਾਅਵੇ ਨਾਲ ਆਖਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸਿਰਫ ਸੰਤੋਖ ਕਰਨ ਨਾਲ ਹੀ ਮਨੁੱਖ ਰਜ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਬਿਨਾਂ ਸੰਤੋਖ ਦੇ ਆਤਮਾ ਨੂਮ ਸਕੂਨ ਨਹੀ ਆਉਂਦਾ। ਮਨ ਸੰਤੋਖ ਵਿਚ ਆ ਜਾਣ ਨਾਲ ਆਤਮਾ ਪਤਿਆ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਪਤੀਜ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਦੁਨਿਆਵੀ ਜੀਵ ਦੀ ਹਾਲਤ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਮਨੁੱਖ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਕਮਾਉਂਦਾ ਹੈ ਪਰ ਕੀ ਇਸ ਨੂੰ ਸੰਤੋਖ ਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਬਿਲਕੁਲ ਨਹੀਂ ਫਿਰ ਇਹ ਲੱਖਾਂ ਵਲ ਦੌੜਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਸੰਤੋਖ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ। ਇਹੋ ਹਾਲ ਵਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਹੈ ਅਨੇਕਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਤ੍ਰਿਪਤੀ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੀ ਹਰ ਸਮੇਂ ਖੱਪਦਾ ਹੈ। ਗੁਰੂ ਜੀ ਫੈਸਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਬਿਨਾਂ ਸੰਤੋਖ ਤੋਂ ਤੁਹਾਡੀ ਭੁੱਖ ਕਤਈ ਮਿਟ ਨਹੀਂ ਸਕਦੀ। ਕੀ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਮਨ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਹੁਣ ਬਹੁਤ ਹੋ ਗਿਆ ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਹੈ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਦਾ ਸ਼ੁਕਰ ਹੈ। ਦੁਨੀਆ ਵਿਚ ਕਿਸੇ ਦੇ ਸੁਪਨੇ ਪੂਰੇ ਨਹੀਂ ਹੋਏ। ਇਕ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦੇ ਨਾਮ ਸਿਮਰਨ ਵਿਚ ਹੀ ਅਜੇਹੀ ਸਮਰਥਾ ਪਰ ਕੇਵਲ ਵੱਡੇ ਭਾਗਾਂ ਵਾਲਿਆ ਨੂੰ ਹੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਗੁਰੀ ਜੀ ਫੈਸਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਆਪ ਹੀ ਸਭ ਕੁਝ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹੈ ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਦਾ ਨਾਮ ਸਦਾ ਹੀ ਜਪਣਾ ਬਣਦਾ ਹੈ।

ਸਹਸ ਖਟੇ ਲਖ ਕਉ ਉਠਿ ਧਾਵੈ ॥ ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਨ ਆਵੈ ਮਾਇਆ ਪਾਛੈ ਪਾਵੈ ॥ ਅਨਿਕ ਭੋਗ ਬਿਖਿਆ ਕੇ ਕਰੈ ॥ ਨਹ ਤ੍ਰਿਪਤਾਵੈ ਖਪਿ ਖਪਿ ਮਰੈ ॥ ਬਿਨਾ ਸੰਤੋਖ ਨਹੀ ਕੋਊ ਰਾਜੈ ॥ ਸੁਪਨ ਮਨੋਰਥ ਬ੍ਰਿਥੇ ਸਭ ਕਾਜੈ ॥ ਨਾਮ ਰੰਗਿ ਸਰਬ ਸੁਖੁ ਹੋਇ ॥ ਬਡਭਾਗੀ ਕਿਸੈ ਪਰਾਪਤਿ ਹੋਇ ॥ ਕਰਨ ਕਰਾਵਨ ਆਪੇ ਆਪਿ ॥ ਸਦਾ ਸਦਾ ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਜਾਪਿ ॥ ੨੭੮-੭੯

ਸਤ ਸੰਤੋਖ ਨਾਲ ਮਨ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦੀ ਹਰ ਦਾਤ ਨੂੰ ਉਸ ਦੀ ਮਿਹਰ ਦੀ ਨਿਸ਼ਾਨੀ ਸਮਝਣ ਲਗਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸ਼ੁਕਰ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਮਨ ਵਿਚ ਧਾਰਨ ਨਾਲ ਹੀ ਸਭ ਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾਵਾਂ ਤੋਂ ਮੁਕਤੀ ਮਿਲ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਰੂਹ ਨੂੰ ਸਕੂਨ ਜਾਂ ਸ਼ਾਂਤੀ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ ਸਕਦੀ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਹ ਦੁਨਿਆਵੀ ਪਦਾਰਥਾਂ ਜਾਂ ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਵਿਚ ਇਹ ਖੁਸ਼ੀ ਢੂੰਡਦਾ ਹੈ। ਜਦ ਇਹ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਦੀ ਘਾਲ ਕਮਾਈ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਸਹਿਜ ਦੀ ਅਵਸਥਾ ਹੀ ਅਜੇਹੀ ਅਵਸਥਾ ਹੈ ਕਿ ਮਨੁੱਖ ਜੋ ਮਨੁੱਖ ਤੋਂ ਦੇਵਤਾ ਬਣਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਹੇਠਲੇ ਸ਼ਬਦ ਵਿਚ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਗੁਰੂ ਜੀ ਆਸਾ ਦੀ ਵਾਰ ਵਿਚ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੇ ਹਿੰਦੂ ਧਾਰਮਿਕ ਰੀਤਾਂ ਰਿਵਾਜਾਂ ਬਾਰੇ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਕਪਾਹ ਦਾ ਵੱਟਿਆ ਹੋਇਆ ਜਨੇਊ ਪਾਉਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਸਾਨੂੰ ਦਇਆ ਸੰਤੋਖ ਅਤੇ ਜਤ ਸਤ ਆਦਿਕ ਗੁਣ ਧਾਰਨ ਕਰਨੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਪਾਂਡੇ ਨੂੰ ਸਵਾਲ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜੇ ਤੇਰੇ ਕੋਲ ਅਜੇਹਾ ਜਨੇਊ ਹੈ ਤਾਂ ਜਰੂਰ ਪਾ ਪਰ ਧਾਗੇ ਦਾ ਜਨੇਊ ਬਿਨਸ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਹੈ, ਟੁੱਟ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਦਇਆ, ਸੰਤੋਖ ਅਤੇ ਨਿਮਰਤਾ ਆਦਿ ਰੱਬੀ ਗੁਣ ਹਮੇਸ਼ਾ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਹਨ। ਇਸ ਸ਼ਬਦ ਵਿਚ ਵੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਰਮ ਕਾਂਡਾਂ ਦੀ ਨਿੰਦਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਕੇਵਲ ਗੁਣ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਰਨੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਜਿਹੜੇ ਸਾਡੇ ਅੰਤ ਵਿਚ ਸਹਾਈ ਹੋਣਗੇ ਬਾਕੀ ਰੀਤੀ ਰਿਵਾਹ ਸਾਡਾ ਕੁਝ ਨਹੀਨ ਸਵਾਰ ਸਕਦੇ।

ਦਇਆ ਕਪਾਹ ਸੰਤੋਖੁ ਸੂਤੁ ਜਤੁ ਗੰਢੀ ਸਤੁ ਵਟੁ ॥
ਏਹੁ ਜਨੇਊ ਜੀਅ ਕਾ ਹਈ ਤ ਪਾਡੇ ਘਤੁ ॥
ਨਾ ਏਹੁ ਤੁਟੈ ਨਾ ਮਲੁ ਲਗੈ ਨਾ ਏਹੁ ਜਲੈ ਨ ਜਾਇ ॥
ਧੰਨੁ ਸੁ ਮਾਣਸ ਨਾਨਕਾ ਜੋ ਗਲਿ ਚਲੇ ਪਾਇ ॥ ੪੭੧

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਮਨੁੱਖ ਦਾ ਇਕ ਹੋਰ ਢਕਵੰਜ ਵਰਣਨ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਆਸਾ ਦੀ ਵਾਰ ਵਿਚ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਧਰਮ ਨੂੰ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਕਰਮ ਕਾਂਡ ਦੇ ਤੌਰ ਉਤੇ ਵਾਰਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਧਰਮ ਵਾਲੀ ਕੋਈ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਜੋਗੀ, ਪੰਡਿਤ, ਮੁਸਲਮਾਨ ਆਦਿ ਸਾਰੇ ਅਜੇਹਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦੇ ਸੂਖਮ ਨਾਮ ਨੂੰ ਸਰੀਰ ਬਣਾ ਕੇ ਪੂਜਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਗੁਣੀ ਗਿਆਨੀ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਮਨ ਵਿਚ ਸੰਤੋਖ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਦਾਨ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਸੋਚਦੇ ਹਨ। ਪਰ ਦੇ ਕੇ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਗੁਣਾਂ ਵਧ ਮੰਗਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਦੁਨੀਆ ਵਿਚ ਸੋਭਾ ਵੱਖਰੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਬੜੇ ਦਾਨੀ ਪੁਰਸ਼ ਹਨ।

ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਚੋਰ, ਯਾਰ, ਝੂਠੇ ਅਤੇ ਤਰ੍ਹਾਂ-ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਖਰਾਬੀਆਂ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਲੋਕ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਉਹ ਲੋਕ ਵੀ ਹਨ ਜੋ ਆਪਣੇ ਚੰਗੇ ਕਰਮ ਵੀ ਇਥੇ ਗੁਆ ਕੇ ਖਾਲੀ ਹੱਥੀਂ ਇਥੋਂ ਚਲੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਭਾਵ ਸੰਸਾਰ ਵਿਚ ਸਭ ਕੁਝ ਗੁਆ ਕੇ ਖਾਲੀ ਹੱਥੀਂ ਸੰਸਾਰ ਤੋਂ ਕੂਚ ਕਰ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਸੂਖਮ ਮੂਰਤਿ ਨਾਮੁ ਨਿਰੰਜਨ ਕਾਇਆ ਕਾ ਆਕਾਰੁ ॥ ਸਤੀਆ ਮਨਿ ਸੰਤੋਖੁ ਉਪਜੈ ਦੇਣੈ ਕੈ ਵੀਚਾਰਿ ॥ ਦੇ ਦੇ ਮੰਗਹਿ ਸਹਸਾ ਗੂਣਾ ਸੋਭ ਕਰੇ ਸੰਸਾਰੁ ॥ ਚੋਰਾ ਜਾਰਾ ਤੈ ਕੂੜਿਆਰਾ ਖਾਰਾਬਾ ਵੇਕਾਰ ॥ ਇਕਿ ਹੋਦਾ ਖਾਇ ਚਲਹਿ ਐਥਾਊ ਤਿਨਾ ਭਿ ਕਾਈ ਕਾਰ ॥ ੪੬੬

CAPITAL ACCOUNTING & TAX SERVICES

Kuldeep Singh Kang

Sewa Singh Bhinder

HELPING PEOPLE FOR THEIR TRUCKING NEEDS

(IRP) Plates-48 States-Same Day

ਬਾਹਰ ਚੱਲਣ ਵਾਲੇ ਟਰੱਕਾਂ ਦੀਆਂ ਪਲੇਟਾਂ ਤੁਸੀਂ ਸਾਡੇ ਦਫ਼ਤਰ ਵਿਚੋਂ ਤੁਰੰਤ ਵੀ ਲੈ ਸਕਦੇ ਹੋ।

ਟਰੱਕਿੰਗ ਦੀ ਦੁਨੀਆ ਵਿਚ ਨਵਾਂ ਕਦਮ

- ਟਰੱਕ ਲਾਇਸੈਂਸ ਪਲੇਟਾਂ ਵਾਸਤੇ ਹੁਣ ਹਫਤਿਆਂਬੱਧੀ ਉਡੀਕ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ।
- ਉਸੇ ਦਿਨ ਲਾਇਸੈਂਸ ਪਲੇਟਾਂ ਲੈਣ ਲਈ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ।

ਸਾਨੂੰ 12 ਸਾਲਾਂ ਦਾ ਤਜਰਬਾ ਹੈ

Same Day Plates Same Day Plates Same Day Plates

PH : 530-669-5780 Fax : 530-669-5775,
Cell : 530-908-9386 Cell : 530-405-6020

ਇਹ ਦਫ਼ਤਰ ਡੀ.ਐਮ. ਵੀ. ਸ਼ਾਪਿੰਗ ਸੈਂਟਰ ਵਿਚ ਹੈ। 825 East Street, Suite 110 Woodland, CA 95776

ਹੁਣ ਅਸੀਂ ਦੋ ਸ਼ਹਿਰਾਂ Yuba City ਤੇ Woodland ਤੋਂ ਤੁਹਾਡੀ ਸੇਵਾ ਵਿਚ ਹਾਜ਼ਰ ਹਾਂ

440 N Palora Ave. Suite c Yuba City Ca. 95991
530-923-2228, Fax 530-923-2251

TRUCKING SERVICES AVAILABLE
- IRP License Plates
- IFTA-Fuel Tax Returns
- MC (ICC) Authority, US DOT #
- UCR Permits, BOC-3 Filing
- CA#, MCP, EPN Enrollment
- BIT-Enrollment
- NM Permit, KYU#, NY HUT Permit
- Oregon Permit, Oregon Bonds
- Highway Use Tax (2290)
- Trailer Plates, Title Transfer
- Tax Exemption

BUSINESS SERVICES AVAILABLE
- Tax Services : Individual, Small Business
- Computerized Accounting
- Financial Statement
- Monthly Sales Tax Reports
- Payroll Services

CALIFORNIA DMV LIV. # 40524

ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਹੁਤ ਪਿਆਰੇ ਦੋਸਤ ਨੂੰ ਅਚਿੰਤੇ ਬਾਜ ਪਏ

ਸੀਨੀਅਰ ਪੱਤਰਕਾਰ ਸ. ਦਵਿੰਦਰ ਪਾਲ ਸਿੰਘ ਦਾ ਵਿਛੋੜਾ ਅਸਹਿ : ਸ. ਨਿਰਮਲ ਸਿੰਘ

ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਹੁਤ ਪਿਆਰੇ ਦੋਸਤ ਦਵਿੰਦਰ ਪਾਲ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਅਚਿੰਤੇ ਬਾਜਾਂ ਨੇ ਕੁਝ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾ ਸਾਡੇ ਤੋਂ ਖੋਹ ਲਿਆ। ਦਵਿੰਦਰ ਪਾਲ ਸਿੰਘ ਦੀ ਯਾਦ ਵਿੱਚ ਨਿਊਯਾਰਕ ਦੇ ਰਿੱਚੀਰਿਚ ਪੈਲਸ ਰਿਚਮੰਡ ਵਿਖੇ ਪੀਟੀਸੀ ਪੰਜਾਬੀ ਦੇ ਨਿਊਯਾਰਕ ਤੋਂ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧ ਗੁਰਿੰਦਰ ਹੋਠੀ ਜੀ ਵੱਲੋਂ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਸਮਾਗਮ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਨਿਊਯਾਰਕ ਦੀ ਪ੍ਰੈਸ ਕਲੱਬ ਦੇ ਸਾਰੇ ਨੁਮਾਇਦੇ, ਗੁਰੂ ਘਰਾਂ ਅਤੇ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਪਹੁੰਚੇ। ਦਾਸ ਨੇ ਵੀ ਪਹੁੰਚਕੇ ਆਪਣੇ ਵੀਰ ਨਾਲ ਬਿਤਾਏ ਪਲਾਂ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕਰਦਿਆਂ ਭਾਵ ਭੁੰਨੀ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਦਿੱਤੀ। ਸਤਿਗੁਰੂ ਦਵਿੰਦਰ ਪਾਲ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੀ ਵਿਛੜੀ ਰੂਹ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਚਰਨਾਂ ਵਿੱਚ ਸਦੀਵੀ ਨਿਵਾਸ ਬਖ਼ਸ਼ਦਿਆਂ ਪਰਿਵਾਰ ਅਤੇ ਯਾਰਾਂ ਦੋਸਤਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਤਾਕਤ ਬਖ਼ਸ਼ਸ਼ ਕਰਨ ਤਾਂ ਕਿ ਇਸ ਅਸਹਿ ਸਦਮੇ ਦੀ ਚੀਸ ਕੁਝ ਘੱਟ ਸਕੇ। ਪਿਆਰੇ ਦਵਿੰਦਰ ਪਾਲ ਸਿੰਘ ਇਹ ਸ਼ਾਇਰ ਦੀਆਂ ਸਤਰਾਂ ਨਾਲ ਆਪ ਜੀ ਨੂੰ ਅੰਤਮ ਵਿਦਾਇਗੀ ਹੈ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕਰੀ: ਆਸੀ ਚੱਲਾਂਗੇ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਜ਼ਰੂਰ ਦੋਸਤਾ ਪਰ ਸਿਵਿਆਂ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਮਜ਼ਬੂਰ ਦੋਸਤਾ, ਤੇਰੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਦੁੱਖ ਸੁੱਖ ਆਉਂਦੇ ਰਹੇ ਨੇ ਸਾਰੇ ਭਾਰ ਤੇਰਾ ਸੱਜਣਾ ਵੰਡਾਉਂਦੇ ਰਹੇ ਨੇ, ਅੱਜ ਸਾਡਾ ਵੀ ਤੇ ਕੋਈ ਨਾ ਕਸੂਰ ਦੋਸਤਾਂ, ਆਸੀ ਚੱਲਾਂਗੇ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਜ਼ਰੂਰ ਦੋਸਤਾ ਪਰ ਸਿਵਿਆਂ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਮਜਬੂਰ ਦੋਸਤਾ, ਅੱਜ ਚੱਲਿਆਂ ਏ ਤੂੰ ਕੱਲ ਆਸੀ ਵੀ ਆਵਾਂਗੇ, ਤੇਰੇ ਵਾਂਗ ਯਾਰਾਂ ਅਰਥੀ ਸਜਾਵਾਂਗੇ, ਸਦਾ ਸਾਡਾ ਕਿਹੜਾ ਰਹਿਣਾ ਏ ਗਰੂਰ ਦੋਸਤਾ, ਆਸੀ ਚੱਲਾਂਗੇ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਜ਼ਰੂਰ ਦੋਸਤਾ ਪਰ ਸਿਵਿਆਂ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਮਜਬੂਰ ਦੋਸਤਾ। ਦਾਸ: ਨਿਰਮਲ ਸਿੰਘ

Immigration
Translation Services

ਇਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਪ੍ਰਤੀ ਆ ਰਹੀਆਂ ਮੁਸਕਲਾਂ
ਲਈ ਪਾਸਪੋਰਟ,ਸਿਆਸੀ ਸ਼ਰਨ,
ਗਰੀਨ ਕਾਰਡ ਅਤੇ ਹੋਰ
ਕੋਰਟ ਵਿਚ ਚੱਲ ਰਹੇ ਕੇਸਾਂ ਦੀ
ਵੀ ਪੈਰਵਾਈ ਕਰਦੇ ਹਾਂ

We Are Expert In Political Asylum

WEdO IMMIGRATION TRANSLATION

All kinds of Immigrations Forms/Political Asylum

Linkedin

ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ
ਗੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਝਾਮਪੁਰ
ਅਮਰੀਕਾ ਕੈਨੇਡਾ ਤੋਂ WhatsApp ਉਪਰ ਫੋਨ ਕਾਲ ਕਰਨ ਲਈ
+15106578205 | INDIA 011 91 9855978485

ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਦੀਆਂ ਧੜੇਬੰਧਕ ਲੜਾਈਆਂ ਰੋਕਣ ਲਈ ਸਿੱਖ ਭਾਈਚਾਰਾ ਆਪਣੀ ਜ਼ੁੰਮੇਵਾਰੀ ਨੂੰ ਨਿਭਾਉਣ ਲਈ ਅੱਗੇ ਆਏ

ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਚਾਹਲ

ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਦੀ ਇਹ ਬਦਕਿਸਮਤੀ ਹੀ ਕਹੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸਾਡੇ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਜਿਹੜੇ ਸਿੱਖਾਂ ਲਈ ਧਾਰਮਿਕ ਸੇਧ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਤੇ ਰੂਹਾਨੀਅਤ ਦੇ ਕੇਂਦਰ ਹਨ ਉਹ ਅੱਜ ਵੱਖ ਵੱਖ ਸਿੱਖ ਗਰੁੱਪਾਂ ਦੀ ਆਪਸੀ ਖਿਚੋਤਾਣ ਤੇ ਲੜਾਈ ਝਗੜਿਆਂ ਦੇ ਕੇਂਦਰ ਹੀ ਬਣ ਕੇ ਰਹਿ ਗਏ ਲਗ ਰਹੇ ਹਨ। ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਅੱਜ ਮਹਿਸੂਸ ਇਹ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਮਹਾਨਤਾ ਕੇਵਲ ਦੋ ਦੋ ਜੌਬਾਂ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸਿੱਖਾਂ ਜਾਂ ਫਿਰ ਵੀਹ ਵੀਹ ਘੰਟੇ ਘੰਟੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸਿੱਖਾਂ ਲਈ ਹੀ ਰਹਿ ਗਈ ਹੈ ਜਿਹੜੇ ਗੁਰੂਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਆਪਣੀ ਆਤਮਿਕ ਸ਼ਾਂਤੀ ਤੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੁ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦਾ ਅਸ਼ੀਰਵਾਦ ਲੈਣ ਲਈ ਆਉਂਦੇ ਹਨ।

ਸਚ ਜਾਣੋ ਜਦੋਂ ਇਕ ਸਾਧਾਰਣ ਸਿੱਖ ਗੁਰੂਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਵਿਚ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੁ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨ ਦੀਦਾਰੇ ਕਰਨ ਤੇ ਆਪਣੀ ਆਤਮਿਕ ਸ਼ਾਂਤੀ ਲਈ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਰੂਹਾਨੀਅਤ ਦੇ ਇਸ ਕੇਂਦਰ ਵਿਚ ਅਸ਼ਾਂਤੀ ਵਾਲਾ ਮਾਹੌਲ ਵੇਖ ਕੇ ਉਸ ਦਾ ਮਨ ਬਹੁਤ ਦੁਖੀ ਹੋ ਉਠਦਾ ਹੈ। ਇਥੇ ਹੀ ਬਸ ਨਹੀਂ ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਵਿਚ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀਆਂ ਲੜਾਈਆਂ ਨਾਲ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਦਾ ਅਕਸ ਬਹੁਤ ਖਰਾਬ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਅੱਜ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਵਸਦਾ ਸਿੱਖ ਭਾਈਚਾਰਾ ਨਫਰਤ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਦੁਖ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਦਰਦ ਇਕ ਸਾਧਾਰਣ ਸਿੱਖ ਤਾਂ ਬੜੀ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਪਰ ਧੜੇਬੰਦਕ ਲੜਾਈਆਂ ਵਿਚ ਲੱਗੇ ਹੋਏ ਸਾਡੇ ਆਗੂ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਇਸ ਦਰਦ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੀ ਮਹਿਸੂਸ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ। ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਅੱਜ ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਦੇ ਧਾਰਮਿਕ ਤੇ ਰੂਹਾਨੀਅਤ ਦੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਵਿਚ ਘੁਲ ਰਹੀ ਜ਼ਹਿਰ ਬੰਦ ਹੁੰਦੀ ਦਿਖਾਈ ਨਹੀਂ ਦੇ ਰਹੀ। ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਿੱਖ ਜਦੋਂ ਕਿਤੇ ਇਸ ਸਾਰੇ ਵਰਤਾਰੇ ਬਾਰੇ ਆਪਸੀ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਉਹ ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਵਿਚ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਧੜੇਬੰਦਕ ਲੜਾਈਆਂ ਲਈ ਸਿੱਖ ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ ਜ਼ੁੰਮੇਵਾਰ ਠਹਿਰਾ ਕੇ ਜਾਂ ਫਿਰ ਚੌਧਰ ਦੀ ਲੜਾਈ ਕਹਿ ਕੇ ਆਪਣੀ ਜ਼ੁੰਮੇਵਾਰੀ ਤੋਂ ਪੱਲਾ ਝਾੜ ਲੈਂਦੇ ਹਨ।

ਲੇਕਿਨ ਅਸਲੀਅਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਵਿਚ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਇਹਨਾਂ ਲੜਾਈਆਂ ਲਈ ਜਿਥੇ ਇਹਨਾਂ ਧੜੇਬੰਧਕ ਲੜਾਈਆਂ ਵਿਚ ਲੱਗੇ ਹੋਏ ਸਿੱਖ ਜ਼ੁੰਮੇਵਾਰ ਹਨ ਉਥੇ ਸਿੱਖ ਸੰਗਤਾਂ ਵੀ ਇਹਨਾਂ ਲੜਾਈਆਂ ਲਈ ਆਪਣੀ ਜ਼ੁੰਮੇਵਾਰੀ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਬਚ ਨਹੀਂ ਸਕਦੀਆਂ ਕਿਉਂਕਿ ਅੱਜ ਅਸੀਂ ਵੀ ਆਪਣੀਆਂ ਨਿੱਜੀ ਗਰਜਾਂ ਤੇ ਹੋਰ ਹਿਤਾਂ ਲਈ ਧੜੇਬੰਧਕ ਲੜਾਈਆਂ ਵਿਚ ਲੱਗੇ ਹੋਏ ਸਿੱਖਾਂ ਦਾ ਸਾਥ ਦੇ ਰਹੇ ਹਾਂ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਵਿਚ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਧੜੇਬੰਧਕ ਲੜਾਈਆਂ ਦਾ ਅੰਤ ਹੋ ਰਿਹਾ ਨਜ਼ਰ ਨਹੀਂ ਆ ਰਿਹਾ। ਅੱਜ ਕੋਈ ਦਿਨ ਐਸਾ ਖਾਲੀ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦਾ ਜਦੋਂ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਕਿਸੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਕੋਨੇ ਤੋਂ ਸਿੱਖ ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਵਿਚ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਧੜੇਬੰਧਕ ਲੜਾਈਆਂ ਦੀ ਖਬਰ ਪੜ੍ਹਨ ਸੁਣਨ ਨੂੰ ਨਾ ਮਿਲੀ ਹੋਵੇ। ਇਥੇ ਹੀ ਬੱਸ ਨਹੀਂ ਅੱਜ ਇਹਨਾਂ ਧੜੇਬੰਧਕ ਲੜਾਈਆਂ ਵਿਚ ਇਕ ਸਿੱਖ ਆਪਣੇ ਵਿਰੋਧੀ ਸਮਝੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਸਿੱਖ ਦੀ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਅੰਦਰ ਹੀ ਪਗ ਉਤਾਰ ਕੇ ਆਪਣੀ ਮਹਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਸਮਝ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਅਜ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਇਸ਼ਟ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੁ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਮਾਣ ਸਨਮਾਨ ਲਈ ਕੁਝ ਵੀ ਕਰਨ ਦੀਆ ਗੱਲਾਂ ਤਾਂ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਲੇਕਿਨ ਆਪਣੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਹਜ਼ੂਰੀ ਵਿਚ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀਆਂ ਧੜੇਬੰਦਕ ਲੜਾਈਆਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਆਈ ਸਥਾਨਕ ਪੁਲੀਸ ਨੂੰ ਜੁੱਤੀਆਂ ਸਮੇਤ ਖੜ੍ਹੀ ਦੇਖ ਕੇ ਚੁਪ ਚਾਪ ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਕਰ ਲੈਂਦੇ ਹਾਂ।

ਇਥੇ ਇਕ ਉਦਾਹਰਣ ਦੇਣੀ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ।

ਕੁਝ ਸਮਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀਵਾਲੀ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਆਸਟਰੇਲੀਆ ਦੇ ਇਕ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਦੋ ਗਰੁੱਪਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਅੰਦਰ ਹੀ ਧੜੇਬੰਦਕ ਲੜਾਈ ਇਤਨੀ ਗੰਭੀਰ ਰੂਪ ਧਾਰਣ ਕਰ ਗਈ ਕਿ ਸਥਾਨਕ ਪੁਲੀਸ ਨੂੰ ਇਸ ਲੜਾਈ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਕਰਨੀ ਪਈ ਜਿਸ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਇਹ ਨਿਕਲਿਆ ਕਿ ਪੁਲੀਸ ਜੁੱਤੀਆ ਸਮੇਤ ਇਹ ਲੜਾਈ ਰੋਕਣ ਲਈ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਅੰਦਰ ਦਾਖਲ ਹੋ ਗਈ। ਉਸ ਵਕਤ ਅਖਬਾਰੀ ਖਬਰਾਂ ਵਿਚ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਵਕਤ ਸਾਧਾਰਣ ਸਿੱਖਾਂ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਹਜ਼ੂਰੀ ਵਿਚ ਪੁਲੀਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਖੜ੍ਹਿਆਂ ਦੇਖਿਆ ਤਾਂ ਗੁੱਸੇ

ਵਿਚ ਆਏ ਸਿੱਖਾਂ ਨੇ ਪੁਲੀਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਜੁੱਤੀਆਂ ਸਮੇਤ ਗੁਰੁ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋ ਕੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੁ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦਾ ਅਪਮਾਨ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਜਿਸ ਨੂੰ ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਹਨਾਂ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਇਹ ਗੱਲ ਸੁਣ ਕਿ ਪੁਲੀਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿਤਾ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਹੋ ਰਹੀ ਇਸ ਬੇਅਦਬੀ ਲਈ ਪੁਲੀਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਸਿੱਖ ਖੁਦ ਜ਼ੁੰਮੇਵਾਰ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਪੁਲੀਸ ਨੇ ਤਾਂ ਆਪਣੇ ਫਰਜ਼ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਹੈ ਤੇ ਜੇਕਰ ਸਿੱਖ ਆਪਣੇ ਫਰਜ਼ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਅੰਦਰ ਪੁਲੀਸ ਨੂੰ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕਰਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਇਸ ਲਈ ਸਿੱਖ ਖੁਦ ਜ਼ੁੰਮੇਵਾਰ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਦੇਖਿਆ ਜਾਵੇ ਪੁਲੀਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਇਹ ਟਿੱਪਣੀ ਬਿਲਕੁਲ ਸਚਾਈ ਦੇ ਨੇੜੇ ਹੈ।

ਕੀ ਹੁਣ ਸਿੱਖ ਭਾਈਚਾਰਾ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਅੰਦਰ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਧੜੇਬੰਦਕ ਲੜਾਈਆਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਆਪਣੇ ਫਰਜ਼ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਦਾ ਯਤਨ ਕਰੇਗਾ ਤਾਂ ਕਿ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਹੋਰ ਜ਼ਿਆਦਾ ਖਰਾਬ ਹੋ ਰਹੇ ਅਕਸ ਨੂੰ ਖਰਾਬ ਹੋਣ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਜਾ ਸਕੇ।

ਖ਼ੁਦਕੁਸ਼ੀ ਦਾ ਵਰਤਾਰਾ: ਮਨੁੱਖੀ ਵਿਕਾਸ 'ਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਚਿੰਨ੍ਹ

ਦੁਨੀਆਂ ਜਾਂ ਸਾਡੇ ਮੁਲਕ ਵਿਚ ਕਿੰਨੇ ਲੋਕ ਉਦਾਸ ਹਨ, ਕਿੰਨੇ ਖ਼ੁਦਕੁਸ਼ੀ ਕਰਦੇ ਹਨ ਤੇ ਕਿੰਨੇ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹ ਖ਼ੁਦਕੁਸ਼ੀ ਲਈ ਕੀ ਢੰਗ ਵਰਤਦੇ ਹਨ, ਇਹ ਸਭ ਇੰਨਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿੰਨਾ ਇਹ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖ਼ੁਦਕੁਸ਼ੀ ਦੇ ਪੜਾਅ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਣ ਹੀ ਕਿਉਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਡਾ. ਸ਼ਿਆਮ ਸੁੰਦਰ ਦੀਪਤੀ

ਮਨ ਉਦਾਸ ਹੈ, ਕੁਝ ਵੀ ਚੰਗਾ ਨਹੀਂ ਲੱਗ ਰਿਹਾ... ਬੰਦਾ ਆ ਕੇ ਡਾਕਟਰ ਨੂੰ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਡਾਕਟਰ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਵਿਚ 'ਡਿਪਰੈਸ਼ਨ' ਲਿਖ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਸ਼ਬਦਕੋਸ਼ੀ ਅਰਥ 'ਉਦਾਸੀ' ਹੈ। ਫਿਰ ਡਾਕਟਰ ਨੇ ਕੀ ਲੱਭਿਆ? ਦਵਾਈ ਦਿੱਤੀ, ਐਂਟੀ-ਡਿਪਰੈਸੇਂਟ, ਉਦਾਸੀ ਨੂੰ ਠੀਕ ਕਰਨ ਵਾਲੀ, ਨਾ ਕਿ ਰੋਕਣ ਵਾਲੀ। ਦਵਾਈ ਦਾ ਅਸਰ ਖ਼ਤਮ, ਉਦਾਸੀ ਫਿਰ ਤੋਂ। ਉਦਾਸੀ ਕਿਉਂ ਹੈ? ਕਿਸ ਕਰ ਕੇ ਹੈ? ਅਸਲੀ ਕਾਰਨ ਲੱਭਿਆ ਹੀ ਨਹੀਂ। ਲੱਛਣ ਨੂੰ ਹੀ ਬਿਮਾਰੀ ਦਾ ਨਾਂ ਦੇ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਲਗਾਤਾਰਤਾ ਵਿਚ ਆਪਣੀ ਹੋਂਦ ਨੂੰ ਬੇਮਤਲਬ ਸਮਝਣਾ, ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਆਸ-ਉਮੀਦ ਨਾ ਹੋਣੀ, ਤੇ ਫਿਰ 'ਜੀਣ ਦਾ ਕੀ ਫਾਇਦਾ' ਵਰਗੇ ਖ਼ਿਆਲ ਹੀ ਖ਼ੁਦਕੁਸ਼ੀ ਵੱਲ ਜਾਣ ਦੀ ਨਿਸ਼ਾਨਦੇਹੀ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜਦੋਂਕਿ 'ਕੁਝ ਵੀ ਚੰਗਾ ਨਹੀਂ ਲੱਗਦਾ' ਬਹੁਤ ਪਹਿਲਾਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਮਨੋਵਿਗਿਆਨਕ ਸਮਝ ਮੁਤਾਬਕ, ਜੀਵ ਵਿਚ ਜ਼ਿੰਦਾ ਰਹਿਣ ਦੀ ਲਾਲਸਾ ਸਭ ਤੋਂ ਤਾਕਤਵਰ ਹੈ। ਜਿਊਣਾ ਕੁਦਰਤੀ ਇੱਛਾ ਹੈ। ਵਾਹ ਲੱਗੇ, ਕੋਈ ਵੀ ਜੀਵ ਮਰਨਾ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦਾ। ਕੁਦਰਤ ਵੀ ਹਰ ਜੀਵ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਕੁਦਰਤ ਨੇ ਸਭ ਨੂੰ ਬਚਾ ਕੇ ਰੱਖਣ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਆਫ਼ਤ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕੁਝ ਨਾ ਕੁਝ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਇਆ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਤਿੱਖੇ ਦੰਦ, ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਨਹੁੰ, ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਡੰਗ ਤੇ ਜ਼ਹਿਰ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਤੇਜ਼ ਰਫ਼ਤਾਰੀ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ। ਮਨੁੱਖ ਕੋਲ ਨਹੁੰ ਵੀ ਨੇ, ਦੰਦ ਵੀ, ਤੇਜ਼ ਦੌੜਨ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਵੀ ਹੈ ਅਤੇ ਦਰੱਖਤ ਤੇ ਚੜ੍ਹ ਜਾਣ ਦਾ ਹੁਨਰ ਵੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਬਹੁਤ ਵਿਲੱਖਣ ਗੁਣਾਂ ਵਾਲਾ ਦਿਮਾਗ ਵੀ। ਇਸ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਕਾਰਨ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਹਰ ਵਾਰੀ ਲੁਕਣ, ਭੱਜਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦੀ ਸਗੋਂ ਹਾਲਾਤ ਨੂੰ ਸਮਝ ਕੇ ਨਜਿੱਠਣਾ ਵੀ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕਾਬਲੀਅਤ ਹੁੰਦਿਆਂ ਮਨੁੱਖ ਹੀ ਇਕੱਲਾ ਜੀਵ ਹੈ ਜੋ ਸੋਚ-ਸਮਝ ਕੇ ਆਪ ਮੌਤ ਨੂੰ ਕਲਾਵੇ ਵਿਚ ਲੈਂਦਾ ਹੈ।

ਜੀਵ ਵਿਕਾਸ ਵਿਚ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਮੋਹਰੀ ਥਾਂ ਹਾਸਿਲ ਹੈ। ਇਹ ਸਥਾਨ ਉਸ ਨੇ ਕੁਦਰਤ ਨਾਲ ਸਮੇਂ ਸਮੇਂ ਆਢਾ ਲਾਉਣ ਕਾਰਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਸੰਘਰਸ਼ ਕੁਦਰਤ ਅੰਦਰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਬਚਾ ਕੇ ਰੱਖਣ ਦਾ ਸੀ ਤੇ ਅੱਜ ਵੀ ਹੈ। ਕੁਦਰਤ ਨਾਲ ਹੋਏ ਇਸ ਸੰਘਰਸ਼ ਦੌਰਾਨ ਕੁਦਰਤੀ ਆਫ਼ਤਾਂ ਤੋਂ ਘਬਰਾ ਕੇ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਕਦੇ ਖ਼ੁਦਕੁਸ਼ੀ ਦਾ ਖ਼ਿਆਲ ਨਹੀਂ ਆਇਆ। ਨਾ ਹੀ ਅਜਿਹਾ ਵਰਤਾਰਾ ਅੱਜ ਤੱਕ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਜੀਵ ਵਿਚ ਦੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲਿਆ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਸਮਝੀਏ ਤਾਂ ਖ਼ੁਦਕੁਸ਼ੀ ਵਰਗਾ ਵਰਤਾਰਾ ਮਨੁੱਖ ਨੇ ਸਮਾਜ ਸਿਰਜ ਕੇ ਉਸ ਵਿਚ ਰਹਿਣ ਦੇ ਚਲਨ ਤਹਿਤ ਜਦੋਂ ਜਿਊਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ, ਉਸ ਕਾਰਜ ਸ਼ੈਲੀ ਵਿਚੋਂ ਕਿਤੇ ਖ਼ੁਦਕੁਸ਼ੀ ਦੀ ਪੈਦਾਇਸ਼ ਹੋਈ। ਖ਼ੁਦਕੁਸ਼ੀ ਕੁਦਰਤ ਦਾ ਅਮਲ ਨਹੀਂ।

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖ਼ੁਦਕੁਸ਼ੀ ਸਮਾਜਿਕ ਹਾਲਾਤ ਦੀ ਦੇਣ ਹੈ ਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਲਈ ਸਮਾਜ ਦੀਆਂ ਪਰਤਾਂ ਸਮਝਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਇਸ ਪ੍ਰਸੰਗ ਵਿਚ ਖ਼ੁਦਕੁਸ਼ੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਜਾਂ ਅਸਫ਼ਲ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਉੱਤੇ ਝਾਤ ਮਾਰੀਏ ਤਾਂ ਅਨੇਕਾਂ ਹੀ ਸਰਵੇਖਣਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦੀ ਲੰਮੀ ਸੂਚੀ ਤਿਆਰ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਤਣਾਅ, ਉਦਾਸੀ, ਬੇਗਾਨਗੀ ਦੇ ਅਹਿਸਾਸ, ਤੇ ਫਿਰ ਹੀਣਭਾਵਨਾ ਵਿਚੋਂ ਖ਼ੁਦਕੁਸ਼ੀ ਆਖਰੀ ਕਦਮ ਹੈ। ਇਹ ਭਾਵ ਹਰ ਉਮਰ ਵਿਚ ਦੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲਦੇ ਹਨ। ਨੌਜਵਾਨੀ ਨੂੰ ਮੁਕਾਬਲੇਬਾਜ਼ੀ ਵਿਚ ਧੱਕੇ ਜਾਣ ਤੇ ਕੁਝ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਦਬਾਅ, ਬੁਢਾਪੇ ਵਿਚ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਮੁਲੰਕਣ ਰਾਹੀਂ ਆਪਣੀ ਥਾਂ ਲੱਭਣ ਦੀ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨੀ। ਔਰਤ ਦੀ ਹਾਲਤ ਬਾਰੇ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਸਾਰੇ ਜਾਣੂ ਹਾਂ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਦੋ ਘਰਾਂ ਵਿਚ ਆਪਣੀ ਪਛਾਣ ਹੀ ਲੱਭਦੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਾਲਾਤ ਵਿਚ ਵੀ ਹੋਰ ਅਨੇਕਾਂ ਸੂਖ਼ਮ ਕਾਰਨ ਹਨ ਪਰ ਜੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਦੋ ਕੇਂਦਰੀ ਬਿੰਦੂਆਂ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਨੀ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਹਰ ਹਾਲਾਤ ਵਿਚ ਇਹ ਹਨ- ਕੋਈ ਉਮੀਦ ਨਜ਼ਰ ਨਾ ਆਉਣੀ, ਹਰ ਪਾਸੇ ਧੁੰਦਲਕਾ ਅਤੇ ਇਸ ਨਾ-ਉਮੀਦੀ ਵਿਚ ਕੋਈ ਵੀ ਥਾਪੜਾ ਨਾ ਦੇਣ ਵਾਲਾ, ਹਿੰਮਤ ਵਧਾਉਣ ਵਾਲਾ ਜਾਂ ਹੱਥ ਵਿਚ ਹੱਥ ਲੈਣ ਵਾਲਾ ਨਾ ਹੋਣਾ; ਮਤਲਬ ਨਾ-ਉਮੀਦੀ ਤੇ ਬੇਸਹਾਰਾ ਹੋਣ ਦਾ ਅਹਿਸਾਸ ਤੇ ਨਤੀਜਾ ਇਹ ਨਿਕਲਦਾ ਹੈ: ਫਿਰ ਜੀਅ ਕੇ ਕੀ ਕਰਨਾ ਹੈ!

ਦੁਨੀਆਂ ਜਾਂ ਸਾਡੇ ਮੁਲਕ ਵਿਚ ਕਿੰਨੇ ਲੋਕ ਉਦਾਸ ਹਨ, ਕਿੰਨੇ ਖ਼ੁਦਕੁਸ਼ੀ ਕਰਦੇ ਹਨ ਤੇ ਕਿੰਨੇ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹ ਖ਼ੁਦਕੁਸ਼ੀ ਲਈ ਕੀ ਢੰਗ ਵਰਤਦੇ ਹਨ, ਇਹ ਸਭ ਇੰਨਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿੰਨਾ ਇਹ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖ਼ੁਦਕੁਸ਼ੀ ਦੇ ਪੜਾਅ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਣ ਹੀ ਕਿਉਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਇਕ ਭਰੇ-ਭੁਕੰਨੇ ਪਰਿਵਾਰ ਅਤੇ ਦੋਸਤਾਂ ਦੇ ਮੇਲੇ ਵਿਚੋਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਇਕ ਪਲ ਲਈ ਵੀ ਇਹ ਅਹਿਸਾਸ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਗੰਭੀਰ ਹਾਦਸਾ ਵਾਪਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਖ਼ੁਦਕੁਸ਼ੀ ਦੀ ਵਾਰਦਾਤ ਇਕ ਮਿੰਟ ਵਿਚ ਉਬਾਲ ਵਾਂਗ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ, ਭਾਵੇਂ ਕਿਹਾ ਇਹ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰਾਤੀਂ ਬੱਸ ਪਿਤਾ ਨਾਲ ਝੜਪ ਹੋ ਗਈ, ਪਤੀ ਨਾਲ ਤਕਰਾਰ ਹੋ ਗਿਆ ਜਾਂ ਦਫਤਰ ਵਿਚ ਬੌਸ ਨਾਲ ਕਿਹਾ-ਸੁਣੀ ਹੋ ਗਈ, ਪਰ ਉਹ ਪਲ ਤ੍ਰੇੜ ਪੈ ਚੁੱਕੇ ਪੱਥਰ ਲਈ ਆਖਰੀ ਵਾਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜਦੋਂਕਿ ਤਣਾਅ ਤੇ ਨਿਰਾਸ਼ਾ ਦੇ ਆਲਮ ਵਿਚ ਲੰਘਦੇ ਹੋਏ ਬੰਦੇ ਵੱਲੋਂ ਨਿਰਾਸ਼ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਚੋਣ, ਖਾਣ-ਪੀਣ, ਪਹਿਨਣ ਵਿਚ ਉਤਸ਼ਾਹ ਨਾ ਹੋਣਾ, ਸਮਾਜਿਕ ਸਮਾਗਮਾਂ ਵਿਚ ਜਾਣ ਲਈ ਪਾਸਾ ਵੱਟਣਾ ਆਦਿ ਵਿਹਾਰ ਸੰਕੇਤ ਕਰ ਰਹੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਸ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ, ਪਰ ਨਾ ਹੀ ਸਾਡੇ ਵਿਚ ਗੰਭੀਰਤਾ ਹੈ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਸਮਾਂ।

ਇਹ ਠੀਕ ਹੈ ਕਿ ਬਹੁਤ ਵਾਰੀ ਗੱਲ ਦੀ ਗੰਭੀਰਤਾ ਅੰਕੜਿਆਂ ਵਿਚ ਸਿਮਟ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਪਰ ਉਹ ਕਈ ਪੱਖਾਂ ਤੋਂ ਹਾਲਾਤ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਵਿਚ ਮਦਦ ਵੀ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਉਹ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲਤਾ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰੇ-ਪਰਖੇ ਜਾਣ। ਸਾਡੇ ਮੁਲਕ ਵਿਚ ਖ਼ੁਦਕੁਸ਼ੀ ਦੀ ਜਦੋਂ ਵੀ ਗੱਲ ਚਲਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਖ਼ੁਦਕੁਸ਼ੀ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤੇ ਇਹ ਸਿਆਸੀ ਮੁੱਦਾ ਵੀ ਬਣਦੀ ਹੈ ਤੇ ਵੋਟ-ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਨਾਲ ਵੀ ਜੁੜਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਕੁਝ ਖ਼ੁਦਕੁਸ਼ੀਆਂ ਵਿਚੋਂ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦਰ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੀ ਹੈ ਜੋ ਤਕਰੀਬਨ ਹਰ 4 ਮਿੰਟਾਂ ਵਿਚ ਇਕ ਹੈ। ਦੁਨੀਆਂ ਭਰ ਵਿਚ ਨੌਂ ਲੱਖ ਨੌਜਵਾਨ ਖ਼ੁਦਕੁਸ਼ੀ ਕਰਦੇ ਹਨ ਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਤਕਰੀਬਨ 1.35 ਲੱਖ ਸਾਡੇ ਮੁਲਕ ਤੋਂ ਹਨ। ਔਰਤਾਂ ਵਿਚ ਖ਼ੁਦਕੁਸ਼ੀ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਵੱਧ ਹੁੰਦੀਆਂ ਪਰ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਵਿਚੋਂ ਮਰਦਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵੱਧ ਹੈ। ਉਦਾਸੀ ਔਰਤਾਂ ਵਿਚ ਪੁਰਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਦੁੱਗਣੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਪਰ ਨਸ਼ੇ ਮਰਦ ਵੱਧ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਨੂੰ ਸਮਾਜਿਕ ਪ੍ਰਸੰਗ ਵਿਚ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹੈ। ਉਪਰ ਅਸੀਂ ਦੋ ਮੁੱਖ ਅਹਿਸਾਸ ਦੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਸਮਾਜਿਕ ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਦੇ ਨਜ਼ਰੀਏ ਤੋਂ ਦੇਖਣ-ਸਮਝਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਸਮਾਜ ਹੈ ਹੀ ਆਪਸੀ ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਦੇ ਤਾਣੇ-ਬਾਣੇ ਦਾ ਨਾਂ। ਅਸੀਂ ਦੇਖ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਵਿਚ ਦੂਰੀ ਜ਼ਰੂਰ ਵਧੀ ਹੈ ਪਰ ਜਿਹੜੀ ਗੱਲ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਧਿਆਨ ਮੰਗਦੀ ਹੈ, ਉਹ ਹੈ ਆਪਸੀ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦੀ ਘਾਟ। ਇਸ ਨੂੰ ਕਈ ਪੱਖਾਂ ਤੋਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਂਜ ਡੂੰਘਾਈ ਅਤੇ ਜੜ੍ਹ ਤੱਕ ਜਾਣ ਦੀ ਹੱਦ ਤੱਕ 'ਡੈੱਡਲਾਈਨ' ਵਰਗੀ ਕਾਰਜ ਸ਼ੈਲੀ ਦੀ ਅੰਨ੍ਹੀ ਦੌੜ, ਸਭ ਨੂੰ ਲਤਾੜਦੇ ਹੋਏ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਦੀ ਹੋੜ। ਫਿਰ ਸਾਰੇ ਰਿਸ਼ਤੇ ਬੇਮਾਇਨੇ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਦੁਨੀਆਂ ਭਰ ਦਾ ਵਰਤਾਰਾ 10/90 ਦੇ ਸਿਰਲੇਖ ਹੇਠ ਚਿਤਰਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਦੁਨੀਆਂ ਦੀ ਦੌਲਤ 10 ਫ਼ੀਸਦੀ ਹੱਥਾਂ ਵਿਚ ਹੈ, ਜਿੰਨੀ ਬਾਕੀ 90 ਫ਼ੀਸਦੀ ਕੋਲ।

ਦੌਲਤ ਸਾਡੇ ਆਧੁਨਿਕ ਯੁੱਗ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਸੂਚਕ ਹੈ। ਪ੍ਰਤੀ ਵਿਅਕਤੀ ਆਮਦਨ। ਇਹ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ ਬਦਲੇ/ਸੋਧੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਹਰ ਕੋਈ ਆਪੋ-ਆਪਣੇ ਖੇਮੇ ਵਿਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਦਾ ਹੈ ਪਰ ਇਕ ਪਾਸਾ ਹੋਰ ਹੈ: ਕੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨੀਂਦ ਦੀ ਗੋਲੀ ਖਾ ਕੇ ਸੌਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਤਾਦਾਦ ਨਾਲ ਜੋੜ ਕੇ ਦੇਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ? ਮਨੁੱਖੀ ਵਿਕਾਸ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਾਂਗੇ ਤਾਂ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਹੈ, ਕਹਿਣ ਨੂੰ ਚੰਨ ਉੱਤੇ ਪਹੁੰਚ ਗਏ, ਮੰਗਲ ਗ੍ਰਹਿ 'ਤੇ ਘਰ ਪਾਉਣ ਦੀ ਚਾਹਤ। ਰੋਬੋਟ, ਕੰਪਿਊਟਰ ਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਇਹ ਵੀ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਪੀੜਤ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਕਾਰਨਾਂ ਵਿਚੋਂ ਪਹਿਲਾ ਨੰਬਰ ਦਿਲ ਦੇ ਰੋਗਾਂ ਦਾ ਹੈ ਤੇ ਦੂਸਰਾ ਉਦਾਸੀ ਰੋਗ ਦਾ। ਹੁਣ ਜਿਸ ਰਫ਼ਤਾਰ ਨਾਲ ਉਦਾਸੀ ਵਧ ਰਹੀ ਹੈ, ਉਦਾਸੀ ਪਹਿਲਾ ਥਾਂ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਵੱਲ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ।

ਉਦਾਸੀ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ! ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਅਤੇ ਨਿਰਾਸ਼ਾ! ਕੀ ਇਹ ਵਿਰੋਧਾਭਾਸ ਨਹੀਂ? ਕੁਝ ਹਾਸਿਲ ਕਰ ਕੇ ਤਾਂ ਖੁਸ਼ੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਆਪਣੀ ਕਾਢ ਤੇ ਮਾਣ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਫਿਰ ਇਹ ਕੀ? ਮਤਲਬ ਕਿਤੇ ਨਾ ਕਿਤੇ ਘਾਟ ਹੈ। ਖੁਸ਼ਹਾਲੀ ਹੈ, ਖੁਸ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਆਦਮੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਕਰਦਾ ਦੌੜ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸਭ ਨੂੰ ਪਿੱਛੇ ਛੱਡਦਾ, ਧਕੇਲਦਾ ਤੇ ਫਿਰ ਨਿਸ਼ਾਨੇ ਉੱਤੇ ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਦੇਖਦਾ ਹੈ, ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਐਨ ਇਕੱਲਾ! ਗੱਲ ਕਿਸ ਨਾਲ ਸਾਂਝੀ ਕਰੇ। ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਖੁਸ਼ੀ ਢਹਿ-ਢੇਰੀ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਸਮੇਂ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਫਿਰ ਅੰਦਰੋਂ ਨਿਰਾਸ਼ ਹੁੰਦਿਆਂ, ਬਾਹਰੋਂ ਖੁਸ਼ ਅਤੇ ਚਮਕ-ਦਮਕ ਬਣਾ ਕੇ ਰੱਖਣਾ ਵੀ ਸਿਖਾਇਆ ਹੈ।

ਦੋ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਵਿਸ਼ਵ ਸਿਹਤ ਸੰਸਥਾ ਨੇ ਦੁਨੀਆਂ ਦਾ ਧਿਆਨ ਇਸ ਹਾਲਤ ਵੱਲ ਖਿੱਚਿਆ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਇਹ ਕਿਹਾ- ਉਦਾਸੀ: ਆਉ ਗੱਲਾਂ ਕਰੀਏ। ਭਾਵ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸੀ ਕਿ ਸੰਵਾਦ ਦੀ ਤੰਦ ਨਾ ਤੋੜੀਏ ਪਰ ਗੱਲਾਂ ਕਿਸ ਨਾਲ ਕਰੀਏ? ਹੈ ਕੋਈ ਮਨ ਦੀ ਹਾਲਤ ਸੁਣਨ/ਸਮਝਣ ਵਾਲਾ? ਕੌਣ ਮੇਰੀ ਗੱਲ ਨੂੰ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਸੁਣੇਗਾ? ਦਰਦ ਨੂੰ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰੇਗਾ? ਇਸ ਵਿਚ ਦੋ ਮੁੱਖ ਗੱਲਾਂ ਹਨ। ਪਹਿਲੀ ਹੈ ਸੁਣਨਾ ਅਤੇ ਦੂਸਰਾ ਹੈ ਦਰਦ ਨੂੰ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਲੈਣਾ। 'ਨਾਨਕ ਦੁਖੀਆ ਸਭ ਸੰਸਾਰ' ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਉਦਾਸੀ ਰੋਗ ਵਿਚ ਕਾਰਗਰ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ- 'ਕੀ ਤੂੰ ਇਕੱਲਾ ਹੀ ਦੁਖੀ ਹੈਂ?' ਜਿਹੀ ਸਲਾਹ ਸਗੋਂ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਵੱਧ ਦੁਖੀ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਹਿੰਮਤ, ਥਾਪੀ, ਇਹ ਅਹਿਸਾਸ ਕਿ ਘਬਰਾ ਨਾ, ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਹਾਂ, ਹੀ ਅਸਲ ਇਲਾਜ ਹੈ; ਤਣਾਅ, ਉਦਾਸੀ ਘੱਟ ਕਰਨ ਅਤੇ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਖ਼ੁਦਕੁਸ਼ੀ ਦੇ ਫ਼ੈਸਲੇ ਤੋਂ ਵਾਪਸ ਮੋੜ ਲਿਆਉਣ ਦਾ।

×ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ, ਸਰਕਾਰੀ ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਲਜ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ

ਅਲੋਪ ਹੋ ਗਿਆ ਸਿਹਰਾ ਪੜ੍ਹਨਾ

ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਵੇਰਕਾ

ਸੇਹਰਾ ਪੜ੍ਹਨਾ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਵਿਆਹ ਵੇਲੇ ਵਿਆਂਧੜ ਮੁੰਡੇ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਪਰਵਾਰ ਦੀ ਤਰੀਫ਼ ਵਿਚ ਪੜ੍ਹੇ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਕਾਵਿ ਰਚਨਾ ਦੀ ਰਸਮ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿਚ ਲਾੜੇ ਨੂੰ ਸਿਖਿਆ ਦੇਣ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਉਸ ਦੇ ਪਰਵਾਰ, ਖ਼ਾਨਦਾਨ ਅਤੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਖ਼ੂਬੀਆਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਇਰਾਨਾ ਅੰਦਾਜ਼ ਵਿਚ ਨੌਜਵਾਨ ਬਰਾਤੀ ਰਾਹੀਂ ਜਾਂ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਲਿਖਾਰੀ ਵਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ।

ਸਿਹਰਾ ਪੜ੍ਹਨ ਵਾਲੇ ਦੀ ਹੌਂਸਲਾ ਅਫ਼ਜ਼ਾਈ ਵਾਸਤੇ ਮੁੰਡੇ ਦਾ ਪਿਉ ਅਤੇ ਬਰਾਤੀ ਉਸ ਦੇ ਸਿਰ ਤੋਂ ਪੈਸੇ ਵਾਰ ਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਦਿੰਦੇ ਸਨ ਸੇਹਰਾ ਲਾਵਾਂ ਜਾਂ ਫੇਰਿਆਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਕੁੜੀ ਵਲੋਂ ਸਿੱਖਿਆ ਉਸ ਦੀ ਸਹੇਲੀ ਪੜ੍ਹਦੀ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਲੜਕੀ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਮਾਂ-ਪਿਉ ਤੇ ਸੱਸ ਸਹੁਰੇ ਬਾਰੇ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਪਰਵਾਰ ਬਾਰੇ ਕੀ ਫ਼ਰਜ਼ ਹਨ ਆਦਿ ਬਾਰੇ ਸਿਖਿਆ ਦਿਤੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ।

ਮੈਨੂੰ ਯਾਦ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਅਪਣੇ ਦੋਸਤ ਦੇ ਵਿਆਹ ਤੇ ਦਸਾਂ ਗੁਰੂਆਂ ਦੀ ਓਟ ਲੈ ਕੇ ਫਿਰ ਉਸ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਖ਼ੂਬੀਆਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਮੈਂ ਸਿਹਰਾ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਕੀਤਾ ਸੀ ਜਿਸ ਦੀਆਂ ਚੰਦ ਲਾਈਨਾਂ ਮੈਨੂੰ ਅਜੇ ਵੀ ਯਾਦ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਹੁਣ ਮੈਂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹਾਂ।

ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਿੰਘ ਦਾ ਸੇਹਰਾ

ਇਹ ਸੁਭਾਗ ਸੇਹਰਾ ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਿੰਘ ਸਪੁੱਤਰ ਸ੍ਰੀ ਸਾਧੂ ਸਿੰਘ ਦੇ ਸ਼ੁੱਭ ਅਨੰਦ ਕਾਰਜ ਸਮੇਂ ਸਰਬ ਪਰਵਾਰ ਵਲੋਂ ਪ੍ਰੇਮ ਭੇਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਤੋਂ ਸਿਦਕ ਦੀ ਸੂਈ ਮੰਗੀ,
ਅੰਗਦ ਦੇਵ ਤੋਂ ਸਿੱਖੀ ਪਿਆਰ ਮੰਗਿਆ,
ਧਾਗਾ ਲਿਆ ਸਤਿ ਦਾ ਅਮਰਦਾਸ ਜੀ ਤੋਂ,
ਰਾਮਦਾਸ ਤੋਂ ਨਾਮ ਅਧਾਰ ਮੰਗਿਆ,
ਪੰਚਮ ਪਿਤਾ ਸੰਤੋਖ ਦੇ ਫੁੱਲ ਦਿੱਤੇ,
ਹਰਗੋਬਿੰਦ ਜੀ ਤੋਂ ਸ਼ਰਧਾ ਦਾ ਹਾਰ ਮੰਗਿਆ,
ਹਰਰਾਇ ਤੋਂ ਰਹਿਮਤ ਬਖ਼ਸ਼ਿਸ ਦਾ ਨਵਾਂ ਭੰਡਾਰ ਮੰਗਿਆ
ਹਰਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਤੋਂ ਅਰੋਗਤਾ ਦਾ ਦਾਨ ਮੰਗਿਆ,
ਨੌਂਵੇਂ ਪਿਤਾ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਜੀ ਤੋਂ ਲਈ ਨਿਮਰਤਾ ਉੱਚਾ ਉਚਾਰ ਚੰਨਾ,
ਚੜ੍ਹਦੀਕਲਾ ਲੈ ਪਿਤਾ ਦਸਮੇਸ਼ ਕੋਲੋਂ ਤੇਰੇ ਸੇਹਰੇ ਨੂੰ ਦਿਤਾ ਸ਼ਿੰਗਾਰ ਚੰਨਾ।

ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਸੇਹਰਾ ਪੜ੍ਹਿਆ ਤਾਂ ਮੈਨੂੰ ਮੇਰੇ ਦੋਸਤ ਦੇ ਪਿਤਾ ਨੇ ਮੇਰੇ ਸਿਰ ਤੋਂ ਪੰਜਾਂ ਰੁਪਇਆਂ ਦਾ ਨੋਟ ਵਾਰ ਕੇ ਦਿਤਾ ਜੋ ਮੈਂ ਉਸ ਵੇਲੇ ਦੇ ਰਿਵਾਜ ਮੁਤਾਬਕ ਪਾਏ ਹੋਏ ਸਫ਼ਾਰੀ ਸੂਟ ਵਿਚ ਪਾ ਦਿਤਾ ਤਾਂ ਵੇਖੋ-ਵੇਖੀ ਬਰਾਤੀਆਂ ਨੇ ਮੇਰੇ ਸਫ਼ਾਰੀ ਸੂਟ ਦੀਆਂ ਦੋਵੇਂ ਜੇਬਾਂ ਰੁਪਇਆਂ ਨਾਲ ਭਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜੋ ਮੈਂ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਦੋਸਤ ਦੇ ਪਿਤਾ ਨੂੰ ਇਹ ਕਹਿ ਕੇ ਵਾਪਸ ਕਰ ਦਿਤੇ ਕਿ ਤੁਹਾਡਾ ਵਿਆਹ 'ਤੇ ਕਾਫ਼ੀ ਖ਼ਰਚਾ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਤੁਸੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪੈਸਿਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਲੈਣਾ। ਜਦੋਂ ਮੇਰੇ ਦੋਸਤ ਦੇ ਪਿਤਾ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਘੁੱਟ ਕੇ ਜੱਫ਼ੀ ਪਾਈ ਤੇ ਸਾਰੇ ਬਰਾਤੀਆਂ ਸਾਹਮਣੇ ਕਿਹਾ, 'ਦੋਸਤ ਹੋਣ ਤਾਂ ਗੁਰਮੀਤ ਵਰਗੇ ਹੋਣ ਜਿਸ ਨੇ ਇਸ ਵੇਲੇ ਸਾਡੀ ਮਦਦ ਕੀਤੀ ਹੈ।'

ਇਹ ਸੁਣ ਕੇ ਮੇਰਾ ਸੀਨਾ ਚੌੜਾ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। ਅੱਜ ਸੇਹਰੇ ਦੀ ਥਾਂ ਡੀਜੇ ਨੇ ਲੈ ਲਈ ਹੈ। ਅਸ਼ਲੀਲਤਾ ਅਤੇ ਨਸ਼ਿਆਂ ਬਾਰੇ ਗਾਣਿਆਂ ਦਾ ਬੋਲਬਾਲਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਸਾਡੀ ਨੌਜਵਾਨ ਪੀੜ੍ਹੀ ਨਸ਼ਿਆਂ ਦੀ ਆਦੀ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਕਲਚਰ ਅਲੋਪ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਸੇਹਰੇ ਪੜ੍ਹਨਾ ਅਤੇ ਪੜ੍ਹਨ ਵਾਲੇ ਵੀ ਅਲੋਪ ਹੋ ਗਏ ਹਨ। ਨੌਜਵਾਨ ਪੀੜ੍ਹੀ ਨੂੰ ਅਪਣੇ ਕਲਚਰ ਬਾਰੇ ਜਾਗਰੂਕ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

9878600221

ਕੌਮੀ ਯੋਧਾ ਭਾਈ ਸ਼ਾਹਬਾਜ਼ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦਿੱਲੀ ਸਤਿਗੁਰ ਜੀ ਦੇ ਚਰਨਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾ ਬਿਰਾਜੇ

ਰਾਗੀ ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨਾਗੋਕੇ

ਸਾਡੇ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸਤਿਕਾਰ ਯੋਗ ਵੱਡੇ ਵੀਰ ਭਾਈ ਸ਼ਾਹਬਾਜ਼ ਸਿੰਘ ਜੀ ਮਾਨਸਰੋਵਰ ਗਾਰਡਨ ਦਿੱਲੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਲੰਘੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਵਿੱਚ ਦਿੱਲੀ ਪੁਲਿਸ ਦਾ ਤਸ਼ੱਦਦ ਅਤੇ ਝੂਠੇ ਕੇਸਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕੀਤਾ, ਤਿਹਾੜ ਜੇਲ ਵਿੱਚ ਕਈ ਸਾਲ ਦਿੱਲੀ ਟਰਾਂਜਿਸਟਰ ਕਾਂਡ 'ਚ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਰਹੇ। ਕੁਝ ਮਹੀਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਬਾ-ਇੱਜ਼ਤ ਬਰੀ ਹੋਏ ਸਨ। ਅੱਜ ਕਰੋਨਾਂ ਦੀ ਭਿਆਨਕ ਬੀਮਾਰੀ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਸਾਨੂੰ ਸਦਾ ਲਈ ਛੱਡ ਕੇ ਗੁਰੂ ਦੇ ਚਰਨਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾ ਬਿਰਾਜੇ ਹਨ। ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਵੱਡਾ ਬੇਟਾ, ਭਰਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਵੀ ਪ੍ਰਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰ ਇਸ ਬੀਮਾਰੀ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਸਤਿਗੁਰ ਜੀ ਪਰਿਵਾਰ ਤੇ ਮਿਹਰ ਕਰਨ ਤੰਦਰੁਸਤੀਆਂ ਬਖ਼ਸ਼ਣ।

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗਲੀ ਸਾਹਿਬ ਐਬਟਾਬਾਦ ਪਾਕਿਸਤਾਨ

ਉਹ ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘਾ ਕਿਸੇ ਦਾ ਕੀ ਗਿਆ ਸਾਡਾ ਗਿਆ ਸਭ ਲੁੱਟਿਆ

ਗੋਰਿਆ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਤਾਂ ਜਿਊਂਦੇ ਮਾਰ ਸੁੱਟਿਆ

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗਲੀ ਸਾਹਿਬ ਐਬਟਾਬਾਦ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿਖੇ ਉਹ ਗੁਰੂਘਰ ਸੀ ਜਿੱਥੇ ਵੰਡ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਿੱਖ ਅਤੇ ਹਿੰਦੂ ਭਾਰੀ ਗਿਣਤੀ 'ਚ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ। ਇਥੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗਲੀ ਵਿਚ ਇਕ ਹਿੰਦੂ ਮੰਦਰ ਵੀ ਹੈ। ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਇਥੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕ ਜਾ ਵੰਡ ਵੇਲੇ ਛੱਡਕੇ ਭਾਰਤ ਆ ਗਏ ਅਤੇ ਕਈ ਮਾਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕਈਆਂ ਨੇ ਮਜਬੂਰੀ 'ਚ ਸਮੇਂ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਇਸਲਾਮ ਧਰਮ ਕਬੂਲ ਕਰ ਲਿਆ ਅਤੇ ਉਹ ਲੋਕ ਅੱਜ ਵੀ ਆਪਣੇ ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਜਾਂ ਦਾਦਾ-ਦਾਦੀ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਅੱਜ ਵੀ ਉਹ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗਲੀ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਇਥੇ ਇਹ ਵਰਨਣਯੋਗ ਹੈ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗਲੀ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਨਾਮ ਅਜੇ ਵੀ ਮੌਜੂਦ ਹੈ

ਧੰਨਵਾਦ ਸਾਹਿਤ ਫੋਟੋ Abbottabad ਪੇਜ਼ ਤੋਂ

ਜਵਾਨ ਜਾਨਾਂ ਵਾਰਦੇ ਨੇ ਤੇ ਲੀਡਰ...

ਗੁਰਬਚਨ ਜਗਤ

ਲਗਾਤਾਰ ਟੀਵੀ ਉੱਤੇ ਖ਼ਬਰਾਂ ਸੁਣਦਾ ਤੇ ਅਖ਼ਬਾਰਾਂ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹਾਂ। ਲੱਦਾਖ਼ ਤੋਂ 15 ਅਤੇ 16 ਜੂਨ ਨੂੰ ਆਈਆਂ ਖ਼ਬਰਾਂ ਭਿਆਨਕ ਤੇ ਸਦਮੇ ਵਾਲੀਆਂ ਸਨ। ਮੇਰੀ ਪਹਿਲੀ ਪ੍ਰਤੀਕਿਰਿਆ ਸੀ - ਨਹੀਂ, ਮੁੜ ਇੰਝ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਇਹ ਇਸ ਕਾਰਨ ਕਿ ਅਸੀਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕਾਰਗਿਲ ਤੇ ਪੁਲਵਾਮਾ ਅਤੇ ਹੁਣ ਲੱਦਾਖ਼ ਵਿਚ ਭਾਰੀ ਜਾਨੀ ਨੁਕਸਾਨ ਝੱਲ ਚੁੱਕੇ ਹਾਂ ਤੇ ਅਜਿਹਾ ਹੋਰ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰਤ ਬਿਆਨ ਨਾ ਆਵੇ ਤਾਂ ਅਫ਼ਵਾਹਾਂ ਹੋਰ ਵੀ ਵੱਧ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਫੈਲਦੀਆਂ ਹਨ ਜਿਹੜੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਚੈਨਲਾਂ ਤੇ ਅਖ਼ਬਾਰਾਂ ਵਿਚ ਅੱਡੋ-ਅੱਡ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਹਮੇਸ਼ਾ ਹੀ ਵੱਖੋ-ਵੱਖ ਮੰਤਰਾਲਿਆਂ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਤਰਜਮਾਨ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜਿਹੜੇ ਸਾਨੂੰ ਸਰਕਾਰੀ ਪੱਖ ਤੋਂ ਜਾਣੂੰ ਕਰਵਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਅੱਜ ਜਿਸ ਰਫ਼ਤਾਰ ਨਾਲ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਚੱਲਦਾ ਤੇ ਜਿਸ ਗ਼ੈਰਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨਾਲ ਸੱਚ-ਝੂਠ ਫੈਲਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਵਿਚ ਤਾਂ ਅਧਿਕਾਰਤ ਸਰਕਾਰੀ ਪੱਖ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋਰ ਵੀ ਵਧ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਵਿਚੋਂ ਬਹੁਤੇ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਦੀਆਂ ਅਫ਼ਵਾਹਾਂ ਨੂੰ ਸੱਚ ਮੰਨ ਵੀ ਬੈਠਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ ਕਿ ਰੱਖਿਆ ਮੰਤਰਾਲੇ ਵੱਲੋਂ ਕਾਫ਼ੀ ਉੱਚੇ ਪੱਧਰ ਤੋਂ ਅਧਿਕਾਰਤ ਬਿਆਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਤਾਂ ਕਿ ਇਸ ਦੀ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕਤਾ ਉੱਤੇ ਕੋਈ ਉਂਗਲ ਨਾ ਉੱਠਦੀ।

ਪੁਲਵਾਮਾ ਘਟਨਾ ਵੇਲੇ ਡੀਜੀਐੱਮਓ (ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਜਨਰਲ ਮਿਲਿਟਰੀ ਅਪਰੇਸ਼ਨਜ਼) ਵੱਲੋਂ ਪ੍ਰੈੱਸ ਬਿਆਨ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਤਾਂ ਇਸ ਵਾਰ ਅਜਿਹਾ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਰਨ ਅਜਿਹਾ ਨਾ ਹੋਇਆ ਹੋਵੇ, ਪਰ ਅਧਿਕਾਰਤ ਪੱਖ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਕਾਰਨ ਹਰ ਕੋਈ ਆਪਣੀ ਖ਼ਬਰ ਦਾ ਵਜ਼ਨ ਵਧਾਉਣ ਲਈ 'ਉੱਚ ਪੱਧਰੀ ਸੂਤਰਾਂ' ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਝੜਪ ਵਿਚ ਮਾਰੇ ਗਏ ਜਾਂ ਬੰਦੀ ਬਣਾ ਲਏ ਗਏ ਅਫ਼ਸਰਾਂ ਤੇ ਜਵਾਨਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਬਾਰੇ ਕਿਆਸਾਂ ਦਾ ਬਾਜ਼ਾਰ ਗਰਮ ਸੀ। ਕੁਝ ਅਖ਼ਬਾਰ ਤੇ ਚੈਨਲ ਤਾਂ ਜਵਾਨਾਂ ਦੇ ਦਰਿਆ ਵਿਚ ਰੁੜ੍ਹ ਜਾਣ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਠੰਢ ਕਾਰਨ ਮਾਰੇ ਜਾਣ ਤੱਕ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਇਹ ਭਾਰਤੀ ਫ਼ੌਜ ਦੇ ਅਫ਼ਸਰ ਤੇ ਜਵਾਨ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਬਾਰੇ ਇੰਝ ਗੱਲਾਂ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦੇਸ਼ ਭਰ ਵਿਚਲੇ ਸਹਿਕਰਮੀ ਦੇਖ ਰਹੇ ਸਨ। ਇੰਨਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਵੀ ਦੇਖ ਰਹੇ ਸਨ, ਜਾਂ ਆਖੀਏ ਤਾਂ ਪੂਰਾ ਮੁਲਕ ਹੀ ਉਡੀਕੋ ਤੇ ਦੇਖੋ ਦੀ ਹਾਲਤ ਵਿਚ ਸੀ। ਇਸ ਬਾਰੇ ਰੱਖਿਆ ਮੰਤਰਾਲੇ ਨੇ ਆਖ਼ਰ 17 ਜੂਨ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰਤ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਜਿਸ ਵਿਚ ਭਾਰਤ ਵਾਲੇ ਪਾਸੇ ਹੋਏ ਜਾਨੀ ਨੁਕਸਾਨ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ, ਪਰ ਦੁਸ਼ਮਣ ਨੂੰ ਹੋਏ ਨੁਕਸਾਨ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਕਿਸੇ ਜਵਾਨ ਨੂੰ ਬੰਦੀ ਬਣਾਏ ਜਾਣ ਬਾਰੇ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ। ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਅਖ਼ਬਾਰ 'ਦਿ ਹਿੰਦੂ' ਨੇ 19 ਜੂਨ ਨੂੰ ਛਪੇ ਇਕ ਲੇਖ ਵਿਚ ਇਕ ਵਾਰ ਫਿਰ 'ਸੁਰੱਖਿਆ ਸੂਤਰਾਂ' ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਫ਼ੌਜ ਦੇ ਇਕ ਲੈਫ਼ਟੀਨੈਂਟ ਕਰਨਲ ਤੇ ਤਿੰਨ ਮੇਜਰਾਂ ਸਣੇ ਦਸ ਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਹਿਰਾਸਤ ਤੋਂ ਰਿਹਾਅ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪਰ ਅੱਜ 19 ਜੂਨ ਤੱਕ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਇਸ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰਤ ਸਪਸ਼ਟੀਕਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਹੋਰ ਜਾਨੀ ਨੁਕਸਾਨ ਜਾਂ ਜਵਾਨਾਂ ਦੇ ਲਾਪਤਾ ਹੋਣ ਬਾਰੇ ਲਗਾਤਾਰ ਅਫ਼ਵਾਹਾਂ ਦਾ ਬਾਜ਼ਾਰ ਗਰਮ ਹੈ। ਫ਼ੌਜੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ 'ਦਿ ਹਿੰਦੂ' ਦੀ ਖ਼ਬਰ ਦਾ ਕੋਈ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤੇ ਬਿਨਾਂ ਆਖਿਆ ਕਿ ਹੁਣ ਭਾਰਤ ਦਾ ਕੋਈ ਜਵਾਨ ਲਾਪਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਹੁਣ ਇਸ ਘਟਨਾ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰੀਏ, ਤਾਂ ਸਵਾਲ ਉੱਠਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਸਾਰਾ ਕੁਝ ਅਚਾਨਕ ਹੀ ਕਿਉਂ ਪਤਾ ਲੱਗਾ, ਜਦੋਂਕਿ ਉੱਥੋਂ ਦੇ ਹਾਲਾਤ ਕਈ ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਤੋਂ ਵਿਗੜ ਰਹੇ ਸਨ। ਲੱਦਾਖ਼ ਦੇ ਲੋਕ ਗਲਵਾਨ ਤੇ ਪੈਂਗੌਂਗ ਸੋ ਖੇਤਰਾਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਝੜਪਾਂ ਨੂੰ ਉਕਸਾਉਣ ਵਾਲੇ ਸਥਾਨ ਦੱਸਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਵਿਚ ਵਾਪਰ ਰਹੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣੂੰ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਭਰੋਸਾ ਦਿਵਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਫ਼ੌਜ ਦੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਗੱਲਬਾਤ ਚੱਲ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜਾਪਿਆ ਕਿ ਫ਼ੌਜੀ ਤਣਾਅ ਘਟਾਉਣ ਤੇ ਫ਼ੌਜਾਂ ਦੀ ਵਾਪਸੀ ਦਾ ਕੋਈ ਫ਼ੈਸਲਾ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਫੇਰ ਕੁਝ ਗ਼ਲਤ ਹੋ ਗਿਆ ਅਤੇ ਸਾਰਾ ਮਾਮਲਾ ਹੀ ਵਿਗੜ ਗਿਆ। ਇੰਝ ਗੱਲਬਾਤ ਅਤੇ ਨਿਗਰਾਨੀ ਹੇਠ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਤਣਾਅ ਘਟਾਉਣ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਸਾਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਉਠਾਉਣਾ ਪਿਆ। ਇਹ ਸਾਰਾ ਕੁਝ ਕਿਵੇਂ ਵਾਪਰਿਆ ਤੇ ਸਾਨੂੰ ਇੰਝ ਅਚੰਭੇ ਵਿਚ ਕਿਉਂ ਪਾਇਆ ਗਿਆ?

ਮੈਨੂੰ ਪੂਰਾ ਭਰੋਸਾ ਹੈ ਕਿ ਸਿਖਰਲੀ ਸਿਆਸੀ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਢਾਂਚੇ ਨੂੰ ਇਸ ਜਾਰੀ ਗੱਲਬਾਤ ਅਤੇ ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਨਾਲ ਦੀ ਨਾਲ ਚੀਨ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਫ਼ੌਜੀ ਮਜ਼ਬੂਤੀ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਇਸ ਸਭ ਕੁਝ ਉੱਤੇ ਨੇੜਿਉਂ ਨਜ਼ਰ ਵੀ ਰੱਖੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਅੱਜ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਨਿਗਰਾਨੀ ਦਾ ਆਧੁਨਿਕ ਸਿਸਟਮ ਮੌਜੂਦ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਉਪਗ੍ਰਹਿ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਫ਼ੌਜੀ ਮਕਸਦਾਂ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਤੇ ਦੂਜੇ ਵਸੀਲੇ ਜਿਵੇਂ ਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਖ਼ੁਫ਼ੀਆ ਏਜੰਸੀਆਂ ਅਤੇ ਫ਼ੌਜ ਦਾ ਆਪਣਾ ਖ਼ੁਫ਼ੀਆ ਢਾਂਚਾ ਯਕੀਨਨ ਚੀਨ ਦੀ ਵਧੀ ਹੋਈ ਸਰਗਰਮੀ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਚੌਕਸ ਹੋ ਗਿਆ ਹੋਵੇਗਾ, ਖ਼ਾਸਕਰ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵਾਪਰੇ ਡੋਕਲਾਮ ਘਟਨਾਚੱਕਰ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਅਜਿਹਾ ਹੋਰ ਵੀ ਵੱਧ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ। ਅਸੀਂ ਇਸ ਸਾਰੇ ਖ਼ੁਫ਼ੀਆ ਢਾਂਚੇ ਤੋਂ ਕੀ ਖੱਟਿਆ? ਹੁਣ ਸਾਨੂੰ ਟੀਵੀ ਉੱਤੇ ਉਹ ਚੀਨੀ ਢਾਂਚੇ ਦਿਖਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ ਜਿਹੜੇ ਉਸ ਇਲਾਕੇ ਵਿਚ ਨਵੇਂ ਉਸਾਰੇ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਉੱਥੇ ਚੀਨੀ ਫ਼ੌਜ ਦੀ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਵਧੀ ਹੋਈ ਨਫ਼ਰੀ ਤੇ ਭਾਰੀ ਵਾਹਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਭਾਰੀ ਫ਼ੌਜੀ ਸਾਜ਼ੋ-ਸਾਮਾਨ ਦਿਖਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਜੋ ਵੀ ਹੋਵੇ, ਇਹ ਸਬੰਧਤ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਸਭ ਕੁਝ ਦੀ ਘੋਖ ਤੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਅਤੇ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਦੁਬਾਰਾ ਨਾ ਵਾਪਰੇ।

ਮੇਰੇ ਲਈ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਨਿਰਾਸ਼ਾ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਅੱਜ 19 ਜੂਨ ਦੀ ਸਵੇਰ ਇਸ ਬਾਰੇ ਲਿਖ ਰਿਹਾ ਹਾਂ, ਤਾਂ ਮੈਂ ਦੁਖਦਾਈ ਢੰਗ ਨਾਲ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਵਾਕਫ਼ ਹਾਂ ਕਿ ਹਾਲੇ ਤੱਕ ਦਿੱਲੀ ਤੋਂ ਕੋਈ ਵੀਵੀਆਈਵੀ/ਵੀਆਈਪੀ ਜਾਂ ਸੀਨੀਅਰ ਫ਼ੌਜੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਲੱਦਾਖ਼ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਪੁੱਜਾ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਗਾਂਹ ਲੜਾਈ ਦੇ ਮੋਰਚੇ ਤੱਕ ਜਾਣ ਦੀ ਤਾਂ ਗੱਲ ਹੀ ਛੱਡ ਦਿਉ। ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਫ਼ੌਜੀ ਅਫ਼ਸਰਾਂ ਤੇ ਜਵਾਨਾਂ ਲਈ ਕਿੰਨੀ ਦੁੱਖ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਹੋਵੇਗੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਾਥੀਆਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿਚ ਪ੍ਰਾਣ ਤਿਆਗ ਦਿੱਤੇ ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਗੂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸੋਗ ਤੇ ਰੋਹ ਵਿਚ ਸ਼ਰੀਕ ਹੋਣ ਤੱਕ ਲਈ ਨਹੀਂ ਪੁੱਜੇ। ਕੋਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਕਹਿਣ ਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ 'ਅਜਿਹਾ ਦੁਬਾਰਾ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ'। ਮੁੜ ਉਹੋ ਸਵਾਲ ਹੈ - ਹੁਣ ਤੱਕ ਕਿਉਂ ਕੋਈ ਆਗੂ ਮੋਰਚੇ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਅਤੇ ਕਿਉਂ ਅਫ਼ਸਰਾਂ, ਜਵਾਨਾਂ ਤੇ ਜ਼ਖ਼ਮੀਆਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ? ਕੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਕੋਈ ਜਵਾਬ ਹੈ, ਕੋਈ ਬਹਾਨਾ ਹੈ? ਨਹੀਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ, ਇਹ ਕਿਉਂਕਿ ਕੌਮੀ ਨੁਕਸਾਨ ਹੈ ਅਤੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਸਿਖਰਲੀ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਉੱਥੇ ਪੁੱਜਦੀ ਅਤੇ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲਦੀ ਸਗੋਂ ਇਹ ਵੀ ਅਹਿਸਾਸ ਕਰਵਾਉਂਦੀ ਕਿ ਮੁਲਕ ਨੂੰ ਇਸ ਦਾ ਕਿੰਨਾ ਦੁੱਖ ਹੈ। ਮੈਨੂੰ ਹਾਲੇ ਵੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਵਾਲਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਜਵਾਬ ਮਿਲਣ ਦੀ ਉਮੀਦ ਹੈ, ਪਰ ਮੈਂ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਜਵਾਬ ਮਿਲੇਗਾ ਨਹੀਂ। ਯਕੀਨਨ ਇੰਝ ਹੀ ਹੋਵੇਗਾ।

ਹੁਣ ਅੰਤਿਮ ਕਾਰਵਾਈ 'ਤੇ ਆਈਏ, ਤਾਂ ਮੈਨੂੰ ਹਾਲੇ ਵੀ ਪੁਲਵਾਮਾ ਉਵੇਂ ਹੀ ਚੇਤੇ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਹਰ ਉਸ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਸ ਨੇ ਜੰਮੂ-ਕਸ਼ਮੀਰ ਵਿਚ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦਸਤਿਆਂ ਵਿਚ ਨੌਕਰੀ ਕੀਤੀ ਹੋਵੇ। ਉਦੋਂ (ਪੁਲਵਾਮਾ ਘਟਨਾ ਵੇਲ਼ੇ) ਸ਼ਹੀਦ ਜਵਾਨਾਂ ਦੀਆਂ ਦੇਹਾਂ ਪਾਲਮ ਹਵਾਈ ਅੱਡੇ 'ਤੇ ਲਿਆਂਦੀਆਂ ਗਈਆਂ ਅਤੇ ਪੂਰੇ ਸਰਕਾਰੀ ਸਨਮਾਨ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਤਾਂ ਪੂਰਾ ਮੁਲਕ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਨੂੰ ਸਲਾਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਦੇ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਉੱਥੇ ਸਾਰੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਸਿਖਰਲੀ ਸਿਆਸੀ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਤੇ ਫੌਜੀ ਅਫ਼ਸਰਾਂ ਨੇ ਕੀਤੀ। ਪਾਲਮ ਵਿਚ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਵਾਨਾਂ ਦੀਆਂ ਦੇਹਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਘਰੀਂ ਭੇਜੀਆਂ ਗਈਆਂ ਤੇ ਅੰਤਿਮ ਸੰਸਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਪਰ ਇਸ ਵਾਰ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇਹਾਂ ਦਾ ਅਖ਼ਬਾਰਾਂ ਵਿਚ ਮਹਿਜ਼ ਇਕ ਕੋਲਾਜ ਛਪਿਆ ਅਤੇ ਦੇਹਾਂ ਸਿੱਧਿਆਂ ਹੀ ਜਵਾਨਾਂ ਦੇ ਜੱਦੀ ਕਸਬਿਆਂ/ਪਿੰਡਾਂ ਨੂੰ ਭੇਜ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ, ਜਿੱਥੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮੁਕਾਮੀ ਅਫ਼ਸਰਾਂ ਤੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਜੀਆਂ ਦੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਵਿਚ ਅੰਤਿਮ ਸੰਸਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਆਖ਼ਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੱਦਾਖ਼ ਦੇ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਨਾਲ ਅਜਿਹਾ ਵਿਤਕਰਾ ਕਿਉਂ, ਕੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕੁਰਬਾਨੀ ਪੁਲਵਾਮਾ ਦੇ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਦੀ ਕੁਰਬਾਨੀ ਨਾਲੋਂ ਘੱਟ ਸੀ? ਕੀ ਉਹ ਪਾਲਮ ਲਿਆਂਦੇ ਜਾਣ ਤੇ ਆਪਣਾ ਬਣਦਾ ਸਨਮਾਨ ਪਾਉਣ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਸਨ? ਨਾਕਾਮੀਆਂ ਦੇ ਆਪਣੇ ਕਾਰਨ ਹੋਣਗੇ, ਪਰ ਮੈਨੂੰ ਯਕੀਨ ਹੈ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦਾ ਕਾਰਨ ਸ਼ਾਇਦ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸਮਾਂ ਅਜਿਹੇ ਸਨਮਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਅਨੁਕੂਲ ਨਹੀਂ।

ਮੈਂ ਅਸੀਂ ਇੰਨੀ ਹੀ ਮੰਗ ਕਰਦੇ ਹਾਂ: ਕਿ ਹੁਣ ਸਾਨੂੰ ਇੰਝ ਦੁਬਾਰਾ ਅਚੰਭੇ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਨਾ ਹੋਣਾ ਪਵੇ, ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਕੌਮੀ ਪੱਧਰ ਉੱਤੇ ਇਕ ਅਜਿਹਾ ਤਰਜਮਾਨ ਹੋਵੇ ਜੋ ਸਾਨੂੰ ਜਿੰਨਾ ਛੇਤੀ ਸੰਭਵ ਹੋ ਸਕੇ, ਲੋੜੀਂਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦਾ ਰਹੇ, ਵੀਵੀਆਈਪੀ/ਵੀਆਈਪੀ ਵੀ ਮੋਰਚਿਆਂ ਦੇ ਦੌਰੇ ਕਰਨ, ਸਾਡੇ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਨੂੰ ਕੌਮੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਬਣਦਾ ਸਨਮਾਨ ਮਿਲੇ।

ਆਓ, ਅਸੀਂ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਸਿਖਰਲੇ ਪੱਧਰਾਂ 'ਤੇ ਇਕ ਬੁਨਿਆਦੀ ਤਬਦੀਲੀ ਕਰੀਏ - ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਅੰਦਰੂਨੀ ਸਲਾਮਤੀ ਜਾਂ ਆਰਥਿਕ ਜਾਂ ਕੋਵਿਡ-19 ਅਤੇ ਹਿਜਰਤ ਵਰਗੀ ਕੋਈ ਹੋਰ ਕੌਮੀ ਪੱਧਰ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਹੋਵੇ, ਸਾਨੂੰ ਇਕ ਕੌਮ ਵਜੋਂ ਇਕਮੁੱਠ ਹੋ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਮੌਕਿਆਂ 'ਤੇ ਕੌਮੀ ਆਮ ਰਾਇ ਬਣਾਉਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਸਰਕਾਰ ਤੇ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ 'ਤੇ ਨਿਰਪੱਖ ਪਹੁੰਚ ਅਪਣਾਉਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਲੋੜ ਹੈ ਕਿ ਸਾਡਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਆਪਸੀ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਚੱਲੇ ਨਾ ਕਿ ਹੁਕਮਾਂ-ਹਦਾਇਤਾਂ ਨਾਲ। ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਅਦਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨਾ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜਵਾਬਦੇਹ ਬਣਾਉਣਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਕਦੇ ਵੀ ਮਜ਼ਬੂਤ ਅਦਾਰਿਆਂ ਦੀ ਥਾਂ ਨਹੀਂ ਲੈ ਸਕਦੀਆਂ। ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਵੀ ਸਾਨੂੰ ਪਤਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਗੁੱਟ ਨਿਰਲੇਪ ਲਹਿਰ ਅਤੇ ਪੰਚਸ਼ੀਲ ਦੇ ਬਾਨੀਆਂ ਵਿਚੋਂ ਸਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਈ ਦਹਾਕਿਆਂ ਤੱਕ ਸਾਡਾ ਸਾਥ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਬਾਕੀ ਗੁਆਂਢੀਆਂ ਨਾਲ ਸਾਡੇ ਦੋਸਤਾਨਾ ਰਿਸ਼ਤੇ ਸਨ। ਪਰ ਅੱਜ ਤਾਂ ਨੇਪਾਲ ਵਰਗੇ ਵੀ ਤਣਾਅ ਪੈਦਾ ਕਰ ਰਹੇ ਤੇ ਸਰਹੱਦ ਸਬੰਧੀ ਨਵੇਂ ਵਿਵਾਦ ਖੜ੍ਹੇ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਗੱਲ ਸੋਵੀਅਤ ਸੰਘ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਆਗੂ ਨਿਕਿਤਾ ਖ਼ਰੁਸ਼ਚੇਵ ਦੇ ਕਥਨ ਨਾਲ ਖ਼ਤਮ ਕਰਾਂਗਾ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ 1955 ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਸੀ, ਅਸੀਂ ਇਕ-ਦੂਜੇ ਦੇ ਇੰਨੇ ਕਰੀਬ ਹਾਂ ਕਿ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਸਾਨੂੰ ਪਹਾੜ ਦੀ ਚੋਟੀ ਤੋਂ ਵੀ ਆਵਾਜ਼ ਮਾਰੋਗੇ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਖੜੋਤੇ ਹੋਵਾਂਗੇ। ਕੀ ਅੱਜ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਕੋਈ ਅਜਿਹਾ ਦੋਸਤ ਹੈ?

ਸਿੱਖ ਕੌਮ, ਗੁਰੂਆਂ ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਵੱਸਦੇ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਲਈ

ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਸਿੱਖਾਂ ਲਈ ਬੜੇ ਮਹਾਨ ਤੇ ਪਵਿੱਤਰ ਮੰਨੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਅਸਥਾਨਾਂ 'ਤੇ ਹਮਲੇ ਕੀਤੇ ਹਨ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਨਿਰਾਦਰੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਅਣਖੀ ਸਿੱਖਾਂ ਨੇ ਕਦੀ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਚਾਹੇ ਇਹ ਅਹਿਮਦਸ਼ਾਹ ਅਬਦਾਲੀ, ਔਰੰਗਜੇਬ, ਮੱਸਾ ਰੰਘੜ, ਨਰੈਣੂ ਮਹੰਤ ਜਾਂ ਫਿਰ ਇੰਦਰਾ ਗਾਂਧੀ ਹੀ ਕਿਉਂ ਨਹੀ ਸੀ। ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਨੇ ਵੱਡੀਆਂ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਦੇ ਕੇ ਵੀ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਕਦੇ ਬਖਸ਼ਿਆ ਨਹੀਂ! ਇਨ੍ਹਾਂ ਪਵਿੱਤਰ ਅਸਥਾਨਾਂ ਤੇ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਆਗੂ ਸੱਚੇ, ਸੁੱਚੇ ਤੇ ਨੇਕ ਕਾਬਜ਼ ਰਹੇ ਹਨ, ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਦੀ ਸੁਚੱਜੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਦੇਖ ਭਾਲ ਹੁੰਦੀ ਰਹੀ ਹੈ। ਪਰ ਜਦੋਂ ਤੋਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਸੁਆਰਥੀ ਲੀਡਰਾਂ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਆਏ ਹਨ ਸਿੱਖ ਕੌਮ, ਪੰਜਾਬ, ਤੇ ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖਰਾਂ ਦਾ ਨਿਘਾਰ ਆਇਆ ਹੈ।

ਇਸ ਵੇਲੇ ਜੇਕਰ ਸਿੱਖ ਸਿਆਸਤ, ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ 'ਤੇ ਝਾਤ ਮਾਰੀਏ ਤਾਂ ਪ੍ਰਤੱਖ ਨਜ਼ਰੀ ਪੈ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਜਦੋਂ ਤੋਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਸ੍. ਪਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸੁਆਰਥੀ ਗਰੁੱਪ ਦੇ ਹੱਥ ਵਿਚ ਆਈ ਹੈ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਤੇ ਸ਼੍ਰਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਵਿੱਚ ਇੰਨੀਆਂ ਊਣਤਾਈਆਂ ਆਈਆਂ ਹਨ ਜਿਸ ਨੇ ਸਿੱਖ ਕੌਮ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਧਾਰਮਿਕ ਅਸਥਾਨ ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨੂੰ ਇਸ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਵਿਗਾੜ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ਰਮ ਨਾਲ ਸਿਰ ਝੁੱਕ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸੱਚਾਈ ਇਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਲੀਡਰ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹਨ ਇਹ ਤਾਂ ਭਾਰਤੀ ਜੰਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਵਲੋਂ ਸਿੱਖਾਂ ਦਾ ਬੁਰਕਾ ਪਾ ਕੇ ਸਿੱਖਾਂ ਵਿੱਚ ਵਾੜ੍ਹੇ ਹੋਏ ਅਖੌਤੀ ਅਕਾਲੀ ਆਗੂ ਹਨ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਾਂਗਡੋਰ ਰ ਸ ਸ ਦੇ ਥਿੰਕ ਟੈਂਕ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿਚ ਹੈ, ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਹ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਇਨ੍ਹਾਂ ਬਾਦਲਾਂ ਨੂੰ ਨੱਚਾ ਕੇ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲੋਂ ਕੰਮ ਕਰਵਾਈ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਭਾਜਪਾ ਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਆਗੂਆਂ ਦੇ ਸੁਭਾਅ ਬਾਰੇ ਪਤਾ ਚੱਲ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪੈਸਾ ਤੇ ਸਿਰਫ ਗੱਦੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਲਈ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਗੱਦੀ ਦਿੱਤੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਇਸ ਪਿਛੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਇਕ ਬੜਾ ਵੱਡਾ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਹੈ ਕੰਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਜਿਹੜਾ ਬੜੇ ਚਿਰ ਤੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰੜਕ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਮੰਨੂਵਾਦੀ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਜੇ ਕੋਈ ਅਲੋਚਨਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ "ਸਿੱਖ ਧਰਮ" ਹੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਸਾਡੇ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਨੇ ਅਜਿਹੀ ਫਿਲਾਸਫੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਨਵਾਂ ਨਿਵੇਕਲਾ ਧਰਮ ਜੋ ਨਾ ਤਾਂ ਜਾਤ ਪਾਤ ਨੂੰ ਮੰਨਦਾ ਹੈ ਨਾ ਹੀ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੇ ਵਖਰੇਵੇਂ ਨੂੰ। ਇਹ ਸਰਬ ਸਾਂਝੀਵਾਲਤਾ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹੈ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਦੇ ਪਵਿੱਤਰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਸੰਸਾਰ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਪਵਿੱਤਰ ਗ੍ਰੰਥ ਮੰਨ ਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਵੱਡਾ ਸਤਿਕਾਰ ਦਿਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜੋ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਰ ਸ ਸ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਫੁੱਟੀ ਅੱਖ ਨਹੀਂ ਭਾਂਦਾ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਵੀ ਇਹ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਨੂੰ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਖਤਮ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬਾਦਲਾਂ ਨੂੰ ਮੋਹਰਾ ਬਣਾ ਕੇ ਵਰਤਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਰ ਸ ਸ ਤੇ ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਵਾਲੇ ਇਹ ਜਾਣ ਚੁੱਕੇ ਹਨ ਕਿ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਨੂੰ ਹੁਣ ਤਕ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਜਬਰ ਤੇ ਜੁਲਮ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪਿਛਲੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਇਕ ਗੁੱਝੀ ਚਾਲ ਚਲਣੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਹੋਈ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਸਾਡੇ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਦੇ ਇਹ ਲਾਲਚ ਆਗੂ ਸਭ ਸਮਝਦੇ ਹੋਏ ਵੀ ਅੱਖਾਂ ਮੀਟੀ ਬੈਠੇ ਹਨ। ਰ ਸ ਸ ਦਾ ਥਿੰਕ ਟੈਂਕ ਇਸ ਸਿਧਾਂਤ ਤੇ ਚਲਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਕਰ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਦਾ ਇਕੋ ਹੀ ਢੰਗ ਤਰੀਕਾ ਹੈ ਕਿ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਦੀ ਬੋਲੀ ਪੰਜਾਬੀ ਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿਓ, ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਆਪੇ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਹੁਣ ਤੁਸੀ ਆਪ ਹੀ ਨਿਤਾਰਾ ਕਰੋ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਾਡੇ ਸਿੱਖ ਆਗੂਆਂ ਕੋਲੋਂ ਹੀ ਉਹ ਹੀ ਵਿਸ਼ਾਲ ਪੰਜਾਬ ਜਿਹੜਾ ਨਾਰਨੌਲ਼ (ਹਰਿਆਣਾ) ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਲਹੁਲ ਸਪਿੱਤੀ (ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼) ਤੱਕ ਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਉਸ ਪੰਜਾਬ ਜਿਸ ਨੂੰ ਸੰਨ 1966 ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬੀ ਬੋਲੀ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਦਾ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੀ ਭਾਰਤੀ ਜੰਨ ਸੰਘ ਤੇ ਹੁਣ ਦੀ ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਰੱਜ ਕੇ ਵਿਰੋਧ ਕਰਕੇ ਹਿੰਦੂਆਂ ਕੋਲੋਂ ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਬੋਲੀ ਪੰਜਾਬੀ ਹੁੰਦੀ ਹੋਈ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਬੋਲੀ "ਹਿੰਦੀ" ਲਿਖਵਾ ਕੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚੋਂ ਵੱਖਰਾ ਹਰਿਆਣਾ ਬਣਾ ਕੇ ਤੇ ਕੁਝ ਪੰਜਾਬੀ ਬੋਲਦੇ ਇਲਾਕੇ ਹਿਮਾਚਲ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਾ ਕੇ ਇਸ ਦੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵੀ ਖੁਹਾ ਕੇ ਉਸੇ ਵਿਸ਼ਾਲ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਛੋਟਾ ਕਰਾਇਆ ਸੀ।

ਬਾਦਲਾਂ ਨੇ ਇਸੇ ਪੰਜਾਬ ਤੇ ਸਿੱਖ ਵਿਰੋਧੀ ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਨਾਲ ਜਿਹੜੀ ਕਿ ਪੰਜਾਬ, ਪੰਜਾਬੀ ਬੋਲੀ ਦੀ ਸਖਤ ਵਿਰੋਧੀ ਪਾਰਟੀ ਸੀ ਸਿਰਫ ਗੱਦੀ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਲਈ ਭਾਜਪਾ ਨਾਲ ਭਿਆਲੀ ਪਾ ਕੇ ਤੇ ਆਪਣਾ ਨਹੁੰ ਮਾਸ ਵਾਲਾ ਰਿਸ਼ਤਾ ਦੱਸ ਕੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚੋਂ ਬਾਦਲਾਂ ਦੇ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲੋਂ ਹੀ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਮਾਂ ਬੋਲੀ "ਪੰਜਾਬੀ" ਨੂੰ ਇਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਖਤਮ ਕਰਵਾ ਦਿੱਤਾ। ਅੱਜ ਪੰਜਾਬ ਦੇ 90% ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬੀ ਬੋਲੀ ਬੋਲਣ ਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹਾਈ ਕਰਾਉਣ ਤੋਂ ਵਾਂਝੇ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਜਿਹੜੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਾਂ ਬੋਲੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਹਿੰਦੀ ਤੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹਾਈ ਕਰਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿਚ ਵੀ ਪੰਜਾਬੀ ਬੋਲੀ ਬੋਲਣ ਤੇ ਮਨਾਹੀ ਹੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਹੋਈ ਬਲਕਿ ਪੰਜਾਬੀ ਬੋਲੀ ਬੋਲਣ ਤੇ ਭਾਰੀ ਜੁਰਮਾਨੇ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀਆਂ ਖਬਰਾਂ ਵੀ ਕਈ ਵਾਰੀ ਅਖਬਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਲਗ ਚੁੱਕੀਆ ਹਨ। ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਲਈ ਕਿੰਨੀ ਤਰਾਸਦੀ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਸਿੱਖ ਪੰਥ ਦੀ ਤੀਜੀ ਸ਼ਤਾਬਦੀ ਹੋਵੇ ਉਸ ਸਮੇਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਨੇ 300 ਕਿਤਾਬਾਂ ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਛਾਪੀਆਂ ਸਨ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਇਕ ਕਿਤਾਬ ਹਿੰਦੀ ਵਿੱਚ "ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ" ਛਾਪੀ ਗਈ। ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਸਿੱਖ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਇਤਨੀ ਗੰਦੀ ਤੇ ਭੱਦੀ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਵਰਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਸਿਰ ਨੀਵਾਂ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਬਾਦਲਾਂ ਨੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਵਿੱਚ ਇਤਨੇ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ ਤੇ ਰ ਸ ਸ ਦੀ ਘੁਸਪੈਠ ਕਰਵਾ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਗੁਰੂਆਂ ਬਾਰੇ ਮੰਦੀ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਦੀ ਕਿਤਾਬ ਕਿਸ ਨੇ ਛਾਪੀ ਹੈ ਉਸ ਦੀ ਸਾਰੀ ਫਾਈਲ ਹੀ ਗੁੰਮ ਕਰਾ ਦਿੱਤੀ ਜੋ ਹੁਣ ਤੱਕ ਵੀ ਲਭ ਨਹੀਂ ਰਹੀ ਤਾਂ ਕਿ ਉਸ ਕਿਤਾਬ ਦੇ ਛਪਵਾਉਣ ਵਾਲੇ ਦਾ ਅੱਤਾ ਪਤਾ ਹੀ ਨਾ ਲਗ ਸਕੇ। ਇਹ ਵੀ ਚਰਚੇ ਹਨ ਕਿ ਸਿੱਖ ਵਿਦਿਅਕ ਅਦਾਰਿਆਂ ਵਿਚ ਸਿੱਖ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਨੌਕਰੀ ਦੇਣ ਦੀ ਥਾਂ ਤੇ ਰ ਸ ਸ ਦੇ ਕੇਡਰ ਨੂੰ ਭਰਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਜੋ ਸਿੱਖ ਲਿਬਾਸ ਵਿਚ ਘੁਸੜ ਕੇ ਨੌਕਰੀਆਂ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਤੇ ਸਾਡੇ ਸਿੱਖ ਬੱਚੇ ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਦਰ ਦਰ ਦੀਆਂ ਠੋਕਰਾਂ ਖਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਹ ਹੀ ਨਹੀਂ ਕਿ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿਚ ਕੁਝ ਇਹੋ ਜਿਹੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਭਰਤੀ ਕੀਤੇ ਹੋਏ ਹਨ ਜੋ ਅਫੀਮ ਦਾ ਧੰਦਾ ਕਰਨ ਕਾਰਨ ਪੁਲੀਸ ਨੇ ਫੜ੍ਹੇ ਵੀ ਸਨ। ਉਨਾਂ ਨੂੰ ਕੋਰਟ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਕੈਦ ਤੇ ਜੁਰਮਾਨੇ ਵੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਇਥੇ ਹੀ ਬਸ ਨਹੀਂ ਇਹ ਵੀ ਆਮ ਚਰਚੇ ਹਨ ਕਿ ਰ ਸ ਸ ਵਾਲਿਆਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਬੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਅਖੌਤੀ ਸਿੱਖ ਬਣਵਾ ਕੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ, ਸਿੱਖ ਮਿਸ਼ਨਰੀ ਕਾਲਜਾਂ ਆਦਿ ਕਈ ਹੋਰ ਸਿੱਖ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਲੋਂ ਚਲਾਏ ਜਾ ਰਹੇ

ਸ:ਜੰਗ ਸਿੰਘ
ਵਟੱਸ ਅੱਪ ਨੰ
+91 94644- 48297

ਗੁਰਮਤਿ ਵਿਦਿਆਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਗੁਰਬਾਣੀ ਤੇ ਕੀਰਤਨ ਬਿਨਾ ਪੈਸੇ ਖਰਚ ਕੀਤੇ ਸਿਖਾ ਕੇ ਟਰੇਂਡ ਕਰਵਾ ਲਏ ਹਨ। ਜੋ ਕਈ ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਵਿਚ ਕੀਰਤਨੀਏ, ਰਾਗੀ, ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਬਣ ਕੇ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਦੇ ਉਲਟ ਅੰਧਵਿਸਵਾਸ਼ ਫੈਲਾਉਣ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਹਿੰਦੂ ਧਰਮ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਝੂਠੀਆਂ ਤੇ ਮਨਘੜਤ ਕਹਾਣੀਆਂ ਸੁਣਾ ਕੇ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਦੀ ਫਿਲਾਸਫੀ ਦੇ ਉੱਲਟ ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ 'ਤੇ ਹੋਰ ਧਾਰਮਿਕ ਸਮਾਗਮਾਂ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਕੇ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਨੂੰ ਢਾਹ ਲਗਾ ਰਹੇ ਹਨ।

ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਵਿੱਚ "ਬਾਬਾ ਕਲਚਰ" ਵੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਜੋ ਡੇਰਿਆਂ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਵੱਖਰੀ ਮਰਿਆਦਾ ਚਲਾ ਕੇ ਧਾਗੇ, ਤਵੀਤ, ਪਾਣੀ, ਖੇਅ, ਸੁਆਹ ਤੇ ਹੋਰ ਕਈ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੇ ਪਾਖੰਡ ਰੱਚ ਕੇ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਦਾ ਨਾਸ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਹ ਵਰਤਾਰਾ ਹੁਣ ਦਾ ਨਹੀਂ ਚਲ ਰਿਹਾ ਬਲਕਿ ਪਿਛਲੇ ਕਈ ਦਹਾਕਿਆਂ ਤੋਂ ਚਲਦਾ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ ਤੇ ਸਾਡੀ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਦੇ ਆਗੂ ਗੂਹੜੀ ਨੀਂਦਰੇ ਸੁੱਤੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਇਹ ਵੀ ਕਈ ਵਾਰੀ ਖਬਰਾਂ ਅਖਬਾਰਾਂ ਦਾ ਸ਼ਿੰਗਾਰ ਬਣ ਚੁੱਕੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਰ ਸ ਸ ਦੀ ਬਣਾਈ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸਿੱਖ ਸੰਗਤ ਅਕਾਲੀ ਦੱਲ ਬਾਦਲ ਨਾਲ ਘਿਉ ਖਿਚੜੀ ਹੋ ਕੇ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਨੂੰ ਖੋਰਾ ਲਗਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਹ ਖੋਰਾ ਇਥੋਂ ਤੱਕ ਲੱਗ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਵਿੱਚ ਰ ਸ ਸ ਦੇ ਕੈਂਪ ਵੀ ਲਗਦੇ ਰਹੇ ਹਨ।

ਜਿਥੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਵੀ ਮੁਫਤ, ਲੰਗਰ ਵੀ ਵੰਨ ਸੁੰਵਨਾ ਮੁਫਤ, ਨਾ ਹਿੰਗ ਲੱਗੇ ਨਾ ਫੱਟਕੜੀ ਰੰਗ ਚੋਖਾ, ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਅਸਥਾਨਾਂ ਅੰਦਰ ਵੜ ਕੇ ਹੀ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰੀ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਹ ਹੀ ਨਹੀਂ ਬਾਦਲ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਵਲੋਂ ਜਿਹੜੀਆਂ ਰਾਜਨੀਤਕ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਦੀਆਂ ਹਨ। ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਵਾਲੇ ਭਾਵੇਂ ਅਕਾਲੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਵਿਚ ਭਾਵੇਂ ਬੁਲਾਉਣ ਨਾ, ਪਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਬਾਦਲਦਲੀਆਂ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੀਆਂ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕਰਕੇ ਤੇ ਇਸ ਸਿੱਖ ਵਿਰੋਧੀ ਫਿਰਕੂ ਭਾਜਪਾ ਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਵਿੱਚ ਸੱਦ ਕੇ ਖਾਹ ਮ ਖਾਹ ਦੀ ਦਖਲ-ਅੰਦਾਜ਼ੀ ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜ਼ਰੂਰ ਕਰਵਾ ਲਈ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਕਰਕੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਰ ਸ ਸ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਵੀ ਮੌਜ ਲੱਗ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਆਪਣੀਆਂ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਵੀ ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਵਿੱਚ ਮੁੱਫਤ ਰਹੋ, ਉਥੇ ਸਭ ਕੁਝ ਛੱਕੋ ਵੀ ਮੁਫਤ ਤੇ ਨਾਲੇ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਦੀਆਂ ਅੰਦਰ ਵੜ ਕੇ ਜੜ੍ਹਾਂ ਵੀ ਵੱਢੋ। ਬਾਦਲ ਦਲ ਦੇ ਨੇਤਾਵਾਂ ਨੇ ਜਿਥੇ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਬਰਬਾਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਉਥੇ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਵਿਚ ਵੀ ਰੱਜ ਕੇ ਲੁੱਟ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਜੇਕਰ ਇਸ ਦੇ ਬਾਦਲ ਦਲ ਦੇ ਆਗੂ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਦੇ 550 ਸਾਲਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਪੁਰਬ ਦੇ ਮੌਕੇ ਡੇਢ ਕਰੋੜ ਦੇ ਬਿੱਲਾਂ ਦੀ ਥਾਂ ਤੇ 13 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦਾ ਬਿੱਲ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਵਿੱਚ ਪਵਾ ਕੇ ਗੁਰੂ ਘਰਾਂ ਨੂੰ ਲੁੱਟ ਸਕਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਫਿਰ ਹੋਰ ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਵਿੱਚ ਬੈਠੇ ਨਰੈਣੂ ਮਹੰਤ ਜਿਹੇ ਲੁਟੇਰੇ ਕਿਉਂ ਨਾ ਇਹੋ ਜਿਹੀਆਂ ਲੁੱਟਣ ਦੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਕਰਨਗੇ। ਹਾਲ ਹੀ ਖਾਲਸਾ ਪੰਥ ਦੇ ਸਾਜਨਾ ਸਥਾਨ ਤਖਤ ਸ੍ਰੀ ਕੇਸਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ ਸ੍ਰੀ ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਹੋਏ ਲੰਗਰ ਸਕੈਂਡਲ ਵੀ ਇਸੇ ਦੀ ਉਪਜ ਕਹੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕਿੰਨੇ ਇਹੋ ਜਿਹੇ ਸਕੈਂਡਲ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਵਿੱਚ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਹਨ ਤੇ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ ਤੇ ਕਿਵੇਂ ਇਹ ਬਾਦਲ ਦਲ ਸੰਗਤਾਂ ਦੇ ਦਾਨ ਵਜੋਂ ਦਿੱਤੇ ਪੈਸੇ ਨੂੰ ਨਿੱਜੀ ਤੇ ਆਪਣੇ ਰਾਜਨੀਤਕ ਫਾਇਦੇ ਲਈ ਉਜਾੜ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਸਮੇਂ ਦੀ ਵੱਡੀ ਲੋੜ ਹੈ ਕਿ ਬਾਦਲ ਦਲ ਨੂੰ ਸਿੱਖ ਸਿਆਸਤ ਤੇ ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਵਿਚੋਂ ਤੁਰੰਤ ਚਲਦਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਹੀ ਫਿਰ ਸਿੱਖ ਬਹੁ ਵਸੋਂ ਵਾਲਾ ਪੰਜਾਬ ਜੋ ਕਿਸੇ ਸਮੇਂ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਅਮੀਰ ਸੂਬਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਜਿਸ ਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸੁਆਰਥੀ ਅਕਾਲੀ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਕਰਜਈ ਕਰਕੇ ਘਸਿਆਰਾ ਬਣਾ ਕੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਿੱਖ ਬੱਚੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਨਾ ਮਿਲਣ ਕਰਕੇ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਧੜਾ-ਧੜ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਹੁਣ ਤਾਂ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਕਈ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਦੀ ਇਹ ਹਾਲਤ ਬਣ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਪਿੰਡ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਚਲੇ ਜਾਣ ਕਰਕੇ ਅੱਜ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਘਰ, ਮਾਲ ਡੰਗਰ, ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਭਈਏ ਸਾਂਭ ਰਹੇ ਹਨ। ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਹਿੰਦੂ ਰਾਸ਼ਟਰ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੀ ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਵੀ ਇਹੋ ਕੁਝ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਪਿਛਲੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਹੋਇਆ ਵੀ ਇਹੋ ਕੁਝ। ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸਿੱਖ ਨੌਜੁਆਨੀ ਪਹਿਲਾਂ ਪੰਜਾਬੀ ਸੂਬੇ ਨੂੰ ਬਣਵਾਉਣ ਲਈ ਗਰਮ ਗਰਮ ਨਾਹਰੇ ਦੇ ਕੇ ਮਰਵਾ ਦਿੱਤੀ, ਫਿਰ ਨਕਸਲਬਾੜੀ ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਬਾਦਲਾਂ ਨੇ ਮਾਰ ਦਿੱਤੀ ਤੇ ਰਹਿੰਦੀ ਖੂੰਹਦੀ ਕਸਰ ਬਾਦਲਾਂ ਦੀ ਸ਼ਹਿ 'ਤੇ ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਲਾਲ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਅਡਵਾਨੀ ਤੇ ਅੱਟਲ ਬਿਹਾਰੀ ਵਾਜਪਾਈ ਵਰਗੇ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਸ੍ਰੀਮਤੀ ਇੰਦਰਾ ਗਾਂਧੀ ਨੂੰ ਕਦੇ 'ਦੁਰਗਾ' ਤੇ ਕਦੇ ਹੋਰ ਬਹਾਦਰ ਨਾਵਾਂ ਨਾਲ ਤੁਲਨਾ ਦੇ ਕੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਸਰਬ ਉੱਚ ਤੇ ਪਵਿੱਤਰ ਅਸਥਾਨ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਤੇ ਟੈਂਕਾਂ ਨਾਲ ਹਮਲਾ ਕਰਵਾਇਆ, ਬਹੁਤ ਸਾਰੀ ਸੰਗਤ ਜੋ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਦਾ ਸ਼ਹੀਦੀ ਦਿਨ ਮਨਾਉਣ ਲਈ ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਵਿਖੇ ਆਈ ਹੋਈ ਸੀ ਫੌਜ ਕੋਲੋਂ ਬੇਦੋਸ਼ੀ ਮਰਵਾ ਦਿੱਤੀ ਤੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰਿਆਂ 'ਤੇ ਫੌਜ ਦਾ ਜੁਲਮੀ ਕਹਿਰ ਵਰਤਿਆ। ਜਿਸ ਦਾ ਸਿਖਰ ਉਦੋਂ ਹੋਇਆ ਜਦੋਂ ਗੈਰਤੀ ਸਿੱਖਾਂ ਨੇ ਇੰਦਰਾ ਗਾਂਧੀ ਦਾ ਕਤਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਉਪਰੰਤ ਫਿਰ ਕਾਂਗਰਸ ਨਾਲ ਰਲ ਕੇ ਸਾਰੇ ਭਾਰਤ ਤੇ ਦਿੱਲੀ ਵਿਚ ਸਿੱਖਾਂ ਦਾ ਕਤਲੇਆਮ ਕਰਾ ਕੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਕੋਹ ਕੋਹ ਕੇ ਮਰਵਾਇਆ ਗਿਆ, ਫਿਰ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਸਿੱਖ ਨੌਜੁਆਨ ਅਤਿਵਾਦ ਦੇ ਨਾਂ ਤੇ ਮਰਵਾ ਦਿਤੇ। ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਨਸ਼ਿਆਂ ਦੀ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਬਾਦਲਾਂ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਦੇ ਨਾਂ ਵੱਜ ਰਹੇ ਹਨ ਜੋ ਸਿਰਫ ਪੈਸੇ ਦੀ ਖਾਤਰ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਨਸ਼ਿਆਂ ਦਾ ਛੇਵਾਂ ਦਰਿਆ ਚਲਾ ਕੇ ਨੌਜੁਆਨੀ ਦਾ ਘਾਣ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ।

ਹੁਣ ਨਸ਼ਿਆਂ ਤੇ ਗੈਂਗਵਾਰਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਤੇ ਧੜਾਧੜ ਨੌਜੁਆਨ ਇਸ ਸਾਜਿਸ਼ ਅਧੀਨ ਮਾਰੇ ਮੁਕਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ, ਰਹਿੰਦੇ ਖੂੰਹਦੇ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਜਾ ਜਾ ਕੇ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਖਾਲੀ ਕਰੀ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਸਮੇਂ ਦੀ ਮੌਜੂਦਾ ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਵੀ ਪੰਜਾਬ ਤੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਲਈ ਇਹੋ ਕੁਝ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਸੁਹਿਰਦ ਲੀਡਰਾਂ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਕਾਰਨ ਅੱਜ ਪੰਜਾਬ ਖਤਮ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ । ਪੰਜਾਬ ਜੋ ਗੁਰੂਆਂ ਪੀਰਾਂ ਦੀ ਧਰਤੀ ਹੈ ਵਿੱਚੋਂ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਬੜੀ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਸਾਜਿਸ਼ ਤਹਿਤ ਖਤਮ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕੀ ਹਾਲੇ ਵੀ ਪੰਜਾਬ ਹਿਤੇਸ਼ੀ ਸਿੱਖ ਜਗਤ, ਸਿੱਖ ਬੁੱਧੀ ਜੀਵੀ, ਸਿੱਖ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਡੂੰਘੀਆਂ ਤਾਣ ਕੇ ਸੁੱਤੀ ਰਹੇਗੀ? ਸਮੂਹ ਦੇਸ਼ ਵਿਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਵੱਸਦੇ ਸਿੱਖ ਆਗੂਆਂ, ਬੁੱਧੀ ਜੀਵੀਆਂ , ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਚਿੰਤਕਾਂ ਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੇ ਹੋਰ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਆਪਣੇ ਰੰਗਲੇ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਸਾਰੇ ਸੁਆਰਥ ਛੱਡ ਕੇ ਆਪਿਸ ਵਿੱਚ ਸਿਰ ਜੋੜ ਕੇ ਬੈਠੋ, ਸਿੱਖ ਬੁੱਧੀਜੀਵੀਆਂ ਦਾ ਆਪਣਾ "ਥਿੰਕ ਟੈਂਕ" ਬਣਾਉ ਜੋ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦਸ ਸਕੇ ਕਿ ਕਿਵੇਂ ਪੰਜਾਬ, ਮਾਂ ਬੋਲੀ ਪੰਜਾਬੀ ਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਰਕੇ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣਾ ਹੈ।

ਇਸ ਲਈ ਡੂੰਘੀ ਸੋਚ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਉਪਰੰਤ ਸੁਹਿਰਦ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਨੂੰ ਇੱਕਠੇ ਕਰਨ ਲਈ ਯੋਜਨਾ ਬਣਾਉ ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਮੈਦਾਨ ਵਿੱਚ ਨਿਤਰੋ। ਹਾਲੇ ਵੀ ਡੁੱਲੇ ਬੇਰਾਂ ਦਾ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਵਿਗੜਿਆ, ਸਿਰੜ ਨਾਲ, ਸਿਰ ਜੋੜ ਕੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਕੰਮ ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੀ ਸੁਨਹਿਰੀ ਮੰਜਲ ਤੇ ਜ਼ਰੂਰ ਪਹੁੰਚਾ ਦੇਵੇਗਾ। ਸਿਰਫ ਹੰਭਲਾ ਮਾਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ। ਆਸ ਹੈ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਪੀੜਾ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਸਿੱਖ ਆਗੂਆਂ ਦੀ ਜ਼ਮੀਰ ਜ਼ਰੂਰ ਜਾਗੇਗੀ ਤੇ ਉਹ ਕਦੇ ਵੀ ਗੁਰੂਆਂ ਦੇ ਨਾਂ ਤੇ ਵੱਸਦੇ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਉਜੜਣ ਨਹੀਂ ਦੇਣਗੇ ।

ਅਮੀਨ, ਅਮੀਨ, ਅਮੀਨ !!!!

ਆਪਣੇ ਸਹਾਰੇ ਜੀਓ

ਜਿੰਦਾ ਰਹਿਣ ਲਈ ਭੋਜਨ ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਮੁਢਲੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ। ਭੋਜਨ ਨਾਲ ਉਸ ਨੂੰ ਊਰਜਾ ਮਿਲਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਸਰੀਰ ਵਿਚ ਤਾਕਤ ਆਉਂਦੀ ਹੈ। ਉਸ ਦਾ ਸਰੀਰਕ ਅਤੇ ਮਾਨਸਿਕ ਵਿਕਾਸ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਤਾਂ ਹੀ ਸੰਭਵ ਜੇ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਸਰੀਰ ਵਿਚ ਗਿਆ ਭੋਜਨ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹਜ਼ਮ ਹੋ ਜਾਏ। ਭੋਜਨ ਨੂੰ ਹਜ਼ਮ ਕਰਨ ਲਈ ਉਸ ਨੂੰ ਕੋਈ ਨਾ ਕੋਈ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ। ਬੱਚਾ ਜਦ ਬੱਚਾ ਸਕੂਲ ਜਾਣ ਲਗਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਦੀ ਊਰਜਾ ਪੜ੍ਹਾਈ ਅਤੇ ਖੇਲ ਕੁੱਦ ਆਦਿ ਵਿਚ ਖ਼ਰਚ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

ਜਦ ਤੱਕ ਬੱਚਾ ਆਪਣੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਪੂਰੀ ਕਰ ਕੇ ਆਪਣੇ ਪੈਰਾਂ 'ਤੇ ਖੜ੍ਹਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਦ ਤੱਕ ਉਹ ਬਾਲਗ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਜੜ੍ਹਾਂ ਫੈਲਾਉਣ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਤ ਧਰਤੀ ਮਿਲਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਖੰਭ ਫੈਲਾਉਣ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਅਸਮਾਨ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਆਪਣੇ ਮਾਂ ਪਿਓ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਛੱਡ ਕੇ ਆਜ਼ਾਦ ਵਿਚਰਦਾ ਹੈ। ਆਪਣੀਆਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਸੰਭਾਲਦਾ ਹੈ। ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ ਆਪ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਚੰਗੇ ਮਾੜੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਦਾ ਵੀ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਉਸ ਦੇ ਪੂਰਨ ਮਨੁੱਖ ਬਣਨ ਦੀ ਨਿਸ਼ਾਨੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਜੋ ਇਸ ਉਮਰ ਵਿਚ ਵੀ ਮਾਂ ਪਿਓ ਦੀ ਉਂਗਲੀ ਫੜ ਕੇ ਤੁਰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਦੂਸਰਿਆਂ ਦੇ ਸਹਾਰੇ ਭਾਲਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਦਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿਕਾਸ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਹੁੰਦਾ।

ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਬਚਪਨ ਵਿਚ ਹੀ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਆਦਤ ਪਾ ਲੈਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜੁਆਨੀ ਵਿਚ ਇਸ ਨੂੰ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦਾ ਅਟੁੱਟ ਹਿੱਸਾ ਬਣਾ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਕੰਮ ਕਰਨ ਨਾਲ ਕਦੀ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਮਰਦਾ ਸਗੋਂ ਵਿਹਲੇ ਰਹਿਣ ਨਾਲ ਬੰਦਾ ਬਿਮਾਰ ਪੈ ਕੇ ਜਲਦੀ ਰੱਬ ਨੂੰ ਪਿਆਰਾ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਤੁਹਾਡਾ ਕੰਮ ਹੀ ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅੱਜ ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਭੋਜਨ ਕੀਤਾ ਹੈ ਉਸ ਦਾ ਸਹੀ ਮੁੱਲ ਚੁਕਾਇਆ ਹੈ। ਕੰਮ ਵਾਲੇ ਨੌਜੁਆਨ ਦੀ ਸ਼ਖਸੀਅਤ ਹੀ ਵੱਖਰੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਚਿਹਰੇ ਨੂੰ ਚਮਕਾਉਣ ਲਈ ਕਿਸੇ ਪਾਊਡਰ ਅਤੇ ਕਰੀਮ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦੀ। ਉਸ ਦੇ ਚਿਹਰੇ ਤੇ ਆਤਮ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦੀ ਚਮਕ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

ਬੰਦੇ ਦੀ ਜੁਆਨੀ ਦੀ ਉਮਰ ਘੋੜੇ ਵਰਗੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਉਮਰ ਵਿਚ ਸਰੀਰ ਵਿਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਬਹੁਤ ਤਾਕਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਉਮਰ ਵਿਚ ਉਹ ਖ਼ੂਬ ਮਿਹਨਤ ਕਰਕੇ ਕਮਾਈ ਕਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਖ਼ਰਚੇ ਹੀ ਪੂਰੇ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਸਗੋਂ ਆਪਣੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਭਵਿੱਖ ਲਈ ਵੀ ਕੁਝ ਧਨ ਬਚਾ ਕੇ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਹਰਕਤ ਵਿਚ ਰਹਿਣ ਕਰ ਕੇ ਸਾਡੀ ਸਿਹਤ ਵੀ ਠੀਕ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ। ਸਾਡੀ ਤੰਦਰੁਸਤੀ ਸਾਡੀ ਉਮਰ ਲੰਮੀ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਖ਼ੁਸ਼ ਅਤੇ ਸ਼ਾਂਤ ਰਹਿੰਦੇ ਹਾਂ। ਸਾਨੂੰ ਛੋਟੇ ਛੋਟੇ ਕੰਮਾਂ ਲਈ ਕਿਸੇ ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਪੈਂਦਾ। ਇਸ ਨਾਲ ਸਾਨੂੰ ਆਤਮਿਕ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਵੀ ਮਿਲਦੀ ਹੈ।

ਆਲਸ ਛੱਡੋ ਅਤੇ ਉੱਦਮੀ ਬਣੋ। ਉੱਦਮੀ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਕੰਮ ਲੱਭਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦੀ, ਉਹ ਜਿੱਧਰ ਵੀ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਉਸ ਲਈ ਕੋਈ ਨਾ ਕੋਈ ਕੰਮ ਨਿਕਲ ਹੀ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਦੂਸਰਿਆਂ ਦੇ ਵੀ ਕਈ ਕੰਮ ਸੁਆਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਾਜ ਵਿਚ ਵੀ ਉਸ ਦੀ ਇੱਜ਼ਤ ਵਧਦੀ ਹੈ। ਲੋਕ ਉਸ ਨੂੰ ਖਿੜ੍ਹੇ ਮੱਥੇ ਮਿਲਦੇ ਹਨ। ਅਜਿਹੇ ਬੰਦਿਆਂ ਲਈ ਸੌ ਸਾਲ ਜਿਊਣਾ ਕੋਈ ਵੱਡੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ।

ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਬੰਦੇ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿਚ ਬਰਕਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਬੰਦਾ ਕਦੀ ਭੁੱਖਾ ਨਹੀਂ ਮਰਦਾ। ਉਹ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੋਨੇ ਵਿਚ ਚਲਾ ਜਾਏ, ਆਪਣੀ ਥਾਂ ਬਣਾ ਹੀ ਲਏਗਾ। ਉਸ ਨੂੰ ਕਦੀ ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਦਾ ਘਾਟਾ ਨਹੀਂ ਰਹੇਗਾ। ਜਿਸ ਨੂੰ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਆਦਤ ਪੈ ਜਾਏ ਉਹ ਹਰ ਥਾਂ ਸਫ਼ਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਕਦੀ ਬਦਨਸੀਬ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਉਸ ਦੇ ਰਸਤੇ ਵਿਚ ਜੇ ਕੋਈ ਰੁਕਾਵਟ ਆ ਵੀ ਜਾਏ ਤਾਂ ਵੀ ਉਹ ਕਦੀ ਘਬਰਾਉਂਦਾ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਆਪਣੀ ਸਫ਼ਲਤਾ ਲਈ ਕੋਈ ਨਾ ਕੋਈ ਰਸਤਾ ਲੱਭ ਹੀ ਲੈਂਦਾ ਹੈ।

ਕਈ ਵਾਰੀ ਬੁਢਾਪੇ ਵਿਚ ਕੋਈ ਭਾਰਾ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਸਿਹਤ ਨਹੀਂ ਮੰਨਦੀ ਤਾਂ ਕੋਈ ਰਿਸਕ ਲੈਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ। ਆਪਣੀ ਸਮਰੱਥਾ ਅਨੁਸਾਰ ਹੀ ਹਲਕੇ ਕੰਮ ਕਰਕੇ ਹੀ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਰੁੱਝਿਆ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਬਜ਼ੁਰਗ ਔਰਤਾਂ ਸਬਜ਼ੀ ਭਾਜੀ ਤਾਂ ਕੱਟ ਹੀ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਨੁਹਾ ਧੁਆ ਕੇ ਤਿਆਰ ਕਰ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ।

ਕੰਮ ਤੋਂ ਭੱਜਣ ਵਾਲੇ ਆਲਸੀ ਮਨੁੱਖ ਕਦੀ ਤੰਦਰੁਸਤ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਸਕਦੇ। ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸਮੇਂ ਅਨੁਸਾਰ ਅਡਜਸਟ ਕਰੋ। ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਤੰਦਰੁਸਤ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਆਪਣੇ ਕੰਮ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਵਿਚ ਨਵੀਨਤਾ ਲਿਆਓ। ਮਨੁੱਖ ਉਮਰ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਵਿਹਲਾ ਅਤੇ ਇਕੱਲਾ ਰਹਿਣ ਨਾਲ ਬੁੱਢਾ ਸਮਝਣ ਲੱਗ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਦੇ ਨਾਂਹ ਪੱਖੀ ਵਿਚਾਰ ਹੀ ਉਸ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੇ ਅਤੇ ਉਹ ਢਹਿੰਦੀ ਕਲਾ ਵਿਚ ਚਲੇ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਹੌਂਸਲੇ ਵਾਲੇ ਅਤੇ ਉਸਾਰੂ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨਾਲ ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀ ਗੱਡੀ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਰੁਕਾਵਟ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਵਧਦੀ ਹੈ।

ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਆਸ਼ਾਵਾਦੀ ਰਹੋ। ਜੇ ਕਦੀ ਤੁਹਾਡੇ ਤੇ ਮਾੜੇ ਦਿਨ ਆ ਵੀ ਜਾਣ ਤਾਂ ਵੀ ਹੌਂਸਲਾ ਨਾ ਛੱਡੋ। ਇਹ ਸੋਚੋ ਕਿ ਜੇ ਚੰਗੇ ਦਿਨ ਨਹੀਂ ਰਹੇ ਤਾਂ ਇਹ ਮਾੜੇ ਦਿਨ ਵੀ ਨਹੀਂ ਰਹਿਣੇ। ਉਮੀਦ 'ਤੇ ਹੀ ਦੁਨੀਆਂ ਕਾਇਮ ਹੈ। ਜਿਸ ਬੰਦੇ ਦੀ ਉਮੀਦ ਹੀ ਖ਼ਤਮ ਹੋ ਗਈ, ਉਸ ਵਿਚ ਜ਼ਿੰਦਾ ਰਹਿਣ ਦੀ ਇੱਛਾ ਹੀ ਖ਼ਤਮ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਫਿਰ ਉਸ ਨੂੰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਬਚਾ ਸਕਦਾ।

ਦੂਸਰਿਆਂ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲੈਣਾ ਛੱਡੋ। ਆਪਣੇ ਪੈਰਾਂ ਤੇ ਆਪ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋਣਾ ਸਿੱਖੋ। ਉਧਾਰ ਦੀਆਂ ਵੈਸਾਖੀਆਂ ਨਾਲ ਜ਼ਿਆਦਾ ਲੰਮਾਂ ਸਫ਼ਰ ਨਹੀਂ ਤੈਅ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਪਰਾਈ ਆਸ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਨਿਰਾਸ਼ਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਪਰਾਈਆਂ ਉਮੀਦਾਂ ਦਰਦ ਹੀ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਸਹਾਰੇ ਇਨਸਾਨ ਨੂੰ ਖੋਖਲਾ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਹਿੰਦੀ ਦੇ ਪ੍ਰਸਿਧ ਕਵੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਭਨੋਟ ਨੇ ਇਸ ਬਾਰੇ ਬਹੁਤ ਸੋਹਣਾ ਲਿਖਿਆ ਹੈ:

ਭਾਲਿਆ ਜਿਸ ਨੇ ਸਹਾਰਾ,
ਉਹ ਵੇਲ ਬਣ ਕੇ ਰਹਿ ਗਿਆ।
ਉਹ ਬਣੇਗਾ ਬਿਰਖ,
ਜਿਸ ਨੂੰ ਸਹਾਰਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ।

ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਕੋਈ ਮਹਾਨ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਆਪਣੇ ਬਲ 'ਤੇ ਕਰੋ। ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਆਪਣੇ ਹਿਸਾਬ ਸਿਰ ਜੀਓ। ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦਾ ਰਿਮੋਟ ਕਿਸੇ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਨਾ ਫੜਾਓ।

ਧੁੱਪ ਛਾਂ, ਚੰਗਾ ਮਾੜਾ, ਸੁੱਖ ਦੁੱਖ, ਜੱਸ ਅਪਜੱਸ ਅਤੇ ਸਫ਼ਲਤਾ ਅਸਫ਼ਲਤਾ ਸਾਡੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦਾ ਇਕ ਹਿੱਸਾ ਹਨ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਨਮ ਮਰਨ ਵੀ ਸਾਡੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦਾ ਇਕ ਹਿੱਸਾ ਅਤੇ ਅਟੱਲ ਸੱਚਾਈ ਹੈ। ਜੇ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਇਕ ਨਾਟਕ ਹੈ ਤਾਂ ਮੌਤ ਉਸ ਨਾਟਕ ਦਾ ਅੰਤਿਮ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਹੈ। ਅੰਤਿਮ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਨਾਟਕ ਅਧੂਰਾ ਰਹਿ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਖੈਰ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਨਾਟਕ ਨੂੰ ਕਦੀ ਅਧੂਰਾ ਨਹੀਂ ਛੱਡਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਅੰਤਿਮ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਮੌਤ ਦਾ ਭੈਅ ਮਨ ਵਿਚ ਕਦੀ ਨਾ ਰੱਖੋ। ਇਹ ਤੁਹਾਡੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦਾ ਅੰਤਿਮ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਹੈ। ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਨੂੰ ਸਫਲਤਾ ਨਾਲ ਨਿਭਾ ਲਿਆ ਤਾਂ ਹੀ ਤੁਹਾਡੀ ਸਾਰੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਸਫ਼ਲ ਮੰਨੀ ਜਾਏਗੀ। ਕਿਸੇ ਨੇ ਬਹੁਤ ਖ਼ੂਬਸੂਰਤ ਲਿਖਿਆ ਹੈ:

ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਭਰ ਅਧੂਰਾ ਹੀ ਰਿਹਾ ਮੈਂ,
ਮਰਿਆ ਤਾਂ ਕਹਿੰਦੇ ਪੂਰਾ ਹੋ ਗਿਆ।

ਮੌਤ ਹੀ ਤੁਹਾਡੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀ ਪੂਰਨਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਅਧੂਰੇਪਨ ਵਿਚ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ

ਗੁਰਸ਼ਰਨ ਸਿੰਘ ਕੁਮਾਰ

ਨਾ ਰੋਲੋ। ਜਿਹੜਾ ਵੀ ਚੰਗਾ ਕੰਮ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨਾ ਹੈ ਉਹ ਹੁਣੇ ਹੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਲਉ। ਚੰਗੇ ਕੰਮ ਲਈ ਕੋਈ ਮਹੂਰਤ ਕਢਾਉਣ ਦੀ ਜਾਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸੋਚਾਂ ਸੋਚਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ। ਜੇ ਕਿਸੇ ਮਾੜੀ ਆਦਤ ਨੂੰ ਤਿਆਗਣਾ ਹੈ ਤਾਂ ਅੱਜ ਤੋਂ ਹੀ ਤਿਆਗ ਦਿਓ। ਫਿਰ ਕੱਲ੍ਹ ਆਵੇ ਜਾਂ ਨਾ ਆਵੇ। ਘੜੀ ਦਾ ਖੁੰਝਿਆ ਕੋਹਾਂ 'ਤੇ ਜਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਕਰਮ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਚੰਗੀ ਸੋਚ ਦਾ ਕੋਈ ਲਾਭ ਨਹੀਂ। ਨਿਰਾਸ਼ਾ ਵਿਹਲੇ ਬੰਦਿਆਂ ਵਿਚ ਹੀ ਉਪਜਦੀ ਹੈ। ਡਿਗਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਕਦੀ ਅਸਫ਼ਲ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਵਿਹਲੇ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਅਸਫ਼ਲ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਆਪਣੇ ਸਾਰੇ ਕੰਮ ਆਪ ਕਰੋ। ਦੂਸਰਿਆਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਰਹਿਣਾ ਛੱਡ ਦਿਓ। ਆਪਣੇ ਛੋਟੇ ਛੋਟੇ ਕੰਮ ਦੂਸਰਿਆਂ ਨੂੰ ਕਹਿਣਾ ਠੀਕ ਨਹੀਂ। ਇਸ ਨਾਲ ਇਜ਼ੱਤ ਘਟਦੀ ਹੈ। ਆਪਣੇ ਕੰਮ ਆਪ ਕਰਨ ਨਾਲ ਬੰਦਾ ਤੰਦਰੁਸਤ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਦਾ ਸਵੈਮਾਨ ਵਧਦਾ ਹੈ।

ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਖ਼ੁਦਦਾਰ ਹੋ ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਤੋਂ ਕੋਈ ਚੀਜ਼ ਮੰਗਣਾ ਬੰਦ ਕਰੋ। ਰੱਬ ਨੂੰ ਵੀ ਬਹੁਤੀਆਂ ਫ਼ਰਮਾਇਸ਼ਾਂ ਨਾ ਪਾਓ। ਰੱਬ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ, 'ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਨਰੋਏ ਹੱਥ, ਪੈਰ, ਅੱਖਾਂ, ਦਿਮਾਗ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਸਭ ਅੰਗ ਦਿੱਤੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਕੰਮ ਲੈ ਅਤੇ ਅੱਗੇ ਵੱਧ'। ਦੂਸਰੇ ਤੋਂ ਮੁਫ਼ਤ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਮਿਲਣ ਕਰ ਕੇ ਬੰਦਾ ਅਪੰਗ ਬਣ ਕੇ ਰਹਿ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਆਪਣੇ ਸਹਾਰੇ ਜੀਓ। ਪੰਛੀ ਆਪਣੇ ਬਲ 'ਤੇ ਆਕਾਸ਼ ਵਿਚ ਉੱਡਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਥੱਲੇ ਡਿਗਣ ਦਾ ਕੋਈ ਡਰ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਉਹ ਆਪਣੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਾ ਆਨੰਦ ਮਾਣਦੇ ਹਨ। ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਉਹ ਜਿੱਧਰ ਚਾਹੁਣ ਉਡਾਰੀ ਮਾਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਪਤੰਗ ਦੀ ਡੋਰ ਦੂਸਰੇ ਹੱਥ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਦੀ ਆਪਣੀ ਕੋਈ ਮਰਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਉਹ ਕੱਟੀ ਵੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਲੁੱਟੀ ਵੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਜੰਗਲ ਦਾ ਸ਼ੇਰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿਚ ਅਥਾਹ ਸ਼ਕਤੀ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਪਰ ਜਦ ਉਹ ਸਰਕਸ ਦਾ ਸ਼ੇਰ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਰਿੰਗ ਮਾਸਟਰ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਅਨੁਸਾਰ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਬਲ ਦਾ ਗਿਆਨ ਹੀ ਭੁੱਲ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਹੁਣ ਤੁਸੀਂ ਆਪ ਹੀ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਾ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੀ ਖ਼ੁਦਮੁਖਤਿਆਰ ਹਸਤੀ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣੀ ਹੈ ਜਾਂ ਸਰਕਸ ਦਾ ਸ਼ੇਰ ਬਣ ਕੇ ਕਿਸੇ ਰਿੰਗ ਮਾਸਟਰ ਦੇ ਇਸ਼ਾਰਿਆਂ ਅਨੁਸਾਰ

ਬਜ਼ੁਰਗ ਨੇ ਸਮਝਾਇਆ ਕਿ ਨੂੰਹਾਂ ਅਤੇ ਧੀਆਂ 'ਚ ਕੀ ਫਰਕ ਹੁੰਦਾ ਹੈ

ਇੱਕ ਦਿਨ ਮੈਂ ਅਤੇ ਮੇਰੀ ਸਿੰਘਣੀ, ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨ ਕਰਕੇ ਵਾਪਸ ਆ ਰਹੇ ਸੀ, ਗੱਡੀ ਦੇ ਜਰਨਲ ਡੱਬਿਆਂ ਵਿੱਚ ਭੀੜ ਜਿਆਦਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਅਸੀਂ ਕਾਹਲੀ ਨਾਲ ਬੁਕਿੰਗ ਵਾਲੇ ਡੱਬੇ ਵਿੱਚ ਚੜ੍ਹ ਗਏ, ਡੱਬੇ ਦੇ ਬਾਰ ਨੇੜਲੀ ਸੀਟ ਉੱਤੇ ਇੱਕ ਬਜ਼ੁਰਗ ਅਤੇ ਛੋਟੀ ਉਮਰ ਦੀ ਇਸਤਰੀ ਬੈਠੇ ਸਨ, ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਕੋਲ ਬੈਠਣ ਲਈ ਥਾਂ ਦੇ ਦਿੱਤੀ, ਅਸੀਂ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਦਿਆਂ, ਬੈਠਦਿਆਂ ਹੀ ਗੱਲਾਂ ਬਾਤਾਂ ਕਰਨ ਲੱਗ ਪਏ, ਤਾਂ ਪਤਾ ਲੱਗਿਆ ਕਿ ਉਹ ਬਜ਼ੁਰਗ ਅਤੇ ਇਸਤਰੀ ਪਿਓ ਧੀ ਸਨ, ਉਸ ਇਸਤਰੀ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਮੇਰੇ ਦੋ ਭਰਾ ਹਨ, ਦੋਹੇਂ ਵਿਆਹੇ ਹੋਏ ਹਨ, ਦੋਹੇਂ ਨੂੰਹਾਂ ਇਸ ਦੀ ਸੰਭਾਲ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਸਨ, ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਪਿਓ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲਣ ਲਈ ਆਪਣੇ ਸਹੁਰੇ ਘਰ ਲੈ ਕੇ ਜਾ ਰਹੀ ਹਾਂ, ਹੋਰ ਵੀ ਬਹੁਤ ਗੱਲਾਂ ਹੋਈਆਂ, ਉਸ ਦੀਆਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਸੁਣ ਕੇ ਉਸ ਇਸਤਰੀ ਪ੍ਰਤੀ ਮਨ ਵਿੱਚ ਕਾਫੀ ਹਮਦਰਦੀ ਅਤੇ ਸਤਿਕਾਰ ਵੱਧ ਗਿਆ, ਦੋ ਘੰਟੇ ਦਾ ਸਮਾਂ ਇੰਜ ਲੱਗੇ ਜਿਵੇਂ ਪੰਦਰਾਂ ਵੀਹ ਮਿੰਟ ਹੀ ਹੋਏ ਹੋਣ, ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਇਉਂ ਮਹਿਸੂਸ ਹੋਵੇ ਕਿ ਅੱਜ ਤਾਂ ਆਪਣੀ ਯਾਤਰਾ ਸਫਲ ਹੋ ਗਈ ਹੈ, ਇੱਕ ਉੱਤਮ ਸੋਚ ਵਾਲੀ ਭੈਣ ਦੀ ਸੰਗਤ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲਿਆ ਹੈ, ਮੈਂ ਉਸ ਦੀ ਅਜਿਹੀ ਸੇਵਾ ਭਾਵਨਾ ਵਾਲੀ ਸੋਚ ਦੀ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭੈਣ ਜੀ ਤਾਂ ਹੀ ਤਾਂ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਪੁੱਤ ਵੰਡਾਉਣ ਜਮੀਨਾਂ ਧੀਆਂ ਦਰਦ ਵੰਡਾਉਂਦੀਆਂ ਨੇ, ਅਸੀਂ ਉਸ ਭੈਣ ਨਾਲ ਹੋਏ ਸਾਥ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਸੇਵਾ ਸਤਿਕਾਰ ਵਾਲੀ ਸੋਚ ਤੋਂ ਖੁਸ਼ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਭੈਣ ਵੀ ਆਪਣੇ ਵਾਰੇ ਦੱਸ ਕੇ ਅਤੇ ਸਾਡੇ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਆਪਣੀ ਪ੍ਰਸੰਸਾ ਸੁਣ ਕੇ ਖੁਸ਼ ਸੀ, ਪਰ ਉਹ ਬਜ਼ੁਰਗ ਸਾਡੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਤਾਂ ਸੁਣਦਾ ਰਿਹਾ, ਦੋ ਘੰਟਿਆਂ ਦੇ ਸਫਰ ਦੌਰਾਨ ਬੋਲਿਆ ਕੁੱਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਸਟੇਸ਼ਨ ਨੇੜੇ ਆਉਣ ਵਾਲਾ ਸੀ ਉਹ ਭੈਣ ਉਠ ਕੇ ਬਾਥਰੂਮ ਵਿੱਚ ਚਲੀ ਗਈ, ਉਸ ਦੇ ਚਲੇ ਜਾਣ ਤੇ ਬਜ਼ੁਰਗ ਬੋਲਿਆ ਕਹਿੰਦਾ ਭਾਈ ਨਾ ਤਾਂ ਸਾਰੇ ਪੁੱਤ ਜਾਂ ਜਵਾਈ ਮਾੜੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਨਾ ਸਾਰੀਆਂ ਧੀਆਂ ਜਾਂ ਨੂੰਹਾਂ ਮਾੜੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਨੇ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦਰਦ ਵੰਡਾਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਧੀਆਂ ਹੀ ਦਰਦ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਇਹ ਧੀਆਂ ਆਪਣੇ ਮਾਂ ਪਿਓ ਨੂੰ ਤਾਂ ਦਿਲੋਂ ਪਿਆਰ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਸੱਸ ਸਹੁਰੇ ਨੂੰ ਤਾਂ ਆਪਣੇ ਰਾਹ ਦਾ ਰੋੜਾ ਸਮਝ ਕੇ ਇੰਨੀ ਨਫਰਤ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਵੇਖਣਾ ਵੀ ਪਸੰਦ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀਆਂ, ਪੁੱਤਾਂ ਵਿੱਚ ਜੁਅਰਤ ਨਹੀਂ ਰਹੀ ਕਿ ਉਹ

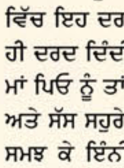

ਹਰਲਾਜ ਸਿੰਘ ਬਹਾਦਰਪੁਰ
harlajsingh7@gmail.com

ਆਪਣੇ ਮਾਂ ਪਿਓ ਦੀ ਸੰਭਾਲ ਲਈ ਆਪਣੀਆਂ ਘਰਵਾਲੀਆਂ ਨੂੰ ਕਹਿ ਸਕਣ, ਅਤੇ ਇਹ ਕਹਿਣ ਕਿ ਮੇਰੇ ਮਾਂ ਪਿਓ ਵੀ ਤੇਰੇ ਮਾਂ ਪਿਓ ਜਿੰਨੇ ਸਤਿਕਾਰ ਯੋਗ ਹਨ, ਖਬਰਦਾਰ ਜੇ ਮੇਰੇ ਮਾਂ ਪਿਓ ਦੀ ਸ਼ਾਨ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਇਕ ਵੀ ਸ਼ਬਦ ਬੋਲਿਆ, ਜਿਹੜੀਆਂ ਆਹ ਧੀਆਂ ਆਪਣੇ ਮਾਂ ਪਿਓ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲਣ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ, ਉਹ ਸਹੁਰੇ ਘਰ ਜਾ ਕੇ ਸੱਸ ਸਹੁਰੇ ਨੂੰ ਮਾਂ ਪਿਓ ਸਮਝ ਕੇ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਸੰਭਾਲਦੀਆਂ, ਨੂੰਹਾਂ ਵੀ ਤਾਂ ਧੀਆਂ ਹੀ ਹੁੰਦੀਆਂ ਨੇ, ਠੀਕ ਹੈ ਕਿ ਮੇਰੀਆਂ ਨੂੰਹਾਂ ਮੈਨੂੰ ਨਹੀਂ ਸੰਭਾਲਦੀਆਂ ਸਨ, ਪਰ ਆਹ ਜੋ ਮੇਰੀ ਧੀ ਮੈਨੂੰ ਸੰਭਾਲਣ ਲਈ ਲੈ ਕੇ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ, ਇਸ ਦੇ ਦੁੱਖੀ ਕੀਤੇ ਇਸ ਦੇ ਸੱਸ ਸਹੁਰਾ (ਮੇਰੇ ਕੁੜਮ ਤੇ ਕੁੜਮਣੀ) ਵੀ ਆਪਣੀ ਧੀ ਕੋਲ ਬੈਠੇ ਹਨ, ਬੱਸ ਭਾਈ ਚੁੱਪ ਹੀ ਭਲੀ ਹੈ, ਖਾਲਸਾ ਜੀ, ਜਿਸ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਸਾਰੀ ਉਮਰ ਬਿਤਾਈ ਹੈ ਉਸ ਪਿੰਡ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਬਿਗਾਨੇ ਪਿੰਡ ਧੀ (ਕੁੜਮਾਂ) ਦੇ ਘਰ ਇਹ ਆਖਰੀ ਬਚਿਆ ਸਮਾਂ ਲੰਘਾਉਣਾ ਮੈਨੂੰ ਤਾਂ ਨਰਕ ਤੋਂ ਵੀ ਮਾੜਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ, ਉਥੇ ਜਾ ਕੇ ਕੀ ਹੁਣ ਮੇਰੀ ਇੱਜਤ ਵਧੇਗੀ। ਰੱਬ ਜੇ ਰੋਟੀ ਦੇਵੇ ਤਾਂ ਆਪਣੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਹੀ ਦੇਵੇ ਨਹੀ ਤਾਂ ਮੌਤ ਦੇ ਦੇ, ਇੰਨਾ ਕਹਿ ਕੇ ਬਜ਼ੁਰਗ ਚੁੱਪ ਹੋ ਗਿਆ, ਬਜ਼ੁਰਗ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਸੁਣ ਕੇ ਅਸੀਂ ਵੀ ਹੈਰਾਨ ਹੁੰਦਿਆਂ ਚੁੱਪ ਹੋ ਗਏ, ਦੋ ਘੰਟਿਆਂ ਦੀਆਂ ਕਥਾ ਕੀਰਤਨ ਵਰਗੀਆਂ ਲੱਗਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਦੀ ਬਜ਼ੁਰਗ ਨੇ ਦੋ ਮਿੰਟਾਂ ਵਿੱਚ ਅਸਲੀਅਤ ਸਾਹਮਣੇ ਲਿਆ ਕੇ ਧਰ ਦਿੱਤੀ ਸੀ, ਅਤੇ ਸਮਝਾਇਆ ਕਿ ਨੂੰਹਾਂ ਅਤੇ ਧੀਆਂ ਵਿੱਚ ਕੀ ਫਰਕ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਇੰਨੇ ਨੂੰ ਉਸ ਦੀ ਧੀ ਵੀ ਆ ਗਈ, ਪਰ ਹੁਣ ਉਸ ਨੂੰ ਵੇਖ ਕੇ ਅਸੀਂ ਚੁੱਪ ਸੀ, ਉਸ ਦੇ ਬਾਥਰੂਮ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵਾਲਾ ਸਤਿਕਾਰ ਉੱਡ ਚੁੱਕਿਆ ਸੀ, ਸਰਵਣ ਪੁੱਤ ਵਰਗੀ ਲੱਗਦੀ ਧੀ ਵਿੱਚੋਂ ਹੁਣ ਬਜ਼ੁਰਗ ਵੱਲੋਂ ਵਿਖਾਈ ਨੂੰਹ ਦਿਸ ਰਹੀ ਸੀ।

ਇਕ ਹੋਰ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਘਿਰਿਆ ਗੁਰਮੀਤ ਰਾਮ ਰਹੀਮ

ਬੇਅਦਬੀ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਡੇਰਾ ਮੁਖੀ ਨਾਮਜ਼ਦ

ਫ਼ਰੀਦਕੋਟ : ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਧਾਰਮਿਕ ਤੇ ਸਿਆਸੀ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਤਰਥੱਲੀ ਮਚਾਉਣ ਵਾਲੇ ਬਰਗਾੜੀ ਬੇਅਦਬੀ ਕਾਂਡ 'ਚ ਪੰਜ ਸਾਲ ਬਾਅਦ ਹੁਣ ਨਵਾਂ ਮੋੜ ਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਘਟਨਾ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰ ਰਹੀ ਐੱਸਆਈਟੀ ਨੇ ਡੇਰਾ ਸੱਚਾ ਸੌਦਾ ਸਿਰਸਾ ਦੇ ਮੁਖੀ ਗੁਰਮੀਤ ਰਾਮ ਰਹੀਮ ਨੂੰ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ। ਹਰਿਆਣੇ ਦੀ ਸੁਨਾਰੀਆ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿਚ ਬੰਦ ਡੇਰਾ ਮੁਖੀ ਨੂੰ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿਚ ਲੈਣ ਲਈ ਐੱਸਆਈਟੀ ਨੇ ਅਦਾਲਤ ਵਿਚ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਖ਼ਲ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਜਿਸ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਅੱਠ ਜੁਲਾਈ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਚਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਬੇਅਦਬੀ ਕਾਂਡ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਤਿੰਨ ਮੁਕੱਦਮਿਆਂ (ਪਾਵਨ ਸਰੂਪ ਚੋਰੀ ਕਰਨ, ਪੋਸਟਰ ਲਾਉਣ ਤੇ ਬੇਅਦਬੀ ਕਰਨ) ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰ ਰਹੇ ਐੱਸਆਈਟੀ ਦੇ ਮੁਖੀ ਡੀਆਈਜੀ ਰਣਬੀਰ ਸਿੰਘ ਖੱਟੜਾ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪਹਿਲੀ ਜੂਨ 2015 ਨੂੰ ਪਿੰਡ ਬੁਰਜ ਜਵਾਹਰ ਸਿੰਘ ਵਾਲਾ ਤੋਂ ਗੁਰੂ ਗ ?ਥ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਚੋਰੀ ਹੋਏ ਸਰੂਪ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਅੱਜ ਤਕ ਦੀ ਜਾਂਚ ਦਾ ਚਲਾਨ ਅਦਾਲਤ ਵਿਚ ਪੇਸ਼ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿਚ 11 ਲੋਕ ਮੁਲਜ਼ਮ ਹਨ।

ਐੱਸਆਈਟੀ ਵੱਲੋਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿਚ ਜੋ ਹੋਰ ਨਾਂ ਜੋੜੇ ਗਏ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਡੇਰਾ ਸੱਚਾ ਸੌਦਾ ਮੁਖੀ ਗੁਰਮੀਤ ਰਾਮ ਰਹੀਮ ਤੇ ਡੇਰੇ ਦੀ ਕੌਮੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਤਿੰਨ ਮੈਂਬਰ ਹਰਸ਼ ਧੂਰੀ, ਸੰਦੀਪ ਬਰੇਟਾ ਤੇ ਪ੍ਰਦੀਪ ਕਲੇਰ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਡੇਰਾ ਮੁਖੀ ਨੂੰ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿਚ ਲੈਣ ਲਈ ਅਦਾਲਤ ਵਿਚ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਦਕਿ ਬਾਕੀ ਤਿੰਨਾਂ ਦੀ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਲਈ ਛਾਪੇਮਾਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿਚ ਡੇਰਾ ਮੁਖੀ ਦਾ ਨਾਂ ਜੋੜੇ ਜਾਣ ਕਾਰਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਹੁਣ ਤਕ ਦੀ ਛਾਣਬੀਨ ਤੇ ਤੱਥਾਂ ਦਾ ਹੋਣਾ ਦੱਸਿਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿਚ ਜੋ ਵੀ ਲੋਕ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨਾਂ ਤੋਂ ਤੇ ਸਬੂਤਾਂ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਚੋਰੀ ਕੀਤੀ, ਚੋਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਬਾਅਦ ਅਗਲੇ ਚਾਰ ਮਹੀਨਿਆਂ ਤਕ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੇ ਡੇਰੇ ਦੇ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਲੁਕਾ ਕੇ ਰੱਖਿਆ ਤੇ ਡੇਰੇ ਤੋਂ ਹੀ ਮਿਲੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੇ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਬੇਅਦਬੀ ਕੀਤੀ।

ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਵੱਲੋਂ ਬੇਅਦਬੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦਾ ਕਾਰਨ ਡੀਆਈਜੀ ਖੱਟੜਾ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ 2007 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮਾਲਵੇ ਦੇ ਇਸ ਹਿੱਸੇ ਵਿਚ ਡੇਰੇ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਵੱਧ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਇਸ ਦਰਮਿਆਨ 2015 ਵਿਚ ਡੇਰਾ ਮੁਖੀ ਦੀ ਐੱਮਐੱਸਜੀ ਫਿਲਮ ਰਿਲੀਜ਼ ਹੋਈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਇੱਥੇ ਕੁਝ ਸਿੱਖ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਨਾਲ ਡੇਰੇ ਦੀ ਤਕਰਾਰ ਵੀ ਹੋਈ, ਅਜਿਹੇ ਵਿਚ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੇ ਡੇਰਾ ਹੈੱਡਕੁਆਰਟਰ ਤੋਂ ਮਿਲੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਬਦਲੇ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਨਾਲ ਪਹਿਲੀ ਜੂਨ 2015 ਨੂੰ ਪਿੰਡ ਬੁਰਜ ਜਵਾਹਰ ਸਿੰਘ ਵਾਲਾ ਤੋਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਸਰੂਪ ਚੋਰੀ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਸਬੂਤਾਂ ਤੇ ਬਿਆਨਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅੱਗੇ ਵੱਧ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਹੀ ਦਿਸ਼ਾ ਵਿਚ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ।

ਰਾਮ ਰਹੀਮ ਕੋਲੋਂ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕਰੇ 'ਸਿੱਟ' : ਜਥੇਦਾਰ ਗਿਆਨੀ ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ

ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਜਥੇਦਾਰ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਗਿਆਨੀ ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਹੁਣ 'ਸਿੱਟ' ਰਾਮ ਰਹੀਮ ਨੂੰ ਵਾਰੰਟ 'ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਲਿਆ ਕੇ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕਰੇ। ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹੁਣ ਤੱਕ ਬੇਅਦਬੀਆਂ ਦੇ ਨਾਂਅ 'ਤੇ ਸਿਰਫ ਸਿਆਸਤ ਹੁੰਦੀ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਿਆਸਤ ਹੀ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇ 'ਸਿੱਟ' ਨੇ ਡੇਰਾ ਸਿਰਸਾ ਮੁਖੀ ਖਿਲਾਫ ਮਾਮਲਾ ਦਰਜ ਕਰ ਹੀ ਲਿਆ ਹੈ ਤੇ ਉਸ ਖਲਾਫ ਸਬੂਤ ਮਿਲੇ ਹਨ ਤਾਂ ਬਿਨਾਂ ਦੇਰੀ ਡੇਰਾ ਮੁਖੀ ਨੂੰ ਵਾਰੰਟ ਹਾਸਲ ਕਰਕੇ ਹਰਿਆਣਾ ਜੇਲ੍ਹ 'ਚੋਂ ਪੰਜਾਬ ਲਿਆਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

ਰਾਮ ਰਹੀਮ ਵੱਡੇ ਸਿੱਖ ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਭਾਈ ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਾਝੀ ਨੂੰ ਜਾਨੋ ਮਾਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ

ਬਾਦਲਾਂ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਸਰੂਪ ਦੀ ਬੇਅਦਬੀ ਲਈ ਨਾ ਕੌਮ ਮੁਆਫ਼ ਕਰ ਸਕਦੀ ਨਾ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਇਹ ਵੋਟਾ ਲਈ ਪੂਰੀ ਕੌਮ ਨੂੰ ਵੇਚ ਸਕਦੇ: ਹਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਫੂਲਕਾ ਫੂਲਕਾ

ਸੌਦਾ ਸਾਧ ਵਲੋਂ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਬੇਅਦਬੀ, ਸਿੱਖ ਪੰਥ 'ਚੋਂ ਸਿੱਖ ਪ੍ਰਚਾਰਕਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਖ਼ਤਮ ਕਰਨ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਦਾ ਸਿੱਟਾ ਸੀ ਜਿਸ 'ਚ ਬਾਦਲ ਬਰਾਬਰ ਦੇ ਹਿੱਸੇਦਾਰ ਹਨ। ਉਕਤ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਸਾਬਕਾ ਵਿਧਾਇਕ ਤੇ ਨਾਮਵਰ ਵਕੀਲ ਹਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਫੂਲਕਾ ਨੇ ਇਕ ਵੀਡੀਓ ਸੁਨੇਹੇ ਰਾਹੀਂ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅੱਜ ਐਸ.ਆਈ.ਟੀ. 'ਸਿੱਟ' ਵਲੋਂ ਕੀਤੀ ਤਫ਼ਤੀਸ਼ 'ਚ ਸਪਸ਼ਟ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਪਿੰਡ ਬੁਰਜ ਜਵਾਹਰ ਸਿੰਘ ਵਾਲਾ ਦੇ ਦੀਵਾਨ 'ਚ ਸਿੱਖ ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਭਾਈ ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਾਝੀ ਦੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਹੋ ਕੇ ਡੇਰਾ ਪ੍ਰੇਮੀਆਂ ਨੇ ਗਲਾਂ 'ਚ ਪਾਏ ਲਾਕਟ ਉਤਾਰ ਕੇ ਸੁੱਟਣੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੇ ਤਾਂ ਉਸ ਸਮੇਂ ਡੇਰੇ ਅੰਦਰ ਹਲਚਲ ਹੋਣੀ ਸੁਭਾਵਿਕ ਸੀ ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਡੇਰਾ ਸਿਰਸਾ ਵਲੋਂ ਭਾਈ ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਾਝੀ ਨੂੰ ਜਾਨੋ ਮਾਰਨ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਵੀ ਬਣਾਈ ਗਈ ਜਿਸ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਜਸਟਿਸ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਜਾਂਚ 'ਚ ਵੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਹੀ 2007 'ਚ ਸੌਦਾ ਸਾਧ ਵਲੋਂ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਨਕਲ ਕਰਨ ਸਮੇਂ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਸਥਿਤੀ 'ਚ ਸਰਗਰਮੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸਿੱਖ ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਬਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦਾਦੂਵਾਲ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਵੀ ਉਲੀਕੀ ਗਈ, ਉਪਰੰਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਭਾਈ ਮਾਝੀ ਸਮੇਤ ਸਰਗਰਮ ਸਿੱਖ ਪ੍ਰਚਾਰਕਾਂ ਭਾਈ ਪੰਥਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ, ਭਾਈ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਢੱਡਰੀਆਂਵਾਲੇ ਅਤੇ

ਸਿੱਖ ਆਗੂ ਗਿਆਨੀ ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਨੰਦਗੜ੍ਹ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਸਿੱਖਾਂ 'ਚੋਂ ਖ਼ਤਮ ਕਰਨ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਉਲੀਕੀ ਸੀ ਤਾਂ ਕਿ ਡੇਰੇ ਨੂੰ ਕੋਈ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਆਗੂ ਤੇ ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ੀਲ ਨਾ ਰਹੇ ਜਿਸ ਤਹਿਤ ਸਾਜ਼ਸ਼ਨ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਸਰੂਪ ਚੋਰੀ ਕਰਵਾ ਕੇ ਬੇਅਦਬੀ ਕਰਵਾਈ ਤੇ ਉਸ ਬੇਅਦਬੀ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਸਿੱਖ ਪ੍ਰਚਾਰਕਾਂ ਸਿਰ ਮੜ੍ਹਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਤੇ ਪੰਜਗਰਾਈਂ ਖੁਰਦ ਦੇ ਦੋ ਸਿੱਖ ਪ੍ਰਚਾਰਕਾਂ ਰੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਤੇ ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕਰ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲੋਂ ਜਬਰਦਸਤੀ ਇਹ ਅਖਵਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਕਿ ਇਹ ਬੇਅਦਬੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਪਰੋਕਤ ਸਿੱਖ ਪ੍ਰਚਾਰਕਾਂ ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਹੈ।

ਇਸ ਸਮੁੱਚੀ ਸਾਜ਼ਸ਼ 'ਚ ਉਸ ਸਮੇਂ ਸੌਦਾ ਸਾਧ ਦੀ ਕਠਪੁਤਲੀ ਬਣ ਚੁੱਕੀ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਬਾਦਲ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਪੰਜਗਰਾਈਂ ਦੇ ਉਕਤ ਦੋਵਾਂ ਭਰਾਵਾਂ ਦੀ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨੰਗੀ ਹੋ ਗਈ ਜਿਸ ਤਹਿਤ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਪੰਜਗਰਾਈਂ ਭਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਉਪਰੋਕਤ ਪ੍ਰਚਾਰਕਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਲੈਣ ਲਈ ਲਾਲਚ ਤੱਕ ਵੀ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਜਿਸ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਜੇਲ੍ਹ 'ਚੋਂ ਬਾਹਰ ਆਉਣ ਪਿਛੋਂ ਰੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਤੇ ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਪ੍ਰੈਸ ਸਾਹਮਣੇ ਵੀ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਨਾਲ ਤਤਕਾਲੀ ਪੁਲਿਸ ਵਲੋਂ ਭਾਈ ਮਾਝੀ ਦੇ ਦੀਵਾਨ ਰੋਕਣ ਲਈ ਦਿੱਤੀਆਂ ਧਮਕੀਆਂ ਵੀ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਬਾਦਲ ਪਿਓ-ਪੁੱਤ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੌਦਾ ਸਾਧ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਸਨ। ਇਸ ਸਮੁੱਚੇ ਘਟਨਾਕ੍ਰਮ ਦਾ ਤਤਕਾਲੀ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਪੂਰਨ ਰੂਪ 'ਚ ਪਤਾ ਸੀ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸੌਦਾ ਸਾਧ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਕਰਨ ਲਈ ਪੂਰਾ ਮਾਹੌਲ ਪੈਦਾ ਕਰ ਕੇ ਦਿੱਤਾ ਤੇ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਇਕ ਖ਼ਾਸ ਦਿਸ਼ਾ 'ਚ ਤੁਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਮੂਹ ਸਿੱਖ ਪੰਥ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਹੁੰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਾਈ ਮਾਝੀ ਵਰਗੇ ਸਿੱਖ ਪ੍ਰਚਾਰਕਾਂ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲਣਾ ਤੇ ਸਮਰਥਨ ਦੇਣਾ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਬਣਦੀ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਡੇਰਾ ਸਿਰਸਾ ਦੀਆਂ ਜੜ੍ਹਾਂ ਪੁੱਟਣ 'ਚ ਸਮੇਂ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਨਾਲ ਸਿੱਧੀ ਟੱਕਰ ਲੈਣ ਤੋਂ ਵੀ ਗੁਰੇਜ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ।

ਡੇਰਾ ਮੁਖੀ ਦੇ ਨਾਲ ਬਾਦਲ ਪਰਿਵਾਰ ਵੀ ਬਰਾਬਰ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ : ਬੈਂਸ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ : ਸਾਲ 2015 ਦੇ ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਸਰੂਪ ਚੋਰੀ ਹੋਣ ਅਤੇ ਬੇਅਦਬੀ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਬਲਾਤਕਾਰ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਕੱਟ ਰਹੇ ਡੇਰਾ ਸਿਰਸਾ ਮੁਖੀ ਰਾਮ ਰਹੀਮ ਨੂੰ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੇ ਲੋਕ ਇਨਸਾਫ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਤੇ ਵਿਧਾਇਕ ਸਿਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬੈਂਸ ਨੇ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਵਿਚ ਵਾਧਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਸਾਜਿਸ਼ ਰਚਣ ਦੇ ਅਸਲੀ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਾਦਲਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਵਿਧਾਇਕ ਸਿਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬੈਂਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬੇਸ਼ੱਕ ਐੱਸ.ਆਈ.ਟੀ. ਵਲੋਂ ਸਾਲ 2015 ਵਿਚ ਪਿੰਡ ਬੁਰਜ ਜਵਾਹਰ ਸਿੰਘ ਵਾਲਾ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਫਰੀਦਕੋਟ ਵਿਖੇ ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਸਰੂਪ ਚੋਰੀ ਹੋਣ ਅਤੇ ਬੇਅਦਬੀ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਵਿਚੋਂ ਕੁਝ ਇਕ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਤਾਂ ਕੀਤਾ ਹੈ ਪਰ ਅਜੇ ਵੀ ਬਣਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਨਹੀਂ ਲਗਾਈਆਂ ਗਈਆਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਕਿ ਐਫਆਈਆਰ ਵਿੱਚ 107-108-109 (ਉਕਸਾਉਣ ਦੀ ਧਾਰਾ) 153 (ਦੰਗੇ ਭੜਕਾਉਣ ਦੀ), 120-ਬੀ (ਸਾਜਿਸ਼ ਰਚਣ) 307 (ਇਰਾਦਾ ਕਤਲ) ਅਤੇ 506 ਧਾਰਾਵਾਂ ਦਾ ਵਾਧਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਬੈਂਸ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜਾਗਦੀ ਜੋਤ ਸਰੂਪ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵਲੋਂ 29 ਮਾਰਚ, 2000 ਵਿਚ ਅਦਾਲਤ ਵਿਚ ਇਹ ਹੁਕਮ ਸੁਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਇਕ ਜਾਗਦੀ ਜੋਤ ਹਨ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਲਿਵਿੰਗ ਪਰਸਨ ਮੰਨਿਆ ਹੈ।

ਵਿਧਾਇਕ ਬੈਂਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਚੋਰੀ ਕਰਨ ਅਤੇ ਬੇਅਦਬੀ ਕਰਨ ਦੇ ਦਰਜ ਹੋਏ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਧਾਰਾ 307 ਦਾ ਵਾਧਾ ਹੋਣਾ ਬੇਹੱਦ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਵਿਧਾਇਕ ਬੈਂਸ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਧਾਰਾਵਾਂ ਲਗਾਉਣ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਅਸਲ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਸਾਜਿਸ਼ ਰਚਣ ਵਾਲਿਆਂ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਤੇ ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰੀ ਸੁਖਬੀਰ ਬਾਦਲ ਨੂੰ ਵੀ ਦਰਜ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਧਾਰਾ 120 ਬੀ ਤਹਿਤ ਤੁਰੰਤ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਬੈਂਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਾਜਿਸ਼ ਤਹਿਤ ਹੀ ਬਾਦਲ ਟੋਲੇ ਵਲੋਂ ਡੇਰਾ ਮੁਖੀ ਨਾਲ ਰਲ ਕੇ ਹੀ ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਸਰੂਪ ਪਹਿਲਾਂ ਚੋਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਬੇਅਦਬੀ ਕੀਤੀ ਗਈ।

ਵਿਧਾਇਕ ਬੈਂਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਜਨਤਾ ਨੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਨੂੰ ਪੰਜ ਵਾਰ ਸੂਬੇ ਦਾ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਬਣਾਇਆ ਪਰ ਆਪਣੀ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਪੰਥਕ ਸਰਕਾਰ ਅਖਵਾਉਣ ਵਾਲੇ ਬਾਦਲ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਸ਼ਾਸਨ ਕਾਲ ਦੌਰਾਨ ਹੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀਆਂ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਨਾਲ ਹੀ ਖਿਲਵਾੜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਬੈਂਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਸਾਰੇ ਘਟਨਾਕ੍ਰਮ ਦੇ ਪਰਦੇ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਛਿਪੇ ਹੋਏ ਅਸਲ ਸਾਜਿਸ਼ ਕਾਰਾਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਅਤੇ ਸੁਖਬੀਰ ਬਾਦਲ ਨੂੰ 120 ਬੀ ਤਹਿਤ ਤੁਰੰਤ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ।

ਹੁਣ ਕਿਮ ਕਰਦਾਸ਼ੀਅਨ ਦਾ ਪਤੀ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਚੋਣਾਂ 'ਚ ਦੇਵੇਗਾ ਟਰੰਪ ਤੇ ਬਿਡੇਨ ਨੂੰ ਟੱਕਰ

ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ - ਅਮਰੀਕੀ ਰੈਪਰ ਅਤੇ ਅਦਾਕਾਰ ਕਿਮ ਕਰਦਾਸ਼ੀਅਨ ਦਾ ਪਤੀ ਕਾਨਯੇ ਵੈਸਟ ਨੇ ਆਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਸਾਲ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਚੋਣਾਂ ਲੜੇਗਾ। ਸ਼ਨੀਵਾਰ ਨੂੰ ਉਸ ਨੇ ਟਵੀਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਹੁਣ ਭਗਵਾਨ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਵਾਅਦੇ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਆਪਣੇ ਵੀਜ਼ਨ ਨੂੰ ਇਕੱਠੇ ਲਿਆਉਣਾ ਅਤੇ ਭਵਿੱਖ ਦੇ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਮੈਂ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਲੜਣ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ਕਾਨਯੇ ਨੇ ਇਸ ਟਵੀਟ ਨੂੰ ਇਕ ਘੰਟੇ ਵਿਚ 1 ਲੱਖ ਵਾਰ ਰੀ-ਟਵੀਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਉਥੇ ਹੀ ਟੈਸਲਾ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਸੀ. ਈ. ਓ. ਐਲਨ ਮਸਕ ਨੇ ਟਵੀਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮੇਰਾ ਪੂਰੀ ਸਮਰਥਨ ਹੈ। ਮਸਕ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਡੈਮੋਕ੍ਰੇਟਿਕ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਉਮੀਦਵਾਰ ਐਂਡ੍ਰਿਓ ਯਾਂਗ ਦਾ ਵੀ ਸਮਰਥਨ ਕਰ ਚੁੱਕੇ ਹਨ।

ਕਾਨਯੇ ਕਈ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਚੋਣਾਂ ਲੜਣ ਦੀ ਗੱਲ ਕਹਿ ਰਹੇ ਹਨ : ਕਾਨਯੇ ਨੇ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਆਖਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਹ 2024 ਵਿਚ ਇਹ ਚੋਣਾਂ ਲੜੇਗਾ। ਕਾਨਯੇ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਪਤਨੀ ਕਿਮ ਕੈਦੀਆਂ ਦੀ ਰਿਹਾਈ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਸਮੇਤ ਕਈ ਮੌਕਿਆਂ 'ਤੇ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਅਭਿਆਨਾਂ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਰਹਿ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਕਾਨਯੇ 2018 ਵਿਚ

ਟਰੰਪ ਦੇ ਓਵਲ ਦਫਤਰ ਵਿਚ ਵੀ ਨਜ਼ਰ ਆਏ ਸਨ। ਫਿਲਹਾਲ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਚੋਣਾਂ ਲੜਣ ਲਈ ਫੈਡਰਲ ਇਲੈਕਸ਼ਨ ਕਮੀਸ਼ਨ ਦੀਆਂ ਰਸਮਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ।

ਚੋਣਾਂ ਲੜਣ ਵਿਚ ਹਨ ਕਈ ਮੁਸ਼ਕਿਲਾਂ : ਮੌਜੂਦਾ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਜੇਕਰ ਕਾਨਯੇ ਚੋਣਾਂ ਲੜਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਲੈਂਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਈ ਮੁਸ਼ਕਿਲਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਚੋਣ ਸਾਲ ਵਿਚ ਜੁਲਾਈ ਮਹੀਨੇ ਤੋਂ ਪ੍ਰਚਾਰ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨਾ ਇਕ ਵੱਡੀ ਚੁਣੌਤੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ 50 ਰਾਜਾਂ ਅਤੇ ਡਿਸਟ੍ਰਿਕਟ ਆਫ ਕੋਲੰਬੀਆ ਵਿਚ ਬੈਲੇਟ ਲਈ ਕੁਆਲੀਫਾਈ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਈ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਮਦਦ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣਾ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਭਰਿਆ ਹੋਵੇਗਾ।

ਕੋਰੋਨਾ ਇਫੈਕਟ : ਡਬਲਿਊ.ਐਚ.ਓ. ਤੋਂ ਵੱਖ ਹੋਇਆ ਅਮਰੀਕਾ

ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ : ਅਮਰੀਕੀ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਡੋਨਾਲਡ ਟਰੰਪ ਨੇ ਮੰਗਲਵਾਰ ਨੂੰ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਵਿਸ਼ਵ ਸਿਹਤ ਸੰਗਠਨ (ਡਬਲਿਊ. ਐੱਚ. ਓ.) ਤੋਂ ਰਸਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵੱਖ ਹੋਣ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਅਮਰੀਕੀ ਨਿਊਜ਼ ਵੈਬਸਾਈਟ ਦਿ ਹਿਲ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਮੁਤਾਬਕ ਟਰੰਪ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੇ ਇਕ ਸੀਨੀਅਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਹੈ।

ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਦੇ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਨੂੰ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਸੂਚਿਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਟਰੰਪ ਨੇ ਮਈ 'ਚ ਹੀ ਡਬਲਿਊ.ਐੱਚ.ਓ. ਤੋਂ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਵੱਖ ਹੋਣ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਟਰੰਪ ਨੇ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਸੀ ਕਿ ਡਬਲਿਊ. ਐੱਚ.ਓ. 'ਤੇ ਚੀਨ ਦਾ ਕੰਟਰੋਲ ਹੈ ਅਤੇ ਕੋਵਿਡ-19 ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਿਹਤ ਸੂਚਨਾਵਾਂ ਬਹੁਤ ਹੀ ਦੇਰ ਨਾਲ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਅਮਰੀਕਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੇਰੇ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਇਆ ਹੈ।

ਦੁਨੀਆ 'ਚ ਹੁਣ ਤੱਕ 1.17 ਕਰੋੜ ਇਨਫੈਕਟਿਡ

ਦੱਸ ਦਈਏ ਕਿ ਦੁਨੀਆ 'ਚ ਕੋਰੋਨਾ ਵਾਇਰਸ ਕਾਰਨ ਇਨਫੈਕਟਿਡ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਹੁਣ ਤੱਕ 1.17 ਕਰੋੜ ਪਾਰ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ 5.40 ਲੱਖ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਲੋਕ ਆਪਣੀ ਜਾਨ ਗੁਆ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਕੋਰੋਨਾ ਨਾਲ ਸਭ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ 'ਚ ਅਮਰੀਕਾ ਸਭ ਤੋਂ ਉਪਰ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਚਾਲੇ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਆਰਥਿਕ ਤੰਗਹਾਲੀ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਅਜੇ ਹੋਰ ਵੀ ਬੁਰੇ ਹਾਲ 'ਚ ਹੈ। ਇਥੇ 50 ਫੀਸਦੀ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਜਾਂ ਤਾਂ ਨੌਕਰੀ ਚਲੀ ਗਈ ਹੈ ਜਾਂ ਤਨਖਾਹ ਘੱਟ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਕਿ ਬ੍ਰਾਜ਼ੀਲ 'ਚ ਅਜੇ ਵੀ ਹਾਲਾਤ ਖਰਾਬ ਹਨ।

ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਿਵਸ 'ਤੇ ਸਿੱਖ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨੇ ਲੋੜਵੰਦ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਵੰਡਿਆ ਰਾਸ਼ਨ

ਸਾਨ ਫਰਾਂਸਿਸਕੋ: ਕੋਵਿਡ-19 ਮਹਾਂਮਾਰੀ ਦੌਰਾਨ ਅਮਰੀਕਾ 'ਚ ਸਿੱਖ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨੇ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨਿਭਾਈਆਂ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜਿੰਨੀ ਵੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਥੋੜ੍ਹੀ ਹੈ। ਲੰਗਰ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਪੁਲਿਸ ਤੇ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮਾਸਕ, ਸੈਨੀਟਾਈਜ਼ਰ ਸਿੱਖ ਭਾਈਚਾਰੇ ਵਲੋਂ ਲਗਾਤਾਰ ਸੇਵਾ ਭਾਵਨਾ ਨਾਲ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਏ ਜਾਂਦੇ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਇੱਥੇ ਫਰੀਮਾਂਟ ਸਿਟੀ ਸੈਂਟਰ 'ਚ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਫਰੀਮਾਂਟ, ਸਿੱਖਸ ਫ਼ਾਰ ਹਿਊਮੈਨਿਟੀ, ਸਿਟੀ ਆਫ਼ ਫਰੀਮਾਂਟ ਅਤੇ ਫੈਮਿਲੀ ਰਿਸੋਰਸ ਸੈਂਟਰ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਟਰਾਈ ਸਿਟੀ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਆਯੋਜਿਤ ਇਕ ਰਾਸ਼ਨ ਅਤੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਵਸਤਾਂ ਵੰਡ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਮਾਗਮ 'ਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੇਅਰ ਲਿਲੀ ਮੇ ਨੇ ਗੱਲਬਾਤ ਦੌਰਾਨ ਕੀਤਾ। ਇੱਥੇ ਇਹ ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ 4 ਜੁਲਾਈ ਦਾ ਦਿਹਾੜਾ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਾ ਦਿਹਾੜਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਪੂਰੇ ਚਾਅ ਅਤੇ ਜਸ਼ਨਾਂ ਨਾਲ ਮਨਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇੱਥੇ ਵੀ ਪਰੇਡ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਰਹੀ ਹੈ ਪਰ ਇਸ ਵਾਰ ਕੋਰੋਨਾ ਮਹਾਂਮਾਰੀ ਦੇ ਚੱਲਦਿਆਂ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨਾ ਅਸੰਭਵ ਸੀ। ਸਿੱਖ ਭਾਈਚਾਰੇ ਵਲੋਂ ਲੋੜਵੰਦ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਅੱਜ ਕਰੀਬ 400 ਤੋਂ ਵੱਧ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਲਈ ਮੁਫ਼ਤ ਸੁੱਕਾ ਰਾਸ਼ਨ, ਫਲ, ਸਬਜ਼ੀਆਂ, ਸੈਨੇਟਾਈਜ਼ਰ, ਫੇਸ ਮਾਸਕ ਅਤੇ ਘਰ ਲਿਜਾਣ ਲਈ ਲੰਗਰ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ। ਕਰੀਬ ਡੇਢ ਮੀਲ ਤੱਕ ਲੰਮੀਆਂ ਕਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਲੰਮੀਆਂ ਕਤਾਰਾਂ ਵੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲੀਆਂ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਕਰੀਬ 900 ਤੋਂ ਵੱਧ ਪੈਕਟ ਵੰਡੇ ਗਏ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਫਰੀਮਾਂਟ ਦੇ ਪੁਲਿਸ ਮੁਖੀ ਕਿਮ ਪੀਟਰਸਨ ਵੀ ਹਾਜ਼ਰ ਰਹੇ ਅਤੇ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨਿਭਾਉਣ 'ਚ ਸਿੱਖ ਸੰਗਤ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰਦੇ ਰਹੇ। ਕਰੀਬ ਚਾਲੀ ਕੁ ਸਿੱਖ ਵਲੰਟੀਅਰ ਨੇ ਲਗਪਗ ਚਾਰ ਘੰਟੇ ਇਹ ਸੇਵਾਵਾਂ ਸ਼ਰਧਾਪੂਰਵਕ ਨਿਭਾਈਆਂ। ਇਸ ਸਮਾਗਮ 'ਚ ਕਾਂਗਰਸਮੈਨ, ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਤੇ ਸਿੱਖ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੀਆਂ ਹੋਰ ਉੱਘੀਆਂ ਸ਼ਖ਼ਸੀਅਤਾਂ ਵੀ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਅਮਰੀਕਨ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਕੋਆਰਡੀਨੇਟਰ ਡਾ. ਪ੍ਰਿਤਪਾਲ ਸਿੰਘ, ਭਾਈ ਸੰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨੇ ਵੀ ਵਿਚਾਰ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦਿਆਂ ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆਂ 'ਚ ਇਸ ਮਹਾਂਮਾਰੀ ਦੌਰਾਨ ਨਿਭਾਈਆਂ ਸਿੱਖ ਸੰਗਤਾਂ ਵਲੋਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦਾ ਵਿਸਥਾਰ 'ਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਵਿੱਖ 'ਚ ਵੀ ਉਹ ਅਜਿਹੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੱਸਿਆ ਦੇ ਹੱਲ ਲਈ ਕਾਊਂਟੀਸ ਨਾਲ ਵੱਧ ਚੜ੍ਹ ਕੇ ਸਹਿਯੋਗ ਕਰਦੇ ਰਹਿਣਗੇ। ਵੈੱਸਟ ਕੋਸਟ ਰੈਂਟਲ ਦੇ ਮਿੱਕੀ ਸਰਾਂ ਵਲੋਂ ਇਸ ਲੋੜੀਂਦੇ ਟੈਂਟ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ ਗਈ।

US 'ਚ ਪੜ੍ਹ ਰਹੇ ਭਾਰਤੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਲੱਗ ਸਕਦੈ ਵੱਡਾ ਝਟਕਾ, ਵਾਪਸ ਭੇਜੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ ਘਰ

ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ : ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਪੜ੍ਹਾਈ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਭਾਰਤੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਵੱਡਾ ਝਟਕਾ ਲੱਗ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਦਰਅਸਲ ਅਮਰੀਕਾ ਸਾਰੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਘਰ ਭੇਜਣ ਦੀ ਯੋਜਨਾ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਕੋਰੋਨਾ ਵਾਇਰਸ ਮਹਾਮਾਰੀ ਦੌਰਾਨ ਅਮਰੀਕਾ ਨੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਵੀਜ਼ਾ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦਾ ਫ਼ੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਅਮਰੀਕਾ ਨੇ ਅਜਿਹੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਤੋਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਵੀਜ਼ਾ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦੀ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕਲਾਸ ਕੋਰੋਨਾ ਕਾਰਨ ਸਿਰਫ ਆਨਲਾਈਨ ਮਾਡਲ 'ਤੇ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ।

ਇਕ ਰਿਪੋਰਟ ਮੁਤਾਬਕ ਇਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਕਸਟਮ ਐਨਫੋਰਸਮੈਂਟ (ਆਈ.ਸੀ.ਈ.) ਵੱਲੋਂ ਇਕ ਬਿਆਨ ਜਾਰੀ ਕਰਕੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਕਿ ਨਾਨਇਮੀਗ੍ਰੇਟ (ਗੈਰ ਪ੍ਰਵਾਸੀ) F-1 ਅਤੇ M-1 ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਿਰਫ ਆਨਲਾਈਨ ਕਲਾਸਾਂ ਚੱਲ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਵਿਭਾਗ ਅਨੁਸਾਰ ਅਜਿਹੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ ਜਾਂ ਫਿਰ ਜੇਕਰ ਉਹ ਅਜੇ ਵੀ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਰਹਿ ਰਹੇ ਹਨ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਮਰੀਕਾ ਛੱਡ ਕੇ ਆਪਣੇ ਦੇਸ਼ ਜਾਣਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇਕਰ ਉਹ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਭੁਗਤਣੇ ਪੈ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਆਈ.ਸੀ.ਈ. ਨੇ ਸਟੇਟਸ ਦੇ ਵਿਭਾਗਾਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕਲਾਸਾਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਆਨਲਾਈਨ ਚੱਲ ਰਹੀਆਂ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਗਲੇ ਸਮੈਸਟਰ ਲਈ ਵੀਜ਼ਾ ਜ਼ਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਅਜਿਹੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਸੂਬੇ ਵਿਚ ਵੜਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਸ ਸਮੈਸਟਰ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਸਤੰਬਰ ਤੋਂ ਦਸੰਬਰ ਦਰਮਿਆਨ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਅਮਰੀਕੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਜ਼ ਅਤੇ ਕਾਲਜਾਂ ਵਿਚ ਪੜ੍ਹਾਈ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਇਹ ਵਿਦਿਆਰਥੀ F-1 ਵੀਜ਼ਾ 'ਤੇ ਇੱਥੇ ਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਉਥੇ ਹੀ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਵੋਕੇਸ਼ਨਲ ਜਾਂ ਹੋਰ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਗੈਰ-ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਿਚ ਤਕਨੀਕੀ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਵਿਚ ਦਾਖਲਾ ਲੈਣ ਵਾਲੇ M-1 ਵੀਜ਼ਾ 'ਤੇ ਇੱਥੇ ਆਉਂਦੇ ਹਨ। 'ਸਟੂਡੈਂਟ ਐਂਡ ਐਕਸਚੇਂਜ ਵਿਜ਼ਿਟਰ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ (ਐਸ. ਈ. ਵੀ. ਆਈ.ਪੀ.) ਦੀ 2018 'ਸੇਵਿਸ ਬਾਈ ਨੰਬਰ ਰਿਪੋਰਟ' ਅਨੁਸਾਰ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ 2017 ਵਿਚ ਚੀਨ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ 4,78,732 ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਬਾਅਦ 2,51,290 ਭਾਰਤੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਸਨ। ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਡੋਨਾਲਡ ਟਰੰਪ ਨੇ ਸਕੂਲ ਅਤੇ ਕਾਲਜਾਂ ਨੂੰ ਛੇਤੀ ਤੋਂ ਛੇਤੀ ਕੰਪਲੈਕਸ ਵਿਚ ਕਲਾਸਾਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਸੀ। ਇਸ ਦੇ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ ਹੀ ਇਹ ਨਵੇਂ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਟਰੰਪ ਨੇ ਟਵਿਟਰ ਉੱਤੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਸਰਦੀਆਂ ਦੇ ਮੌਸਮ ਵਿਚ ਸਕੂਲ ਜ਼ਰੂਰ ਦੁਬਾਰਾ ਖੁੱਲ੍ਹ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਨਾਲ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਲਜ਼ਾਮ ਲਗਾਇਆ ਸੀ ਕਿ ਡੈਮੋਕਰੇਟ ਪਾਰਟੀ "ਰਾਜਨੀਤਕ ਕਾਰਨ ਨਾਲ ਸਕੂਲ ਬੰਦ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਸਿਹਤ ਕਾਰਣਾਂ ਦੀ ਵਜ੍ਹਾ ਨਾਲ ਨਹੀਂ।' ਟਰੰਪ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ, 'ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਨਾਲ ਨਵੰਬਰ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਦਦ ਮਿਲੇਗੀ। ਗਲਤ, ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਭ ਸਮਝ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਟਰੰਪ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੇ ਕੋਰੋਨਾ ਵਾਇਰਸ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਅਮਰੀਕੀ ਇਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਵਿਚ ਕਈ ਬਦਲਾਅ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਯੋਗ ਹੈ ਕਿ 22 ਜੂਨ ਨੂੰ ਉਸ ਨੇ ਇਕ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕਰ ਕੇ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਕਾਨੂੰਨੀ ਇਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ 'ਤੇ 31 ਦਸੰਬਰ ਤੱਕ ਪਾਬੰਦੀ ਲਗਾ ਦਿੱਤੀ। ਇਸ ਨਾਲ ਐਲ-1, H-1ਬੀ, H-2ਬੀ ਅਤੇ ਜੇ-1 ਵੀਜ਼ਾ ਧਾਰਕ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਏ।

ਅਮਰੀਕਾ ਨੇ ਚੀਨ ਦੀ ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਤੇ ਲਾਈ ਵੀਜ਼ਾ ਪਾਬੰਦੀ

ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ (ਬਿਊਰੋ): ਗਲੋਬਲ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਫੈਲੀ ਕੋਰੋਨਾਵਾਇਰਸ ਮਹਾਮਾਰੀ ਨਾਲ ਅਮਰੀਕਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਦੇਸ਼ ਹੈ। ਕੋਰੋਨਾ ਸੰਕਟ ਨਾਲ ਜੂਝ ਰਹੇ ਅਮਰੀਕਾ ਨੇ ਇਕ ਦੇ ਬਾਅਦ ਇਕ ਫੈਸਲੇ ਲਏ ਹਨ। ਅਮਰੀਕੀ ਮੀਡੀਆ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਟਰੰਪ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੇ ਖੁਦ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ਵ ਸਿਹਤ ਸੰਗਠਨ ਤੋਂ ਰਸਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵੱਖ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ। ਉੱਥੇ ਹੁਣ ਅਮਰੀਕੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਚੀਨੀ ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਕੁਝ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ 'ਤੇ ਵੀਜ਼ਾ ਪਾਬੰਦੀ ਲਗਾਉਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਅਮਰੀਕੀ ਵਿਦੇਸ਼ ਮੰਤਰੀ ਮਾਈਕ ਪੋਂਪਿਓ ਨੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਅਮਰੀਕਾ ਨੇ ਚੀਨੀ ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਉਹਨਾਂ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ 'ਤੇ ਵੀਜ਼ਾ ਪਾਬੰਦੀ ਲਗਾਉਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜਿਹੜੇ ਤਿੱਬਤ ਵਿਚ ਵਿਦੇਸ਼ੀਆਂ ਦੇ ਲਈ ਨੀਤੀਆਂ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਵਿਚ ਕਾਫੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਪੋਂਪਿਓ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਘਾਣ ਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ ਤਿੱਬਤੀ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਦੇਣਾ ਖੇਤਰੀ ਸਥਿਰਤਾ ਲਈ ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਏਸ਼ੀਆ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਨਦੀਆਂ ਦੇ ਨੇੜੇ ਵਾਤਾਵਰਣੀ ਗਿਰਾਵਟ ਚੀਨ ਦੀ ਅਸਫਲਤਾ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ।

ਉੱਥੇ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਮਰੀਕਾ ਨੇ ਕੋਰੋਨਾਵਾਇਰਸ ਨੂੰ ਲੈਕੇ ਵਿਸ਼ਵ ਸਿਹਤ ਸੰਗਠਨ 'ਤੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲੁਕਾਉਣ ਅਤੇ ਚੀਨ ਦਾ ਸਾਥ ਦੇਣ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ। ਟਰੰਪ ਨੇ ਵਿਸ਼ਵ ਸਿਹਤ ਸੰਗਠਨ 'ਤੇ ਚੀਨ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੋਣ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ।

ਮਹਾਰਾਜਾ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸਿੱਖ ਮਿਸਲਾਂ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਇਕੱਠੇ ਕਰਕੇ ਇਕ ਵਿਸ਼ਾਲ ਸਿੱਖ ਨੇਸ਼ਨ ਬਣਾਇਆ

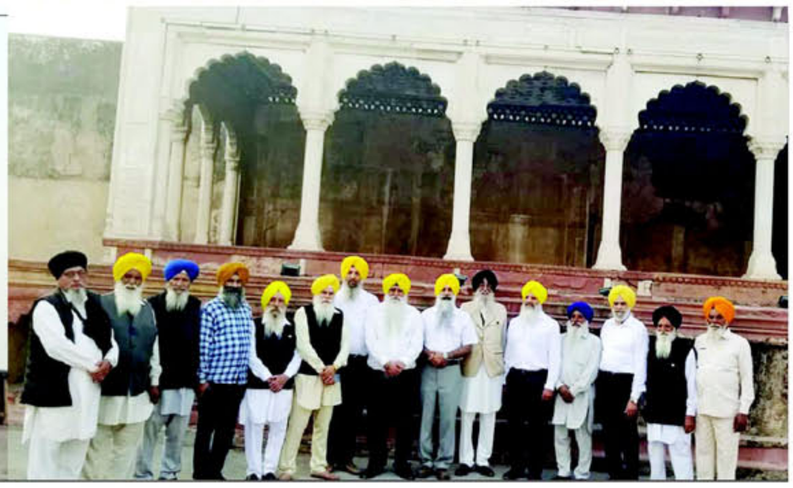

7 ਜੁਲਾਈ 1799 ਨੂੰ ਸ਼ੇਰੇ ਪੰਜਾਬ ਮਹਾਰਾਜਾ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਆਪਣੀ ਸੱਸ ਸਦਾ ਕੌਰ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਨਾਲ ਲਾਹੌਰ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕੀਤਾ। ਥੋੜ੍ਹੇ ਸਮੇਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮਹਾਰਾਜਾ ਬਣ ਗਏ ਜਿਸ ਦਿਨ ਮਹਾਰਾਜਾ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੀਆਂ ਫੌਜਾ ਕਿੱਲੇ ਅੰਦਰ ਦਾਖਲ ਹੋਈਆਂ ਉਸ ਦਿਨ ਸ੍. ਸਿਮਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਦੇ ਵੱਡੇ ਵਡੇਰੇ ਸ੍ ਸਿਰਜਾ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਵੀ ਨਾਲ ਸਨ ਜਿਹੜੇ ਕਿ ਸ੍ ਮਾਹਾ ਸਿੰਘ ਦੇ ਸਮਕਾਲੀ ਸਨ, ਉਹਨਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮਾਨ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿਚੋਂ ਹੀ ਜਰਨਲ ਬੁੱਧ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਹੋਏ ਜਿਹਨਾਂ ਕੋਲ ਤੋਪਾਂ ਦਾ ਚਾਰਜ ਸੀ ਸ਼ਾਹੀ ਕਿਲਾ ਲਾਹੌਰ ਨੂੰ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਤਿੰਨ ਮੁਗਲ ਬਾਦਸ਼ਾਹਾਂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਲੱਗੀ ਸੀ ਜਿਸ ਦਾ ਬੁਹਤ ਵੱਡਾ ਅਕਾਰ ਹੈ ਉਸ ਸਮੇਂ ਰਾਵੀ ਦਰਿਆ ਇਸ ਨਾਲ ਖਹਿ ਕੇ ਲੰਘਦਾ ਸੀ ਹੁਣ ਤਾ ਦੂਰ ਚਲਾ ਗਿਆ। ਮਹਾਰਾਜਾ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸਿੱਖ ਮਿਸਲਾਂ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਇਕੱਠੇ ਕਰਕੇ ਇਕ ਵਿਸ਼ਾਲ ਸਿੱਖ ਨੇਸ਼ਨ ਬਣਾਇਆ ਸੀ ਅੱਜ ਵੀ ਦੁਨੀਆ ਦਾ ਨਕਸ਼ਾ ਵੇਖੋ ਉਸ ਉਪਰ ਸਿੱਖ ਇੰਪਾਇਰ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਨਿਸ਼ਾਨਦੇਹੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਿਸ ਰਾਜ ਵਿਚ ਸਾਰੇ ਧਰਮਾਂ ਦੇ ਲੋਕ ਸੁਖੀ ਵਸਦੇ ਸਨ। ਇਹ ਵਿਸ਼ਾਲ ਸਾਊਥ ਏਸ਼ੀਆ ਦਾ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਤੇ ਵਿਸ਼ਾਲ ਰਾਜ ਡੋਗਰਾ ਗਰਦੀ ਤੇ ਸਿੱਖ ਸਰਦਾਰਾਂ ਦੀ ਆਪਸੀ ਖਿੱਚੋਤਾਣ ਨੇ ਮਕਾਰੀ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਦੇ ਗੁਲਾਮ ਕਰਵਾ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਖੁੱਸੇ ਹੋਏ ਰਾਜ ਭਾਗ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਲਈ ਕੌਮ ਯਤਨਸ਼ੀਲ ਹੈ। ਇਕ ਦਿਨ ਪੰਜਾਬ ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਨੇਸ਼ਨ ਜ਼ਰੂਰ ਬਣੇਗਾ ਇਹ ਜੋ ਹੇਠ ਤਸਵੀਰਾਂ ਹਨ। ਇਹ ਸ਼ਾਹੀ ਕਿਲਾ ਲਾਹੌਰ ਦੀਆਂ ਹਨ ਜਿਸ ਥਾਂ 'ਤੇ ਮਹਾਰਾਜ ਸਾਹਿਬ ਦਰਬਾਰ ਲਾਉਂਦੇ ਸਨ। ਉਪਰ ਇਕ ਛੋਟਾ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਨਿੱਜੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸੀ। ਇਹ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਦੀਆਂ ਯਾਦਗਾਰੀ ਤਸਵੀਰਾ ਸ੍. ਸਿਮਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਵਾਲੀ ਪਾਰਟੀ ਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਜਥੇਬੰਦੀ ਦੀਆ ਹਨ।

ਗਲੀ ਅਸੀ ਚੰਗੀਆ ਆਚਾਰੀ ਬੁਰੀਆਹ

ਜਦੋਂ ਕਦੀ ਵੀ ਕਿਸੇ ਸੰਸਥਾ ਵਲੋਂ ਸਿੱਖੀ ਨੂੰ ਢਹਿੰਦੀ ਕਲਾ ਵਿਚੋਂ ਉਭਾਰਨ ਦਾ ਰਾਹ ਤਲਾਸ਼ਣ ਲਈ ਸੈਮੀਨਾਰ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਸਮਾਗਮ ਦਾ ਆਯੋਜਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਵਿਚ ਪੰਥ-ਦਰਦੀ ਵਿਦਵਾਨ ਤੇ ਬੁੱਧੀਜੀਵੀ ਬੁਲਾਰਿਆਂ ਵਲੋਂ ਬਹੁਤ ਹੀ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰਾ ਕਰਦਿਆਂ ਜੋ ਉਸਾਰੂ ਸੁਝਾਵਾਂ ਦਿੱਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਚਰਚਾ ਕਰਦਿਆਂ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਮੁਖੀਆਂ ਵਲੋਂ ਭਰੋਸਾ ਦੁਆਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਵਿਚਾਰ-ਚਰਚਾ ਦੌਰਾਨ ਵਿਦਵਾਨ-ਬੁੱਧੀਜੀਵੀਆਂ ਵਲੋਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸੁਝਾਵਾਂ ਦੀ ਗੰਭੀਰਤਾ ਦੇ ਨਾਲ ਘੋਖ ਕਰ, ਉਸਾਰੂ ਤੇ ਤੁਰੰਤ ਅਮਲ ਵਿਚ ਲਿਆਂਦੇ ਜਾ ਸਕਣ ਵਾਲੇ ਸੁਝਾਵਾਂ ਪੁਰ, ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਦੇਰੀ ਦੇ ਅਮਲ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਏਗਾ ਤਾਂ ਧੀਰਜ ਬਝਦਾ ਹੈ ਕਿ ਛੇਤੀ ਹੀ ਸਿੱਖੀ ਅਤੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਢਹਿੰਦੀ ਕਲਾ ਵਿਚੋਂ ਉਭਾਰ, ਚੜ੍ਹਦੀਕਲਾ ਵਿਚ ਲਿਜਾਣ ਲਈ ਉਸਾਰੂ ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਯਤਨ ਅਰੰਭ ਹੋ ਜਾਣਗੇ। ਸਿੱਖੀ ਨੂੰ ਜੋ ਢਾਹ ਲੱਗਦੀ ਵਿਖਾਈ ਦੇ ਰਹੀ ਹੈ, ਉਸਨੂੰ ਠਲ੍ਹ ਪੈ ਜਾਏਗੀ। ਪਰ ਛੇਤੀ ਹੀ ਸਭ ਕੁਝ ਕਾਗ਼ਜ਼ੀ ਕਾਰਵਾਈ ਬਣ ਕੇ ਰਹਿ ਜਾਂਦਾ ਹੈ 'ਤੇ ਸਭ-ਕੁਝ ਪਹਿਲਾਂ ਵਾਂਗ ਹੀ ਚਲਣ ਲੱਗਦਾ ਹੈ।

ਇਸੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿਚ ਬੀਤੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਹੋਏ ਕੁਝ ਅਜਿਹੇ ਸਮਾਗਮਾਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਨਾ ਕੁਥਾਉਂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਕਹਿੰਦੇ-ਕਹਾਉਂਦੇ ਪੰਥਕ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਬੜੇ ਭਰੋਸੇ ਦੁਆਏ ਸਨ, ਕਿ ਉਹ ਪੰਥ ਨੂੰ ਢਹਿੰਦੀ ਕਲਾ ਵਿਚੋਂ ਉਭਾਰਨ ਤੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਮੁੜ ਸਿੱਖੀ ਵਿਰਸੇ ਨਾਲ ਜੋੜਨ ਪ੍ਰਤੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਮਾਨਦਾਰ ਹਨ।

ਕੁਝ ਵਰ੍ਹੇ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਰਾਜਧਾਨੀ, ਦਿੱਲੀ ਦੀ ਇਕ ਜਥੇਬੰਦੀ ਵਲੋਂ ਪੰਥਕ ਕਨਵੈਨਸ਼ਨ ਦਾ ਆਯੋਜਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਜਿਸਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਸਿੱਖ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਵਿਚ ਸਿੱਖੀ ਵਿਰਸੇ ਨਾਲੋਂ ਟੁਟਣ, ਸਿੱਖੀ-ਸਰੂਪ ਨੂੰ ਤਿਆਗਣ ਅਤੇ ਨਸ਼ਿਆਂ ਦੇ ਸੇਵਨ ਵਲ ਵਧ ਰਹੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਝੁਕਾਅ ਨੂੰ ਠਲ੍ਹ ਪਾ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੁੜ ਸਿੱਖੀ ਵਿਰਸੇ ਨਾਲ ਜੋੜਨ ਦੇ ਉਪਾਅ ਤਲਾਸ਼ਣਾ ਸੀ। ਇਸ ਕਨਵੈਨਸ਼ਨ ਵਿਚ ਵਿਚਾਰ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਹਰ ਬੁਲਾਰੇ ਨੇ, ਅੱਜ ਸਿੱਖੀ ਨੂੰ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਦਿਨ ਪ੍ਰਤੀ ਦਿਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਵਿਚ ਹੋ ਰਹੇ ਵਾਧੇ ਪੁਰ ਚਿੰਤਾ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਲਈ ਧਾਰਮਿਕ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਵਲੋਂ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਪ੍ਰਤੀ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿਮੇਦਾਰੀ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਨਾਲ ਨਿਭਾਉਣ ਪੱਖੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਅਣਗਹਿਲੀ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਦਵਾਨ ਬੁਲਾਰਿਆਂ ਨੇ, ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲਣ, ਕੌਮੀ ਪਨੀਰੀ ਨੂੰ ਸਿੱਖੀ ਵਿਰਸੇ ਨਾਲ ਜੋੜੀ ਰੱਖਣ ਅਤੇ ਵਿਰਸੇ ਨਾਲੋਂ ਟੁੱਟ, ਭਟਕ ਗਏ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਮੁੜ ਵਿਰਸੇ ਨਾਲ ਜੋੜਨ ਲਈ, ਜੋ ਸੁਝਾਉ ਦਿੱਤੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕੁਝ ਮੁੱਖ ਸੁਝਾਅ ਇਹ ਸਨ : ਹਰ ਇੱਕ ਸਿੰਘ ਸਭਾ ਨਾਲ ਨਰਸਰੀ ਸਕੂਲ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾਏ, ਖਾਲਸਾ ਹੋਸਟਲ ਕਾਇਮ ਕੀਤੇ ਜਾਣ, ਸਿੱਖ ਆਗੂਆਂ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਰਕੇ ਧਾਰਮਿਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਮੁਖੀਆਂ, ਪ੍ਰਚਾਰਕਾਂ, ਰਾਗੀਆਂ, ਗ੍ਰੰਥੀਆਂ ਤੇ ਸੇਵਾਦਾਰਾਂ ਆਦਿ ਦਾ ਜੀਵਨ-ਆਚਰਣ ਧਾਰਮਕ ਮਾਨਤਾਵਾਂ, ਮਰਿਆਦਾਵਾਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰੰਪਰਾਵਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਢਲਿਆ ਹੋਵੇ। ਗੁਰਧਾਮਾਂ ਵਿਚ ਸਿਖੀ ਦੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਆਦਰਸ਼ਾਂ ਤੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ, ਜੋ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਉਪਦੇਸ਼ਾਂ ਪੁਰ ਅਧਾਰਿਤ ਹਨ, ਪੁਰ ਦ੍ਰਿੜਤਾ ਨਾਲ ਪਹਿਰਾ ਦਿਤਾ ਜਾਏ।

ਇਨ੍ਹਾਂ ਸੁਝਾਵਾਂ ਨੂੰ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਘੋਖਿਆਂ, ਇਸ ਵਿਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਕਿ ਇਹ ਸੁਝਾਅ ਬਹੁਤ ਹੀ ਉਸਾਰੂ ਹਨ। ਜੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪੁਰ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਨਾਲ ਅਮਲ ਕੀਤਾ ਜਾਏ ਤਾਂ ਇਸਦੇ ਬਹੁਤ ਚੰਗੇ ਨਤੀਜੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਸਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪੁਰ ਅਮਲ ਕਰਨ ਨਾਲ, ਧਾਰਮਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦਾ ਅਕਸ ਤੇ ਸਿੱਖੀ ਦਾ ਭਵਿੱਖ ਸੰਵਾਰਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਸੁਆਲ ਉਠਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬੀਤੇ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ, ਕਿਸੇ ਨੇ ਵੀ ਇਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਕਨਵੈਨਸ਼ਨ ਦੀ ਆਯੋਜਕਾਂ ਵਲੋਂ ਵੀ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਸੁਝਾਵਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇਕ ਪੁਰ ਵੀ ਅਮਲ ਕਰਨ ਵਲ ਕਦਮ ਵਧਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ?

ਇਸ ਤੋਂ ਕੁਝ ਹੀ ਸਮੇਂ ਬਾਅਦ ਦਿੱਲੀ ਦੀ ਹੀ ਇੱਕ ਹੋਰ ਸੰਸਥਾ ਨੇ 'ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧ : ਇਕ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ' ਵਿਸ਼ੇ ਪੁਰ ਅਧਾਰਤ ਸੈਮੀਨਾਰ ਦਾ ਆਯੋਜਨ ਕੀਤਾ। ਉਸ ਸੈਮੀਨਾਰ ਵਿਚ ਵੀ ਬੁਧੀਜੀਵੀ-ਬੁਲਾਰਿਆਂ ਨੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਅਤੇ ਧਾਰਮਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਿਚ ਆ ਰਹੀਆਂ ਬੁਰਿਆਈਆਂ ਲਈ ਮੁਖ ਰੂਪ ਵਿਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਦਾਰੀ ਨਿਭਾਉਂਦੀਆਂ ਚਲੀਆਂ ਆ ਰਹੀਆਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ 'ਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਲਈ, ਅਪਣਾਈ ਹੋਈ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਇਸ ਚੋਣ-ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦਾ ਕੋਈ ਹੋਰ ਚੰਗਾ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਬਦਲ ਲੱਭਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਸਦਾ ਕਾਰਨ ਇਹ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਵਰਤਮਾਨ ਚੋਣ-ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਪੁਰ ਹੋ ਰਹੇ ਅਮਲ ਰਾਹੀਂ, ਕਈ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਪੁਰ ਕਾਬਜ਼ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ,

ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ 'ਅਜੀਤ'
+91 95 82 71 98 90
jaswantsinghajit@gmail.com

ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਆਚਰਣ ਸਿੱਖੀ ਦੀਆਂ ਮਾਨਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਵਿਚ ਆ, ਮੈਂਬਰੀ ਨੂੰ ਹੀ ਆਪਣੀ ਰੋਜ਼ੀ-ਰੋਟੀ ਦਾ ਸਾਧਨ ਬਣਾ ਲੈਂਦੇ ਹਨ। ਫਲਸਰੂਪ ਧਾਰਮਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਿਚ ਦਿਨ-ਬ-ਦਿਨ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਦਾ ਵਾਧਾ ਹੋਣ ਲਗਦਾ ਹੈ। ਜਿਸ ਕਾਰਣ ਇਹ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਧਾਰਮਕ ਮਰਿਆਦਾਵਾਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰੰਪਰਾਵਾਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰਨ ਪ੍ਰਤੀ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਮੇਦਾਰੀ ਨਿਭਾਉਣ ਵਿਚ ਸਫਲ ਨਹੀਂ ਹੋ ਪਾਂਦੀਆਂ। ਇਸ ਵਿਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਕਿ ਇਸ ਸੋਚ ਵਿਚ ਦਮ ਹੈ, ਪਰ ਸੁਆਲ ਉਠਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬੀਤੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਇਸ ਜਥੇਬੰਦੀ ਨੇ, ਸੈਮੀਨਾਰ ਵਿਚ ਆਏ ਸੁਝਾਅ ਅਨੁਸਾਰ ਵਰਤਮਾਨ ਚੋਣ-ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦਾ ਕੋਈ ਸਾਰਥਕ ਬਦਲ ਲੱਭਣ ਦਾ ਉਪਰਾਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜਾਂ ਇਹ ਸੁਝਾਅ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਬੁੱਧੀਜੀਵੀਆਂ ਨੇ ਇਸਦਾ ਕੋਈ ਉਪਯੋਗੀ ਬਦਲ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ? ਸ਼ਾਇਦ ਨਹੀਂ। ਕੇਵਲ ਇਤਨਾ ਆਖ, ਕਿ ਵਰਤਮਾਨ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦਾ ਕੋਈ ਬਦਲ ਲੱਭਿਆ ਜਾਏ ਜਾਂ ਇਹ ਆਖ ਕਿ ਇਸਦੇ ਬਦਲ ਤਾਂ ਕਈ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕੋਈ ਚੰਗਾ ਬਦਲ ਅਪਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਪਲਾ ਕਿਉਂ ਝਾੜ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ? ਕੀ ਅਜਿਹਾ ਕਰ, ਕੌਮ ਨੂੰ ਦੁਬਿਧਾ ਵਿਚ ਪਾਣਾ, ਸਿੱਖ ਰਾਜਨੀਤੀ ਦੇ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਤੇ ਬੁੱਧੀਜੀਵੀ-ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਦਾ ਸੁਭਾਅ ਨਹੀਂ ਬਣ ਗਿਆ ਹੋਇਆ?

ਇਸੇ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਕੁਝ ਵਿਦਵਾਨ-ਬੁੱਧੀਜੀਵੀਆਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਵਿਦਵਤਾ ਦਾ ਸਿੱਕਾ ਬਿਠਾਣ ਲਈ, ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਲਈ ਅਪਨਾਈ ਗਈ ਚੋਣ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਦਿਆਂ, ਇਹ ਦਲੀਲ ਤੱਕ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਨਾ ਤਾਂ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਗੁਰਗੱਦੀ ਦੀ ਸੌਂਪਣਾ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਪੰਜਾਂ ਪਿਆਰਿਆਂ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਤਦਾਨ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਕਰ ਕੇ ਵਰਤਮਾਨ ਵਿਚ ਵੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਲਈ ਮਤਦਾਨ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਇਉਂ ਜਾਪਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਵਿਦਵਾਨ ਬੁੱਧੀਜੀਵੀ ਅਪ੍ਰਤਖ ਰੂਪ ਵਿਚ ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੌਂਪ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਵਿਚਾਰਨ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਤਾਂ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਚ ਇਹ ਸਮਰਥਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਉਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰ ਸਕੇ, ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਂ ਨੇ ਕੀਤੀ ਸੀ? ਅਜਕਲ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ-ਬੁੱਧੀਜੀਵੀਆਂ ਦਾ ਤਾਂ ਇਹ ਸੁਭਾਅ ਬਣ ਚੁੱਕਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸ ਢੰਗ ਜਾਂ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਤੇ ਚਲਣ ਦੀ ਸਮਰਥਾ ਨਾ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਉਸਦਾ ਬਦਲ ਤਲਾਸ਼ਣਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਸ ਦਾ ਰੋਗ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਉਸ ਨੂੰ ਮਾੜਾ ਕਹਿ, ਭੰਡ ਦਿਉ, ਕੌਮ ਭੰਬਲਭੂਸੇ ਵਿਚ ਪੈਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਪਈ ਪਵੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਿਦਵਤਾ ਦਾ ਸਿੱਕਾ ਤਾਂ ਬੈਠ ਹੀ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਨਾ। ਚਾਹੀਦਾ ਤਾਂ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਕਿਸੇ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਨੂੰ ਮਾੜਾ ਕਹਿਣ ਦੀ ਹਿੰਮਤ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਸੁਧਾਰਨ ਦੀ ਸਮਰਥਾ ਦਾ ਅਹਿਸਾਸ ਵੀ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾਏ। ਇਹ ਗੱਲ ਸਮਝ ਲੈਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕਈ ਢੰਗ-ਪ੍ਰਣਾਲੀਆਂ ਜਾਂ ਰਸਤੇ ਅਜਿਹੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਬਦਲ ਲੱਭਣਾ ਉਤਨਾ ਆਸਾਨ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਜਿਤਨਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਾੜਾ ਕਹਿ ਦੇਣਾ। ਜੇ ਸੁਚਜਾ ਬਦਲ, ਜਿਸ ਤੇ ਅਮਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੋਵੇ, ਨਜ਼ਰ ਨਾ ਆਏ ਤਾਂ ਸਥਾਪਤ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਨੂੰ ਹੀ ਸੁਧਾਰਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

ਗਲ ਇਤਨੇ ਨਾਲ ਹੀ ਨਹੀਂ ਮੁਕਦੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਹਾਂ ਸੈਮੀਨਾਰਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਕ ਹੋਰ ਸੰਸਥਾ ਵਲੋਂ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਇਕ ਸੰਮੇਲਨ ਬੁਲਾਏ ਜਾਣ ਦੀ ਰੂਪ-ਰੇਖਾ ਉਲੀਕੀ ਗਈ। ਇਸ ਸੰਮੇਲਨ, ਜਿਸਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਵੀ ਸਿੱਖ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਵਿਚ ਵਧ ਰਹੇ ਪਤਤ-ਪੁਣੇ ਅਤੇ ਨਸ਼ਿਆਂ ਵਲ ਝੁਕਾਅ ਨੂੰ ਠਲ੍ਹ ਪਾਣ ਦੇ ਉਪਾਅ ਤਲਾਸ਼ਣਾ ਸੀ, ਦਾ ਏਜੰਡਾ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਲਈ ਮੰਨੇ-ਪ੍ਰਮੰਨੇ ਪਤਵੰਤਿਆਂ ਦੀ ਇਕ ਬੈਠਕ ਸਦੀ ਗਈ। ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪਤਵੰਤਿਆਂ ਨੇ ਏਜੰਡਾ ਤਿਆਰ ਕਰ, ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਵੇਖ, ਹੈਰਾਨੀ ਹੋਈ ਕਿ ਉਸ ਏਜੰਡੇ ਵਿਚ ਇਕ ਵੀ ਅਜਿਹਾ ਮੁੱਦਾ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਜੋ ਸੰਮੇਲਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੁੱਦੇ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਹੁੰਦਾ।

ਅਤੇ ਅੰਤ ਵਿਚ : ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਾਲਾਤ ਵਿਚ ਇਉਂ ਜਾਪਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਹਰ ਕੋਈ ਸਿੱਖੀ ਵਿਚ ਆਈਆਂ ਕਮਜ਼ੋਰੀਆਂ ਦੀ ਚਰਚਾ ਬੜੇ ਹੀ ਦੁਖ ਭਰੇ ਲਹਿਜੇ ਵਿਚ ਕਰ, ਕੌਮ ਦਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਤਾਂ ਜਿਤਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਰਾਜਸੀ ਸੁਆਰਥ ਦੀ ਲਾਲਸਾ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋਣ ਕਾਰਣ, ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਮਜ਼ੋਰੀਆਂ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਪ੍ਰਤੀ ਈਮਾਨਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋ ਪਾਂਦਾ।

ਕੈਨੇਡਾ 'ਚ ਚੀਨ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਭਾਰਤੀ ਸਮੱਰਥਕਾਂ ਨੇ ਕੀਤਾ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ

ਓਟਾਵਾ - 'ਫ੍ਰੈਂਡਸ ਆਫ ਇੰਡੀਆ' ਨਾਂ ਦੇ ਸੰਗਠਨ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਸ਼ਨੀਵਾਰ ਨੂੰ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਵੈਂਕੂਵਰ ਸ਼ਹਿਰ 'ਚ ਚੀਨੀ ਵਪਾਰਕ ਦੂਤਘਰ ਦੇ ਬਾਹਰ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕੀਤਾ। ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਦੌਰਾਨ ਚੀਨ 'ਚ ਹਿਰਾਸਤ 'ਚ ਲਏ ਗਏ ਕੈਨੇਡਾਈ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਰਿਹਾਈ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ।

ਚੀਨ ਨੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਸਬੰਧੀ ਦੋਸ਼ਾਂ 'ਚ 2 ਕੈਨੇਡਾਈ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਮਾਈਕਲ ਕੋਵਰਿਗ ਅਤੇ ਮੀਕਲ ਸਪਾਵਰ ਨੂੰ ਹਿਰਾਸਤ 'ਚ ਰੱਖਿਆ ਹੈ। ਕੈਨੇਡਾ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ 2018 'ਚ ਵੈਂਕੂਵਰ 'ਚ ਹੁਆਵੇ ਦੀ ਮੁੱਖ ਵਿੱਤੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਮੇਂਗ ਵਾਨਝੋਉ ਦੀ ਅਮਰੀਕੀ ਹਵਾਲਗੀ ਵਾਰੰਟ 'ਤੇ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਦਾ ਬਦਲਾ ਲੈਣ ਲਈ ਚੀਨ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਨਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਹਿਰਾਸਤ 'ਚ ਲਿਆ ਹੈ। ਗਲੋਬਲ ਨਿਊਜ਼ ਕੈਨੇਡਾ ਮੁਤਾਬਕ ਫ੍ਰੈਂਡਸ ਆਫ ਇੰਡੀਆ' ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਮਨਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਪਾਵਰ ਅਤੇ ਕੋਵਰਿਗ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਰਿਹਾਅ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। 42 ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਕੈਨੇਡਾ 'ਚ ਵਸੇ ਗਿੱਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਨਾਂ ਦੀ ਰਿਹਾਈ ਕੈਨੇਡਾਈ ਮੁੱਲਾਂ ਨੂੰ ਬਣਾਏ ਰੱਖਣ ਲਈ ਅਹਿਮ ਹੈ। ਗਿੱਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਚੀਨ ਹਰ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਦੁਨੀਆਭਰ 'ਚ ਧਮਕਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਸੀਂ ਚੀਨੀ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਇਕ ਮਜ਼ਬੂਤ ਸੁਨੇਹਾ ਭੇਜਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ, ਇਸ ਲਈ ਅਸੀਂ ਚੀਨੀ (ਵਪਾਰਕ ਦੂਤਘਰ) ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਵਿਰੋਧ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ।

ਚੀਨ ਨੇ ਹਿਰਾਸਤ 'ਚ ਲਏ ਗਏ ਦੋਨੋਂ ਲੋਕਾਂ 'ਤੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਅਹਿਮ ਖੁਫੀਆ ਜਾਣਕਾਰੀ ਚੋਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਹੈ। ਦੋਨਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਜੂਨ 'ਚ ਰਸਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਏ ਗਏ। ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ 24 ਜੂਨ ਨੂੰ ਕੈਨੇਡਾ 'ਚ ਚੀਨ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਭਾਰਤੀ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਵੈਂਕੂਵਰ 'ਚ ਚੀਨੀ ਵਪਾਰਕ ਦੂਤਘਰ ਦਫਤਰ ਦੇ ਬਾਹਰ ਭਾਰਤੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਕੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਲੋਕ ਹੱਥਾਂ 'ਚ 'ਸਟਾਪ ਕਿਲਿੰਗ ਪੀਪੁਲ ਇਨ ਇੰਡੀਆ', 'ਬੈਕ ਆਫ ਚਾਈਨਾ' ਅਤੇ 'ਡੋਂਟ ਥ੍ਰੇਟਨ' ਵਰਗੇ ਹੋਰਡਿੰਗਸ ਫੜ੍ਹੀ ਨਜ਼ਰ ਆਏ ਸਨ। ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਦੌਰਾਨ ਕੁਝ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਹੱਥਾਂ 'ਚ ਭਾਰਤ ਦਾ ਝੰਡਾ ਵੀ ਫੜ੍ਹਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ।

239 ਵਿਗਿਆਨੀਆਂ ਦਾ ਮੰਨਣਾ, ਹਵਾ ਨਾਲ ਵੀ ਫੈਲ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕੋਰੋਨਾ

ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ : ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਦੇ 239 ਵਿਗਿਆਨੀਆਂ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਹੈ ਕਿ ਨੋਵਲ ਕੋਰੋਨਾ ਵਾਇਰਸ ਦੇ ਕਣ ਹਵਾ ਵਿਚ ਰਹਿ ਕੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਨਫੈਕਟਿਡ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਗਿਆਨੀਆਂ ਨੇ ਵਿਸ਼ਵ ਸਿਹਤ ਸੰਸਥਾ (ਡਬਲਯੂਐੱਚਓ) ਨੂੰ ਵੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾਅਵਿਆਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਚਿੱਠੀ ਲਿਖੀ ਹੈ।

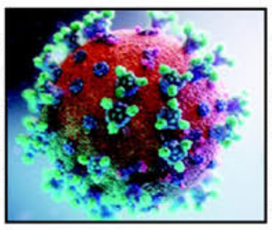

ਇਨਡੋਰ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿਚ ਸਰੀਰਕ ਦੂਰੀ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦਾ ਪਾਲਣ ਕਰਨ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਇਨਫੈਕਟਿਡ ਵਿਅਕਤੀ ਤੋਂ ਹੋਰ ਲੋਕ ਸੌਖਿਆਂ ਹਵਾ ਰਾਹੀਂ ਇਨਫੈਕਟਿਡ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਚਾਰਦੀਵਾਰੀ ਵਿਚ ਬੰਦ ਰਹਿੰਦੇ ਹੋਏ ਵੀ ਐੱਨ-95 ਮਾਸਕ ਪਹਿਨਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਛਿੱਕਣ, ਖੰਘਣ ਜਾਂ ਜ਼ੋਰ ਨਾਲ ਬੋਲਣ 'ਤੇ ਇਨਫੈਕਟਿਡ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਮੂੰਹ ਤੋਂ ਨਿਕਲੀਆਂ ਛੋਟੀਆਂ ਬੂੰਦਾਂ ਦਫ਼ਤਰਾਂ, ਘਰਾਂ, ਸ਼ਾਪਿੰਗ ਮਾਲਾਂ ਅਤੇ ਹਸਪਤਾਲਾਂ ਆਦਿ ਵਿਚ ਹਵਾ 'ਚ ਕਾਫੀ ਦੇਰ ਤਕ ਰਹਿ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸੰਪਰਕ ਵਿਚ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਇਨਫੈਕਟਿਡ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਵਿਗਿਆਨੀਆਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਨੱਕ ਅਤੇ ਮੂੰਹ ਰਾਹੀਂ ਇਕ ਛੱਤ ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਸੌਖਿਆਂ ਨੋਵਲ ਕੋਰੋਨਾ ਇਨਫੈਕਸ਼ਨ ਫੈਲਦੀ ਹੈ। ਵਿਸ਼ਵ ਸਿਹਤ ਸੰਸਥਾ ਨੂੰ ਲਿਖੀ ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਚਿੱਠੀ ਵਿਚ 32 ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ 239 ਵਿਗਿਆਨੀਆਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੂੰਹ ਜਾਂ ਨੱਕ ਰਾਹੀਂ ਨਿਕਲੀਆਂ ਕੁਝ ਛੋਟੀਆਂ ਬੂੰਦਾਂ ਹਵਾ ਵਿਚ ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਤਕ ਰਹਿਣ ਨਾਲ ਨੋਵਲ ਕੋਰੋਨਾ ਵਾਇਰਸ ਫੈਲ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਵਿਸ਼ਵ ਸੰਸਥਾ ਨੇ ਹਾਲੇ ਇਸ ਅਪੀਲ 'ਤੇ ਆਪਣਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰਕ ਜਵਾਬ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

ਵਿਗਿਆਨੀਆਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਛਿੱਕਣ ਜਾਂ ਖੰਘਣ ਨਾਲ ਮੂੰਹ ਤੋਂ ਨਿਕਲੀਆਂ ਵੱਡੀਆਂ ਬੂੰਦਾਂ ਦੇ ਹਵਾ ਵਿਚ ਰਹਿ ਜਾਣ ਦੇ ਕਾਰਨ ਆਸਪਾਸ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ ਇਹ ਇਨਫੈਕਸ਼ਨ ਫੈਲ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਦੇ ਛਿੱਕਣ ਜਾਂ ਖੰਘਣ ਨਾਲ ਹਵਾ ਰਾਹੀਂ ਪੂਰੇ ਕਮਰੇ ਵਿਚ ਇਹ ਇਨਫੈਕਸ਼ਨ ਫੈਲ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਦੇ ਲੋਕ ਸਾਹ ਲੈਣ ਨਾਲ ਹੀ ਇਸ ਨਾਲ ਇਨਫੈਕਟਿਡ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਸਿਹਤ ਸੰਸਥਾ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਇਨਫੈਕਸ਼ਨ ਦੇ ਹਵਾ ਰਾਹੀਂ ਫੈਲਣ ਦੇ ਸਬੂਤ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਨ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਸਿਹਤ ਸੰਸਥਾ ਦੀ ਤਕਨੀਕੀ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਡਾ. ਬੇਨਡਾਟਾ ਅਲਗ੍ਰਾਂਜੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਕੁਝ ਮਹੀਨਿਆਂ ਵਿਚ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਹਵਾ ਰਾਹੀਂ ਇਨਫੈਕਸ਼ਨ ਫੈਲਣ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ ਪਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਠੋਸ ਆਧਾਰ ਜਾਂ ਪੁਖ਼ਤਾ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਬਾਬਾ ਰਾਮਦੇਵ ਦੇ ਬਦਲਦੇ ਰੂਪ

ਸਾਡੀ ਧਰਤੀ ਸਾਡੇ ਲੋਕ

ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਲਾਲ

ਮੈਂ ਬਾਬਾ ਰਾਮਦੇਵ ਦਾ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਕ ਵੀ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਅਤੇ ਅਲੋਚਕ ਵੀ। ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਕ ਇਸ ਕਰਕੇ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਯੋਗ ਨੂੰ ਆਮ ਆਦਮੀ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਦੀ ਮੁਹਿਮ ਚਲਾਈ ਅਤੇ ਆਯੁਰਵੇਦ ਦੀਆਂ ਦਵਾਈਆਂ ਦੇ ਚਲਨ ਦਾ ਵਿਸਥਾਰ ਕੀਤਾ। ਅਲੋਚਕ ਇਸ ਕਰਕੇ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਬੇਸਿਰੇ ਦਾਅਵੇ ਕੀਤੇ ਕਿ ਯੋਗ ਅਤੇ ਪ੍ਰਣਾਯਾਮ ਨਾਲ ਗੰਭੀਰ ਤੋਂ ਗੰਭੀਰ ਬਿਮਾਰੀ ਦਾ ਵੀ ਸਫ਼ਲ ਇਲਾਜ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਲੋੜ ਪਵੇ ਤਾਂ ਆਯੁਰਵੇਦ ਦੀਆਂ ਦਵਾਈਆਂ ਨਾਲ ਤਾਂ ਹਰ ਬਿਮਾਰੀ ਜੜੋਂ ਕੱਢੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਬਾਬਾ ਰਾਮਦੇਵ ਦਾ ਅਸਲੀ ਨਾਂਅ ਰਾਮ ਕਿਸ਼ਨ ਯਾਦਵ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਸਈਦ ਅਲੀਪੁਰ ਦਾ ਰਹਿਣ ਵਾਲਾ ਸੀ। ਉਹ ਹਰਿਦੁਆਰ ਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਕਰਮਵੀਰ ਨਾਂਅ ਦੇ ਸੰਤ ਦਾ ਚੇਲਾ ਬਣਨ ਦੀ ਇੱਛਾ ਜਤਾਈ। ਉਸ ਨੇ ਇਸ ਬਾਰੇ ਨਾਂਹ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ਫਿਰ ਉਹ ਅਤੇ ਆਚਾਰੀਆ ਬਾਲਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਕ੍ਰਿਪਾਲੂ ਬਾਗ ਆਸ਼ਰਮ ਦੇ ਸਵਾਮੀ ਸ਼ੰਕਰ ਦੇਵ ਦੇ ਚੇਲੇ ਬਣ ਗਏ। ਉਸ ਵੇਲੇ ਸ਼ੰਕਰ ਦੇਵ ਹਰਿਦੁਆਰ 'ਚ ਸਾਈਕਲ 'ਤੇ ਘੁੰਮਦੇ ਸਨ, ਪਰ ਦੱਸਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਚੇਲੇ ਮਾਲਾ-ਮਾਲ ਹੋ ਰਹੇ ਸਨ।

ਸੰਨ 2002 'ਚ ਬਾਬਾ ਰਾਮਦੇਵ ਨੇ ਯੋਗ ਸਿਖਾਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਟੀ ਵੀ ਚੈਨਲਾਂ 'ਤੇ ਆਣ ਲੱਗੇ। ਉਹ ਯੋਗ ਕਲਾਸਾਂ ਲਈ ਧਨ ਲੈਂਦੇ ਸਨ। ਹੌਲੀ-ਹੌਲੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸ਼ਿਵਰ 'ਚ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਲੋਕ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਲੱਗੇ, ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਗੁਰੂ ਸ਼ੰਕਰ ਦੇਵ ਆਪਣੇ ਚੇਲਿਆਂ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਤੋਂ ਖੁਸ਼ ਨਹੀਂ ਸਨ। 2005 'ਚ ਇੱਕ ਦਿਨ ਉਹ ਪਿੱਛੇ ਇੱਕ ਚਿੱਠੀ ਛੱਡ ਕੇ ਹਮੇਸ਼ਾ ਲਈ ਗਾਇਬ ਹੋ ਗਏ। ਕਿਉਂ ਅਤੇ ਕਿਥੇ ਅੱਜ ਤੱਕ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਲੱਗ ਸਕਿਆ। ਇਸੇ ਸੰਦਰਭ 'ਚ ਬਾਬਾ ਰਾਮਦੇਵ 'ਤੇ ਇਹ ਇਲਜ਼ਾਮ ਵੀ ਲੱਗਿਆ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਗਾਇਬ ਕਰਨ 'ਚ ਬਾਬਾ ਰਾਮਦੇਵ ਦਾ ਹੱਥ ਹੈ।

ਕੁਝ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਮੈਂ ਵੀ ਬਾਬਾ ਰਾਮਦੇਵ ਦੇ ਜਲੰਧਰ ਯੋਗ ਸ਼ਿਵਰ 'ਚ ਇੱਕ ਹਫ਼ਤੇ ਲਈ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਇਹ ਸ਼ਿਵਰ ਡੀ ਏ ਵੀ ਕਾਲਜ ਦੇ ਨਾਲ ਦੀ ਇੱਕ ਵੱਡੀ ਗਰਾਊਂਡ 'ਚ ਲੱਗਾ ਸੀ। ਮੈਨੂੰ ਇਸ ਲਈ ਗਿਆਰਾਂ ਸੌ ਰੁਪਏ ਦੇਣੇ ਪਏ ਸਨ। 4 ਵਜੇ ਲਗਭਗ ਵੀਹ ਹਜ਼ਾਰ 'ਤੋਂ ਉੱਤੇ ਮਰਦ ਅਤੇ ਔਰਤਾਂ ਯੋਗਾ ਸਿਖਣ ਆਉਂਦੇ ਸਨ। ਬਹੁਤੇ ਲੋਕ ਕੇਵਲ ਇਸ ਕਰਕੇ ਦੂਰੋਂ-ਦੂਰੋਂ ਆਉਂਦੇ ਸਨ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਬੀ ਪੀ, ਸ਼ੂਗਰ, ਦਿਲ, ਕਿਡਨੀ ਅਤੇ ਇਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਕੈਂਸਰ ਵਰਗੀਆਂ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਦੂਰ ਕਰਨ ਦਾ ਵੀ ਨੁਸਖਾ ਬਾਬਾ ਰਾਮਦੇਵ ਕੋਲ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਹੌਲੀ-ਹੌਲੀ ਚੰਗਾ ਧਨ ਕਮਾ ਲਿਆ। ਫਿਰ ਉਸ ਨੇ ਸਰਮਾਏਦਾਰਾਂ ਤੋਂ ਦਾਨ ਲੈਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਕਈ ਸਰਕਾਰਾਂ ਤੋਂ ਆਪਣੇ ਅਸਰ-ਰਸੂਖ ਨਾਲ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਵੀ ਮੁਫ਼ਤ 'ਚ ਲੈ ਲਈਆਂ। ਹੁਣ ਇਸ ਨੇ ਆਯੁਰਵੇਦ ਦੀਆਂ ਦਵਾਈਆਂ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਸਰਕਾਰੇ-ਦਰਬਾਰੇ ਉਸ ਦੀ ਪਹੁੰਚ ਬਣ ਗਈ। ਸਰਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਲੋਕਾਂ 'ਚ ਆਪਣੀਆਂ ਜੜ੍ਹਾਂ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਲਈ ਅਜਿਹੇ ਬਾਬਿਆਂ ਦੀ ਅਕਸਰ ਲੋੜ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਬਾਪੂ ਆਸਾਰਾਮ, ਗੁਰਮੀਤ ਰਾਮ ਰਹੀਮ ਅਤੇ ਰਾਮਪਾਲ ਆਦਿ। ਹੌਲੀ-ਹੌਲੀ ਉਸ ਨੇ ਵਸਤਾਂ ਦੇ ਆਮ ਵਪਾਰ ਨੂੰ ਹੱਥ ਪਾ ਲਿਆ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਕੋਨੇ-ਕੋਨੇ 'ਚ ਆਪਣੇ ਸੈਂਟਰ ਖੋਲ੍ਹ ਦਿੱਤੇ। ਅਸਲੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਮੁਤਾਬਕ ਉਹ ਬਾਹਰੋਂ ਕੰਪਨੀਆਂ ਤੋਂ ਸਮਾਨ ਖਰੀਦਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪਤੰਜਲੀ ਦੀ ਮੋਹਰ ਲਾ ਕੇ ਬਾਜ਼ਾਰ ਦੇ ਭਾਅ ਕਈ ਵਾਰ ਉਸ ਤੋਂ ਵੀ ਵੱਧ ਭਾਅ 'ਤੇ ਸਮਾਨ ਵੇਚਦਾ ਹੈ। ਅੱਜ ਉਸ ਦਾ ਵਪਾਰ ਲਗਭਗ 5000 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦਾ ਹੈ।

2005 'ਚ ਇਸ ਨੇ 115 ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਦੀ ਛਾਂਟੀ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਸੀ ਪੀ ਐੱਮ ਦੀ ਨੇਤਾ ਬਰਿੰਦਾ ਕਰਾਤ ਨੇ ਇਹ ਕੇਸ ਹੱਥ 'ਚ ਲਿਆ ਸੀ। ਬਾਬਾ ਦੇ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਨੇ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਦਵਾਈਆਂ 'ਚ ਮਨੁੱਖੀ ਖੋਪੜੀਆਂ ਅਤੇ ਜਾਨਵਰਾਂ ਦੀਆਂ ਹੱਡੀਆਂ ਦਾ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਨਕੁਆਰੀ ਹੋਈ ਅਤੇ ਲੈਬ 'ਚ ਦਵਾਈਆਂ 'ਚ ਜਾਨਵਰਾਂ ਦਾ ਡੀ ਐਨ ਏ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਅੰਤ ਨੂੰ ਮਾਮਲਾ ਰਫ਼ਾਦਫ਼ਾ ਹੋ ਗਿਆ। ਫਿਰ ਇਸ ਨੇ ਕੱਪੜਾ ਬਣਾਉਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ। ਪਹਿਲਾਂ ਪਹਿਲ ਜੀਨ ਪਾਉਣ ਦਾ ਸਖ਼ਤ ਵਿਰੋਧੀ ਸੀ, ਪਰ ਆਪ ਜੀਨ ਵੀ ਵੇਚਣ ਲੱਗਾ ਤੇ ਉਹ ਵੀ ਫ਼ੈਸ਼ਨੇਬਲ ਫਟੀ ਹੋਈ। ਜਦ ਕਿਸੇ ਪੱਤਰਕਾਰ ਨੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਉਸ ਦਾ ਉੱਤਰ ਸੀ ਕਿ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਫ਼ੈਸ਼ਨੇਬਲ ਜੀਨ ਜ਼ਿਆਦਾ ਫਟੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਸਾਡੀ ਠੀਕ-ਠੀਕ ਹੈ। ਭਾਰਤੀ ਖਾਣੇ ਦੀ ਵਕਾਲਤ ਕਰਦਾ ਆਖਰ ਨੂਡਲ, ਮੈਗੀ ਅਤੇ ਜ਼ੰਕ ਫੂਡ ਬਣਾਉਣ 'ਤੇ ਵੀ ਉਤਰ ਆਇਆ।

ਉਸ ਨੇ ਸਿਆਸਤ 'ਚ ਵੀ ਪੂਰਾ ਹੱਥ ਪਾਇਆ ਹੈ। ਯੂ ਪੀ ਏ ਸਰਕਾਰ ਵੇਲੇ ਰਾਮਦੇਵ ਨੇ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਅੰਦੋਲਨ ਵਿੱਢਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਰਾਮ-ਲੀਲ੍ਹਾ ਗਰਾਊਂਡ 'ਚ ਪੁਲਸ ਦੀ ਸਖ਼ਤੀ ਸਾਹਮਣੇ ਔਰਤਾਂ ਦੇ ਕੱਪੜੇ ਪਹਿਨ ਕੇ ਰਫੂ-ਚੱਕਰ ਹੋਣ ਦੀ ਫ਼ਿਰਾਕ 'ਚ ਸੀ, ਪਰ ਛੇਤੀ ਹੀ ਪੁਲਸ ਨੇ ਕਾਬੂ ਕਰ ਲਿਆ। ਇਸੇ ਕਾਰਨ ਅੰਨਾ ਹਜ਼ਾਰੇ ਨੇ ਵੀ ਲੋਕਪਾਲ ਬਿੱਲ ਬਣਵਾਉਣ ਲਈ ਲੰਮਾ ਅੰਦੋਲਨ ਕੀਤਾ। ਇਸ 'ਚ ਅਰਵਿੰਦ ਕੇਜਰੀਵਾਲ, ਯੋਗਿੰਦਰ ਯਾਦਵ, ਕਿਰਨ ਬੇਦੀ, ਪ੍ਰਸ਼ਾਂਤ ਭੂਸ਼ਣ, ਮਨੀਸ਼ ਸਿਸੋਦੀਆ ਅਤੇ ਸਾਬਕਾ ਫ਼ੌਜ ਦੇ ਮੁਖੀ ਵੀ ਪੀ ਸਿੰਘ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ। ਇਸ ਅੰਦੋਲਨ ਨੇ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਤਾਂ ਰੱਤੀ ਭਰ ਵੀ ਖ਼ਤਮ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ, ਪਰ ਯੂ ਪੀ ਏ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਭੋਗ ਪਾਉਣ 'ਚ ਮੁੱਖ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਇਆ। ਅੰਦੋਲਨ 'ਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹਸਤੀਆਂ ਉੱਚੇ ਸਥਾਨ ਹਾਸਲ ਕਰਨ 'ਚ ਕਾਮਯਾਬ ਹੋ ਗਈਆਂ ਅਤੇ ਤਿਰੰਗਾ ਝੰਡਾ ਲੈ ਕੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਗਰ ਫਿਰਦੇ ਆਮ ਨਾਗਰਿਕ ਠੱਗੇ ਗਏ।

ਹੁਣ ਅਸੀਂ ਬਾਬਾ ਰਾਮਦੇਵ ਦੇ ਵਰਤਮਾਨ ਸ਼ਗੂਫ਼ੇ ਵੱਲ ਆਉਂਦੇ ਹਾਂ। ਬਾਬਾ ਰਾਮਦੇਵ 23 ਜੂਨ ਨੂੰ ਟੀ ਵੀ ਚੈਨਲਾਂ 'ਤੇ ਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗੀ ਹਮੇਸ਼ਾ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਹੁਤ ਉਤਸ਼ਾਹਤ ਲਗਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਐਲਾਨ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਰੋਨਾ ਦੀ ਦਵਾ ਤਿਆਰ ਕਰ ਲਈ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਕੋਰੋਨਾ ਨੂੰ ਮੁਢੋਂ ਖ਼ਤਮ ਕਰ ਦੇਵੇਗੀ। ਉਹ ਇਹ ਵੀ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਆਯੁਰਵੇਦ 'ਚ ਕੋਈ ਚੰਗੀ ਦਵਾ ਤਿਆਰ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਜਿਹੜੀ ਵਿਸ਼ਵ 'ਚ ਪ੍ਰਸਿੱਧੀ ਹਾਸਲ ਕਰ ਸਕੇ। ਅੱਜ ਮੈਂ ਉਹ ਦਵਾ ਤਿਆਰ ਕਰ ਲਈ ਹੈ। ਲੱਖਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਦੇਸ਼-ਵਿਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਸੁਨੇਹੇ ਆ ਰਹੇ ਹਨ। ਅਸੀਂ ਵੱਡੇ ਪੈਮਾਨੇ 'ਤੇ ਉਤਪਾਦਨ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਹ ਵੀ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਸੰਬਰ 'ਚ ਹੀ ਇਸ ਦਵਾ ਵਾਰੇ ਖੋਜ ਅਰੰਭ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਦਿੱਲੀ 'ਚ ਤਾਂ ਸਪਲਾਈ ਕਰਨ ਹੀ ਲੱਗੇ ਹਾਂ, ਪਰ ਛੇਤੀ ਹੀ ਇਹ ਦਵਾਈ ਪੂਰੇ ਦੇਸ਼ 'ਚ ਅਤੇ ਬਦੇਸ਼ਾਂ 'ਚ ਮਿਲ ਸਕੇਗੀ ਅਤੇ ਕੋਰੋਨਾ ਦੀ ਮਹਾਂਮਾਰੀ ਦਾ ਅੰਤ ਕਰ ਦੇਵੇਗੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਦਵਾਈ ਨੂੰ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਮੁਤਾਬਕ ਦੋ-ਢਾਈ ਸੌ ਮਰੀਜ਼ਾਂ 'ਤੇ ਪਰਖਿਆ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਇਹ ਟੈਸਟ ਦਿੱਲੀ, ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਅਤੇ ਮੇਰਠ 'ਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਇਹ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਦਵਾਈ ਨੂੰ ਵਰਤਿਆਂ 69 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਮਰੀਜ਼ 3 ਦਿਨਾਂ 'ਚ ਹੀ ਠੀਕ ਹੋ ਗਏ ਅਤੇ ਸਤ ਦਿਨਾਂ 'ਚ ਤਾਂ ਸਾਰੇ ਮਰੀਜ਼ ਕੋਰੋਨਾ ਮੁਕਤ ਹੋ ਗਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਹ ਵੀ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਹੁਣ ਅਸੀਂ ਕੋਰੋਨਾ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਮਰਨ ਨਹੀਂ ਦਿਆਂਗੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਖੋਜ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੈਸ਼ਨਲ ਇਸਟੀਚਿਊਟ ਆਫ਼ ਮੈਡੀਕਲ ਸਾਇੰਸ ਦੀ ਭਾਈਵਾਲੀ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਲੋੜੀਂਦੇ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਹਾਸਲ ਕਰ ਲਏ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਖੋਜ ਬਾਰੇ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ 'ਚ ਛਪਣ ਲਈ ਸਮੱਗਰੀ ਭੇਜ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਆਯੂਸ਼ ਮੰਤਰਾਲਾ ਕੁਝ ਘੰਟਿਆਂ 'ਚ ਹੀ ਹਰਕਤ 'ਚ ਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਦਵਾਈ ਦੇ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਅਤੇ ਵਿਕਰੀ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਹੌਲੀ-ਹੌਲੀ ਬਾਬੇ ਦਾ ਹੈਰਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਝੂਠ ਉਜਾਗਰ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਆਯੂਸ਼ ਮੰਤਰਾਲਾ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦਵਾਈ ਵਾਰੇ ਸਾਡੇ ਕੋਲੋਂ ਇਜਾਜ਼ਤ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਲਈ ਗਈ। NIMT ਜੈਪੁਰ ਦੇ ਮੁਖੀ ਡਾ. ਅਭਿਸ਼ੇਕ ਸ਼ਰਮਾ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਸ ਦਵਾਈ ਦਾ ਪ੍ਰੀਖਣ ਕੇਵਲ ਇਮਿਊਨਿਟੀ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਅਤੇ ਖਾਂਸੀ, ਜ਼ੁਕਾਮ ਅਤੇ ਸਾਹ ਦੀ ਬਿਮਾਰੀ ਲਈ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਨਾ ਕਿ ਕੋਰੋਨਾ ਦੀ ਬੀਮਾਰੀ ਦਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਵੀ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਕਿ ਇਸ ਦਵਾਈ ਬਾਰੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਜਰਨਲਾਂ 'ਚ ਕੋਈ ਸਮਗਰੀ ਛਪਣ ਲਈ ਭੇਜੀ ਗਈ ਹੋਵੇਗੀ। ਏਨਾ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਨਵੀਂ ਦਵਾਈ ਦੀ ਸੈਂਟਰਲ ਟਰਾਇਲ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ 'ਚ ਰਜਿਸਟਰੇਸ਼ਨ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕਰਾਈ ਗਈ, ਜਿਹੜੀ ਕਿ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਮੈਨੂੰ ਬੜਾ ਦੁੱਖ ਹੋਇਆ ਕਿ ਬਾਬਾ ਪੈਸਾ ਕਮਾਉਣ ਦੀ ਖਾਤਰ ਏਨਾ ਵੱਡਾ ਝੂਠ ਬੋਲ ਗਿਆ।

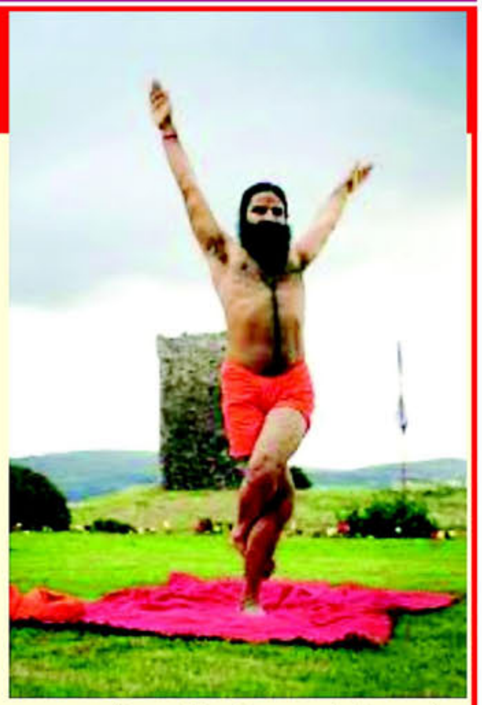

ਹੁਣ ਤੁਹਾਡਾ ਧਿਆਨ The Drugs and Remedies Act, 1954 ਵੱਲ ਦਵਾਂਦੇ ਹਾਂ। ਇਸ ਐਕਟ ਮੁਤਾਬਕ ਪ੍ਰਵਾਨਸ਼ੁਦਾ ਦਵਾਈ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਬੀ ਪੀ, ਸ਼ੂਗਰ, ਟੀ ਬੀ, ਦਿਲ, ਕਿਡਨੀ ਜਾਂ ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਬੀਮਾਰੀ ਨੂੰ ਠੀਕ ਕਰਨ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨਾ ਸਜ਼ਾ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਣਾ ਹੈ। ਯਾਨਿ, ਕਿ ਬਾਬਾ ਹੀ ਨਹੀ, ਜਿਹੜੇ ਅਜਿਹੇ ਅਨੇਕਾਂ ਵਿਗਿਆਪਨ ਗੰਭੀਰ ਬੀਮਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਠੀਕ ਕਰਨ ਦੇ ਰੋਜ਼ ਦੇਖਦੇ ਹਾਂ, ਉਹ ਜੇਲ੍ਹ ਜਾਣ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ।

ਬਾਬਾ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸ਼ਿਕੰਜੇ 'ਚ ਫਸ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਰਾਜਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਐਫ਼ ਆਈ ਆਰ ਦਰਜ ਕਰਨ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੇ ਦਿੱਤੇ ਹਨ। ਬਾਬੇ ਦਾ ਅੱਗੇ-ਪਿੱਛੇ ਕੋਈ ਨਹੀਂ। ਪਤਨੀ ਨਹੀਂ, ਬੱਚੇ ਨਹੀਂ, ਪਰ ਪੈਸੇ ਦਾ ਮੋਹ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਰੌਲਾ ਪਾਉਂਦਾ ਰਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਬਦੇਸ਼ੀ ਕੰਪਨੀਆਂ ਖ਼ਤਮ ਕਰਕੇ ਸਵਦੇਸ਼ੀ ਵਪਾਰ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਸਭ ਕੁਝ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਪਰ ਉਸ ਨੇ ਮੋਦੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਇਸ ਨਿਰਣੇ ਦੀ ਕਦੀ ਵਿਰੋਧਤਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ, ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੇ ਸੌ ਫ਼ੀਸਦੀ ਬਾਹਰਲਾ ਨਿਵੇਸ਼ ਦੀ ਨੀਤੀ 'ਤੇ ਮੋਹਰ ਲਾ ਦਿੱਤੀ। ਬਲਕਿ ਮੋਦੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਹੱਕ 'ਚ ਘਰ-ਘਰ ਜਾ ਕੇ ਵੋਟ ਮੰਗੇ। ਉਹ ਤਾਂ ਇਹ ਵੀ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨੋਟਬੰਦੀ ਦਾ ਫ਼ੈਸਲਾ ਉਸ ਦੀ ਸਲਾਹ 'ਤੇ ਲਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਆਰਥਿਕ ਨੀਤੀਆਂ ਤੈਅ ਕਰਨ 'ਚ ਉਸ ਦਾ ਵੱਡਾ ਹੱਥ ਹੈ।

ਸਾਡਾ ਤਜਰਬਾ ਹੈ ਕਿ ਵੱਡੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਵੱਡੇ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ 'ਤੇ ਵੀ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਵਿਗੜਦਾ ਅਤੇ ਕਮਜ਼ੋਰ ਬਿਨਾਂ ਅਪਰਾਧ ਵੀ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਪ੍ਰਤਾੜਨਾ ਭੁਗਤਦੇ ਹਨ। ਵੇਖਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਬਾਬੇ ਦਾ ਸਿਤਾਰਾ ਡੁਬਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਹੋਰ ਚਮਕਦਾ ਹੈ।

ਭਾਰਤ ਚੀਨ ਦੀ ਇਸ ਝੜਪ ਦਾ ਮੁੱਖ ਕਾਰਨ ਜ਼ਮੀਨ ਨਹੀਂ ਹੈ

ਕੋਰੋਨਾਵਾਇਰਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੱਡੀਆਂ ਵਿਸ਼ਵ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਲਈ ਬਣੇ ਕਾਰਗਰ ਹਾਲਾਤਾਂ 'ਚ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਸੰਭਾਵਤ ਦੱਖਣੀ ਏਸ਼ੀਆ ਖਿੱਤੇ ਵਿਚ ਹਿਲਜੁੱਲ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਚੀਨ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਦਰਮਿਆਨ ਚਾਰ ਦਹਾਕਿਆਂ ਮਗਰੋਂ ਲੱਦਾਖ ਵਿਚ ਹਿੰਸਕ ਝੜਪ ਹੋਈ ਜਿਸ ਵਿਚ 20 ਭਾਰਤੀ ਫੌਜੀ ਮਾਰੇ ਗਏ ਜਦਕਿ ਚੀਨ ਨੇ ਆਪਣੀ ਕਿਸੇ ਮੌਤ ਦਾ ਐਲਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਓਪਰੀ ਨਜ਼ਰੀਂ ਦੇਖਿਆਂ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਲੜਾਈ ਲੱਦਾਖ ਵਿਚ ਗਲਵਾਨ ਵੈਲੀ ਨਾਂ ਦੇ ਇਕ ਜ਼ਮੀਨੀ ਟੋਟੇ ਦੀ ਹੈ। ਦਰਅਸਲ ਇਹ ਸੱਚ ਨਹੀਂ। ਸੱਚ ਕੀ ਹੈ, ਅਸੀਂ ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਜਾਣਕਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਇਸ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿਚ ਸਮਝਦੇ ਹਾਂ:

ਚੀਨ ਅਤੇ ਪੱਛਮ (ਅਮਰੀਕਾ) ਦਰਮਿਆਨ ਚੌਧਰੀ ਬਣਨ ਦਾ ਭੇੜ : ਪਿਛਲੇ ਕੁੱਝ ਸਾਲਾਂ ਵਿਚ ਵਿਸ਼ਵ ਦੀ ਵੱਡੀ ਤਾਕਤ ਬਣ ਕੇ ਉੱਭਰਿਆ ਚੀਨ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੀ ਪੱਛਮੀ ਚੌਧਰ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਵਿਚ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਨੇ ਵੱਡੇ ਪੂੰਜੀ ਨਿਵੇਸ਼ ਨਾਲ ਚੀਨੀ ਸੱਭਿਅਤਾ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਸਿਲਕ ਰੋਡ ਦੀ ਤਰਜ਼ 'ਤੇ ਇਕ ਬੈਲਟ ਇਕ ਰੋਡ ਨੀਤੀ ਲਿਆਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਨੀਤੀ ਰਾਹੀਂ ਉਹ ਆਪਣੇ ਵਪਾਰਕ ਅਤੇ ਕੂਟਨੀਤਕ ਫੈਲਾਅ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਨੀਤੀ ਦੀ ਮਾਰ ਏਸ਼ੀਆ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਯੂਰਪ, ਅਫਰੀਕਾ ਤੇ ਦੱਖਣੀ ਅਮਰੀਕਨ ਮੁਲਕਾਂ ਤੱਕ ਹੈ। ਕੋਰੋਨਾਵਾਇਰਸ ਮਹਾਂਮਾਰੀ ਫੈਲਣ ਨਾਲ ਵਿਸ਼ਵ ਪ੍ਰਬੰਧ ਵਿਚ ਵਿਰਲਾਂ ਹੋਰ ਖੁੱਲ੍ਹ ਗਈਆਂ ਹਨ ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਅਮਰੀਕਾ ਅਤੇ ਚੀਨ ਦਰਮਿਆਨ ਖਿੱਚ ਧੂਹ ਵਧ ਗਈ ਹੈ।

ਭਾਰਤ ਦੀ ਸਥਿਤੀ : ਅਮਰੀਕਾ ਚੀਨ ਟਕਰਾਅ ਦੀ ਜੜ੍ਹ ਉਸ ਮਾਨਸਿਕਤਾ ਵਿਚ ਪਈ ਹੈ ਕਿ ਤਾਕਤਵਰ ਹੋ ਕੇ ਦੁਨੀਆ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਚਲਾਉਣਾ ਤੇ ਆਪਣੇ ਹਿੱਤਾਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਪੂਰਾ ਕਰਨਾ। ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਮੁਲਕ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੇ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਤਰਲੋ ਮੱਛੀ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ। ਭਾਰਤ ਇਹਨਾਂ ਦੋਵਾਂ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਇਕ ਅਹਿਮ ਕੜੀ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਮਰੀਕਾ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪੱਖ ਵਿਚ ਭੁਗਤਾ ਕੇ ਚੀਨ ਸਾਹਮਣੇ ਖੇਤਰੀ ਚੁਣੌਤੀ ਖੜ੍ਹੀ ਕਰਨੀ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਚੀਨ ਭਾਰਤ ਨਾਲ ਟਕਰਾਅ ਤੋਂ ਬਚਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਪਰ ਨਾਲ ਹੀ ਇਹ ਵੀ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਕਿ ਭਾਰਤ ਉਸ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨਿੱਕਲ ਜਾਵੇ। ਕਿਉਂਕਿ ਕੋਰੋਨਾਵਾਇਰਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹਾਲਾਤ ਕੁੱਝ ਅਜਿਹੇ ਹੋ ਗਏ ਹਨ ਜਿੱਥੇ ਭਾਰਤ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਚੱਲੀ ਆ ਰਹੀ ਦੋਵਾਂ ਪਾੜ੍ਹਿਆਂ 'ਚ ਖੇਡਣ ਦੀ ਨੀਤੀ ਨੂੰ ਲਗਾਤਾਰ ਨਹੀਂ ਚਲਾ ਸਕਦਾ। ਭਾਰਤ ਦੇ ਨੀਤੀਵਾਨਾਂ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਇਕ ਪਾੜਾ ਤੈਅ ਕਰਨਾ ਹੀ ਪਵੇਗਾ। ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਵਿਚ ਭਾਰਤ ਦੀ ਸੱਤਾ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਸਮੇਂ ਬੈਠੀ ਧਿਰ ਦੀ ਮਾਨਸਿਕਤਾ ਬਹੁਤ ਅਹਿਮ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਮੋਦੀ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿਚ ਚੱਲ ਰਹੀ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ 'ਮਹਾਨ ਹਿੰਦੂ ਰਾਸ਼ਟਰ' ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਸੁਪਨਾ ਸੰਜੋਈ ਬੈਠੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਵਾਸਤੇ ਆਪਣੇ ਖਿੱਤੇ ਵਿਚ ਗੁਆਂਢੀ ਚੀਨ ਦੀ ਚੜ੍ਹਾਈ ਨੂੰ ਰੋਕਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਪਰ ਭਾਰਤ ਚੀਨ ਦੀ ਫੌਜੀ ਸਮਰੱਥਾ ਸਾਹਮਣੇ ਬਹੁਤ ਕਮਜ਼ੋਰ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਪਤਾ ਪਿਛਲੇ ਕੁੱਝ ਦਿਨਾਂ ਵਿਚ ਭਾਰਤੀ ਆਗੂਆਂ ਦੀ ਪਹੁੰਚ ਤੋਂ ਹੀ ਲੱਗ ਗਿਆ ਹੈ।

ਚੀਨ ਵਿਰੋਧੀ ਭਾਰਤ ਦੀ ਗਠਜੋੜ ਰਣਨੀਤੀ ਭਾਰਤ ਨੇ ਅਮਰੀਕਾ, ਅਸਟ੍ਰੇਲੀਆ ਅਤੇ ਜਪਾਨ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਚੀਨ ਸਾਹਮਣੇ ਇਕ ਚਹੁੰ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦਾ ਸਮੂਹ ਖੜ੍ਹਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਆਸ ਹੈ ਕਿ ਚੀਨ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਟਕਰਾਅ ਵਿਚ ਇਹ ਸਮੂਹ ਉਸਦੀ ਤਾਕਤ ਬਣੇਗਾ। ਪਿਛਲੇ ਦਿਨੀਂ ਭਾਰਤ ਨੇ ਅਸਟ੍ਰੇਲੀਆ ਨਾਲ ਫੌਜੀ ਟਿਕਾਣਿਆਂ ਨੂੰ ਵਰਤਣ ਦੀ ਇਕ ਅਹਿਮ ਸੰਧੀ ਵੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਪਿਛਲੇ ਦਿਨਾਂ ਦੌਰਾਨ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਪੱਧਰ ਦੀਆਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਿਸ਼ਵ ਸਿਹਤ ਸੰਸਥਾ ਅਤੇ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਕੌਂਸਲ ਵਿਚ ਅਹਿਮ ਅਹੁਦੇਦਾਰੀਆਂ ਵੀ ਮਿਲੀਆਂ ਹਨ। ਇਹਨਾਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦਿਆਂ ਭਾਰਤ ਅਮਰੀਕੀ ਨੀਤੀ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਦਾ ਨਜ਼ਰ ਆਉਂਦਾ ਹੈ।

ਭਾਰਤ ਦੀ ਚੀਨ ਨੂੰ ਵਪਾਰਕ ਚੁਣੌਤੀ : ਕੋਰੋਨਾਵਾਇਰਸ ਮਹਾਂਮਾਰੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਿੱਥੇ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿਚ ਉਸਦੇ ਸਹਿਯੋਗੀਆਂ ਨੇ ਚੀਨ ਨੂੰ ਇਸ ਮਹਾਂਮਾਰੀ ਦਾ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਸਾਬਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਮੁਹਿੰਮ ਚਲਾਈ ਅਤੇ ਇਸ ਮੁਹਿੰਮ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੇਠ ਚੀਨ ਵਿਚ ਸਥਾਪਤ ਉਦਯੋਗਿਕ ਇਕਾਈਆਂ ਨੂੰ ਉੱਥੋਂ ਤਬਦੀਲ ਕਰਕੇ ਹੋਰ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਅਮਲ ਅਰੰਭੇ ਤਾਂ ਭਾਰਤ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਵੱਲੋਂ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਨਾਂ ਕੀਤੇ ਖਾਸ ਸੰਬੋਧਨ ਤੋਂ ਸਪਸ਼ਟ ਹੋ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਉਦਯੋਗਿਕ ਤਬਦੀਲੀ ਦਾ ਇਕ ਵੱਡਾ ਹਿੱਸਾ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਲਿਆਉਣ ਦਾ ਭਰੋਸਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸੇ ਭਰੋਸੇ ਨੂੰ ਮੋਦੀ ਨੇ ਭਾਰਤ ਲਈ ਕੋਰੋਨਾਵਾਇਰਸ ਮਹਾਂਮਾਰੀ ਵਿਚੋਂ ਨਿੱਕਲਿਆ ਇਕ ਅਹਿਮ ਮੌਕਾ ਦੱਸਿਆ ਤੇ ਆਤਮ ਨਿਰਭਰ ਭਾਰਤ ਦਾ ਨਾਅਰਾ ਦਿੱਤਾ। ਮੋਦੀ ਦੇ ਇਸ ਭਾਸ਼ਣ ਤੋਂ ਕੁੱਝ ਘੰਟਿਆਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਭਾਰਤ ਚੀਨ ਸਰਹੱਦ 'ਤੇ ਫੌਜਾਂ ਦਰਮਿਆਨ ਝੜਪਾਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਈਆਂ ਸੀ। ਅਮਰੀਕਾ ਵੱਲੋਂ ਚੀਨ ਨੂੰ ਵਪਾਰਕ ਸੱਟ ਮਾਰਨ ਦੀ ਇਸ ਨੀਤੀ ਵਿਚ ਭਾਰਤ ਦਾ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਪੱਖ ਵਿਚ ਭੁਗਤਣਾ ਚੀਨ ਲਈ ਵੱਡਾ ਖਤਰਾ ਬਣ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਚੀਨ ਹੁਣ ਆਪਣੀ ਫੌਜੀ ਤਾਕਤ ਰਾਹੀਂ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਅਮਰੀਕੀ ਭਾਈਵਾਲਤਾ ਛੱਡਣ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਚ ਚੀਨ ਕਿੰਨਾ ਕੁ ਕਾਮਯਾਬ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਇਹ ਆਉਂਦੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿਚ ਸਪਸ਼ਟ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਭਾਈ ਮਨੀ ਸਿੰਘ ਜੀ

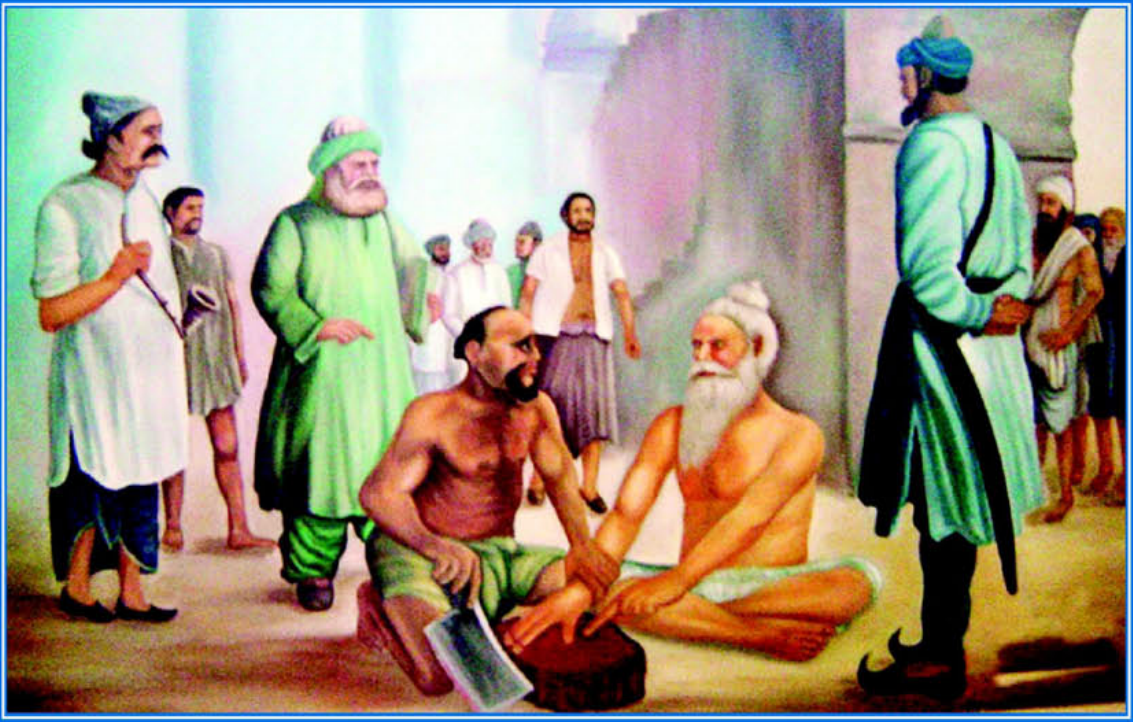

ਸਿੱਖ-ਇਤਿਹਾਸ ਵਿਚ ਭਾਈ ਮਨੀ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੀ ਸ਼ਖਸੀਅਤ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਥਾਨ ਹੈ। ਉਹ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੇ ਲਿਪੀਕਾਰ, ਵਿਆਖਿਆਕਾਰ, ਸੁਚੇਤ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਅਤੇ ਮਹਾਨ ਯੋਧਾ ਸਨ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੀ ਮਰਯਾਦਾ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਿਆ। ਧਰਮ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਜਬਰ ਨੂੰ ਸਬਰ ਨਾਲ ਹੰਢਾਇਆ। ਅਜਿਹੇ ਮਹਾਨ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਦੀ ਕੁਰਬਾਨੀ ਸਿੱਖ ਅਰਦਾਸ ਦਾ ਹਿਸਾ ਬਣੀ ਕਿ-11 ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਸਿੰਘ ਸਿੰਘਣੀਆਂ ਨੇ ਧਰਮ ਹੇਠ ਸੀਸ ਦਿੱਤੇ, ਬੰਦ-ਬੰਦ ਕਟਾਏ॥

ਭਾਈ ਮਨੀ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦਾ ਜਨਮ 10 ਮਾਰਚ 1644 ਈ. ਨੂੰ ਪਿੰਡ ਅਲੀਪੁਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੁਜੱਫਰਗੜ੍ਹ (ਪਾਕਿਸਤਾਨ) ਵਿਖੇ ਪਿਤਾ ਮਾਈਦਾਸ ਤੇ ਮਾਤਾ ਮਧਰੀ ਬਾਈ ਦੇ ਘਰ ਹੋਇਆ। ਬਚਪਨ ਦਾ ਨਾਉਂ ਮਨੀਰਾਮ (ਮਨੀਆ) ਸੀ। ਉਹ 1657 ਈ. ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਜੀ ਨਾਲ ਗੁਰੂ ਹਰਿਰਾਏ ਜੀ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨ ਕਰਨ ਕੀਰਤਪੁਰ ਆਏ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵਿਆਹ 1669 ਈ. ਵਿਚ ਲੱਖੀ ਰਾਏ ਦੀ ਧੀ ਸੀਤੋ ਬਾਈ ਨਾਲ ਹੋਇਆ। ਉਹ ਗੁਰੂ ਹਰਿਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਜੀ ਕੋਲ ਦਿੱਲੀ ਚਲੇ ਗਏ। ਫਿਰ 1664 ਈ. ਵਿਚ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਸੰਗਤ ਵਿਚ ਬਾਬਾ ਬਕਾਲਾ ਪਹੁੰਚ ਗਏ। ਜਦੋਂ 1675 ਈ. ਵਿਚ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਦਿੱਲੀ ਰਵਾਨਗੀ ਸਮੇਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਕੋਲ ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਛੱਡ ਗਏ। ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਸ਼ਹੀਦੀ ਵੇਲੇ ਭਾਈ ਮਤੀਦਾਸ, ਭਾਈ ਸਤੀਦਾਸ ਅਤੇ ਭਾਈ ਦਿਆਲਾ ਜੀ ਵੀ ਨਾਲ ਸਨ। ਉਬਲਦੀ ਦੇਗ਼ ਵਿਚ ਸ਼ਹੀਦੀ ਪਾਉਣ ਵਾਲੇ ਭਾਈ ਦਿਆਲਾ ਜੀ ਭਾਈ ਮਨੀ ਰਾਮ ਦੇ ਭਰਾ ਸਨ। ਭਾਈ ਮਨੀਰਾਮ ਜੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਸੇਵਾ ਵਿਚ ਰਹੇ ਸੰਨ 1688 'ਚ ਭੰਗਾਣੀ, 1690 ਵਿਚ ਨੰਦੋੜ ਦੀਆਂਜੰਗਾਂ ਵਿਚ ਬੜੀ ਬਹਾਦਰੀ ਨਾਲ ਹਿਸਾ ਲਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਕ ਸੂਰਬੀਰ ਯੋਧਾ ਹੋਣ ਦਾ ਸਬੂਤ ਦਿੱਤਾ। ਸੰਨ 1691 ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ 'ਦੀਵਾਨ' ਦੀ ਉਪਾਧੀ ਮਿਲੀ।

ਸੰਨ 1699 ਦੀ ਵਿਸਾਖੀ 'ਤੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਛੱਕ ਕੇ ਮਨੀ ਸਿੰਘ ਨਾਉਂ ਹੋ ਗਿਆ। ਸੰਨ 1704 ਈ. 6-7 ਪੋਹ ਦੀ ਵਿਚਕਾਰਲੀ ਰਾਤ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਨੇ ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਕਿਲ੍ਹਾ ਛੱਡਿਆ ਤਾਂ ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਗੁਰੂ ਕੇ ਮਹਿਲਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਲੀ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਵਿਚ ਸਫ਼ਲ ਹੋਏ। ਜਦੋਂ ਗੁਰੂ ਜੀ ਮੁਕਤਸਰ ਦੀ ਜੰਗ ਤੋਂ ਤਲਵੰਡੀ ਸਾਬੋ ਪਹੁੰਚੇ ਤਾਂ ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਗੁਰੂ ਕੇ ਮਹਿਲਾਂ ਅਤੇ ਸੰਗਤ ਨਾਲ ਦਮਦਮਾ ਸਾਹਿਬ ਪੁੱਜ ਗਏ। ਇਥੇ ਹੀ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਨੇ ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਪਾਸੋਂ "ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਦਮਦਮੀ ਬੀੜ" ਲਿਖਵਾਈ ਸੀ।

ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਗੁਰ ਮਰਯਾਦਾ ਪ੍ਰਪੱਕ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਦਾ 'ਮੁੱਖ ਗ੍ਰੰਥੀ' ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ। ਸੰਨ 1738 ਈ. ਨੂੰ ਭਾਈ ਸਾਬਿਹ ਨੇ ਚਾਹਿਆ ਕਿ ਸਾਰੇ ਸਿੱਖ ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਕੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿਖੇ "ਬੰਦੀ ਛੋੜ" ਦਿਵਸ ਮਨਾਉਣ ਜਕਰੀਆ ਖਾਂ ਗਵਰਨਰ ਲਾਹੌਰ ਨੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ 5000 ਮੋਹਰਾਂ ਦਾ ਕਰ ਲਾ ਦਿੱਤਾ। ਨਾਲ ਹੀ ਜਕਰੀਆ ਖਾਂ ਅਤੇ ਦੀਵਾਨ ਲੱਖਪਤ ਰਾਏ ਨੇ ਵਿਉਂਤ ਬਣਾ ਲਈ ਕਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਇਕੱਠੇ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਸਿੰਘਾਂ ਨੂੰ ਘੇਰ ਕੇ ਮਾਰ ਮੁਕਾਇਆ ਜਾਵੇ। ਮੁਗਲ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਦੀ ਇਸ ਚਾਲ ਦਾ ਪਤਾ ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਲੱਗ ਗਿਆ। ਕਤਲੋਗਾਰਤ ਦੇ ਬਚਾਅ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਪੁਰਬਤੇ ਨਾ ਪਹੁੰਚਣ ਦੇ ਸੁਨੇਹੇ ਭੇਜ ਦਿੱਤੇ। ਸੰਗਤਾਂ ਦੇ ਨਾ ਪੁੱਜਣ ਕਰਕੇ ਚੜ੍ਹਤ ਦੀ ਧੰਨ ਰਾਸ਼ੀ ਵਿਚੋਂ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰ ਅਦਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ।

ਪ੍ਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ 'ਪ੍ਰਵਾਨਾ'
ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ ਯੂ.ਐਸ.ਏ.)
(510) 415-9377
panjabipoet@gmail.com

ਇਸ ਲਈ ਰਕਮ ਇਕੱਠੀ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਸਾਖੀ ਪੁਰਬ ਦੀ ਸਰਕਾਰੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਮਿਲੀ। ਗੁਪਤ ਰੂਪ ਵਿਚ ਸੂਬਾ ਲਾਹੌਰ ਨੇ ਇਹ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਫਿਰ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਇਕੱਠ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਲਈ ਹੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਫਿਰ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਕਤਲੋਗਾਰਤ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਸੁਨੇਹੇ ਭੇਜ ਦਿੱਤੇ ਕਿ ਹਕੂਮਤ ਦੀ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦੀ ਇਕ ਹੋਰ ਚਾਲ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਬਚਾਅ ਵਿਚ ਸੰਗਤ ਨਾ ਪਹੁੰਚੇ। ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ ਕੁਝ ਸ਼ਰਧਾਲੂ ਪਹੁੰਚ ਹੀ ਗਏ। ਸੂਬਾ ਲਾਹੌਰ ਨੇ ਲੱਖਪਤ ਰਾਏ ਨੂੰ ਫੌਜ ਦੇ ਕੇ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰਵਾ ਦਿੱਤਾ। ਜਿਸ ਵਿਚ ਸਿੱਖਾਂ ਦਾ ਜਾਨੀ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਇਆ।

ਭਾਈ ਮਨੀ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੂੰ ਸਿੰਘਾਂ ਸਮੇਤ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕਰਕੇ ਲਾਹੌਰ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ। ਉਥੇ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰ ਨਾ ਅਦਾ ਕਰਨ ਦੇ ਇਲਜ਼ਾਮ ਵਿਚ ਮੌਤ ਦੇ ਘਾਟ ਉਤਾਰਨ ਦੀ ਧਮਕੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਮੁਗਲਾਂ ਦੀ ਜਬਰਨ ਧਰਮ ਪ੍ਰੀਵਰਤਨ ਦੀ ਨੀਤੀ ਹੇਠ ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਇਸਲਾਮ ਕਬੂਲ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ। ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਲਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ। ਡਰਾਵੇ ਧਮਕੀਆਂ ਅਤੇ ਕਈ ਫਰੇਬੀ ਚਾਲਾਂ ਚਲੀਆਂ ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਅਡੋਲ ਰਹੇ। ਅੰਤ ਵਿਚ ਜਕਰੀਆ ਖਾਂ ਨੇ ਭਾਈ ਮਨੀ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੂੰ ਬੰਦ-ਬੰਦ ਕੱਟਕੇ ਸ਼ਹੀਦ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਸੁਣਾ ਦਿੱਤਾ। ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਨੇ ਇਸ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਹੱਸ ਕੇ ਕਬੂਲ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਸਿੰਘਾਂ ਵਿਚ ਭਾਈ ਦੀਵਾਨ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੂੰ ਆਰੇ ਨਾਲ ਚੀਰਿਆ। ਭਾਈ ਗੁਲਜ਼ਾਰ ਸਿੰਘ, ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਭਰਾ ਨੂੰ ਪੁੱਠਿਆ ਲਟਕਾ ਕੇ ਖੱਲ ਲਾਹ ਕੇ ਸ਼ਹੀਦ ਕੀਤਾ। ਭਾਈ ਮਨੀ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੂੰ ਨਾਖਾਸ ਚੌਕ ਲਾਹੌਰ ਝੰਡੇ ਬਜ਼ਾਰ ਵਿਚ 70 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਵਿਚ 24 ਜੂਨ 1734 ਨੂੰ ਬੰਦ-ਬੰਦ ਕੱਟ ਕੇ ਸ਼ਹੀਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

ਭਾਈ ਮਨੀ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦਾ ਸਸਕਾਰ ਭਾਈ ਸੁਬੇਗ ਸਿੰਘ ਨੇ ਲਾਹੌਰੀ ਸਿੱਖਾਂ ਨੇ ਮਸਤੀ ਦਰਵਾਜਿਓਂ ਬਾਹਰ ਸ਼ਾਹੀ ਕਿਲ੍ਹੇ ਕੋਲ ਕੀਤਾ, ਜਿਥੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ਼ਹੀਦ ਗੰਜ ਦੂਸਰਾ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦਾ ਸਮੁੱਚਾ ਜੀਵਨ ਸਿਦਕ, ਸੇਵਾ ਸੰਭਾਲ ਦਾ ਰਿਹਾ। ਜਿਸ ਵਿਚ ਭਗਤੀ ਅਤੇ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਸੁਮੇਲ ਸੀ। ਮੌਤ ਨੂੰ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖ ਕੇ ਵੀ ਨਾ ਡਰਨ ਵਾਲੇ ਜੀਵਨ ਮਰਨ ਵਿਚ ਫ਼ਰਕ ਨਹੀਂ ਸਮਝਦੇ। ਭਾਈ ਮਨੀ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੀ ਸ਼ਹੀਦੀ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਪੰਥ ਦੀਆਂ ਸਮੂਹ ਸ਼ਹੀਦੀਆਂ ਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਯਾਦ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸ਼ਹੀਦੀਆਂ ਜੀਵਨ ਵਿਚ ਚਾਨਣ ਮੁਨਾਰੇ ਦੀ ਰੌਸ਼ਨੀ ਵਿਚ ਸੇਧ ਦਿੰਦੀਆਂ ਰਹਿਣਗੀਆਂ।

ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਖਿਆਲ ਰੱਖਣਾ ਚੰਗੀ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਮੁਢਲੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ

ਹਰਨੰਦ ਸਿੰਘ ਬੱਲਿਆਂਵਾਲਾ

ਚੀਨ ਦੇ ਦਾਰਸ਼ਨਿਕ ਕਨਫਿਊਸ਼ਿਸ ਅਨੁਸਾਰ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਖਿਆਲ ਰੱਖਣਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਚਿੰਤਾ ਕਰਨੀ ਇੱਕ ਚੰਗੀ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਮੁਢਲਾ ਸਿਧਾਂਤ ਹੈ। ਚੰਗੀ ਸਰਕਾਰ ਪ੍ਰਤੀ ਇਹੋ ਜਿਹੇ ਹੀ ਵਿਚਾਰ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਅਬਰਾਹਿਮ ਲਿੰਕਨ ਦੇ ਵੀ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਮੁਤਾਬਕ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸਰਕਾਰ, ਲੋਕਾਂ ਦੁਆਰਾ, ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਚੁਣੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਭਲੇ ਲਈ ਹੀ ਕੰਮ ਕਰਦੀ ਹੈ।

ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਤਰਾਂ ਤੋਂ ਅਸੀਂ ਸਮਝ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕੋਈ ਵੀ ਸਰਕਾਰ, ਜੋ ਲੋਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਚੁਣੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਉਸ ਦਾ ਮਕਸਦ ਲੋਕ ਭਲਾਈ ਦੇ ਕਾਰਜਾਂ ਵਿੱਚ ਹਮੇਸ਼ਾ ਜੁਟੇ ਰਹਿਣਾ ਹੈ। ਲੋਕ ਭਲਾਈ ਵਾਲੀ ਸਰਕਾਰ ਜਨਤਕ ਸੇਵਾਵਾਂ ਆਪਣੇ ਅਧੀਨ ਰੱਖਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਸਤੀਆਂ ਸਹੂਲਤਾਂ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਦੇਸ਼ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਜੀਵਨ ਸੁਖਾਲਾ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਮੁੱਢਲੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਸਸਤੀਆਂ ਦਰਾਂ 'ਤੇ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾ ਸਰਕਾਰ ਹਰ ਇਕ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੀਆਂ ਵਸਤੂਆਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਆਸਾਨ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਬਰਾਬਰੀ, ਨਿਆਂ ਤੇ ਲੋਕਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਜਵਾਬਦੇਹੀ, ਇਹ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਮੁੱਢਲੇ ਏਜੰਡੇ ਵਿੱਚ ਸਥਾਪਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਜਦੋਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਕੁਦਰਤੀ ਆਫ਼ਤ ਜਾਂ ਮਹਾਂਮਾਰੀ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਇਹ ਆਪਣੀ ਸਾਰੀ ਸਰਕਾਰੀ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਤੱਕ ਝੋਕ ਦਿੰਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਜੋ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਨਾ ਕਰਨਾ ਪਵੇ।

ਕਈ ਦਹਾਕਿਆਂ ਤੋਂ ਅਸੀਂ ਵੇਖ ਰਹੇ ਹਾਂ ਕਿ ਸਾਡਾ ਦੇਸ਼ ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ, ਭੁੱਖਮਰੀ, ਕੁਪੋਸ਼ਨ, ਬੀਮਾਰੀਆਂ, ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ, ਗ਼ਰੀਬੀ, ਨਸੇ, ਅਪਰਾਧ, ਔਰਤਾਂ ਉੱਤੇ ਅੱਤਿਆਚਾਰ, ਜਾਤ-ਪਾਤ ਅਤੇ ਧਰਮ ਦੇ ਭੇਦਭਾਵ ਦੇ ਨਾਂਅ 'ਤੇ ਦੰਗੇ, ਕਤਲੇਆਮ ਵਰਗੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਨਾਲ ਲਗਾਤਾਰ ਜੂਝਦਾ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਪਰੰਤੂ ਸਾਡੀਆਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਪੰਜ ਸਾਲ ਬਾਅਦ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਨਾਲ ਦੋਸਤਾਨਾ ਮੈਚ ਖੇਡਦੇ ਹੋਏ, ਤੂੰ ਚੱਲ ਮੈਂ ਆਇਆ ਵਾਂਗ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਲਗਾਤਾਰ ਮੂਰਖ ਬਣਾਉਂਦੀਆਂ ਆ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਜਾਤ-ਪਾਤ ਅਤੇ ਧਰਮ ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡੀਆਂ ਪਾ ਕੇ ਰਾਜਨੀਤੀ ਦਾ ਮੈਚ ਜਿੱਤਣਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮੁੱਖ ਮਕਸਦ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਕੁਦਰਤੀ ਆਫਤਾਂ ਜਾਂ ਮਹਾਂਮਾਰੀਆਂ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਲੋਕ ਭਲਾਈ ਦੇ ਕਾਰਜਾਂ ਵੱਲ ਘੱਟ ਖਿਆਲ ਅਤੇ ਨਿਗੂਣੇ ਪੈਕੇਜ ਦੇ ਐਲਾਨ ਤੇ ਰਾਜਨੀਤਕ ਦੂਸ਼ਣਬਾਜ਼ੀ ਦੀਆਂ ਕੰਨ ਪਾੜਵੀਆਂ ਆਵਾਜ਼ਾਂ ਵੱਧ ਸੁਣਾਈ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ।

ਕਰੋਨਾ ਮਹਾਂਮਾਰੀ ਦੇ ਸਮੇਂ ਇੱਕ ਦਮ ਕੀਤੀ ਤਾਲਾਬੰਦੀ ਕਾਰਨ ਅਸੀਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਮੁਸ਼ਕਿਲਾਂ ਵੇਖ ਚੁੱਕੇ ਹਾਂ, ਜੋ ਕਿ ਅੱਜ ਤੱਕ ਵੀ ਜਾਰੀ ਹਨ। ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਕਾਰਖਾਨਿਆਂ ਜਾਂ ਫੈਕਟਰੀਆਂ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਨੂੰ ਆਈਆਂ ਹਨ, ਜੋ ਆਪਣੇ ਮਾਲਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਨਿਹੱਥੇ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ 'ਤੇ ਪਈ ਮਹਾਂਮਾਰੀ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮਾਰ ਨੇ 1947 ਦੀ ਵੰਡ ਦਾ ਦਰਦਨਾਕ ਮੰਜ਼ਰ ਇਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਲਿਆ ਦਿੱਤਾ। ਜਦੋਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਕੋਈ ਮਦਦ ਨਾ ਪਹੁੰਚੀ ਤਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪੈਦਲ ਹੀ ਆਪਣੇ ਪਿੰਡਾਂ ਨੂੰ ਚਾਲੇ ਪਾ ਦਿੱਤੇ। ਫਿਰ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈ ਇਹਨਾਂ ਦੀ ਦਰਦ ਭਰੀ ਦਾਸਤਾਨ। ਕੋਈ ਦੂਰ ਤੱਕ ਪੈਦਲ ਸਫਰ ਕਰਨ 'ਤੇ ਦਿਲ ਦਾ ਦੌਰਾ ਪੈਣ ਕਾਰਨ ਮਾਰਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਕੁਝ ਐਕਸੀਡੈਂਟ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਸਫਰ ਦੀ ਥਕਾਵਟ ਅਤੇ ਨੀਂਦ ਦੇ ਜ਼ੋਰ ਨਾਲ ਰੇਲ ਦੀਆਂ ਪਟੜੀਆਂ 'ਤੇ ਸੌਣ ਕਾਰਨ ਮਾਰੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਹਿਣਸ਼ੀਲਤਾ ਤੇ ਬਹਾਦਰੀ ਵੀ ਵੇਖਣ ਵਾਲੀ ਹੈ ਕਿ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦਾ ਸਫਰ ਇਹ ਕਿਵੇਂ ਤੈਅ ਕਰ ਗਏ! ਗਰਭਵਤੀ ਔਰਤਾਂ ਦੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਤਾਂ ਸਾਨੂੰ ਹੈਰਾਨ ਕਰ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਕਿਵੇਂ ਇਹ ਲੰਮਾ ਸਫਰ ਪੈਦਲ ਚੱਲਦੀਆਂ ਹਨ, ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦੇ ਕੇ, ਉਸ ਨੂੰ ਮੋਢੇ ਲਗਾ ਕੇ ਅਗਲੇ ਸਫਰ ਲਈ ਫਿਰ ਚੱਲ ਪੈਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਮੱਧ ਵਰਗ ਵੀ ਇਸ ਬਿਮਾਰੀ ਕਾਰਨ ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰ ਹੋ ਕੇ ਘਰ ਬੈਠ ਗਿਆ ਹੈ। ਭਵਿੱਖ ਦੀ ਚਿੰਤਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਤਾਉਣ ਲੱਗੀ ਹੈ। ਦਰਅਸਲ ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਮਜ਼ਦੂਰ, ਕਿਸਾਨ, ਕਿਰਤੀਆਂ ਤੇ ਛੋਟੇ ਵਪਾਰੀਆਂ ਲਈ ਇਹ ਕੋਈ ਅੱਜ ਦਾ ਵਰਤਾਰਾ ਨਹੀਂ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਸੰਤਾਪ ਦਹਾਕਿਆਂ ਤੋਂ ਹੰਢਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਦੇਸ਼ ਦਾ ਆਮ ਵਰਗ ਕਾਫੀ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਅਤੇ ਅਸੁਰੱਖਿਅਤ ਭਵਿੱਖ ਪ੍ਰਤੀ ਚਿੰਤਤ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਔਖੀ ਘੜੀ ਵਿੱਚ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਪ੍ਰੰਤੂ ਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਆਪਣੀਆਂ ਲੋਕਾਈ ਪ੍ਰਤੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਛੱਡ, ਵਿਰੋਧ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਬੁੱਧੀਜੀਵੀਆਂ ਨੂੰ ਜੇਲ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਡੱਕਣ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਕੇਸ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਜਨਤਕ ਅਦਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਨਿੱਜੀ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਸੌਂਪਣ ਲਈ ਅੱਡੀ ਚੋਟੀ ਦਾ ਜ਼ੋਰ ਲਗਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਜਨਤਕ ਅਦਾਰਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਅਦਾਰੇ ਨਿੱਜੀ ਹੱਥਾਂ ਨੂੰ ਵੇਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਬਾਕੀਆਂ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਹੈ।

ਨਿੱਜੀ ਅਦਾਰਿਆਂ ਦਾ ਮਕਸਦ ਕੇਵਲ ਮੁਨਾਫਾ ਕਮਾਉਣਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਨਾਲ ਕੋਈ ਸਰੋਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਅਸੀਂ ਅਕਸਰ ਵੇਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਲੋਕਾਈ ਦਾ ਜੀਵਨ ਸੁਖਾਲਾ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਸਰਕਾਰੀ ਅਦਾਰੇ ਹੀ ਵੱਡੀ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਅੱਜ ਇਸ ਦੀ ਮਿਸਾਲ ਵੇਖਣੀ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਸਰਕਾਰੀ ਹਸਪਤਾਲਾਂ ਤੋਂ ਲੈ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮਹਾਮਾਰੀ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਬਾਂਹ ਫੜੀ। ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਹਸਪਤਾਲ ਹੱਥ ਖੜ੍ਹੇ ਕਰ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮਹਾਂਮਾਰੀ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਦਾਖਲ ਕਰਨ ਤੋਂ ਨਾਂਹ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਨਾ ਹੀ ਕਿਸੇ ਵੱਡੇ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਘਰਾਣੇ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਕੀਤੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧ ਸਹੂਲਤਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਕਹਿਣ ਨੂੰ ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਲੋਕਤੰਤਰੀ ਸਰਕਾਰਾਂ ਕੰਮ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ।

ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਲੋਕਤੰਤਰ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਇਸ ਵਿੱਚ ਅਮੀਰ-ਗਰੀਬ ਜਾਂ ਜਾਤ-ਪਾਤ ਦਾ ਭੇਦ-ਭਾਵ ਨਹੀਂ ਵੇਖਿਆ ਜਾਂਦਾ। ਸਿਰਫ਼ ਤੇ ਸਿਰਫ਼ ਬਰਾਬਰੀ ਤੇ ਇਨਸਾਨੀਅਤ ਨੂੰ ਮਹੱਤਵ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪ੍ਰੰਤੂ ਸਾਡੇ 'ਰਾਜ ਸੇਵਕ' ਜਾਣਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਬਰਾਬਰੀ ਤੇ ਇਨਸਾਨੀਅਤ ਦਾ ਸਮਾਜ ਪੈਦਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਦਾ ਸਾਡੇ ਦੁਆਰਾ ਹੁੰਦੀ ਅੰਨ੍ਹੀ ਲੁੱਟ-ਮਾਰ ਖ਼ਤਮ ਹੋ ਜਾਏਗੀ। ਬਰਾਬਰੀ, ਨਿਆਂ ਤੇ ਜਮਹੂਰੀਅਤ ਵਾਲਾ ਰਾਜ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਖਿਆਲ ਰੱਖਣ ਵਾਲੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਚਿੰਤਾ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਨੀ ਪਵੇਗੀ, ਜੋ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਹੀ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਹੋਵੇ; ਅਜਿਹੀ ਸਰਕਾਰ ਜੋ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਕੁਦਰਤੀ ਸੋਮਿਆਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰਲੇ ਤੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਬੈਠੇ ਮੁੱਠੀ ਭਰ ਲੋਟੂਆਂ ਤੋਂ ਬਚਾਵੇ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਭਲਾਈ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰੇ। ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਸਰਕਾਰ ਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਧਰਮ, ਜਾਤ ਤੇ ਨਸਲੀ ਭੇਦਭਾਵ ਦੀਆਂ ਪੈਦਾ ਕੀਤਿਆਂ ਗਈਆਂ ਮਜ਼ਬੂਤ ਬੇੜੀਆਂ ਤੋੜ ਕੇ ਆਜ਼ਾਦ ਤੇ ਸਰਵ ਸਾਂਝੀਵਾਲਤਾ ਵਾਲੀ ਸੋਚ ਅਪਣਾਉਣੀ ਪਵੇਗੀ।

ਭਜਨ ਸਿੰਘ ਭਿੰਡਰ ਸਿੰਘਾਪੁਰ 'ਚ ਜੰਮੇ-ਪਲੇ ਅਤੇ ਭਰ ਜਵਾਨੀ 'ਚ ਅਮਰੀਕਾ ਆਣ ਵਸੇ। ਭਾਰਤ, ਪੰਜਾਬ, ਪੰਜਾਬੀ ਬੋਲੀ ਅਤੇ ਸਿੱਖੀ ਤੋਂ ਵੀ ਤਕਰੀਬਨ ਅਣਜਾਣ ਬੇਪ੍ਰਵਾਹ ਨੌਜਵਾਨ ਭਜਨ ਸਿੰਘ ਭਿੰਡਰ ਨੂੰ ਜੂਨ 1984 ਵਿੱਚ ਭਾਰਤੀ ਹਕੂਮਤ ਵੱਲੋਂ ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ, ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਉਪਰ ਟੈਂਕਾਂ, ਤੋਪਾਂ ਨਾਲ ਹਮਲਾ ਅਤੇ ਨਵੰਬਰ 1984 'ਚ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਕਤਲੇਆਮ ਨੇ ਝੰਜੋੜ ਕੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ, ਜਿਸਨੇ ਇੱਕ ਨਵੇਂ ਭਜਨ ਸਿੰਘ ਭਿੰਡਰ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੱਤਾ, ਭਜਨ ਸਿੰਘ ਭਿੰਡਰ ਨੇ ਉਸ ਦਿਨ ਤੋਂ ਕੌਮ ਲਈ ਦਿਨ-ਰਾਤ ਇੱਕ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਜਿਥੇ ਉਹ ਸਿੱਖੀ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ, ਉਥੇ ਭਾਰਤ 'ਚ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋ ਰਹੇ ਮੂਲ ਨਿਵਾਸੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਾਰੀਆਂ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ ਲਈ ਹਮੇਸ਼ਾ ਹੀ ਅਵਾਜ਼ ਉਠਾਉਂਦੇ ਆ ਰਹੇ ਹਨ। ਅਸੀਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਲਿਖਿਆ ਬਹੁਤ ਹੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ 'ਸਾਡੇ ਲੋਕ' ਦੇ ਪਾਠਕਾਂ ਲਈ ਛਾਪ ਚੁੱਕੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਇਸ ਹਫਤੇ ਤੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗੀ Patrick J Nevers ਵੱਲੋਂ ਲਿਖੀ ਪੁਸਤਕ The Face of Terror in India ਨੂੰ ਪੰਜਾਬੀ 'ਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕਰਵਾ ਕੇ ਲੜੀਵਾਰ ਛਾਪ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਇਸ ਬਾਰੇ ਆਏ ਪਾਠਕਾਂ ਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸਤਿਕਾਰ ਸਹਿਤ ਥਾਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ। -ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ

The Faces of Terror in India
researched and written by
Bhajan Singh Bhinder & Patrick J. Nevers

ਭਜਨ ਸਿੰਘ ਭਿੰਡਰ
ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਫਰੀਮਾਂਟ ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ, ਫਾਊਂਡਰ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਡਾ. ਭੀਮ ਰਾਓ ਅੰਬੇਡਕਰ ਸਿੱਖ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ
Director OFMI,
Founder : Sikh Information Centr
(ਲੜੀਵਾਰ ਕਾਲਮ)

ਹਿੰਦੂ ਮੰਦਿਰਾਂ ਵਿੱਚ ਗਊਆਂ ਦੇ ਵੱਢੇ ਸਿਰ ਰੱਖਣ ਸਮੇਤ ਕੁਝ ਫ਼ਿਰਕੂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਕਰਵਾਈਆਂ

(ਲੜੀ ਜੋੜਨ ਲਈ ਪਿਛਲਾ ਅੰਕ ਦੇਖੋ)

ਮੈਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਣਦਾ ਸੀ ਕਿ ਮੈਂ ਕੁਝ ਅਜਿਹਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਜੋ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਲੋਕਤੰਤਰ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਰੱਖਣ ਵਾਲਾ ਹੋਣ ਨਾਤੇ ਮੈਨੂੰ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਆਪਣੀ ਦੇਹ ਅਤੇ ਜ਼ਮੀਰ ਦੀ ਪਵਿੱਤਰਤਾ ਭੰਗ ਹੋਣ ਦਾ ਆਨੰਦ ਨਹੀਂ ਮਾਣਦਾ। ਕੁਝ ਹਾਲਾਤ ਪੀੜਤ ਨੂੰ ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਜਿਊਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ, ਜਦੋਂ ਪੀੜਤ ਨੂੰ ਬੇਵਸੀ ਦੀ ਹਨ੍ਹੇਰੀ ਸੁਰੰਗ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣ ਲਈ ਕੋਈ ਚਾਰਾ ਨਹੀਂ ਚੱਲਦਾ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਖ਼ੁਫ਼ੀਆ ਅਤੇ ਜਾਂਚ ਏਜੰਸੀ ਦਾ ਅਜਿਹੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਅਫ਼ਸਰ ਲਗਪਗ ਸੰਗਠਤ ਮਾਫ਼ੀਆ ਦਾ ਹੀ ਇੱਕ ਮੈਂਬਰ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕੁਝ ਕੁ ਜਾਨਲੇਵਾ ਗੋਲੀਆਂ ਖਾ ਕੇ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਸੁੰਨਸਾਨ ਚੌਰਸਤੇ ਉੱਤੇ ਟਰੱਕ ਵੱਲੋਂ ਟੱਕਰ ਖਾ ਕੇ ਹੀ ਉਹ ਇਸ ਹਨ੍ਹੇਰੀ ਸੁਰੰਗ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਇੱਕ 'ਵੇਸਵਾ' ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੈ ਜੋ ਜਿਊਂਦੀ ਰਹਿਣ ਲਈ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਦਾ ਆਨੰਦ ਮਾਣਦੀ ਹੈ।

ਆਪਣੇ ਪੱਖਪਾਤੀ ਟੀਚੇ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਲਈ ਇੰਡੀਅਨ ਨੈਸ਼ਨਲ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਉੱਤੇ ਕਈ ਵੱਖਰੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਦਾ ਪ੍ਰਪੰਚ ਰਚਣ ਦੀ ਧੁਨ ਸਵਾਰ ਸੀ। ਸੱਤਾਧਾਰੀ ਪਾਰਟੀ ਵੱਲੋਂ ਲਗਾਤਾਰ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਸਿਆਸੀ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ਾਂ ਦਾ ਮਕਸਦ ਹਰ ਥਾਂ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਸੱਤਾ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਆਈ.ਐੱਨ.ਸੀ. ਵੱਲੋਂ ਅਪਣਾਈ ਗਈ ਇੱਕ ਨੀਤੀ ਜਾਣ-ਬੁੱਝ ਕੇ "ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਵਿੱਚ ਤਰੇੜਾਂ ਪਾਉਣਾ ਸੀ" ਜੋ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਸਿਆਸੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਦੇਣ ਲਈ ਭਾਰਤ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੇ ਦੌਰ ਵਿੱਚ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਭਾਵੇਂ ਅਕਾਲੀਆਂ ਨੂੰ ਲੰਮਾ ਸਮਾਂ ਆਪਣੀ ਕੌਮ ਵੱਲੋਂ ਮਜ਼ਬੂਤ ਲੋਕਤੰਤਰੀ ਸਮਰਥਨ ਹਾਸਲ ਰਿਹਾ, ਪਰ ਕਾਂਗਰਸ ਵੱਲੋਂ "ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਸਿੱਖ ਧਾਰਮਿਕ ਮੂਲਵਾਦੀਆਂ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਸਿੱਖ ਵਿਚਲਨਵਾਦੀਆਂ (ਨਿਰੰਕਾਰੀਆਂ) ਦੀ ਹਮਾਇਤ ਕਰਨ ਦੀ ਦੋਗਲੀ ਨੀਤੀ' ਅਪਣਾਉਣ ਕਾਰਨ ਅਕਾਲੀ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਏਕਤਾ ਖਿੰਡਣ ਲੱਗੀ। ਭਾਰਤੀ ਪ੍ਰੋਫ਼ੈਸਰਾਂ ਸੁੱਚਾ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ ਅਤੇ ਕੇ.ਸੀ. ਸਿੰਘਲ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਆਈ.ਐੱਨ.ਸੀ. "ਪਾਰਲੀਮਾਨੀ ਸਿਆਸਤ ਵਿੱਚ ਖ਼ਤਰਾ ਬਣਨ ਵਾਲੇ ਨਰਮ ਦਲੀਏ ਅਕਾਲੀ ਆਗੂਆਂ ਦੀ ਮਜ਼ਬੂਤੀ ਨੂੰ ਤੋੜਨਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਸੀ।"

ਵੱਖ-ਵੱਖ ਧੜਿਆਂ ਨੂੰ ਇੱਕ-ਦੂਜੇ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਖੜ੍ਹਾਉਣ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਾਂਗਰਸ ਨੇ "ਅਕਾਲੀਆਂ ਖਿਲਾਫ਼ ਇੱਕ ਸਖ਼ਤ ਜਨਤਕ ਅੰਦਾਜ਼ ਅਪਣਾਇਆ।" ਗਰੇਵਾਲ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਤਾਕਤਵਰ ਸੱਤਾਧਾਰੀ ਪਾਰਟੀ ਵੱਲੋਂ ਹਠਧਰਮੀ ਨਾਲ ਸਿੱਖ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੀ ਮੁਕਾਬਲਤਨ ਛੋਟੀ ਸਿਆਸੀ ਬਾਡੀ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਨ ਦਾ ਮਕਸਦ ਸਰਬਉੱਚਤਾ ਪੱਖੀ ਹਿੰਦੂ ਤੱਤਾਂ ਦੀ ਹਮਾਇਤ ਹਾਸਲ ਕਰਨਾ ਸੀ। ਅਕਾਲੀਆਂ ਨੂੰ 'ਕੋਈ ਸਿਆਸੀ ਲਾਹਾ' ਨਾ ਲੈਣ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਨੀਤੀ 'ਹਿੰਦੂ ਵੋਟ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਇਕੱਠਾ ਕਰਨ' ਦੀ ਆਈ.ਐੱਨ.ਸੀ. ਦੇ ਟੀਚੇ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਵਿੱਚ ਸਹਾਈ ਹੋਈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਚੋਣਾਂ ਜਿੱਤਣ ਲਈ ਫ਼ਿਰਕੂ ਦੰਗੇ ਅਕਸਰ ਹੀ 'ਜਾਦੂ ਦੀ ਛੜੀ' ਸਾਬਿਤ ਹੋਏ। ਮਹਾਂਰਾਸ਼ਟਰ ਵਿੱਚ ਸੰਘ ਪਰਿਵਾਰ ਵੱਲੋਂ ਫ਼ਿਰਕੂਪੁਣਾ ਭੜਕਾਏ ਜਾਣ ਦਾ ਹਵਾਲੇ ਦਿੰਦਿਆਂ ਮੁਸ਼ਰੀਫ਼ ਨੇ ਲਿਖਿਆ: ਇਸ ਖੇਡ ਦਾ ਸੁਝਾਅ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੇ ਕਦੇ ਸੁਪਨੇ ਵਿੱਚ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੋਚਿਆ ਹੋਣਾ ਕਿ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਵੀ ਇਹ ਬ੍ਰਾਹਮਣਵਾਦੀ ਤਾਕਤਾਂ ਨੂੰ ਚੰਗਾ ਸਿਆਸੀ ਲਾਹਾ ਦੇਵੇਗੀ ਅਤੇ ਚੋਣਾਂ ਜਿੱਤਣ ਲਈ ਜਾਦੂ ਦੀ ਛੜੀ ਸਾਬਿਤ ਹੋਵੇਗੀ। ਫ਼ਿਰਕੂ ਦੰਗੇ ਭੜਕਾਉਣ ਵਿੱਚ ਸੰਘ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਬ੍ਰਾਹਮਣਵਾਦ ਵਿਰੋਧੀ ਸੁਧਾਰਵਾਦੀ ਮੁਹਿੰਮਾਂ ਖਿਲਾਫ਼ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਅਸਰਦਾਰ ਹੱਲ ਹੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ ਸਗੋਂ ਚੋਣਾਂ ਜਿੱਤਣ ਲਈ ਜਾਦੂ ਦੀ ਛੜੀ ਵੀ ਮਿਲ ਗਈ। ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਖ਼ਾਸ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸੁਧਾਰਵਾਦੀ ਮੁਹਿੰਮ 80 ਫ਼ੀਸਦੀ ਵੀ ਕਾਮਯਾਬ ਹੋ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਫ਼ਿਰਕੂ ਦੰਗਿਆਂ ਦੀ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਰਚ ਕੇ ਸੰਘ ਪਰਿਵਾਰ ਮੁੜ ਇਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਹੀਣ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਇੱਕ ਵਾਰ ਫ਼ਿਰਕੂ ਦੰਗੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਹਿੰਦੂ ਨੌਜਵਾਨ ਬਾਕੀ ਸਭ ਕੁਝ ਭੁੱਲ ਕੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣਵਾਦੀ ਤਾਕਤਾਂ ਦੁਆਲੇ ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਜੋ 'ਹਿੰਦੂ' ਸੰਗਠਨਾਂ ਦੇ ਭੇਸ ਵਿੱਚ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਹਨ। ਆਰ.ਐੱਸ.ਐੱਸ. ਨੇ ਸਿਆਸੀ ਲਾਹਿਆਂ ਲਈ ਇਸ ਤੱਥ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਹੁਸ਼ਿਆਰੀ ਨਾਲ ਵਰਤਿਆ ਹੈ।

"ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਘੱਟਗਿਣਤੀਆਂ, ਅਛੂਤਾਂ ਅਤੇ ਮੁਸਲਿਮਾਂ ਦੇ ਮਨਾਂ ਵਿੱਚ ਬੇਚੈਨੀ ਉਪਜਾ ਕੇ ਵੋਟਾਂ ਹਾਸਲ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ।"

ਧਰਮ ਨਿਰਪੇਖ ਮੰਨੀ ਜਾਂਦੀ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਵੱਲੋਂ ਬਹੁਭਾਂਤੀ ਸਿੱਖ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦਰਮਿਆਨ ਧਾਰਮਿਕ ਵਖਰੇਵਿਆਂ ਨੂੰ ਵਰਤਣ ਦੀਆਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਦੇ ਮਨਚਾਹੇ ਨਤੀਜੇ ਨਿਕਲੇ। ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਵਿਆਪਕ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਝੰਡੇ ਹੇਠ ਕਿਸੇ ਸਮੇਂ ਇੱਕ ਰਹੇ ਸਿੱਖ ਸਿਆਸੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧ ਕਈ ਧੜਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡੇ ਗਏ। ਕਾਂਗਰਸ ਹੀ ਇਸ ਤੋੜ-ਵਿਛੋੜੇ ਦੀ ਬਹੁਤ ਹੱਦ ਤੱਕ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੈ। ਪਾਰਟੀ ਵੱਲੋਂ ਸਾਲਾਂ ਤੱਕ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਵਾਲੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਬਾਰੇ ਗਿੱਲ ਅਤੇ ਸਿੰਘਲ ਨੇ ਲਿਖਿਆ :

1967 ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਨੀਤੀ ਇਹੀ ਰਹੀ ਹੈ। ਪਹਿਲਾਂ ਇਸ ਨੇ ਲਛਮਣ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ ਰਾਹੀਂ ਅਜਿਹਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਅਕਾਲੀਆਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੀ ਗਠਜੋੜ ਸਰਕਾਰ ਡੇਗ ਦਿੱਤੀ। 1971 ਮਗਰੋਂ ਇਸ ਨੇ ਗੁਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਗਰੁੱਪ ਨੂੰ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਤੋਂ ਵੱਖ ਕਰਵਾਇਆ ਅਤੇ 1980 ਵਿੱਚ ਵੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਵਿੱਚ ਦੁਫੇੜ ਪਾਈ।

ਇਸ ਇਤਿਹਾਸ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਜਾਣ-ਬੁੱਝ ਕੇ ਹਿੰਸਾ ਭੜਕਾਉਣ, ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਹਿੰਸਕ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਸੱਤਾਧਾਰੀ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਸਿੱਧੀ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਕਿਤੇ ਵੱਧ ਜਾਪਦੀ ਹੈ। ਉੱਘੇ ਭਾਰਤੀ ਪੱਤਰਕਾਰ ਧੀਰੇਨ ਭਗਤ ਨੇ 1990 ਵਿੱਚ ਟਿੱਪਣੀ ਕੀਤੀ : "ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਘੱਟਗਿਣਤੀਆਂ, ਅਛੂਤਾਂ ਅਤੇ ਮੁਸਲਿਮਾਂ ਦੇ ਮਨਾਂ ਵਿੱਚ ਬੇਚੈਨੀ ਉਪਜਾ ਕੇ ਵੋਟਾਂ ਹਾਸਲ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ।" ਹਰ ਪੱਖ ਤੋਂ ਇਹੀ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸੰਗੀਨ ਅਪਰਾਧ ਸੱਤਾਧਾਰੀ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਪਾਰਟੀ ਵੱਲੋਂ ਅਜਿਹੀ ਬੇਚੈਨੀ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਵਰਤੇ ਜਾਂਦੇ ਤਰੀਕਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੈ ਜਦੋਂਕਿ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਫਸਾਉਣ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੇ ਹੋਰ ਕਈ ਸੌੜੇ ਹਿੱਤ ਪੂਰੇ ਕੀਤੇ। ਖ਼ਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਰ ਕੀਮਤ ਉੱਤੇ ਸੱਤਾ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਲਈ ਇੰਦਰਾ ਦਾ ਦਬਾਅ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਬਦਲਾਖੋਰੀ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਇਸ ਨਾਟਕ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਤੱਤਾਂ ਵਜੋਂ ਪਛਾਣਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

ਇਹ ਸਾਰਾ ਕੁਝ ਸਾਡੇ ਸਭ ਤੋਂ ਹੈਰਾਨੀਜਨਕ ਅੰਦਾਜ਼ੇ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦਰਅਸਲ ਕਾਂਗਰਸ ਨੇ ਹਿੰਦੂ ਮੰਦਿਰਾਂ ਵਿੱਚ ਗਊਆਂ ਦੇ ਵੱਢੇ ਸਿਰ ਰੱਖਣ ਸਮੇਤ ਕੁਝ ਫ਼ਿਰਕੂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਕਰਵਾਈਆਂ ਜੋ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ 'ਕੋਈ ਸਿਆਸੀ ਲਾਹਾ' ਲੈਣ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਦੀ ਵੱਡੀ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਸਨ। ਸਚਮੁੱਚ ਇਹੀ ਭਾਸਦਾ ਹੈ ਕਿ ਗਊਆਂ ਦੇ ਸਿਰਾਂ ਵਾਲੀ ਘਟਨਾ ਨੂੰ ਸੱਤਾਧਾਰੀ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਪ੍ਰਪੰਚ ਸਮਝਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਫਿਰ ਇਹ ਸੁਆਲ ਉੱਠਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਕਰਕੇ ਕਾਂਗਰਸ ਨੂੰ ਕੀ ਹਾਸਲ ਹੋਣਾ ਸੀ?

ਗਊਆਂ ਦੇ ਸਿਰਾਂ ਵਾਲੀ ਘਟਨਾ ਕਰਵਾ ਕੇ ਸੱਤਾਧਾਰੀ ਪਾਰਟੀ ਨੇ, ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਹਿੰਦੂ ਵਸੋਂ ਦੀਆਂ ਨਜ਼ਰਾਂ ਵਿੱਚ ਹੀ ਸਹੀ, ਖ਼ੁਦ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਦੀ ਰੱਖਿਅਕ ਵਜੋਂ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ। ਧਰਮ ਨਿਰਪੇਖ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਸੁਧਾਰਾਂ ਲਈ ਹਮਾਇਤ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਹਿੱਤ ਆਮ ਸਿੱਖ ਨੂੰ ਮੂਲ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਹਿੰਦੂ ਵਿਰੋਧੀ ਦਰਸਾਉਣ ਨਾਲ ਸਿੱਖਾਂ ਅਤੇ ਹਿੰਦੂਆ ਵਿਚਕਾਰ ਡੂੰਘੀ ਤਰੇੜ ਪਾਉਣ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਮਿਲੀ। ਹੁਣ ਜਦੋਂ ਹਿੰਦੂਆਂ ਨੂੰ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਮੰਤਵ ਫ਼ਿਰਕੂ ਜਾਪਣ ਲੱਗੇ ਤਾਂ ਖ਼ਤਰਨਾਕ ਮੰਨੇ ਜਾਂਦੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕਾਬੂ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣ ਲਈ ਵਰਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਦਮਨਕਾਰੀ ਤਰੀਕਿਆਂ ਦਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸੁਆਗਤ ਕਰਨਾ ਹੀ ਸੀ। ਫ਼ਿਰਕੂਵਾਦ ਦੀ 'ਘਾੜਤ' ਨੇ ਹਿੰਦੂਆਂ ਨੂੰ ਜਿੰਨਾ ਚਿਰ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਡਰਾਈ ਰੱਖਿਆ, ਓਨਾ ਚਿਰ ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਹਿੰਦੂ ਵੋਟਰਾਂ ਨੇ ਅਜਿਹੇ ਤਰੀਕੇ ਵਰਤਣ ਵਾਲੀ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਜਿੱਤ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਈ।

ਘਟਨਾ ਸਥਲ ਉੱਤੇ ਛੱਡੇ ਗਏ ਪੋਸਟਰ ਰਾਹੀਂ ਅਪਰਾਧੀ ਨੇ ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਨੂੰ ਵੀ ਕੌਮੀ ਚਰਚਾ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦਾ। ਭਾਵੇਂ ਸਿੱਖ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਅਹਿਮ ਨੇਤਾਵਾਂ ਨੇ ਕਦੇ ਵੀ ਇਹ ਮੁੱਦਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਚੁੱਕਿਆ, ਫਿਰ ਵੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਕ ਸਿੱਖ ਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਬਿਨਾ ਲੋੜ ਤੋਂ ਜੋੜ ਕੇ ਮੁੱਖ ਧਾਰਾਈ ਸਿੱਖ ਤਜਵੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਭੰਡਿਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਇੱਕ ਘਟਨਾ ਕਾਰਨ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਾਂ ਦੀਆਂ ਵਾਜਬ ਮੰਗਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਗਲਤ ਢੰਗ ਨਾਲ ਅਤਿਵਾਦ ਨਾਲ ਜੋੜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਮੁੱਖ ਧਾਰਾਈ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਦੇ ਜ਼ਰਾ ਜਿੰਨੇ ਇਸ਼ਾਰੇ ਦੀ ਵੀ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਦੇ ਰਾਜ ਦੀ ਵਕਾਲਤ ਨਾਲ ਤੁਲਨਾ ਕਰਕੇ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿਰੋਧਤਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ।

ਫਿਰ ਵੀ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਇਸ ਸੂਬੇ ਨਾਲ ਸਿੱਝਣ ਲਈ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਵਿੱਚ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲੋੜੀਂਦੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਸੁਧਾਰਾਂ ਲਈ ਅਕਾਲੀਆਂ, ਭਿੰਡਰਾਂਵਾਲੇ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਿੱਖ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਨਾਫੁਰਮਾਨੀ ਦੀ ਅਹਿੰਸਕ ਮੁਹਿੰਮ ਆਰੰਭ ਦਿੱਤੀ। 1982 ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਵਿਰੋਧ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਹਰ ਤਬਕੇ ਦੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦਾ ਧਿਆਨ ਖਿੱਚਣ ਲੱਗੇ ਅਤੇ ਗਊ ਪੱਟੀ ਤੋਂ ਬਾਹਰਲੇ ਰਾਜਾਂ ਅਤੇ ਦੱਖਣੀ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਗੈਰ-ਹਿੰਦੂ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਵੀ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਲੱਗੇ। ਨਾਜਾਇਜ਼ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀਆਂ, ਕੁੱਟਮਾਰ, ਗੋਲੀ ਮਾਰ ਕੇ ਮਾਰਨ, ਬਲਾਤਕਾਰ, ਤਸ਼ੱਦਦ ਅਤੇ ਹੋਰ ਅਪਮਾਨ ਸਹਿੰਦੇ ਹੋਏ ਸਮੂਹ ਸਿੱਖਾਂ ਨੇ ਮਜ਼ਬੂਤ, ਪਰ ਸ਼ਾਂਤੀਪੂਰਵਕ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਮੰਗਾਂ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ।

ਸਵਰਣ ਮੰਦਿਰ ਵਿੱਚ ਠੋਸ ਸਬੂਤ- ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਲੋਹੇ ਦੇ ਬਕਸਿਆਂ ਵਿੱਚ ਚੋਰੀ ਛਿਪੇ ਗਊਆਂ ਦੇ ਸਿਰ ਰੱਖੇ ਗਏ ਸਨ- ਰੱਖਣ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੇ ਸੱਤਾਧਾਰੀ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਅਤਿਵਾਦੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦਾ ਸਰੋਤ ਦਰਸਾਉਣ ਦੀ ਖੁੱਲ੍ਹ ਦੇ ਦਿੱਤੀ। ਇਸ ਨੇ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸਿੱਖ ਸਮਾਜ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਰਮਖ਼ਿਆਲੀ ਤੱਤਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਅੱਤ ਦੀ ਸਖ਼ਤੀ ਵਰਤਣ ਦਾ ਬਹਾਨਾ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ 1984 ਵਿੱਚ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਉੱਤੇ ਹਮਲੇ ਦੇ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨ ਤਿਆਰ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ਇਸ ਦੇ ਮੰਦਿਰਾਂ ਦੀ ਪਵਿੱਤਰਤਾ ਭੰਗ ਕਰਨ ਦੀ ਘਟਨਾ ਕਾਰਨ ਹਿੰਦੂ ਜਨਤਾ ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਵਾਰ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੋ ਗਈ ਤਾਂ ਸਾਕਾ ਨੀਲਾ ਤਾਰਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਲਗਭਗ ਤਿਆਰ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਰਕਾਰੀ ਜਬਰ ਵਿਰੁੱਧ ਖੁੱਲ੍ਹੇਆਮ ਬੇਬਾਕੀ ਨਾਲ ਬੋਲਣ ਕਾਰਨ ਭਿੰਡਰਾਂਵਾਲੇ ਅਤੇ ਅਕਾਲੀਆਂ ਖਿਲਾਫ਼ ਹਿੰਦੂ ਜਨਤਾ ਦਾ ਕ੍ਰੋਧ ਬਰਸਿਆ। (ਚਲਦਾ)

ਚੀਨ ਦੇ 59 ਐਪਸ ਭਾਰਤ ਨੇ ਕੀਤੇ ਬੈਨ

ਚੀਨ ਦੇ ਪਾਬੰਦੀਸ਼ੁਦਾ ਐਪ ਦੇ ਬਦਲ ਵਜੋਂ ਭਾਰਤੀ ਐਪ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਧੀ ਹੈ। ਚੀਨ ਦੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਐਪਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਲੱਖਾਂ-ਕਰੋੜਾਂ 'ਚ ਸੀ।

ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਗਲਵਾਨ ਵਾਦੀ 'ਚ ਹੋਈਆਂ ਭਾਰਤੀ-ਚੀਨੀ ਫ਼ੌਜਾਂ ਦੀਆਂ ਹਿੰਸਕ ਝੜਪਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਚ ਦੁਵੱਲਿਓਂ ਕਈ ਜਵਾਨ ਮਾਰੇ ਗਏ, ਪਿੱਛੋਂ ਚੀਨ ਦੀ ਆਰਥਿਕ ਘੇਰਾਬੰਦੀ ਕਰਦਿਆਂ ਉਸ ਦੀਆਂ 59 ਮੋਬਾਈਲ ਐਪਸ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਲਾ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਕੇਂਦਰ ਨੇ ਇਸ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਚੀਨ ਵਿਰੁੱਧ 'ਡਿਜੀਟਲ ਸਰਜੀਕਲ ਸਟ੍ਰਾਈਕ' ਕਿਹਾ ਹੈ। ਕਦੇ 'ਹਿੰਦੀ-ਚੀਨੀ ਨਹੀਂ ਭਾਈ-ਭਾਈ' ਦਾ ਨਾਅਰਾ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਚੱਲਿਤ ਰਿਹਾ ਪਰ ਹੁਣ ਇਹ ਤੰਦਾਂ ਟੁਟ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਚੀਨ ਦੀਆਂ ਪਸਾਰਵਾਦੀ ਨੀਤੀਆਂ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਸਖ਼ਤ ਕਦਮ ਚੁੱਕਦਿਆਂ ਭਾਰਤ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਐਪਸ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਲਾਈ ਹੈ ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੇਰੇ ਹਰਮਨ ਪਿਆਰੀ ਐਪ ਟਿਕਟੌਕ ਹੈ। ਇਹ ਐਪ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਕਮਾਈ ਦਾ ਸਾਧਨ ਸੀ। ਇਸ 'ਚ ਬਹੁਤਾ ਕਰ ਕੇ ਮਜ਼ਾਹੀਆ ਵੀਡੀਓਜ਼ ਅਪਲੋਡ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਸਨ ਪਰ ਟਾਵੀਂ-ਟਾਵੀਂ ਗੰਭੀਰ ਤੇ ਗਿਆਨਵਰਧਕ ਵੀਡੀਓ ਵੀ ਦੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲ ਜਾਂਦੀ ਸੀ। ਟਿਕ-ਟੌਕ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਲਾਏ ਜਾਣ ਕਾਰਨ ਇਸ ਐਪ ਦੇ ਕਈ ਦੀਵਾਨਿਆਂ ਦੇ ਦਿਲਾਂ ਨੂੰ ਭਾਰੀ ਸੱਟ ਵੱਜੀ ਹੈ। ਕਈਆਂ ਨੇ ਤਾਂ ਮੌਤ ਨੂੰ ਵੀ ਸਸਤਾ ਜਾਣਿਆ। ਪਰ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਹਿੱਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਵਾਨਿਆਂ ਦੀਆਂ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਨਾਲੋਂ ਕਿਤੇ ਉੱਪਰ ਹਨ।

ਭਾਰੀ ਗਿਣਤੀ 'ਚ ਚੀਨੀ ਐਪਸ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਲਾਏ ਜਾਣ ਦਾ ਕਾਰਨ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਖ਼ਤਰਾ ਤਾਂ ਹੈ ਹੀ, ਚੀਨ ਨੂੰ ਆਰਥਿਕ ਸੱਟ ਮਾਰਨਾ ਵੀ ਹੈ। ਚੰਗਾ ਹੋਵੇ ਜੇ ਸਰਕਾਰ ਕੋਰੀਆਈ ਐਪ ਪੱਬਜੀ ਵਾਲੀ ਐਪ 'ਤੇ ਵੀ ਪਾਬੰਦੀ ਲਾਏ। ਅੱਜ ਇਹ ਐਪ ਬੱਚਿਆਂ ਅਤੇ ਨੌਜਵਾਨ ਵਰਗ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮਾਂ ਬਰਬਾਦ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਕਈ ਹਿਰਦੇਵੇਧਕ ਘਟਨਾਵਾਂ ਵੀ ਇਸ ਨਾਲ ਜੁੜੀਆਂ ਸੁਣਨ ਦੇਖਣ 'ਚ ਆਉਂਦੀਆਂ ਰਹਿੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਮੋਬਾਈਲ/ਇੰਟਰਨੈੱਟ ਅਜੋਕੇ ਸਮਿਆਂ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਤਾਂ ਹੈ ਹੀ ਇਸ 'ਤੇ ਗਿਆਨ ਵਧਾਊ ਸਮੱਗਰੀ ਦੇਖੀ, ਪੜ੍ਹੀ-ਸੁਣੀ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਠੀਕ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਇਹ ਮਹਿਜ਼ ਮਨੋਰੰਜਨ ਦਾ ਸਾਧਨ ਬਣ ਕੇ ਰਹਿ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਖ਼ਤਰਨਾਕ ਤੇ ਨੁਕਸਾਨਦੇਹ ਹੈ। ਮਨੋਰੰਜਨ ਲਈ ਖੇਡਾਂ ਦੇ ਮੈਦਾਨ ਤੇ ਸਾਹਿਤ ਪੜ੍ਹਨਾ ਬਿਹਤਰ ਤਰਜੀਹ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਚੀਨ ਦੀਆਂ 59 'ਚੀਨੀ ਐਪਜ਼' 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਲਾਏ ਜਾਣ 'ਤੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਮਨਾਂ ਅੰਦਰ ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਆ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਜੋ ਐਪ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਹੀ ਮੋਬਾਈਲਾਂ ਵਿਚ ਡਾਊਨਲੋਡ ਨੇ ਉਹ ਆਪਣਾ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਬੰਦ ਕਰ ਦੇਣਗੇ ਜਾਂ ਫਿਰ ਨਵੇਂ ਡਾਊਨਲੋਡ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ?

ਟੈਲੀਗ੍ਰਾਮ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸੰਚਾਰ ਮੰਤਰਾਲਾ ਇੰਟਰਨੈਟ ਸਰਵਿਸਸ ਪ੍ਰੋਵਾਈਡਰ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵੈੱਬਸਾਇਟ ਜਾਂ ਐਪ ਦਾ ਡਾਟਾ ਰੋਕਣ ਲਈ ਵੀ ਕਹਿ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਚੀਨ ਵਿਚ 'ਫੇਸ ਬੁੱਕ' ਤੇ 'ਗੂਗਲ' ਨੂੰ ਵੀ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਦੁਬਈ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰੀਏ ਉੱਥੇ ਵੀ 'ਵ੍ਹੱਟਸਐਪ ਚੈਟ' ਤਾਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਪਰ 'ਵ੍ਹੱਟਸਐਪ ਕਾਲ' ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ। ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰਾਲੇ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਐਪਜ਼ ਦੇ ਦਾਅਵਿਆਂ ਦਾ ਵੀ ਖੰਡਨ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਦਾ ਸਰਵਰ ਸਿੰਗਾਪੁਰ 'ਚ ਹੈ ਤੇ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਡਾਟਾ ਚੀਨ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦਾ। ਇਹ ਵੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗਲਤ ਸਾਬਤ ਹੋਇਆ। ਐਪਲ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਨੇ ਵੀ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਡਾਟਾ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਇਨ੍ਹਾਂ 59 ਚੀਨੀ ਐਪਜ਼ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਾਉਣੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋ ਗਈ। ਕੁਝ ਐਪ ਦਾ ਪ੍ਰਯੋਗ ਲੋਕ ਮਨੋਰੰਜਨ ਲਈ ਵੀ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਨੌਜਵਾਨਾਂ 'ਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਐਪਜ਼ ਦਾ ਬਹੁਤ ਕ੍ਰੇਜ਼ ਸੀ। ਉਹ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਮਨੋਰੰਜਨ ਤੇ ਆਪਣੇ ਖ਼ੁਸ਼ੀ ਦੇ ਪਲਾਂ ਨੂੰ ਯਾਦਗਾਰੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਛੋਟੇ-ਛੋਟੇ ਵੀਡੀਓ ਕਲਿਪ ਤਿਆਰ ਕਰ ਕੇ ਕਰਦੇ ਸਨ।

ਟਿਕ-ਟੌਕ : ਭਾਰਤ 'ਚ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੇ ਦਿਲਾਂ 'ਚ ਆਪਣੀ ਥਾਂ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲਾ ਅਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਐਪ ਟਿਕ-ਟੌਕ ਹੈ। ਟਿਕ-ਟੌਕ ਇਕ ਅਜਿਹੀ ਐਪ ਹੈ ਜਿਸ 'ਚ ਛੋਟੇ ਲਿਪ-ਸਿੰਕ, ਕਾਮੇਡੀ ਅਤੇ ਛੋਟੇ ਵੀਡੀਓ ਬਣਾ ਕੇ ਅਪਲੋਡ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਐਪ ਦੇਸ਼ 'ਚ ਸਾਰੇ ਤਬਕਿਆਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਸਮਾਰਟਫੋਨ 'ਚ ਡਾਊਨਲੋਡ ਕੀਤੇ ਮਿਲ ਜਾਣਗੇ। ਇਥੋਂ ਤਕ ਕਿ ਕਈ ਨਾਮੀ ਹਸਤੀਆਂ ਨੇ ਵੀ ਇਸ ਐਪ ਨੂੰ ਡਾਊਨਲੋਡ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਐਪ ਨੂੰ 2017 'ਚ ਚੀਨੀ ਦੇ ਬਾਹਰ ਦੇ ਬਾਜ਼ਾਰਾਂ ਲਈ ਲਾਂਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਐਪ 150 ਤੋਂ ਵੱਧ ਬਾਜ਼ਾਰਾਂ ਅਤੇ 75 ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ 'ਚ ਉਪਲੱਬਧ ਹੈ। ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਤਿੰਨ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਮਿਲ ਕੇ ਟਿਕ-ਟੌਕ ਵਰਗਾ ਇਕ ਐਪ ਬਣਾਇਆ ਹੈ। 'ਦੇਸੀ ਕਲਾਕਾਰ' ਨਾਂ ਦੇ ਇਸ ਐਪ ਨੂੰ ਲੋਕ ਬਹੁਤ ਪਸੰਦ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਟਿਕ-ਟੌਕ ਦੇ ਭਾਰਤ 'ਚ ਲਗਪਗ 20 ਕਰੋੜ ਸਬਸਕ੍ਰਾਈਬਰ ਹਨ ਜਦ ਕਿ ਸ਼ਾਓਮੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਮੋਬਾਈਲ ਬ੍ਰਾਂਡ ਹੈ।

ਯੂਕੈਮ : ਇਨ੍ਹਾਂ 59 ਐਪਸ 'ਚੋਂ 'ਯੂਕੈਮ' ਇਕ ਬਿਊਟੀ ਐਪ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ 2014 ਵਿਚ 'ਪਰਫੈਕਟ ਕਾਪਰ' ਨਾਂ ਦੀ ਚੀਨੀ ਐਪ ਵਿਕਸਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਕੰਪਨੀ ਨੇ ਲਾਂਚ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਕੰਪਨੀ ਦਾ ਸੀ.ਈ.ਓ. ਤੇ ਸੰਸਥਾਪਕ ਅਲਾਇਸ ਚਾਂਗ ਹੈ। ਵਰਤੋਂਕਾਰ ਯੂਕੈਮ ਐਪ ਰਾਹੀਂ ਫੋਟੋਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਮਨਪਸੰਦ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਐਡਿਟ ਕਰ ਸਕਦੇ ਸੀ ਤੇ ਆਪਣੀ ਫੋਟੋ ਨੂੰ ਇਕ ਫਰੇਮ 'ਚ ਜੋੜ ਕੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਐਡਿਟ ਕਰ ਸਕਦੇ ਸੀ। ਹੁਣ ਭਾਰਤ ਨੇ ਇਸ ਐਪ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਇੰਡੀਆ ਸੈਲਫੀ ਕੈਮਰਾ ਐਪ ਬਣਾ ਲਈ ਹੈ ਜੋ ਯੂਕੈਮ ਨੂੰ ਟੱਕਰ ਦੇਵੇਗੀ।

ਸ਼ੇਅਰਇਟ : ਭਾਰਤ 'ਚ ਸ਼ੇਅਰਇਟ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਮੰਨੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਸ਼ੇਅਰਇਟ ਦੇ ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਇੰਡੋਨੇਸ਼ੀਆ 'ਚ 60 ਕਰੋੜ ਤੋਂ ਵੱਧ ਯੂਜ਼ਰਜ਼ ਹਨ। ਇਹ ਇਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਫੋਟੋ ਵੀਡੀਓ ਫਾਈਲ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਮੋਬਾਈਲ ਐਪਲੀਕੇਸ਼ਨਜ਼ ਸ਼ੇਅਰ ਕਰਨ ਦੇ ਕੰਮ ਆਉਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਐਪ ਰਾਹੀਂ ਦੋ ਮੋਬਾਈਲ ਫੋਨ 'ਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਫਾਈਲ ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਕਿੰਨੀ ਲੰਬੀ ਕਿਉਂ ਨਾ ਹੋਵੇ ਨੂੰ ਸ਼ੇਅਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਦੋਵੇਂ ਮੋਬਾਈਲ 'ਚ ਇਸ ਐਪ ਦਾ ਹੋਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਸਾਲ 2018 'ਚ ਇਹ ਐਪ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਡਾਊਨਲੋਡ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

ਜ਼ੈਂਡਰ : ਜ਼ੈਂਡਰ ਵੀ ਸ਼ੇਅਰਇਟ ਵਾਂਗ ਫਾਈਲ ਸ਼ੇਅਰਿੰਗ ਐਪ ਹੈ। ਇਸ 'ਚ ਵੀ ਸ਼ੇਅਰਇਟ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਫੋਟੋ, ਵੀਡੀਓ, ਫਿਲਮ, ਡਾਕੂਮੈਂਟ ਜਾਂ ਕੋਈ ਵੀ ਮੋਬਾਈਲ ਐਪਲੀਕੇਸ਼ਨਜ਼ ਨੂੰ ਸ਼ੇਅਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜ਼ੈਂਡਰ ਨਾਲ ਇਕ ਫਾਈਲ ਨੂੰ ਸ਼ੇਅਰ ਕਰਨ ਲਈ ਦੂਸਰੇ ਫੋਨ 'ਚ ਵੀ ਜ਼ੈਂਡਰ ਐਪ ਦਾ ਹੋਣਾ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਜਾਰੀ ਵੈਨ ਵਾਲੀ ਸੂਚੀ 'ਚ ਜ਼ੈਂਡਰ ਐਪ ਦਾ ਨਾਂ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ।

ਬਿਊਟੀ ਪਲੱਸ : ਬਿਊਟੀ ਪਲੱਸ ਇਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਫੋਟੋ ਐਡੀਟਿੰਗ ਅਤੇ ਸੈਲਫ਼ੀ ਫਿਲਟਰ ਵਾਲੀ ਐਪ ਹੈ। ਇਸ ਐਪ ਜ਼ਰਿਏ ਸੈਲਫ਼ੀ ਲੈਣ 'ਤੇ ਉਸ 'ਚ ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਫਿਲਟਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਕੇ ਫੋਟੋ ਨੂੰ ਹੋਰ ਸੁੰਦਰ ਬਣਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਐਪ ਚੀਨੀ ਕੰਪਨੀ ਮੀਡੂ ਵਲੋਂ ਬਣਾਈ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਥੇ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਐਪ 'ਤੇ ਵੀ ਪਾਬੰਦੀ ਲਾਈ ਗਈ ਹੈ।

ਕੈਮ ਸਕੈਨਰ : ਕੈਮ ਸਕੈਨਰ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਨਾਲ ਯੂਜ਼ਰ ਕਿਸੇ ਡਾਕੂਮੈਂਟ ਨੂੰ ਸੌਖਿਆਂ ਸਕੈਨ ਕਰ ਕੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵੈੱਬਸਾਈਟ 'ਤੇ ਅਪਲੋਡ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਵੀ ਪਾਬੰਦੀ ਵਾਲੀ ਸੂਚੀ 'ਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਐਪ ਵੀ ਭਾਰਤ 'ਚ ਕਾਫ਼ੀ ਹਰਮਨ ਪਿਆਰਾ ਹੈ। ਸੀਸੀ ਇੰਟੈਲੀਜੈਂਸ ਨੇ ਇਸ ਐਪ ਨੂੰ ਵਿਕਸਤ ਕੀਤਾ ਪਰ ਅਗਸਤ 2019 'ਚ ਇਸ ਐਪ ਨੂੰ ਨਿਗਰਾਨੀ ਹੇਠ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਜਿਹਾ ਦੋਸ਼ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਐਪ 'ਚ ਕਈ ਮਾਲਵੇਅਰ ਪਾਏ ਗਏ ਸਨ।

ਯੂਵੀਡੀਓ : ਯੂਵੀਡੀਓ ਇਕ ਅਜਿਹੀ ਐਪ ਹੈ ਜੋ ਯੂਜ਼ਰਜ਼ ਨੂੰ ਅਪਲੋਡ ਕੀਤੀ ਗਈ ਵੀਡੀਓ ਨੂੰ ਡਾਊਨਲੋਡ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਐਪ ਜ਼ਰੀਏ ਵਰਤੋਂਕਾਰ ਛੋਟੀਆਂ-ਛੋਟੀਆਂ ਵੀਡੀਓ ਨੂੰ ਡਾਊਨਲੋਡ ਕਰ ਕੇ ਆਪਣੇ ਵ੍ਹੱਟਸਐਪ ਜਾਂ ਇੰਸਟਾਗ੍ਰਾਮ ਵਰਗੇ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਪਲੇਟਫਾਰਮ 'ਤੇ ਸ਼ੇਅਰ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਵੀਡੀਓ ਭਾਰਤ 'ਚ ਕਾਫ਼ੀ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਪਾਬੰਦੀ ਵਾਲੀ ਸੂਚੀ 'ਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਸਮੇਂ ਗੂਗਲ ਪਲੇਅ ਸਟੋਰ 'ਤੇ ਇਸ ਐਪ 'ਚ ਪੰਜ ਕਰੋੜ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਡਾਊਨਲੋਡ ਹਨ।

ਡੀਯੂ ਕਲੀਨਰ : ਤੁਹਾਡੇ ਡਿਵਾਈਸ ਨੂੰ ਵਧੀਆ ਸਥਿਤੀ 'ਚ ਰੱਖਣ ਲਈ ਡੀਯੂ ਕਲੀਨਰ ਇਕ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਉਪਕਰਣ ਹੈ। ਡੀਯੂ ਕਲੀਨਰ ਇਕ ਐਪ ਹੈ ਜੋ ਤੁਹਾਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਫੋਨ ਜਾਂ ਟੈਬਲੇਟ ਦੀ ਕੀਮਤੀ ਮੈਮਰੀ ਦੇ ਸਪੇਸ ਖਾਨੇ ਵਾਲੇ ਬੇਕਾਰ ਦੇ ਕੈਸ਼ ਅਤੇ ਫਾਈਲਾਂ ਮਿਟਾਉਣ ਤੇ ਐਂਡਰਾਈਡ ਡਿਵਾਈਸ ਨੂੰ ਸਾਫ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੀ ਸੌਖੀ ਵਰਤੋਂ ਇਸ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗੌਲਣਯੋਗ ਉਪਕਰਨ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਡੀਯੂ ਕਲੀਨਰ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਇੰਸਟਾਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਏਪੀਕੇ ਫਾਈਲ ਹਟਾਉਣ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਏਪੀਕੇ ਫਾਈਲ ਨੂੰ ਡਾਊਨਲੋਡ ਕਰਨਾ, ਫੋਨ 'ਚ ਇੰਸਟਾਲ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਡਾਊਨਲੋਡ ਫਾਈਲਾਂ 'ਚ ਰੱਖ ਕੇ ਭੁੱਲ ਜਾਣਾ ਆਮ ਗੱਲ ਹੈ। ਇਹ ਐਪ ਠੀਕ ਇਸੇ ਸਥਿਤੀ 'ਚ ਕੰਮ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਾਧੂ ਫਾਈਲਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਨਾ

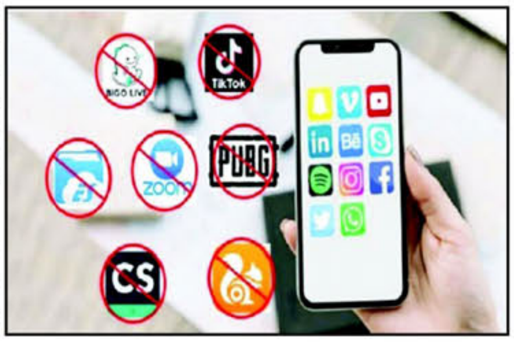

ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਇਹ ਐਪ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੁਝ ਸਕਿੰਟਾਂ 'ਚ ਮਿਟਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।

ਵਿਗੋ ਵੀਡੀਓ : ਵਿਗੋ ਵੀਡੀਓ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਬਹੁਤ ਸੁਖਾਲੀ ਹੈ। ਇਕ ਸਰਲ ਅਤੇ ਸਿੱਧੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਦਿਨ ਭਰ ਦੇ ਕੰਟੈਂਟ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਡਿਜ਼ਾਈਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਾਹਮਣੇ ਜਾਂ ਪਿੱਛੇ ਦੇ ਕੈਮਰੇ ਨਾਲ ਤੁਸੀਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੰਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਘਟਨਾ ਦਾ 25 ਸਕਿੰਟ ਤਕ ਰਿਕਾਰਡ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ, ਬਾਅਦ 'ਚ ਦਰਜਨਾਂ ਫਿਲਟਰ 'ਚੋਂ ਇਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ ਅਤੇ ਅੰਤ 'ਚ ਟੈਕਸਟ ਜੋੜ ਕੇ ਇਕ ਦਿਲਕਸ਼ ਵੀਡੀਓ ਬਣਾ ਸਕਦੇ ਹੋ।

ਯੂਸੀ ਬ੍ਰਾਊਜ਼ਰ : ਯੂਸੀ ਬ੍ਰਾਊਜ਼ਰ ਇਕ ਵੈੱਬ ਬ੍ਰਾਊਜ਼ਰ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਸਾਲ 2004 'ਚ ਇਕ ਚੀਨੀ ਮੋਬਾਈਲ ਕੰਪਨੀ ਯੂਸੀ ਵੈੱਬ ਨੇ ਵਿਕਸਤ ਕੀਤਾ। ਯੂਸੀ ਵੈੱਬ ਅਲੀਬਾਬਾ ਗਰੁੱਪ ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਵਾਲੀ ਕੰਪਨੀ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਯੂਜ਼ਰਜ਼ ਵੱਲੋਂ ਪਸੰਦ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਕਾਰਨ ਇਹ ਚਾਇਨਾ ਦੀਆਂ ਨੰਬਰ 1 ਕੰਪਨੀਆਂ 'ਚ ਸ਼ੁਮਾਰ ਹੋ ਗਈ। ਜਿਵੇਂ ਗੂਗਲ ਕ੍ਰੋਮ, ਓਪੇਰਾ ਆਦਿ ਵੈੱਬ ਬ੍ਰਾਊਜ਼ਰ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਯੂਸੀ ਬ੍ਰਾਊਜ਼ਰ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੀ ਫੁੱਲ ਫੋਰਮ ਯੂਨੀਵਰਸਲ ਕੰਟਰੋਲ ਬ੍ਰਾਊਜ਼ਰ ਹੈ। 2014 ਦੀ ਇਕ ਰਿਪੋਰਟ ਅਨੁਸਾਰ ਵਿਸ਼ਵ 'ਚ ਇਸ ਦੇ 500 ਮਿਲੀਅਨ ਤੋਂ ਵੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਯੂਜ਼ਰ ਹਨ। ਭਾਰਤ 'ਚ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ 'ਚ ਇਸਤੇਮਾਲ ਹੋਣ ਕਰ ਕੇ ਇਸ ਨੂੰ ਖੇਤਰੀ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਤਾਮਿਲ, ਬੰਗਲਾ, ਉਰਦੂ ਆਦਿ 'ਚ ਵੀ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ। ਭਾਰਤ ਦੇ ਬ੍ਰਾਊਜ਼ਰ ਮਾਰਕੀਟ ਸ਼ੇਅਰ 'ਚ ਯੂਸੀ ਬ੍ਰਾਊਜ਼ਰ ਦਾ 12.59 ਫੀਸਦੀ ਹਿੱਸਾ ਹੈ।

ਇਸ ਨੂੰ ਡਾਟਾ ਦੀ ਬਚਤ, ਵੀਡੀਓ ਡਾਊਨਲੋਡਿੰਗ ਸਪੀਡ, ਡਾਊਨਲੋਡ ਮੈਨੇਜਰ ਆਦਿ ਫੀਚਰਜ਼ ਕਰਕੇ ਵਧੇਰੇ ਪਸੰਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇਸ ਬ੍ਰਾਊਜ਼ਰ 'ਚ ਕੋਈ ਵੀ ਵੈੱਬ ਪੇਜ ਇਕ ਵਾਰੀ ਖੋਲ੍ਹਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸ ਦਾ ਐਡਰੈੱਸ ਦੁਬਾਰਾ ਭਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦੀ। ਯੂਸੀ ਬ੍ਰਾਊਜ਼ਰ 'ਚ ਬਾਰਕੋਡ ਸਕੈਨਿੰਗ ਦੀ ਆਪਸ਼ਨ ਵੀ ਹੈ। ਇਹ ਸਾਈਟਸ 'ਤੇ ਨਜ਼ਰ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰਾਂ ਨੂੰ ਕਾਫੀ ਹੱਦ ਤਕ ਕੰਟਰੋਲ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਯੂਸੀ ਬ੍ਰਾਊਜ਼ਰ 'ਤੇ ਕਈ ਵਾਰ ਯੂਜ਼ਰਜ਼ ਦਾ ਡਾਟਾ ਲੀਕ ਕਰਨ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਲੱਗ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਪਰ ਇਸ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਯੂਜ਼ਰਜ਼ ਲਈ ਖ਼ਤਰਾ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਡਾਟਾ ਲੀਕ ਹੋਣ ਦੀ ਚਿੰਤਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ।

ਗੂਗਲ ਕ੍ਰੋਮ, ਮੋਜ਼ੀਲਾ ਫਾਇਰਫੌਕਸ ਆਦਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਬ੍ਰਾਊਜ਼ਰ ਨੂੰ ਯੂਸੀ ਬ੍ਰਾਊਜ਼ਰ ਦੇ ਬਦਲ ਵਜੋਂ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਹਰੇਕ ਬ੍ਰਾਊਜ਼ਰ ਨਿਊਜ਼ ਆਦਿ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਉਂਦਾ ਹੈ।

ਵੀਵਾ ਵੀਡੀਓ : ਵੀਵਾ ਵੀਡੀਓ ਐਪ ਦੁਨੀਆ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੇਰੇ ਡਾਊਨਲੋਡ ਕੀਤਾ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਵੀਡੀਓ ਸੰਪਾਦਨ ਐਪ ਹੈ। ਇਹ 50 ਕਰੋੜ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਾਰ ਡਾਊਨਲੋਡ ਕੀਤਾ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ 1977 ਵਿਚ ਚੀਨੀ ਐਪ ਵਿਕਸਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਕੰਪਨੀ 'ਕੁਆ ਵੀਡੀਓ ਇਕ' ਨੇ ਲਾਂਚ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਦਾ ਸੀ.ਈ.ਓ. ਤੇ ਸੰਸਥਾਪਕ ਹੈਂਗ ਹਾਨ ਹੈ। ਉਹ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਮਰੀਕੀ ਕੰਪਨੀ 'ਅਮੇਰਿਕਨ ਆਰਕਸਾਫਟ' ਵਿਚ ਵਾਇਸ ਚੇਅਰਮੈਨ ਮਾਰਕੀਟਿੰਗ ਸੀ। ਵੀਵਾ ਵੀਡੀਓ 'ਚ ਆਪਣੇ ਫੋਨ 'ਤੇ ਅਲੱਗ-ਅਲੱਗ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਫੋਟੋਆਂ ਲਾ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬੈਕਗਰਾਊਂਡ 'ਚ ਕੋਈ ਵੀ ਗਾਣਾ ਲਾ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਤਰ੍ਹਾਂ-ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਥੀਮ ਵੀ ਲਾ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਇਸ ਵਿਚ ਸੈਲਫੀ ਦੇ ਪ੍ਰਯੋਗ ਵਿਚ ਵੀ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਫਰੇਮ ਲਾ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਹੁਣ ਭਾਰਤ ਨੇ ਇਸ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਫੋਟੋ ਵੀਡੀਓ ਮੇਕਰ ਬਣਾਇਆ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਵੀਵਾ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਫੋਟੋ ਵੀਡੀਓ ਐਡੀਟਿੰਗ ਐਪ ਹੈ।

ਲਾਈਕੀ : ਲਾਈਕੀ ਐਪ ਵੀ ਟਿਕ-ਟੌਕ ਅਤੇ ਹੈਲੋ ਵਾਂਗ ਇਕ ਸ਼ੌਰਟ ਵੀਡੀਓ ਐਪ ਹੈ। ਭਾਰਤ 'ਚ ਲਾਈਕੀ ਦੇ ਵਰਤੋਂਕਾਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਅੱਠ ਕਰੋੜ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੈ। ਇਸ ਐਪ 'ਚ ਵੀਡੀਓ ਐਡੀਟਿੰਗ ਦੀ ਵੀ ਸਹੂਲਤ ਹੈ।

ਵੀਮੇਟ : ਵੀਮੇਟ ਵੀ ਟਿਕ-ਟੌਕ ਵਾਂਗ ਇਕ ਸੋਸ਼ਲ ਨੈਟਵਰਕਿੰਗ ਪਲੈਟਫਾਰਮ ਹੈ। ਇਸ 'ਚ ਵੀ ਛੋਟੇ-ਛੋਟੇ ਵੀਡੀਓ ਬਣਾ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਕਾਊਂਟ ਤੋਂ ਅਪਲੋਡ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਭਾਰਤ 'ਚ ਇਸ ਐਪ ਦੇ ਵੀ ਲੱਖਾਂ ਵਰਤੋਂਕਾਰ ਹਨ। ਇਹ ਐਪ ਵੀ ਪਾਬੰਦੀ ਅਧੀਨ ਆਏ ਐਪ 'ਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ।

ਰੋਪੋਸੋ : ਇਸ ਨੂੰ ਗੁਰੂਗ੍ਰਾਮ ਦੇ ਇਕ ਡਿਵੈਲਪਰ ਨੇ ਲਾਂਚ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਐਂਡਰਾਈਡ ਅਤੇ ਆਈਓਐੱਸ ਦੋਹਾਂ ਪਲੈਟਫਾਰਮਾਂ 'ਤੇ ਉਪਲੱਬਧ ਕਰਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ 'ਤੇ ਵੀਡੀਓ ਕੰਟੈਂਟ ਸ਼ੇਅਰ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਇਸ 'ਚ ਯੂਜ਼ਰਜ਼ ਨੂੰ ਵੀਡੀਓ ਬਣਾਉਣ ਨਾਲ ਹੀ ਇਸ ਨੂੰ ਐਡਿਟ ਕਰਨ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਮਿਲਦੀ ਹੈ। ਜਿਸ ਨਾਲ ਤੁਸੀਂ ਵੀਡੀਓ ਨੂੰ ਹੋਰ ਬਿਹਤਰ ਅਤੇ ਅਸਰਦਾਰ ਬਣਾ ਸਕਦੇ ਹੋ।

ਬੋਲੋ ਇੰਡੀਆ : ਇਸ ਐਪ ਨੂੰ ਮੁੰਬਈ ਦੇ ਇਕ ਸਟਾਰਟਅਪ ਵਲੋਂ ਲਾਂਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ 'ਚ ਤੁਹਾਨੂੰ ਨਿਊਜ਼, ਰਿਲੇਸ਼ਨਸ਼ਿਪ, ਇੰਗਲਿਸ਼ ਲਰਨਿੰਗ, ਟ੍ਰੈਵਲ, ਫੂਡ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਹੀ ਦੂਜੇ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਵੀਡੀਓ ਮਿਲ ਜਾਣਗੇ। ਆਪਣੀ ਰੁਚੀ ਅਨੁਸਾਰ ਵੀਡੀਓ ਚੁਣ ਕੇ ਤੁਸੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਆਨੰਦ ਲੈ ਸਕਦੇ ਹੋ ਅਤੇ ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਸਿੱਖ ਵੀ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਇਹ ਹਿੰਦੀ ਅਤੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ 'ਚ ਵੀ ਉਪਲੱਬਧ ਹੈ।

ਚਿੰਗਾਰੀ : ਅਸੀਂ ਚਿੰਗਾਰੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਚੀਨ ਦੇ ਟਿਕ-ਟੌਕ ਦੇ ਬਦਲ ਜਾਂ ਆਖੀਏ ਬਿਹਤਰ ਬਦਲ ਦੇ ਰੂਪ 'ਚ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਇਸ ਭਾਰਤੀ ਐਪ ਨੂੰ 50 ਲੱਖ ਤੋਂ ਵੱਧ ਲੋਕ ਡਾਊਨਲੋਡ ਕਰ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਚੀਨੀ ਐਪਸ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਲੱਗਣ ਪਿੱਛੋਂ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਇਸ ਵੱਲ ਝੁਕਾਅ ਵਧਿਆ ਹੈ। ਚੀਨੀ ਐਪ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਲਾਏ ਜਾਣ ਪਿੱਛੋਂ ਇਸ ਨੂੰ ਡਾਊਨਲੋਡ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 'ਚ ਜ਼ਬਰਦਸਤ ਵਾਧਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਕਰਨ 'ਚ ਉੜੀਸਾ ਅਤੇ ਕਰਨਾਟਕ ਦੇ ਡਿਵੈਲਪਰ ਨੇ ਛੱਤੀਸਗੜ੍ਹ ਦੇ ਆਈਟੀ ਪ੍ਰੋਫੈਸ਼ਨਲਜ਼ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ, ਹਿੰਦੀ, ਬੰਗਲਾ, ਗੁਜਰਾਤੀ, ਮਰਾਠੀ, ਕੰਨੜ,ਪੰਜਾਬੀ, ਮਲਿਆਲਮ, ਤਮਿਲ ਅਤੇ ਤੇਲਗੂ ਭਾਸ਼ਾ 'ਚ ਉਪਲੱਬਧ ਹੈ।

ਮਿੱਤਰੋਂ : ਟਿਕ-ਟੌਕ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਹੀ ਦੂਜੇ ਚੀਨੀ ਐਪਸ ਦਾ ਇਕ ਬਦਲ 'ਮਿੱਤਰੋਂ' ਐਪ ਵੀ ਹੈ। ਗੂਗਲ ਪਲੇਅ ਸਟੋਰ ਨੇ ਇਕ ਵਾਰ ਇਸ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਪਾਲਿਸੀ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਨ ਕਾਰਨ ਸਸਪੈਂਡ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਦੋਬਾਰਾ ਇੰਟਰੀ ਮਿਲਣ ਪਿੱਛੋਂ ਇਹ ਵਰਤੋਂਕਾਰਾਂ 'ਚ ਕਾਫ਼ੀ ਹਰਮਨ ਪਿਆਰਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਇਕ ਕਰੋੜ ਯੂਜ਼ਰਜ਼ ਡਾਊਨਲੋਡ ਕਰ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਅਸੀਂ ਸ਼ਾਰਟ ਵੀਡੀਓ ਬਣਾ ਕੇ ਇਸ ਪਲੈਟਫਾਰਮ 'ਤੇ ਸ਼ੇਅਰ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ।

ਹੋਰ : ਚੀਨੀ ਐਪਸ ਵੀਮੇਟ, ਵੀਚੈਟ ਦੀ ਥਾਂ ਫੇਸਬੁੱਕ, ਇੰਸਟਾਗ੍ਰਾਮ, ਵ੍ਹੱਟਸਐਪ, ਹੈਂਗੋਪਲੇ ਦੀ ਹਾਊਸਪਾਰਟੀ, ਚੀਨੀ ਐਪ ਸ਼ੇਅਰਇਟ, ਜ਼ੈਂਡਰ, ਈਐੱਸ ਫਾਈਲ ਅਤੇ ਐਕਸਪਲੋਰਰ ਦੀ ਥਾਂ ਬਿਹਤਰ ਬਦਲ ਵਜੋਂ ਫਾਈਲਜ਼ ਗੋ, ਸੈਂਡ ਐਨੀਵੇਅਰ, ਗੂਗਲ ਡ੍ਰਾਈਵ, ਡ੍ਰਾਪਬਾਕਸ, ਸ਼ੇਅਰ ਆਲ, ਜਿਓ ਸਵਿੱਚ ਤੇ ਸਮਾਰਟ ਸ਼ੇਅਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਯੂਸੀ ਬ੍ਰਾਊਜ਼ਰ, ਡੀਸੀ ਬ੍ਰਾਊਜ਼ਰ, ਸੀਐੱਮ ਬ੍ਰਾਊਜ਼ਰ, ਆਪੁਸ ਬ੍ਰਾਊਜ਼ਰ ਦੀ ਥਾਂ ਗੂਗਲ ਕ੍ਰੋਮ, ਮੋਜ਼ਿਲਾ ਫਾਇਰਫੌਕਸ, ਮਾਈਕ੍ਰੋਸਾਫਟ ਐਜ,ਆਪੇਰਾ, ਜਿਓ ਬ੍ਰਾਊਜ਼ਰ ਨੂੰ ਅਪਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਮੋਬਾਈਲ ਲਿਜੇਂਸ ਦੀ ਥਾਂ ਫੋਰਟਨਾਈਟ ਬੈਟਲ ਰਾਇਲ ਲੀਜੈਂਡਸ ਆਫ ਲੀਜੈਂਡਸ, ਪਬਜੀ, ਬਾਯਡੂ ਮੈਪ ਦੀ ਥਾਂ ਗੂਗਲ ਮੈਪਸ, ਐਪਲ ਮੈਪਸ, ਸ਼ੀਨ, ਕਲੱਬ ਫੈਕਟਰੀ, ਰੋਮਵੀ ਐਪ ਦੀ ਥਾਂ ਮਿੰਤਰਾ, ਫਲਿਪਕਾਰਟ, ਅਮੇਜਨ, ਲਾਈਮਰੋਡ, ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੈਮਸਕੈਨਰ ਦੀ ਥਾਂ ਐਡੋਬ ਸਕੈਨ, ਮਾਈਕ੍ਰੋਸਾਫਟ ਆਫਿਸ ਲੈਨਜ਼, ਫੋਟੋ ਸਕੈਨ, ਚੀਨੀ ਐਪ ਯੂਕੈਨ ਮੇਕਅਪ, ਸੈਲਫੀਸਿਟੀ, ਮੀਟੂ ਦੀ ਬਜਾਏ ਬੀ 612 ਬਿਊਟੀ ਐਂਡ ਫਿਲਟਰ ਕੈਮਰਾ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਡੀਯੂ ਬੈਟਰੀ ਸੇਵਰ ਦੀ ਥਾਂ ਬੈਟਰੀ ਸੇਵਰ ਐਂਡ ਚਾਰਜ ਆਪਟੀਮਾਈਜ਼ਰ ਅਤੇ ਨਿਊਜ਼ਡਾਗ, ਯੂਸੀ ਨਿਊਜ਼, ਨਿਊਜ਼ਫੀਡ ਐਪ ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ ਗੂਗਲ ਨਿਊਜ਼, ਐਪਲ ਨਿਊਜ਼ ਅਤੇ ਇਨਸ਼ਾਰਟ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਪਾਬੰਦੀਸ਼ੁਦਾ ਚੀਨੀ ਐਪਸ ਦੇ ਬਦਲ : ਚੀਨ ਦੇ ਪਾਬੰਦੀਸ਼ੁਦਾ ਐਪ ਦੇ ਬਦਲ ਵਜੋਂ ਭਾਰਤੀ ਐਪ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਧੀ ਹੈ। ਚੀਨ ਦੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਐਪਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਲੱਖਾਂ-ਕਰੋੜਾਂ 'ਚ ਸੀ। ਕਈ ਭਾਰਤੀ ਐਪ ਅਜਿਹੇ ਹਨ ਜਿਹੜੇ ਚੀਨੀ ਐਪਸ ਦਾ ਬਦਲ ਬਣਨ ਦੇ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਰੱਥ ਹਨ। ਟਿਕ-ਟੌਕ ਅਤੇ ਇਸ ਵਰਗੇ ਦੂਜੇ ਚੀਨੀ ਐਪਸ ਦਾ ਭਾਰਤ 'ਚ ਲੋਕ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ 'ਚ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਟਿਕ-ਟੌਕ ਨਾਲੋਂ ਬਿਹਤਰ ਕਈ ਭਾਰਤੀ ਬਦਲ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਮੌਜੂਦ ਹਨ। ਪਾਬੰਦੀ ਲੱਗਣ ਨਾਲ ਚੀਨ ਨੂੰ ਵੱਜੀ

ਆਰਥਿਕ ਸੱਟ : ਟਿਕ-ਟੌਕ ਅਤੇ ਹੈਲੋ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਲੱਗਣ ਨਾਲ ਹੀ ਬਾਈਟਡਾਂਸ ਨੂੰ ਛੇ ਬਿਲੀਅਨ (45000 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ) ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਹੈ। ਇਹ ਗੱਲ ਖ਼ੁਦ ਚੀਨੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਮੁੱਖ ਅਖ਼ਬਾਰ 'ਗਲੋਬਲ ਟਾਈਮਜ਼' ਦੁਆਰਾ ਆਖੀ ਗਈ ਹੈ। ਚੀਨੀ ਐਪ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਲੱਗਣ ਨਾਲ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਫ਼ੈਸਲੇ ਨਾਲ ਚੀਨੀ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦਾ ਭਾਰੀ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਣਾ ਤੈਅ ਹੈ। ਸਿਰਫ਼ ਟਿਕ-ਟੌਕ ਅਤੇ ਹੈਲੋ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਲੱਗਣ ਨਾਲ ਹੀ ਚੀਨੀ ਕੰਪਨੀ ਬਾਈਟਡਾਂਸ ਨੂੰ ਛੇ ਬਿਲੀਅਨ ਡਾਲਰ (ਲਗਪਗ 45,000 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ) ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਹੈ। ਗਲੋਬਲ ਟਾਈਮਜ਼ ਨੇ ਇਕ ਟਵੀਟ ਕਰ ਕੇ ਕਿਹਾ, 'ਭਾਰਤ-ਚੀਨ ਸੀਮਾ 'ਤੇ ਜਾਰੀ ਤਣਾਓ ਪਿੱਛੋਂ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਟਿਕ-ਟੌਕ ਸਮੇਤ 59 ਚੀਨੀ ਐਪ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਲਾ ਦੇਣ ਪਿੱਛੋਂ ਟਿਕ-ਟੌਕ ਦੀ ਮੂਲ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ 6 ਬਿਲੀਅਨ ਡਾਲਰ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਟਿਕਟੌਕ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਲੱਗਣ ਨਾਲ 'ਮਿੱਤਰੋਂ' ਐਪ ਦੇ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਦੇ ਟ੍ਰੈਫਿਕ 'ਚ 11ਗੁਣਾ ਵਾਧਾ ਦੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਫੰਡਿੰਗ 'ਮਿੱਤਰੋਂ' ਐਪ ਦੇ ਇਕ ਕਰੋੜ ਡਾਊਨਲੋਡ ਹੋਣ ਦੇ ਪੰਜ ਦਿਨ ਬਾਅਦ ਮਿਲੀ ਹੈ। ਇਕ ਪਾਸੇ ਜਿੱਥੇ ਮਿੱਤਰੋ ਐਪ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨੇ 'ਚ 1.7 ਕਰੋੜ ਵਾਰ ਡਾਊਨਲੋਡ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਉੱਥੇ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਐਪ ਨੂੰ 2 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਫੰਡਿੰਗ ਮਿਲੀ ਹੈ। ਇਹ ਫੰਡਿੰਗ 3ਵਨ4 ਕੈਪੀਟਲ ਅਤੇ ਲੈਟਸਵੈਂਚਰ ਸਿੰਡੀਕੇਟ ਤੋਂ ਮਿਲੀ ਹੈ। ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ 'ਮਿੱਤਰੋਂ' ਐਪ ਦੀ ਪਿੱਤਰੀ ਕੰਪਨੀ 'ਮਿੱਤਰੋਂ ਟੀਵੀ' ਹੈ। ਇਸ ਐਪ ਨੂੰ ਇਸੇ ਸਾਲ ਅਪ੍ਰੈਲ 'ਚ ਗੂਲਲ ਪਲੇਅ ਸਟੋਰ 'ਤੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇੰਡੀਅਨ ਸ਼ਾਰਟ ਵੀਡੀਓ ਸ਼ੇਅਰਿੰਗ ਮਿੱਤਰੋ ਐਪ ਨੂੰ ਲਾਂਚਿੰਗ ਦੇ ਇਕ ਮਹੀਨੇ 'ਚ 50 ਲੱਖ ਤੋਂ ਵੱਧ ਡਾਊਨਲੋਡ ਮਿਲੇ ਸਨ। ਐਪ ਰਿਲੀਜ਼ ਦੇ ਇਕ ਮਹੀਨੇ 'ਚ ਗੂਗਲ ਪਲੇਅ ਸਟੋਰ 'ਤੇ ਮਿੱਤਰੋ ਐਪ ਦੂਜਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਡਾਊਨਲੋਡ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਵਾਲਾ ਐਪ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ।

- ਬਿੰਦਰ ਬਸਰਾ, ਸੀਮਾ ਆਨੰਦ,
ਰਜਨੀਸ਼ ਕੌਰ ਰੰਧਾਵਾ

ਜੇਹਾ ਚੀਰੀ ਲਿਖਿਆ ਤੇਹਾ ਹੁਕਮੁ ਕਮਾਹਿ।।ਘਲੇ ਆਵਹਿ ਨਾਨਕਾ ਸਦੇ ਉਠੀ ਜਾਹਿ।।

ਅਮਰੀਕਾ 'ਚ ਉਘੇ ਮਲਹੋਤਰਾ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਭਾਰੀ ਸਦਮਾ

ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਪੁੱਤ ਉਘੇ ਆਗੂ ਸ੍ਰੀ ਕੁਲਦੀਪ ਮਲਹੋਤਰਾ ਅਚਾਨਕ ਸਦੀਵੀ ਵਿਛੋੜਾ ਦੇ ਗਏ

ਯੂਨੀਅਨ ਸਿਟੀ ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ:- ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਉਤੇ ਮਲਹੋਤਰਾ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਉਸ ਸਮੇਂ ਭਾਰੀ ਸਦਮਾ ਲੱਗਾ ਜਦੋਂ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਪੁੱਤ ਅਤੇ ਉਘੇ ਆਗੂ ਸ੍ਰੀ ਕੁਲਦੀਪ ਮਲਹੋਤਰਾ ਅਚਾਨਕ ਸਦੀਵੀ ਵਿਛੋੜਾ ਦੇ ਗਏ। ਇਸ ਦੁੱਖ ਭਰੀ ਖਬਰ ਨਾਲ ਪੂਰੇ ਬੇ-ਏਰੀਆ 'ਚ ਸੋਗ ਦੀ ਲਹਿਰ ਦੌੜ ਗਈ। ਉਹ ਸਿਰਫ ਅਜੇ 62 ਸਾਲ ਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪਿਛਲਾ ਪਿੰਡ ਭਿੱਖੀਵਿੰਡ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਸੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਅੰਤਿਮ ਸੰਸਕਾਰ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਅਸੀਂ 'ਸਾਡੇ ਲੋਕ' ਦੇ ਸਮੂਹ ਪਰਿਵਾਰ ਵਲੋਂ ਉਸ ਪਰਮ ਪਿਤਾ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਦੇ ਚਰਨਾਂ ਵਿੱਚ ਅਰਦਾਸ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਚਰਨਾ ਵਿੱਚ ਨਿਵਾਸ ਬਖਸ਼ੇ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਭਾਣਾ ਮੰਨਣ ਦਾ ਬੱਲ ਬਖਸ਼ੇ।

ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਬਣੇ ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਢੀਂਡਸਾ

ਲੁਧਿਆਣਾ : ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਤੋਂ ਅਸਤੀਫ਼ਾ ਦੇ ਕੇ ਵੱਖ ਹੋਏ ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਢੀਂਡਸਾ ਅਤੇ ਪਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਢੀਂਡਸਾ ਵਲੋਂ ਆਪਣੀ ਨਵੀਂ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸੁਖਦੇਵ ਢੀਂਡਸਾ ਵਲੋਂ ਨਵੀਂ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਨਾਂ 'ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ' ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਢੀਂਡਸਾ ਨੂੰ ਸਰਬ ਸੰਮਤੀ ਨਾਲ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਚੁਣ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਲੁਧਿਆਣਾ ਦੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਵਿਖੇ ਇਕ ਮੀਟਿੰਗ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦਿਆਂ ਰਾਜ ਸਭਾ ਮੈਂਬਰ ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਢੀਂਡਸਾ ਨੇ ਨਵੀਂ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਇਕ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਹੈ ਇਸ 'ਤੇ ਢੀਂਡਸਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇਕਰ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਰਜਿਸਟਰੇਸ਼ਨ ਸਮੇਂ ਕੋਈ ਸਮੱਸਿਆ ਆਉਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਨਾਮ ਨਾਲ ਕੋਈ ਸ਼ਬਦ ਜੋੜ ਲੈਣਗੇ। ਇਸ ਸਮਾਗਮ ਮੌਕੇ ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਰਾਮੂਵਾਲੀਆ, ਬੀਰ ਦਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀ.ਕੇ.,ਪਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਢੀਂਡਸਾ, ਪਰਮਜੀਤ ਕੌਰ ਗੁਲਸ਼ਨ, ਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਚੰਨੀ, ਜਗਦੀਸ਼ ਸਿੰਘ ਗਰਚਾ, ਨਿਧੜਕ ਸਿੰਘ ਬਰਾੜ, ਸੇਵਾ ਸਿੰਘ ਸੇਖਵਾ, ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ, ਮਾਨ ਸਿੰਘ ਗਰਚਾ, ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਭੋਮਾ ਆਦਿ ਆਗੂ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਢੀਂਡਸਾ ਨੇ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਨੂੰ ਵੀ ਨਿਸ਼ਾਨੇ 'ਤੇ ਲੈਂਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੁਖਬੀਰ ਬਾਦਲ ਕਾਰਣ ਅੱਜ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਆਪਣੇ ਅਸਲ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਤੋਂ ਭਟਕ ਚੁੱਕਾ ਹੈ, ਢੀਂਡਸਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੁਖਬੀਰ ਬਾਦਲ ਦੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਹੋ ਕੇ ਪਹਿਲਾਂ ਬ੍ਰਹਮਪੁਰਾ, ਫਿਰ ਸੇਖਵਾਂ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਤੇ ਪਰਮਿੰਦਰ ਨੇ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਸਾਰੇ ਅਹੁਦਿਆਂ ਤੋਂ ਅਸਤੀਫ਼ਾ ਦਿੱਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਮਿਲ ਕੇ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਸਲ ਮੁੱਦਿਆਂ 'ਤੇ ਗੱਲ ਕਰਨੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਢੀਂਡਸਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅੱਜ ਦਾ ਦਿਨ ਅਤੇ ਸਥਾਨ ਇਸ ਲਈ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਅੱਜ ਦੇ ਦਿਨ ਮਹਾਰਾਜਾ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਲਾਹੌਰ ਫ਼ਤਿਹ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਲੁਧਿਆਣਾ ਇਸ ਲਈ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਮਾਸਟਰ ਤਾਰਾ ਸਿੰਘ ਲੰਬਾ ਸਮਾਂ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਰਹੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਕਸ 'ਤੇ ਕੋਈ ਉਂਗਲ ਨਹੀਂ ਚੁੱਕ ਸਕਿਆ।

ਲੁਧਿਆਣਾ ਪੰਥ ਦਾ ਸਿਰ ਅਤੇ ਪਟਿਆਲਾ ਪੰਥ ਦਾ ਧੜ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਸ ਸਮਾਗਮ ਲਈ ਲੁਧਿਆਣਾ ਦੀ ਚੋਣ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਢੀਂਡਸਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਅੱਜ ਤੋਂ ਸਿਧਾਂਤਕ ਲੜਾਈ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਲੜਾਈ ਨੂੰ ਉਹ ਇਕੱਲੇ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਪੂਰੀ ਟੀਮ ਨਾਲ ਹੀ ਜਿੱਤ ਸਕਣਗੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦਾ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਵਿਚ ਅਹਿਮ ਰੋਲ, ਲਿਹਾਜ਼ਾ ਨੌਜਵਾਨਾਂਨ ਨੂੰ ਸੱਚੇ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦਾ ਸਾਥ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਸਫ਼ਾ 1 ਦੀ ਬਾਕੀ

ਪੰਜਾਬ ਦਾ DGP ਦਿਨਕਰ ਗੁਪਤਾ ਆਪਣਾ ਮਾਂਈਡ ਸੈਟ ਕਰੇ

ਪੰਜਾਬ ਏਕਤਾ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਤੇ ਹਲਕਾ ਭੁਲੱਥ ਤੋਂ ਵਿਧਾਇਕ ਸ:ਸੁਖਪਾਲ ਸਿੰਘ ਖਹਿਰਾ ਲਾਈਵ ਹੋਏ ਹਨ। ਸੁਖਪਾਲ ਖਹਿਰਾ ਨੇ ਲਾਈਵ ਹੋ ਕੇ ਯੂ.ਏ.ਪੀ.ਏ. (ਯੁਆਪਾ ਲਾਅ) ਦੇ ਬਾਰੇ ਗੱਲਬਾਤ ਕੀਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕੀ ਪੰਜਾਬ ਦਾ DGP ਦਿਨਕਰ ਗੁਪਤਾ ਆਪਣਾ ਮਾਂਈਡ ਸੈਟ ਕਰੇ।

ਇਹ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਐਂਟੀ ਪੰਜਾਬ ਐਂਟੀ ਕਮਿਉਨਟੀ ਨਜ਼ਰ ਆ ਰਿਹਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ DGP ਦਿਨਕਰ ਗੁਪਤਾ ਦੇ ਉਸ ਬਿਆਨ ਵਲ ਧਿਆਨ ਦੁਆਇਆ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸ ਨੇ ਕਰਤਾਰਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਕੋਰੀਡੋਰ ਸਿੱਖ ਸ਼ਰਧਾਲੂਆਂ ਨੂੰ ਅੱਤਵਾਦੀ ਤੱਕ ਕਹਿ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਜਿਥੇ ਇੱਕ ਸਾਧ ਸੀ ਜਿਥੇ ਮੌੜ ਬੰਬ ਕਾਂਡ ਹੋਇਆ ਸੀ ਉਸ ਬਾਰੇ ਤੂੰ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਬੋਲਦਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ 7,8 ਬੇਗੁਨਾਹ ਬੱਚੇ ਮਾਰੇ ਗਏ ਸਨ ਉਥੇ ਤਾਂ ਤੁਹਾਡੀ ਹਿੰਮਤ ਨਹੀਂ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਲਾਅ 'ਚ 16 ਵਿਅਕਤੀਆਂ 'ਤੇ ਪਰਚਾ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਕਈ ਬੇਕਸੂਰ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਲਾਅ 'ਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹਲਕੇ ਦੇ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਜੁਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਗੁੱਜਰ ਜੋ 65 ਸਾਲਾ ਦੇ ਬਾਰੇ ਖਹਿਰਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਇਟਲੀ ਤੋਂ ਆਏ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹ ਬਿਲਕੁੱਲ ਨਿਰਦੋਸ਼ ਹਨ, ਕਿਉਂਕਿ ਜੁਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਗੁੱਜਰ ਬਿਲਕੁੱਲ ਅਨਪੜ੍ਹ ਆਦਮੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦਾ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਕੋਈ ਪਰਚਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕਦੀ 7/51 ਵੀਂ ਨਹੀਂ ਹੋਈ।

ਖਹਿਰਾ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਜੁਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੀ ਸਿਹਤ ਠੀਕ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸ਼ਾਇਦ ਇਸ ਸਦਮੇ 'ਚ ਜੇਲ ਅੰਦਰ ਹੀ ਦਮ ਤੋੜ ਜਾਵੇ। ਉਕਤ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੇ ਹੱਕ 'ਚ ਡਟੇ ਸੁਖਪਾਲ ਸਿੰਘ ਖਹਿਰਾ ਨੇ ਜੁਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸਣੇ ਬੇਕਸੂਰ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਰਿਹਾਅ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਜਿਹੜੇ ਹੋਰ ਵੀ ਕਈ ਨਿਰਦੋਸ਼ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੱਕ 'ਚ ਬੋਲਦਿਆਂ ਸੁਖਪਾਲ ਖਹਿਰਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ 'ਚ ਕਈ ਅਜਿਹਾ ਦਲਿਤ ਗਰੀਬ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਹੜੇ ਕਿ ਇਕ ਸਾਧਾਰਣ ਵਕੀਲ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਅਤੇ ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਦਿਹਾੜੀ ਕਰਕੇ ਘਰ ਦਾ ਗੁਜ਼ਾਰਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਲਈ ਤਾਂ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਵਕੀਲ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਪੈਂਦੀ ਹੈ।

ਸ਼ਿਕਾਗੋ 'ਚ ਭਾਰੀ ਗੋਲੀਬਾਰੀ 'ਚ 7,8 ਅਤੇ 14 ਸਾਲ ਦੇ ਬੱਚਿਆ ਸਮੇਤ

ਹੀ ਖੋਹ ਲਿਆ। ਜ਼ਖ਼ਮੀਆਂ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਹਸਪਤਾਲਾਂ 'ਚ ਦਾਖਲ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ। ਪੁਲਿਸ ਬੁਲਾਰੇ ਅਨੁਸਾਰ ਚਾਰੇ ਦੋਸ਼ੀ ਘਟਨਾ ਸਥਾਨ ਤੋਂ ਫ਼ਰਾਰ ਹੋ ਗਏ। ਪੁਲਿਸ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਭਾਲ ਰਹੀ ਹੈ। ਮੇਅਰ ਲੋਰੀ ਲਾਈਟਫੁੱਟ ਨੇ ਇਸ ਗੋਲੀਬਾਰੀ ਦੀ ਘਟਨਾ ਦੀ ਸਖ਼ਤ ਸ਼ਬਦਾਂ 'ਚ ਨਿੰਦਾ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਪੁਲਿਸ ਬੁਲਾਰੇ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੁਲਿਸ ਵਲੋਂ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇ ਹੋਰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਤਾਂ ਕਿ ਕੋਈ ਹੋਰ ਅਜਿਹੀ ਘਟਨਾ ਨਾ ਵਾਪਰ ਸਕੇ।

.ਫਰੀਦਕੋਟ ਰਾਜੇ ਦੀ ਜਾਅਲੀ ਵਸੀਅਤ: ਸਾਬਕਾ ਜੱਜ ਸਣੇ 23 ਖ਼ਿਲਾ.ਫ ਕੇਸ ਦਰਜ

ਫ਼ਰੀਦਕੋਟ : ਪੁਲੀਸ ਨੇ ਫ਼ਰੀਦਕੋਟ ਦੇ ਆਖਰੀ ਰਾਜਾ ਹਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਰਾੜ ਦੀ ਇਕਲੌਤੀ ਬਚੀ ਧੀ ਰਾਜਕੁਮਾਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕੌਰ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ 'ਤੇ 23 ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਫੌਜਦਾਰੀ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਰਜ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਪਰਚਾ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਵਰਧਮਾਨ ਸਟੇਟ ਦੇ ਰਾਜਾ ਜੈ ਚੰਦ ਮਹਿਤਾਬ ਨਗਰ ਸੁਧਾਰ ਟਰੱਸਟ ਫ਼ਰੀਦਕੋਟ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਲਲਿਤ ਮੋਹਨ ਗੁਪਤਾ, ਸਾਬਕਾ ਜੱਜ ਜਤਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਬੈਨੀਵਾਲ ਅਤੇ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਰਾਜਾ ਹਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੀ ਲੜਕੀ ਨੇ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਪਿਤਾ ਦੀ ਮਾਨਸਿਕ ਸਿਹਤ ਠੀਕ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਫਾਇਦਾ ਉਠਾ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜਾਅਲੀ ਵਸੀਅਤ ਤਿਆਰ ਕਰਕੇ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਕਰੋੜ ਦੀ ਸ਼ਾਹੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਹੜੱਪਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ।

ਵਾਲ ਝੜਨ ਤੋਂ ਛੁਟਕਾਰਾ

ਅੱਜ ਕੱਲ੍ਹ ਵਾਲ ਝੜਨਾ ਆਮ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਕ ਸਮਾਂ ਸੀ ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ-ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਇਹ ਸਮੱਸਿਆ ਸੀ। ਇਸਦੇ ਜ਼ਆਦਾਤਰ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਕਾਰਨ ਜੈਨੇਟਿਕ/ਖਾਨਦਾਨੀ ਸਨ। ਪਰ ਅੱਜ-ਕੱਲ ਜਿਸ ਤਰਾਂ ਗੰਜਾਪਨ ਹਰ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਡੰਗ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਉਸ ਤੋਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਇਸਦਾ ਕਾਰਨ ਜੈਨੇਟਿਕ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਮੱਸਿਆ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨ ਲਈ, ਅਸੀਂ ਮਹਿੰਗੇ ਉਤਪਾਦਾਂ ਦੇ ਚੱਕਰ ਵਿੱਚ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਰੁਪਏ ਖਰਚਦੇ ਹਾਂ, ਪਰ ਹੱਲ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ। ਮਾਰਕੀਟ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਇੰਨਾ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਨੁਕਸਾਨਦੇਹ ਉਤਪਾਦਾਂ ਦੇ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਆਓ ਇਸ ਸਮੱਸਿਆ ਦੇ ਕਾਰਣ ਅਤੇ ਹੱਲ ਬਾਰੇ ਗੱਲ ਕਰੀਏ।

ਵਾਲਾਂ ਦੀ ਸਫਾਈ ਲਈ ਅਸੀਂ ਜਿਸ ਸ਼ੈਂਪੂ ਅਤੇ ਸਾਬਣ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਉਹ ਹਾਨੀਕਾਰਕ ਰਸਾਇਣਾਂ ਜਿਵੇਂ ਸਲਫੇਟ, ਪੈਰਾਫਿਨ, ਆਦਿ ਨਾਲ ਭਰੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਇਹ ਰਸਾਇਣ ਜਿਆਦਾਤਰ ਝੱਗ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਵਰਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਬਚਪਨ ਵਿਚ ਇੱਕ ਮਸ਼ਹੂਰੀ ਆਉਂਦੀ ਸੀ, "ਸ਼ੈਂਪੂ ਵਰਗੀ ਝੱਗ ਲਿਆਵੇ***ਨਿਖਾਰ ਸਾਬਣ"। ਇਸ਼ਤਿਹਾਰਾਂ ਨੇ ਸਾਡੀ ਮਾਨਸਿਕਤਾ ਆਹ ਬਣਾ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਵੱਧ ਝੱਗ ਦਾ ਮਤਲਬ ਵਧੀਆ ਸ਼ੈਂਪੂ! ਇਹ ਝੱਗ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਰਸਾਇਣ ਵਾਲਾਂ ਦੀਆਂ ਜੜ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਵਾਲਾਂ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਤਾਂ ਫਿਰ ਕਰੀਏ ਕੀ? ਵਿਕਲਪ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਖੱਟੀ ਲੱਸੀ, ਆਂਵਲਾ, ਸ਼ਿਕਾਕਾਈ, ਰੀਠਾ ਆਦਿ ਦੇ ਪਾਊਡਰ ਨਾਲ ਵਾਲ ਧੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਬੱਸ ਪਾਊਡਰ ਨੂੰ ਪਾਣੀ 'ਚ ਮਿਲਾਓ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਵਾਲਾਂ 'ਤੇ ਲਗਾਓ, ਜਾਂ ਫਿਰ ਖੱਟੀ-ਲੱਸੀ ਨੂੰ ਵਾਲਾਂ 'ਤੇ ਲਗਾਓ ਅਤੇ ਫਿਰ ਇਸ ਨੂੰ ਪਾਣੀ ਨਾਲ ਧੋ ਲਓ। ਹਾਂ, ਇਹ ਝੱਗ ਨਹੀਂ ਦੇਵੇਗਾ। ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਸ਼ੈਂਪੂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ, ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਕੈਮੀਕਲ ਵਾਲੇ ਸ਼ੰਪੂ ਨੂੰ ਵਰਤੋਂ। ਅੱਜ ਕੱਲ, ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਕੈਮੀਕਲ-ਰਹਿਤ ਸ਼ੈਂਪੂ ਬਾਜ਼ਾਰ ਵਿਚ ਆ ਰਹੇ ਹਨ, ਇਹ ਉਤਪਾਦ ਆਨਲਾਈਨ ਮਿਲ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਬੱਸ ਇਸ ਦੀਆਂ ਸਮੱਗਰੀਆਂ/ingredients ਦੀ ਜਾਂਚ ਜ਼ਰੂਰ ਕਰ ਲੈਣਾ. ਤੁਹਾਡੀ ਸਹੂਲਤ ਲਈ ਮੈਂ ਕੁਝ ਰਸਾਇਣ ਰਹਿਤ ਸ਼ੈਂਪੂ/ਸਾਬਣ ਦੇ ਨਾਮ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹਾਂ:

-Jeevanras Mukti Gold Hairwash,
-Golisoda All Natural Probiotics Palm Oil-free Shampoo Bar,
-Earthy Sapo Shikakai & Multani Shampoo Bar,
-Vilvah Store - Nutrient Rich Goat Milk Shampoo,
-The Moms Co. Natural Protein Shampoo,
-Rustic Art Aloe Clary Sage Shampoo,
-Just Herbs-Ayurvedic Soya Protein Shampoo
-Aroma Magic Shampoo

ਬਾਜ਼ਾਰ ਵਿਚ ਵਾਲਾਂ ਲਈ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਤੇਲਾਂ ਵਿਚ ਖਣਿਜ-ਤੇਲ ਜਾਣੀ mineral oil ਹੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ. ਆਂਵਲਾ ਤੇਲ, ਚਮੇਲੀ ਦਾ ਤੇਲ, ਬਦਾਮ ਦਾ ਤੇਲ ਆਦਿ ਦੇ ਨਾਮ ਤੇ ਸਾਨੂੰ ਖਣਿਜ ਤੇਲ ਹੀ ਵੇਚਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ. ਤਸੱਲੀ ਲਈ, ਤੁਸੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਤੇਲਾਂ ਦੀ ਸਮੱਗਰੀ ਸੂਚੀ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਇਸ ਵਿਚ ਤੁਹਾਨੂੰ ਖਣਿਜ-ਤੇਲ, ਖੁਸ਼ਬੂ, ਰਸਾਇਣਿਕ ਰੰਗ ਆਦਿ ਦੀ ਭਰਪੂਰ ਮਾਤਰਾ ਮਿਲੇਗੀ। ਜਿਸ ਨਾਲ ਵਾਲਾਂ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਜਦੋਂ ਵੀ ਤੁਸੀਂ ਅੱਗੇ ਤੋਂ ਤੇਲ ਖਰੀਦੋ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੌ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਸ਼ੁੱਧਤਾ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਓ। ਅਰੰਡੀ, ਤਿਲ, ਅਤੇ ਬਦਾਮ ਦਾ ਤੇਲ ਸਰਦੀਆਂ ਲਈ ਆਦਰਸ਼ ਹਨ, ਕਿਉਂਕਿ ਇੰਨਾ ਦੀ ਤਾਸੀਰ ਗਰਮ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਨਾਰੀਅਲ ਦਾ ਤੇਲ ਗਰਮੀਆਂ ਲਈ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸਦੀ ਤਾਸੀਰ ਠੰਡੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਤਰਲ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਉਪਲਬਧ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਸਰ੍ਹੋਂ ਦਾ ਤੇਲ ਤਾਂ ਹਮੇਸ਼ਾ ਹੀ ਵਧੀਆ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਹਨ ਥੋੜੀ ਚਿਪਚਿਪਾ ਪਣ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਪੌਸ਼ਟਿਕ ਤੱਤਾਂ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਬੈਦਿਆਨਾਥ ਦਾ ਮਹਾਭ੍ਰਿਗਰਾਜ ਤੇਲ ਵੀ ਵਰਤਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਵਾਲਾਂ ਤੇ ਤੇਲ ਨੂੰ ਵਾਲ ਧੋਣ ਤੋਂ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਇਕ ਤੋਂ ਦੋ ਘੰਟੇ ਪਹਿਲਾਂ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰੋ, ਫਿਰ ਇਸ ਨੂੰ ਧੋ ਲਓ।

ਤਪਸ਼ ਸਾਡੇ ਵਾਲਾਂ ਲਈ ਨੁਕਸਾਨਦੇਹ ਹੈ। ਵਾਲਾਂ ਨੂੰ ਗਰਮ ਪਾਣੀ ਨਾਲ ਧੋਣਾ, ਹਰ ਰੋਜ਼ ਹੇਅਰ ਡ੍ਰਾਇਅਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨਾ, ਧੁੱਪ ਵਿਚ ਜ਼ਿਆਦਾ ਰਹਿਣਾ, ਇਹ ਸਭ ਵਾਲਾਂ ਲਈ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਇਸ ਲਈ ਸੂਰਜ ਦੀਆ ਕਿਰਨਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਿਆਦਾ ਵਾਲਾਂ 'ਤੇ ਸਿੱਧਾ ਨਾ ਪੈਣ ਦਿਓ। ਧੁੱਪ ਵਿਚ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵਾਲਾਂ ਨੂੰ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਢੱਕੋ। ਵਾਲਾਂ 'ਤੇ ਮਾਰਕੀਟ ਨਵੇਂ-ਨਵੇਂ ਉਤਪਾਦਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਾ ਕਰੋ, ਜੇ ਹੋ ਵੀ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਰਾਤ ਨੂੰ ਸੌਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਧੋ ਲਓ। ਗਿੱਲੇ ਵਾਲਾਂ ਨੂੰ ਛਿੜਕਣਾ, ਤੌਲੀਏ ਨਾਲ ਰਗੜਨਾ, ਕੰਘੀ ਕਰਨਾ ਆਦਿ ਵਾਲਾਂ ਨੂੰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਉਹ ਟੁੱਟਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਕੱਸ ਕੇ ਬੰਨ੍ਹਣ ਨਾਲ ਵੀ ਵਾਲ ਟੁੱਟ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਅਜਿਹਾ ਨਾ ਕਰੋ। ਜ਼ਿਆਦਾ ਚਿੰਤਾ ਸਿਹਤ ਲਈ ਹਾਨੀਕਾਰਕ ਹੈ, ਇਸ ਦੇ ਮਾੜੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਵਾਲਾਂ 'ਤੇ ਵੀ ਪੈਂਦੇ ਹਨ, ਇਸ ਲਈ ਚਿੰਤਾ ਤੋਂ ਬਚੋ। ਡੇਲ ਕਾਰਨੇਗੀ ਦੀ ਕਿਤਾਬ 'ਚਿੰਤਾ ਤੋਂ ਛੁਟਕਾਰਾ' ਚਿੰਤਾ ਤੋਂ ਆਜ਼ਾਦੀ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਲਾਭਦਾਇਕ ਹੈ।

ਪਰਗਟ ਸਿੰਘ
ਟਾਂਡਾ ਉੜਮੁੜ, ਪੰਜਾਬ

ਵਾਲਾਂ ਦੇ ਝੜਨ ਦਾ ਇੱਕ ਵੱਡਾ ਕਾਰਨ ਸਰੀਰ ਵਿੱਚ ਡੀਐਚਟੀ ਹਾਰਮੋਨਜ਼ ਦਾ ਵਾਧਾ ਹੈ। ਇਸ ਹੱਲ ਲਈ, ਡੀਐਚਟੀ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਜਿਵੇਂ ਮੇਥੀ ਦੇ ਦਾਣੇ, ਬਦਾਮ, ਕੇਲਾ, ਗਾਜਰ, ਖੁੰਬ, ਆਦਿ ਨੂੰ ਖੁਰਾਕ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਪੌਸ਼ਟਿਕ ਤੱਤਾਂ ਦੀ ਘਾਟ ਵਾਲਾਂ ਦੇ ਝੜਨ ਦਾ ਇਕ ਵੱਡਾ ਕਾਰਨ ਹੈ। ਫਾਸਟ ਫੂਡਜ਼, ਬਾਜ਼ਾਰ ਅਧਾਰਤ ਭੋਜਨ ਜਿਵੇਂ ਬਰਗਰ, ਨੂਡਲਜ਼, ਪੈਕਡ ਸਨੈਕਸ, ਕੋਲਡ ਡਰਿੰਕ, ਆਦਿ ਵਿੱਚ ਪੌਸ਼ਟਿਕ ਤੱਤ ਘੱਟ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਨਾਲ ਹੀ ਨਾਲ ਇਹ ਸਿਹਤ ਲਈ ਨੁਕਸਾਨਦੇਹ ਵੀ ਹਨ।

ਜੇ ਵਾਲਾਂ ਦਾ ਪੋਸ਼ਣ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਵਾਲ ਟੁੱਟ ਜਾਣਗੇ। ਬਾਲ ਪ੍ਰੋਟੀਨ ਦੇ ਬਣੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਇਸ ਲਈ ਵਾਲਾਂ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰੋਟੀਨ ਦੀ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ। ਫਲੀਆਂ, ਛੋਲੇ, ਸਾਰੀਆਂ ਦਾਲਾਂ, ਪਨੀਰ, ਇਹ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰੋਟੀਨ ਦੇ ਚੰਗੇ ਸਰੋਤ ਹਨ। ਇਸਦੇ ਨਾਲ, ਹੋਰ ਪੌਸ਼ਟਿਕ ਤੱਤ ਜਿਵੇਂ ਚਰਬੀ, ਖਣਿਜ ਅਤੇ ਵਿਟਾਮਿਨ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਵਿਟਾਮਿਨ ਸੀ ਵੀ ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ। ਹਰੀਆਂ ਪੱਤੇਦਾਰ ਸਬਜ਼ੀਆਂ, ਪੀਲੇ ਫਲ, ਆਂਵਲਾ, ਨਿੰਬੂ ਆਦਿ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਖੁਰਾਕ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਚਿਤ ਪਾਣੀ ਪੀਓ। ਰੋਜ਼ਾਨਾ 3 ਤੋਂ 5 ਤਾਜ਼ੇ ਕੜ੍ਹੀ ਦੇ ਪੱਤਿਆਂ ਨੂੰ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਚਿਥ ਕੇ ਖਾਣਾ ਵੀ ਬਹੁਤ ਲਾਭਕਾਰੀ ਹੈ।

ਪੋਸ਼ਣ, ਖੂਨ ਨਾਲ ਵਾਲਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਵਾਲਾਂ ਵਿਚ ਖੂਨ ਦਾ ਪ੍ਰਵਾਹ ਘੱਟ ਹੋ ਗਿਆ ਤਾਂ ਪੋਸ਼ਣ ਵੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ। ਸਿਰ ਦੀ ਮਾਲਸ਼ ਕਰਨਾ ਇਸ ਦਾ ਵਧੀਆ ਹੱਲ ਹੈ। ਮਾਲਿਸ਼ ਹੌਲੀ-ਹੌਲੀ ਗੋਲਾਯੀ ਵਿਚ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਨਾ ਕਿ ਜ਼ੋਰ ਨਾਲ। ਖੂਨ ਦੇ ਦੌਰੇ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਕਸਰਤ ਵੀ ਬਹੁਤ ਫਾਇਦੇਮੰਦ ਹੈ।

ਵਾਲਾਂ ਦੇ ਝੜਨ ਦਾ ਇਕ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਸਮੱਸਿਆ ਦਾ ਹੱਲ ਵੀ ਇਕ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸ਼ੁੱਧ, ਰਸਾਇਣ-ਰਹਿਤ ਤੇਲਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ੈਂਪੂ ਦੀ ਵਰਤੋ, ਸਹੀ ਖੁਰਾਕ ਅਤੇ ਕੁਝ ਸਾਵਧਾਨੀਆਂ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਭ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਨਾਲ ਵਾਲਾਂ ਦੇ ਝੜਨ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਆਂਵਲਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਦੂਰ

ਸੁਪਰ-ਫੂਡ ਆਂਵਲਾ ਨੂੰ ਔਲੇ, ਆਮਲਕੀ, ਇੰਡੀਅਨ ਗੂਸਬੇਰੀ, ਫਾਈਲੇਨਥਸ ਏਮਬਲੀਕਾ ਦੇ ਨਾਂ ਨਾਲ ਵੀ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਹਰ ਮੌਸਮ ਲਈ ਆਯੁਰਵੇਦ ਵਿੱਚ ਇਸਦਾ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਦਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ, ਜੂਸ, ਚੂਰਨ, ਸਿਰਪ, ਟੇਬਲੇਟ, ਤੇਲ ਚੋਅਵਨਪ੍ਰਾਸ਼ ਅਤੇ ਮੁਰੱਬਾ, ਜੈਮ, ਅਚਾਰ, ਘਰੇਲੂ ਚਟਨੀ, ਸਨੈਕਸ, ਕੈਂਡੀਜ, ਦੀ ਸ਼ਕਲ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਬਜੁਰਗ ਘਰਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਸ਼ਕਲ 'ਚ ਔਲਿਆਂ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਰਦੇ ਆਏ ਹਨ। ਯੂ.ਐਸ ਸਟਡੀ ਮੁਤਾਬਕ ਆਂਵਲਾ ਦਿੱਲ ਦੀਆਂ ਮਾਸਪੇਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਬਣਾਓਂਦਾ ਹੈ। ਸਰੀਰ ਅੰਦਰ ਬਲੱਡ-ਸਰਕੂਲੇਸ਼ਨ ਠੀਕ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਸਟ੍ਰੋਕ ਤੇ ਹਾਰਟ ਅਟੈਕ ਨਾਲ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਮੌਤ ਦੇ ਆਂਕੜੇ ਘੱਟ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਸੈਲਾਂ ਅੰਦਰ ਆਕਸੀਜ਼ਨ ਵਧਾਉਣ ਵਿਚ ਸਹਾਇਕ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਅਨਿਲ ਧੀਰ
ਕਾਲਮਨਿਸਟ

ਪੌਸ਼ਟਿਕ ਤੱਤਾਂ ਨਾਲ ਭਰਪੂਰ 1 ਕੱਪ (150 ਗ੍ਰਾਮ) ਫੱਲ ਆਮਲੇ ਵਿੱਚ:

Calories 66 *Protein: 1 gram *Fat: less than 1 gram *Carbs: 15 grams *Fiber: 7 grams *Vitamin C: 46% of the Daily Value *Vitamin B5: 9% *Vitamin B6: 7% *Copper: 12% *Manganese: 9% *Potassium: 6%

ਆਂਵਲੇ ਅੰਦਰ ਮੌਜੂਦ ਵਿਟਾਮਿਨ-ਸੀ ਅਤੇ ਐਂਟੀਆਕਸੀਡੈਂਟ ਸਰੀਰ ਤੇ ਮਨ ਦੇ ਰੋਗਾਂ ਨਾਲ ਲੜਨ ਦੀ ਤਾਕਤ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਹਰ ਉਮਰ ਵਿੱਚ ਤੰਦਰੁਸਤੀ ਲਈ ਅੱਗੇ ਲਿਖੇ ਉਪਾਅ ਵਰਤੋ:

- ਅਮ੍ਰਿਤ ਹੈ ਤਾਜੇ ਔਲੇ ਦਾ ਪਾਣੀ। ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਲਈ 1-2 ਦਾਨੇ ਬਿਨਾ ਗੁਠਲੀ ਔਲੇ ਦੇ ਅੱਧਾ ਕੱਪ ਪਾਣੀ, 1 ਚਮਚ ਸ਼ਹਿਦ ਮਿਕਸੀ ਵਿੱਚ ਪਾ ਕੇ ਚਲਾਓ। ਸਵੇਰ ਜਾਗਦੇ ਹੀ ਰੋਜਾਨਾ ਪੀਓ। ਸਰੀਰ ਅੰਦਰ ਇਮੀਉਨਿਟੀ ਬਰਾਬਰ ਬਣੀ ਰਹੇਗੀ।
- ਤੰਦਰੁਸਤ ਦੰਦਾਂ ਲਈ ਤਾਜ਼ਾ ਕੱਚਾ ਆਂਵਲਾ 1-2 ਦਾਨੇ ਚੰਗੀ ਤਰਾਂ ਚਬਾ ਕੇ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਖਾਓ।
- ਆਂਵਲੇ ਦਾ ਪਾਣੀ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਰਨ ਨਾਲ ਪਿਸ਼ਾਬ ਰਾਹੀਂ ਸਰੀਰ ਅੰਦਰੋਂ ਅਣਚਾਹੇ ਜ਼ਹਿਰੀਲੇ ਤੱਤ, ਨਮਕ, ਵੱਧ ਯੂਰਿਕ ਏਸਿਡ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣ ਮਦਦ ਕਰਨ ਦੇ ਨਾਲ ਡਾਯੂਰੈਟਿਕ ਦਾ ਕੰਮ ਵੀ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਔਰਤਾਂ ਇਸਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਯੂਟਰਸ ਦੇ ਰੋਗਾਂ ਤੋਂ ਬਚਾਅ ਕਰ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ।
- ਰੁਟੀਨ ਵਿਚ ਕੱਚੇ ਔਲੇ ਮਾਈਕਰੋਵੇਵ ਵਿਚ ਇੱਕ ਮਿੰਟ ਗਰਮ ਕਰਕੇ ਸਲਾਦ ਦੀ ਸ਼ਕਲ 'ਚ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਰੋ।
- ਚਮੜੀ ਦੇ ਰੋਗੀ ਇੱਕ ਚਮਚ ਆਂਵਲਾ ਪਾਊਡਰ ਸਵੇਰੇ-ਸ਼ਾਮ ਘੱਟ ਗਰਮ ਪਾਣੀ ਨਾਲ ਸੇਵਨ ਕਰਨ ਆਰਾਮ ਮਿਲਦਾ ਹੈ।
- ਮੂੰਹ ਦੀਆਂ ਝੁਰੀਆਂ ਘੱਟ ਕਰਨ ਲਈ ਫੇਸ਼ਿਅਲ-ਮਾਸਕ ਲਈ ਇੱਕ ਚਮਚ ਆਂਵਲਾ ਪਾਊਡਰ, 1-ਚਮਚ ਸ਼ਹਿਦ ਮਿਕਸ ਕਰਕੇ ਤਿਆਰ ਪੇਸਟ ਮੂੰਹ 'ਤੇ ਲਗਾ ਕੇ 20 ਮਿੰਟ ਲਈ ਛੱਡ ਦਿਓ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਘੱਟ ਗਰਮ ਪਾਣੀ ਨਾਲ ਚਿਹਰਾ ਸਾਫ ਕਰੋ।
- ਏਸੀਡਿਟੀ ਦੀ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਭੋਜਨ ਤੋਂ 30 ਮਿੰਟ ਪਹਿਲਾਂ ਤਾਜੇ ਪਾਣੀ ਨਾਲ ਅੱਧਾ ਚਮਚ ਆਂਵਲਾ ਪਾਊਡਰ ਬਰਾਬਰ ਮਾਤਰਾ 'ਚ ਪਿੱਸੀ ਹੋਈ ਮਿਸ਼ਰੀ ਮਿਲਾ ਕੇ ਸੇਵਨ ਕਰਨ ਨਾਲ ਰਾਹਤ ਮਿਲੇਗੀ।
- ਸਵੇਰੇ ਜਾਗਦੇ ਹੀ ਅੱਧਾ ਚਮਚ ਆਯੁਰਵੇਦਿਕ ਤ੍ਰਿਫਲਾ ਚੂਰਨ (ਆਂਵਲਾ, ਹਰੜ, ਬਹੇੜਾ) 1 ਕੱਪ ਔਲੇ ਦੇ ਪਾਣੀ (ਉਪਰ ਦੱਸੇ ਗਏ ਤਰੀਕੇ) ਨਾਲ ਲਗਾਤਾਰ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਡਾਇਬੀਟੀਜ਼, ਕੋਲੈਸਟਰੋਲ, ਤਾਕਤ, ਕਮਜੋਰ ਪਾਚਨ-ਸ਼ਕਤੀ, ਕਮਜ਼ੋਰ ਯਾਦਾਸ਼ਤ, ਕਮਜ਼ੋਰ ਨਜ਼ਰ, ਝੜਦੇ ਵਾਲਾਂ ਦੀ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਫਾਇਦਾ ਲੈ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਨੋਟ: ਜ਼ਿਆਦਾ ਬੀਮਾਰੀ ਦੀ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਗਰਭਵਤੀ ਔਰਤਾਂ ਆਪਣੀ ਮਰਜੀ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਡਾਕਟਰ ਦੀ ਸਲਾਹ ਨਾਲ ਆਂਵਲੇ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਰਨ।

Alternative Therapist
anil.dheer@yahoo.com

CAPITAL SERVICES
ਸਾਰੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਇਕੋ ਥਾਂ
Capital services
*ਇੰਡੀਅਨ ਪਾਸਪੋਰਟ
*ਇੰਡੀਅਨ ਵੀਜ਼ਾ, OCI
*ਮੁਖਤਿਆਰਨਾਮਾ
*ਇਮੀਗਰੇਸ਼ਨ ਸਰਵਿਸਜ
*ਸਿਟੀਜ਼ਨ, ਗਰੀਨ ਕਾਰਡ
*ਫੈਮਲੀ ਪਟੀਸ਼ਨ

- ਹੋਰ ਸੇਵਾਵਾਂ -
*ਕਾਰ ਟਰਾਂਸਫਰ/ਸਟਿੱਕਰ, *ਇੰਸ਼ੋਰੈਂਸ: ਕਾਰ, ਘਰ ਤੇ ਬਿਜਨਸ
*ਲਾਈਵ ਸਕੈਨ/ਫਿੰਗਰ ਪ੍ਰਿੰਟ, *ਨੋਟਰੀ ਪਬਲਿਕ *ਮੇਲ ਬੌਕਸ
*ਫੈਕਸ, ਕਾਪੀ, ਬਿਜਨਸ ਕਾਰਡ, ਵਿਆਹ ਦੇ ਕਾਰਡ ਅਤੇ ਹੋਰ।
ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਜਾਂ ਤੁਹਾਡਾ ਕੋਈ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਨਵਾਂ ਆਇਆ ਤਾਂ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਡਰਾਇਵਿੰਗ ਲਾਇਸੰਸ ਲੈਣ ਲਈ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ।
Call, Banga (916) 427-4321, Fax (916) 258-0441
email: sacramento99@yahoo.com, website: capitalservices.us

ਸਾਡੇ ਪਿੰਡ ਸਾਡੇ ਲੋਕ

ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਛਿੰਦਾ
98721-93320

ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਛਿੰਦਾ 'ਸਾਡੇ ਲੋਕ' ਲਈ ਲੜੀਵਾਰ ਕਾਲਮ 'ਸਾਡੇ ਪਿੰਡ ਸਾਡੇ ਲੋਕ' ਇਸ ਹਫਤੇ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਜਿਸ ਵਿਚ ਉਹ ਚਲੰਤ ਅਤੇ ਕਰੰਟ ਮਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਵਿਅੰਗਮਈ ਸ਼ੈੱਲੀ ਵਿਚ ਲਿਖ ਕੇ ਜਿੱਥੇ ਪਾਠਕਾਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਤੇ ਦੇਸ਼ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਮਸਲਿਆਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਏਗਾ, ਉੱਥੇ ਪੇਂਡੂ ਪਾਤਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪਾਠਕਾਂ ਦਾ ਮਨੋਰੰਜਨ ਵੀ ਕਰੇਗਾ। ਸਰਵਪੱਖੀ ਸ਼ਖਸੀਅਤ ਦੇ ਮਾਲਕ ਜਸਵਿੰਦਰ ਛਿੰਦੇ ਨੂੰ ਅਸੀਂ 'ਸਾਡੇ ਲੋਕ' ਅਖਬਾਰ ਦੇ ਪਾਠਕਾਂ ਲਈ ਛਾਪ ਕੇ ਅਸੀਮ ਖੁਸ਼ੀ ਲੈ ਰਹੇ ਹਾਂ।

-ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ

ਜਦੋਂ ਦੋ ਜਾਣੇ ਲੜਦੇ ਹੋਣ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਛੁਡਾਉਣ ਵਾਲਾ ਵੀ ਜੀਹਦੇ ਨਾਲ ਉਹਦੀ ਖ਼ਾਰ ਹੋਵੇ ਉਹਦੇ ਦੋ ਧਰ ਦਿੰਦਾ

ਰਤਨਾ:- ਪੁੱਤ ਮਾਹਟਰਾ ਕੀ ਕੈਂਦ੍ਹਾ ਖਬਾਰ ਤੇਰਾ ਅੱਜ?

ਮਾਸਟਰ:- ਅਖ਼ਬਾਰ ਤਾਂ ਤਾਇਆ ਜੀ ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਕਹਿੰਦਾ, ਦੱਸੋ ਤੁਸੀਂ ਕਿਹੋ ਜਿਹੀ ਖ਼ਬਰ ਸੁਨਣੀ ਆਂ?

ਰਤਨਾ:- ਸਾਰੀਆਂ ਈ ਸੁਣਾ ਦੇ ਪੁੱਤ।

ਭਾਨ੍ਹਾ:- ਹਾਂ ਮਾਹਟਰ ਜੀ ਸਾਰੀਆਂ ਈ ਸੁਣਾ ਦਿਉ, ਪਤਾ ਲੱਗ ਜਾਂਦਾ ਕਿੱਥੇ ਕੀ ਹੋਇਆ।

ਭਜਨਾ ਅਮਲੀ:- ਲੈ ਇਹਨੂੰ ਤਾਂ ਸਾਰੀ ਖ਼ਬਰਸਾਰ ਸੁਣੇ ਬਿਨ੍ਹਾਂ ਟੱਟੀ 'ਨੀ ਖੁੱਲ ਕੇ ਆਉਂਦੀ, ਸੁਣਾਉ ਮਾਹਟਰ ਜੀ ਫੇਰ।

ਮਾਸਟਰ:- ਲਉ ਸੁਣੋਂ ਜੀ, ਭਾਰਤ-ਚੀਨ ਸਰਹੱਦ 'ਤੇ ਚਲਦੇ ਫੌਜੀ ਟਕਰਾਅ ਦੌਰਾਨ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਵਲੋਂ ਲਦਾਖ਼ ਦਾ ਦੌਰਾ ਕਰਨ ਉਪਰੰਤ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਕੋਵਿੰਦ ਨਾਲ ਮੁਲਾਕਾਤ, ਭਾਰਤ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਅਮਰੀਕਾ, ਬਰਤਾਨੀਆਂ ਨੇ ਵੀ ਏਸ਼ੀਆਈ ਮੁਲਕਾਂ ਵਿਚ ਆਪਣੀ ਫੌਜ ਲਾਈ, ਵਿਸ਼ਵ ਸਿਹਤ ਸੰਗਠਨ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪਹਿਲੇ ਬਿਆਨਾਂ ਤੋਂ ਫਿਰਦਿਆਂ ਹੁਣ ਕਿਹਾ ਚੀਨ ਨੇ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਕੋਰੋਨਾ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ, ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਡੋਨਾਲਡ ਟਰੰਪ ਨੇ ਇਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਕਿਹਾ ਪੂਰੀ ਦੁਨੀਆਂ 'ਚ ਕੋਰੋਨਾ ਫੈਲਾਉਣ ਲਈ ਚੀਨ ਹੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ, ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਚੀਨ ਦੇ 59 ਐਪਜ਼ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਲਾਉਣ ਉਪਰੰਤ ਸਿੱਖਜ਼ ਫਾਰ ਜਸਟਿਸ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ 40 ਵੈੱਬਸਾਈਟਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਕੀਤਾ ਬੰਦ ਅਤੇ ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਢੀਂਡਸਾ ਨੇ ਬਣਾਈ ਨਵੀਂ ਪਾਰਟੀ। ਲਉ ਜੀ ਇਹ ਸੀ ਅੱਜ ਦੀਆਂ ਅਹਿਮ ਸੁਰਖ਼ੀਆਂ, ਹੁਣ ਦਿਉ ਵਿਚਾਰ ਆਪਣੇ-ਆਪਣੇ।

ਭਾਨ੍ਹਾ:- ਮੇਰਾ ਤਾਂ ਵਿਚਾਰ ਇਹੀ ਆ ਬਈ ਮਾਹਟਰ ਜੀ ਤੁਸੀ ਖ਼ਬਰਾਂ ਕੱਠੀਆਂ ਈ ਪੜ੍ਹਤੀਆਂ ਮੇਰੇ ਤਾਂ ਯਾਦ 'ਨੀ ਰਹਿਣੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਵਿਚਾਰ ਦੇਣ ਲਈ।

ਭਜਨਾ ਅਮਲੀ:- ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਤੂੰ ਗਾਹਾਂ ਤੂੰ ਹੈਗਾਂ ਨਾ ਵੱਡਾ ਖੱਬੀਖਾਨ, ਤੂੰ ਤਾਂ ਬੱਸ ਆਹੀ ਕਹਿ ਛੱਡਿਆ ਕਰ ਹਾਂ ਬਾਈ ਤੂੰ ਜਮ੍ਹਾਂ ਸਈ ਕਿਹਾ, ਹਾਂ ਮਾਹਟਰ ਜੀ ਆਹ ਤੁਸੀਂ ਕੀਤੀ ਆ ਗੱਲ ਪਤੇ ਦੀ। (ਸਾਰੇ ਹਸਦੇ ਨੇ)

ਭਾਨ੍ਹਾ:- ਬਾਈ ਮੈਂ ਤਾਂ ਥੋੜਾ ਸਾਰਿਆਂ ਦਾ ਹੌਸਲਾ ਵਧਾਉਣਾ ਲਈ ਇਹ ਕਹਿੰਦਾ ਕੇ, ਬਾਕੀ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਨੂੰ ਤੁਸੀਂ ਹੈ ਨਾ ਸਾਰੇ। ਮੈਂ ਤਾਂ ਸਰੋਤਾਂ।

ਰਤਨਾ:- ਬਈ ਸਈ ਕਿਹਾ ਭਾਨ੍ਹੇ ਨੇ, ਸਰੋਤੇ ਜਾਂ ਦਰਸ਼ਕ ਬਿਨ੍ਹਾਂ ਬੁਲਾਰਾ ਜਾਂ ਕਲਾਕਾਰ ਕਾਹਦੇ ਜੋਗੇ।

ਕੀੜੂ:- ਚਲੋਂ ਛੱਡੋ, ਇਹ ਦੱਸੋ ਕੇ ਜੰਗ ਲੱਗੂ ਕੇ ਨਹੀਂ?

ਭਜਨਾ ਅਮਲੀ:- ਜੰਗ ਲੱਗੂ ਤਾਂ ਨੁਕਸਾਨ ਈ ਹੋਣਾ, ਆਹ ਮੇਰੇ ਗਾਡਰਾਂ ਨੂੰ ਲੱਗ ਗਈ ਸੀ ਤੇ ਸਾਰੇ ਗਾਡਰ ਬਦਲਣੇ ਪਏ ਸੀ।

ਜੈਲ੍ਹਾ:- ਲੈ ਇਹ ਕਿਹੜੀ ਜੰਗ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰੀ ਜਾਂਦਾ ਤੇ ਕੀੜੂ ਚੀਨ ਤੇ ਭਾਰਤ ਦੀ ਜੰਗ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦਾ।

ਮਾਸਟਰ:- ਮਾਹੌਲ ਤਾਂ ਪੂਰਾ ਬਣਦਾ ਜਾ ਰਿਹਾ, ਪਰ ਇਹੋ ਜੇ ਮੌਕੇ ਇਹ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕਹਿ ਸਕਦੇ ਕੇ ਜੰਗ ਲੱਗੂ, ਕਿਉਂਕਿ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਪਾਲਸੀਆਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਸਮਝ ਸਕਦਾ। ਕਈ ਵਾਰ ਕਿਸੇ ਅਹਿਮ ਮਸਲੇ ਵਲੋਂ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਧਿਆਨ ਹਟਾਉਣ ਲਈ ਸਰਕਾਰਾਂ ਕੋਈ ਨਵਾਂ ਮਸਲਾ ਕੜਾ ਕਰਕੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਉੱਧਰ ਉਲਝਾ ਲੈਂਦੀਆਂ ਤੇ ਵਿਚਾਰੇ ਲੋਕ ਪੁਰਾਣੇ ਮਸਲੇ ਨੂੰ ਭੁੱਲ ਭੁਲਾ ਜਾਂਦੇ ਨੇ।

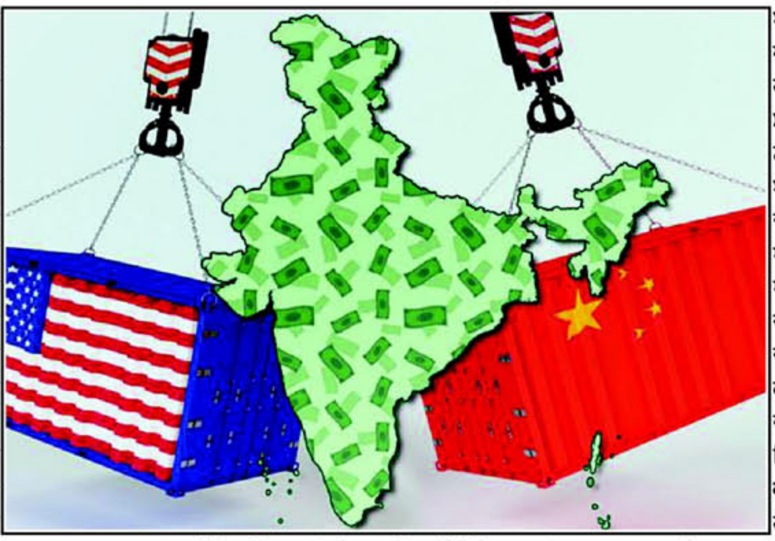

ਭਜਨਾ ਅਮਲੀ:- ਹਾਂ, ਜਿਵੇਂ ਆਹ ਪਰਤਾਪੋ ਬੁੜੀ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਹਿਚਕੀਆਂ ਹਟਾਉਣ ਲਈ ਇਹੀ ਫਾਰਮੂਲਾ ਵਰਤਦੀ ਹੁੰਦੀ ਸੀ।

ਭਾਨ੍ਹਾ:- ਉਹ ਕਿਹੜਾ ਬਾਈ?

ਭਜਨਾ ਅਮਲੀ:- ਆਹੀ ਜੇ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਹਿਚਕੀਆਂ ਲੱਗ ਜਾਂਦੀਆਂ ਸੀ ਤਾਂ ਉਹਦਾ ਧਿਆਨ ਹਿੱਚਕੀਆਂ ਤੋਂ ਹਟਾਉਣ ਲਈ ਉਹ ਕੋਈ ਇਹੋ ਜੀ ਗੱਲ ਕੱਢ ਮਾਰਦੀ ਸੀ ਕੇ ਬੰਦਾ ਘਬਰਾ ਕੇ ਉਹਦੀ ਕਹੀ ਗੱਲ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦਿੰਦਾ ਤੇ ਹਿੱਚਕੀ ਭੁੱਲ ਜਾਂਦਾ। ਬੱਸ ਹਿਚਕੀ ਭੁੱਲੀ ਤੇ ਸਮਝੋ ਹਟੀ ਕੇ।

ਮਾਸਟਰ:- (ਹਸਦੇ ਹੋਏ) ਹਾਂ ਇਕ ਵਾਰ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਵੀ ਇਹੋ ਹੀ ਕੀਤਾ ਸੀ ਬੇਬੇ ਨੇ। ਮੈਂ ਤਾਏ ਬਿਸ਼ਨੇ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਹੁਣੇ ਦਾ ਅਫਸੋਸ ਕਰਨ ਗਿਆ, ਉੱਥੇ ਬੇਬੇ ਪਰਤਾਪੋ ਵੀ ਸੀ। ਮੈਨੂੰ ਕਿਤੇ ਹਿਚਕੀਆਂ ਲੱਗੀਆਂ ਸੀ ਤੇ ਉਹਨੇ ਦੇਖ ਲਿਆ ਕੇ ਮਾਹਟਰ ਔਖਾ, ਸੀ ਵੀ ਮੈਂ ਬਹੁਤ ਔਖਾ ਸਵੇਰ ਦੀਆਂ ਆਈ ਜਾਂਦੀਆਂ ਸੀ। ਉਹ ਉਠ ਕੇ ਮੇਰੇ ਸਿਰ ਉੱਤੇ ਆ ਖੜ੍ਹੀ ਤੇ ਖੂੰਡੀ ਦੀ ਹੁੱਝ ਮਾਰ ਕੇ ਕਹਿੰਦੀ, ਤੂੰ ਗਿਰਧਾਰੀ ਦੀ ਦੁਕਾਨੋਂ ਲੂਣ ਚੁਕਿਆ। ਮੈਂ ਹੈਰਾਨ ਹੋ ਗਿਆ ਬਈ ਇਹ ਸਿਆਣੀ-ਬਿਆਣੀ ਬੇਬੇ ਮੈਨੂੰ ਕੀ ਕਹੀ ਜਾਂਦੀ ਆ। ਉਹ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਮੈਨੂੰ ਕਹੀ ਜਾਵੇ 'ਝਾਕਦਾ ਕੀ ਆਂ, ਤੂੰ ਚੁਕਿਆ ਤੂੰ, ਨਾ ਤੈਨੂੰ ਸ਼ਰਮਾ ਨਾ ਆਈ ਚੋਰੀ ਕਰਦੇ ਨੂੰ'। ਮੈਂ ਤੌਰ-ਭੌਰ ਜਿਹਾ ਹੋ ਗਿਆ, ਕੋਈ ਹੋਰ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਮੈਂ ਵੀ ਸ਼ਾਇਦ ਗਲਾਵੇਂ ਵਿਚ ਹੱਥ ਪਾ ਲੈਂਦਾਂ ਪਰ ਉਹ ਤਾਂ ਪਿੰਡ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਸਿਆਣੀ ਬੁੜੀ ਬੇਬੇ ਪਰਤਾਪੋ ਕਹਿ ਰਹੀ ਸੀ, ਸ਼ਰੇਆਮ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਮੇਰੇ 'ਤੇ ਇਲਜ਼ਾਮ ਲਾ ਰਹੀ ਸੀ। ਫੇਰ ਉਹ ਇਕਦਮ ਹੱਸਣ ਲੱਗੀ ਤੇ ਇਕ ਵਾਰ ਫੇਰ ਖੂੰਡੀ ਦੀ ਹੁੱਝ ਮਾਰ ਕੇ ਕਹਿੰਦੀ ਪੁੱਤ ਘਬਰਾ ਨਾ ਮੈਂ ਤਾਂ ਮਜ਼ਾਕ ਕਰਦੀ ਸੀ, ਤੈਨੂੰ ਹਿਚਕੀਆਂ ਲੱਗੀਆਂ ਸੀ ਉਹ ਹਟਾਉਣ ਲਈ, ਤੇਰਾ ਉਹਦੇ ਵਲੋਂ ਧਿਆਨ ਹਟਾਉਣ ਲਈ ਇਹ ਡਰਾਮਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਮੈਂ ਦੇਖਿਆ ਮੇਰੀਆਂ ਹਿਚਕੀਆਂ ਸੱਚਮੁੱਚ ਬੰਦ ਹੋ ਗਈਆਂ ਸੀ। ਸਿਆਣਿਆਂ ਦਾ ਇਹ ਫਾਰਮੂਲਾ ਅਜ਼ਮਾ ਕੇ ਬੜੀ ਹੈਰਾਨੀ ਹੋਈ। ਹੁਣ ਮੈਂ ਵੀ ਕਈਆਂ 'ਤੇ ਅਜ਼ਮਾਇਆ ਕਾਰਗਾਰ ਸਾਬਿਤ ਹੋਇਆ।

ਰਤਨਾ:- ਉਹ ਤਾਂ ਗੁਣਾ ਦੀ ਖਾਣ ਆਂ, ਸਿਰ ਪੀੜ, ਢਿੱਡ ਪੀੜ, ਵੀਲ੍ਹਾ ਹੋਵੇ, ਕਲਬੂਤ ਨਿਕਲਿਆ ਹੋਵੇ, ਦੱਦ, ਕਨੇਡੂ, ਕਸਰਾਲੀ, ਧਰਨ, ਚੁੱਕ ਪਈ ਹੋਵੇ, ਸਭ ਰੋਗਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਹੱਥ ਸੁਹਦਿਆਂ ਹੀ ਦੂਰ ਭਜਾ ਦਿੰਦੀ ਆ।

ਜੈਲ੍ਹਾ:- ਖ਼ੈਰ, ਗੱਲ ਤਾਂ ਆਪਾਂ ਭਾਰਤ-ਚੀਨ ਦੀ ਜੰਗ ਦੀ ਕਰਦੇ ਸੀ ਪਰ ਘੁੰਮ-ਘੁੰਮਾ ਕੇ ਆਗੀ ਏਧਰ।

ਮਾਸਟਰ:- ਜੰਗ ਦੀ ਗੱਲ ਤਾਂ ਇਹੀ ਆ ਜਰਨੈਲ ਸਿਆਂ ਬਈ ਬਹੁਤਾ ਕਰਕੇ ਤਾਂ ਜੰਗ ਛੇਤੀ ਲਗਦੀ ਨਹੀਂ, ਪਰ ਜੇ ਲੱਗੀ ਤਾਂ ਇਸ ਵਾਰ ਇਹ ਜੰਗ ਬਹੁਤ ਭਿਆਨਕ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਇਹਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵੀ ਬਹੁਤ ਭਿਆਨਕ ਨਿਕਲਣਗੇ।

ਭਜਨਾ ਅਮਲੀ:- ਹਾਂ ਇਹ ਤਾਂ ਹੈ, ਸਾਰੇ ਮੁਲ਼ਕ ਬਰੂਦ ਦੇ ਢੇਰ 'ਤੇ ਬੈਠੇ ਆ। ਇਕ ਦੂਜੇ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰਨ ਦੀਅ ਸਕੀਮਾਂ ਬਣਾਈ ਜਾਂਦੇ ਨੇ ਪਰ ਦੂਜੇ ਦੇਸ਼ 'ਤੇ ਬੰਬ ਸਿੱਟਦੇ-ਸਿੱਟਦੇ ਜੇ ਚੰਗਿਆਰੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪੈਰਾਂ ਹੇਠ ਵੀ ਡਿੱਗ ਪਈ ਤਾਂ ਭੜੰਮ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵੀ ਹੋ ਜਾਣਾ। ਦੂਜੇ ਗੁਆਂਢੀ ਨੂੰ ਤੰਗ ਕਰਦਾ-ਕਰਦਾ ਆਪ ਵੀ ਖੂਹ ਵਿਚ ਡਿੱਗੇਗਾ।

ਕੀੜੂ:- ਹਾਂ ਇਹ ਤਾਂ ਹੈ, ਕਈ ਮੁਲ਼ਕ ਤਾਂ ਆਪ ਆਪਣੇ ਦੁਸ਼ਮਣ ਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਸਿੱਧੀ ਟੱਕਰ ਲੈਣ ਦੀ ਬਿਜਾਇ ਦੂਜੇ ਦੇ ਮੋਢਿਆਂ ਤੋਂ ਚਲਾਉਂਦੇ ਨੇ।

ਮਾਸਟਰ:- ਹਾਂ, ਆਹ ਅਮਰੀਕਾ ਦੁਨੀਆਂ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਦੇਸ਼ ਆ, ਪਰ ਉਹ ਵੀ ਆਪਣੇ ਬਰੋਬਰ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋ ਰਹੇ ਮੁਲ਼ਕਾਂ ਜਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਅੱਖਾਂ ਦਿਖਾ ਰਹੇ ਮੁਲ਼ਕਾਂ ਨਾਲ ਸਿੱਧੀ ਟੱਕਰ ਲੈਣ ਦੀ ਬਿਜਾਇ ਉਡੀਕ ਕਰਦੇ ਨੇ ਤੇ ਦੇਖਦੇ ਨੇ ਉਹਦਾ ਕਿਸ ਨਾਲ ਪੰਗਾਂ ਪੈਂਦਾ। ਆਹ ਹੁਣ ਕਿੰਨੇ ਵਾਰੀ ਕਹਿ ਚੁੱਕਾ ਡੋਨਾਲਡ ਟਰੰਪ ਕੇ ਉਹ ਭਾਰਤ-ਚੀਨ ਸਰਹੱਦ ਦਾ ਮਸਲਾ ਨੇੜਿਉਂ ਦੇਖ ਰਿਹਾ ਉਹ।

ਭਜਨਾ ਅਮਲੀ:- ਨੇੜੇ ਨੂੰ ਕਿਤੇ ਉਹ ਸਰਹੱਦ 'ਤੇ ਬੈਠਾ, ਮੈਨੂੰ ਤਾਂ ਮਾਹਟਰਾ ਲਗਦਾ ਇਹ ਮਰੀਕਾ ਨੇ ਫੂਕ ਛਕਾ-ਛਕਾ ਕੇ ਮੋਦੀ ਨੂੰ ਮਚਦੀ ਭੱਠੀ ਵਿਚ ਝੋਕ ਦੇਣਾ ਤੇ ਫੇਰ ਫੂਕਾਂ ਵੀ 'ਨੀ ਮਾਰਨੀ। ਆਹ ਜਿਹੜੇ ਚੈਨਲਾਂ ਵਾਲੇ ਬੁੜਕ-ਬੁੜਕ ਕੇ ਕਹਿੰਦੇ ਫਿਰਦੇ ਨੇ ਕੇ ਮੋਦੀ ਨਾਲ ਮਰੀਕਾਂ ਵੀ ਆ ਗਿਆ ਫਲ਼ਾਣਾ ਵੀ ਆ ਗਿਆ, ਢਿਮਕਾ ਵੀ ਆ ਗਿਆ, ਪਰ ਆਉਣਾ ਕਿਸੇ ਨੇ 'ਨੀ, ਆਪਣੇ ਦਮ 'ਤੇ ਕਿਲ੍ਹਾ ਫਤਹਿ ਕਰਨਾ ਪੈਣਾ ਫੇਰ।

ਮਾਸਟਰ:- ਬਿਲਕੁਲ ਭਜਨ ਸਿਆਂ ਮੈਂ ਤਾਂ ਆਪ ਇਹੀ ਕਹਿੰਨਾ ਬਈ ਉਹ ਵੱਡੇ ਮੁਲਕ ਵਪਾਰੀ ਨੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣਾ ਸਮਾਨ, ਮਾਲ ਵੇਚਣਾ। ਜੰਗ ਲੱਗੇ ਨਾ ਲੱਗੇ ਪਰ ਜੰਗ ਦਾ ਮਾਹੌਲ ਬਣੂ ਤਾਂ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹਥਿਆਰ ਵਿਕਣਗੇ।

ਭਜਨਾ ਅਮਲੀ:- ਮਤਬਲ ਚਾਹੇ ਵਿਆਹ ਹੋਵੇ ਚਾਹੇ ਮਰਗ ਹੋਵੇ ਲਾਗੀ ਨੇ ਤਾਂ ਲਾਗ ਲੈਣਾ।

ਭਾਨ੍ਹਾ:- ਸਈ ਕਿਹਾ ਬਾਈ ਤੂੰ ਇਹੋ ਗੱਲ ਲਗਦੀ ਆ।

ਰਤਨਾ:- ਸਈ ਕਿਹਾ ਪੁੱਤ, ਸਿਆਣੇ ਕਹਿੰਦੇ ਹੁੰਦੇ ਨੇ ਨਾ ਕੇ ਅਗਲਾ ਦੁਸ਼ਮਣੀ ਸੌ ਰਾਹ ਬਦਲ ਕੇ ਕੱਢਦਾ।

ਕੀੜੂ:- ਮੈਨੂੰ ਤਾਂ ਆਏਂ ਲਗਦਾ ਮਾਸਟਰ ਜੀ ਬਈ ਜੇ ਆਹ ਭਾਰਤ-ਚੀਨ ਦੀ ਜੰਗ ਲੱਗੀ ਤਾਂ ਕਿਤੇ ਵਰਲਡ ਵਾਰ ਨਾ ਲੱਗ ਜਾਵੇ, ਕਿਉਂ ਆਹ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਤੇ ਨੇਪਾਲ ਵੀ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਦੁਸ਼ਮਣ ਸਮਝਦਿਆਂ ਚੀਨ ਦੇ ਮੂੰਹ ਵੱਲ ਦੇਖ ਰਿਹਾ। ਉਧਰ ਅਮਰੀਕਾ ਤੇ ਹੋਰ ਮੁਲਕ ਵੀ ਚੀਨ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਨੇ। ਇਹ ਸਭ ਇਕ ਦੂਜੇ 'ਤੇ ਹਮਲ਼ਾ ਨਾ ਕਰ ਦੇਣ।

ਭਜਨਾ ਅਮਲੀ:- ਆਹੋ ਜਦੋਂ ਦੋ ਜਾਣੇ ਲੜਦੇ ਹੋਣ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਛੁਡਾਉਣ ਵਾਲਾ ਵੀ ਜੀਹਦੇ ਨਾਲ ਉਹਦੀ ਖ਼ਾਰ ਹੋਵੇ ਉਹਦੇ ਦੋ ਧਰ ਦਿੰਦਾ। ਜੇ ਤਾਂ ਜੀਹਦੇ ਧਰੀਆਂ ਹੋਣ ਉਹਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਇਹ ਕਹਿ ਦਿੰਦਾ ਕੇ ਯਾਰ ਵੱਜ ਗਈ ਹੋਣੀ ਆਂ ਮੈਂ ਕਿਹੜਾ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਮਾਰੀ ਆ, ਛੁਡਾਉਂਦਿਆਂ ਤੋਂ ਧੱਕਾ-ਮੁੱਕੀ ਹੋ ਈ ਜਾਂਦੀ ਆ ਅਤੇ ਜੇ ਦੂਜਾ ਦੇਖ ਲਵੇ ਤਾਂ ਉਹਨੂੰ ਕਹਿੰਦੇ ਨੇ 'ਦੇਖਿਆ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਖੜਾਂ ਕੇ ਨਹੀਂ, ਤੇਰੀ ਖ਼ਾਤਰ ਤਾਂ ਜਾਨ ਵਾਰ ਦੇਈਏ, ਛੱਡੀਆਂ ਸਾਲੇ ਦੀ ਧੌਣ 'ਚ ਦੋ। (ਸਾਰੇ ਹਸਦੇ ਨੇ)

ਰਤਨਾ:- ਹਾਂ ਕਰਦੇ ਤਾਂ ਇਵੇਂ ਈ ਆ ਬਹੁਤੇ ਲੋਕ। ਪਰ ਤਮਾਸ਼ਾ ਦੇਖਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਇਹ ਨਹੀਂ ਪਤਾ ਕੇ ਜਿਹੜੀ ਅੱਗ ਉਹ ਦੂਜਿਆਂ ਦੇ ਘਰ ਲੱਗੀ ਦੇਖ ਕੇ ਖੁਸ਼ ਹੁੰਦੇ ਨੇ ਕਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਘਰ ਵੱਲ ਰੁਖ਼ ਕਰ ਲਵੇ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਲਗਦਾ। ਏਸ ਲਈ ਲੜਾਈਆਂ-ਭਿੜਾਈਆਂ ਵਿਚ ਕੁਝ 'ਨੀ ਰੱਖਿਆ। ਇਹ ਤਾਂ ਮੁਰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਵੈਣ ਪਾਉਣ ਵਾਲੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਛੱਡਦੀਆਂ।

Uscipp Insurance Services

1050 N Carpenter RD STE C, Modesto, CA 95351

TRUCK INSURANCE

TRUCK TAX IFTA

Amarjit S Bir
amarjit@uscipp.org

Lic#0I15593CA
Ph: (925)318-1247

R.PAL SINGH TAX PROFESSIONAL

ENROLLED AGENT

BOOKKEEPING ACCOUNTS PAYROLLS

*TAX:- INDIVIDUAL,FAMILY,BUSINESS,TRUCKING
*BOOKKEEPING ACCOUNTS PAYROLL
* REAL ESTATE AND INCORPORATIONS
*INSURANCE: LIFE Only-Agent,NOTARY

EXPECTING REFUND:

GET MONEY BACK FAST!

"Authorised IRS E-file Provider"

"Enrolled To Practice Before The IRS"

CALL:R.PAL SINGH EA- 510 750 3464

EA 00097224,CRTP A44237Realtor#1481514 , EA

Insurance Life-Only Agent #0G76896

39159 Paseo Padre Pkwy #103,Fremont,CA 94538

Email:singhrpal@sbcglobal.net, singhrpal47@gmail.com

Singhtax.com

CTEC

ਹਵਾਲਾਤ (ਨਾਵਲ)

ਸਾਡੇ ਪਿੰਡ ਸਾਡੇ ਲੋਕ

ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਛਿੰਦਾ
98721-93320

'ਉਠੋ ਭਾਈ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵੇਲਾ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ, ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵੇਲੇ ਦਾ ਸਮਾਂ 4 ਵੱਜ ਕੇ 13 ਮਿੰਟ ਹੋ ਗਏ ਹਨ। ਉੱਠੋ, ਇਸ਼ਨਾਨ ਕਰੋ, ਨਾਮ ਜਪੋ ਅਤੇ ਗੁਰੂ ਘਰ ਆ ਕੇ ਆਪਣਾ ਜੀਵਨ ਸਫਲ ਕਰੋ'।

ਗ੍ਰੰਥੀ ਦੀ ਇਹ ਰੋਜ਼ਮਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅਵਾਜ਼ ਸਪੀਕਰ ਰਾਹੀਂ ਕੰਨੀਂ ਪੈਣ ਨਾਲ ਅੱਖ ਖੁੱਲ੍ਹ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਫਿਰ ਉਸ ਵਲੋਂ ਹੁਕਮਨਾਮਾ ਲੈਂਦਿਆਂ ਹੀ ਦੁਬਾਰਾ ਨੀਂਦ ਆ ਗਈ ਸੀ। ਤੜਕੇ-ਤੜਕੇ ਦੀ ਨੀਂਦ ਬਹੁਤ ਗੂੜ੍ਹੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਇਹ ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਉੱਠਣ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੀ। ਉੱਠਣਾ ਚਾਹੁਣ ਵਾਲੇ ਵੀ ਅੱਖਾਂ ਖੋਲਦੇ-ਖੋਲਦੇ ਦੁਬਾਰਾ ਨੀਂਦ ਦਾ ਅਨੰਦ ਮਾਨਣ ਲੱਗ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਗ੍ਰੰਥੀ ਸਿੰਘਾਂ ਲਈ ਵੀ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਉਠਣਾ ਕੋਈ ਖਾਲਾ ਜੀ ਦਾ ਵਾੜਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਹੋਵੇਗਾ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨਾਲ ਲੜਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੋਣਾ, ਤਾਂ ਹੀ ਤਾਂ ਉਹ ਤਿਆਰ-ਬਰ-ਤਿਆਰ ਹੋ ਕੇ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਦੇ ਸਪੀਕਰ ਰਾਹੀਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਉੱਠਣ ਲਈ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਪਰ ਇਹ ਵੀ ਨਹੀਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉੱਠਣਾ ਹੁੰਦਾ ਉਹ ਤਾਂ ਉਠ ਹੀ ਖੜਦੇ ਨੇ।

ਪੰਛੀਆਂ ਦੀ ਦਿਨ ਚੜ੍ਹਦੇ ਦੀ ਚਿਹ-ਚਿਹਾਟ ਵੀ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਨੂੰ ਸੁਨਣ ਨੂੰ ਮਿਲਦੀ ਹੈ। ਸ਼ਾਇਦ ਇਹ ਵੀ ਸਵੇਰੇ-ਸਵੇਰੇ ਰੱਬ ਦਾ ਨਾਮ ਧਿਆਉਂਦੇ ਹੋਣ। ਸਾਡੇ ਕੱਚੇ ਕੋਠੇ ਦੀ ਛੱਤ ਦੇ ਬਾਲਿਆਂ ਵਿਚ ਆਲ੍ਹਣਾ ਪਾ ਕੇ ਰਹਿੰਦੀਆਂ ਚਿੜ੍ਹੀਆਂ ਵੀ ਆਲਣੇ ਵਿਚੋਂ ਨਿਕਲ ਆਈਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਚੀਂ-ਚੀਂ ਨੇ ਭਾਵੇਂ ਮੈਨੂੰ ਫਿਰ ਜਗ੍ਹਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਪਰ ਕੱਲ ਦੇ ਥਕੇਵੇਂ ਕਾਰਨ ਮੇਰਾ ਉੱਠਣ ਨੂੰ ਅਜੇ ਵੀ ਜੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਰਦਾ। ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਮੈਂ ਘੇਸਲ ਜਿਹੀ ਮਾਰ ਕੇ ਪਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਬਾਪੂ ਨੇ ਵੀ ਸ਼ਾਇਦ ਉਠਾਉਣਾ ਠੀਕ ਨਹੀਂ ਸੀ ਸਮਝਿਆ ਬਈ ਜੁਆਕ ਥੱਕਿਆ ਹੋਇਆ ਘੜੀ ਹੋਰ ਸੌਂ ਲੈਣ ਦਿੰਨਾ, ਜਦੋਂ ਖੇਤ ਨੂੰ ਜਾਣਾ ਹੋਊ ਉਠਾ ਲਵਾਂਗਾ।

'ਉੱਠ ਉਏ, ਪਿਆ ਸਾਲਾ ਲੰਮੀਆਂ ਤਾਣ ਕੇ ਮੌਜ਼ਾਂ ਨਾਲ'।

"ਇਹ ਕੀ...? ਸਾਡੇ ਘਰ ਤਾਂ ਕੋਈ ਵੀ ਗਾਲ਼ ਨਹੀਂ ਕੱਢਦਾ, ਫਿਰ ਇਹ ਗਾਲ਼ ਕੱਢ ਕੇ ਮੈਨੂੰ ਕੌਣ ਉਠਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਇਕ ਪੁਲਸੀਏ ਨੇ ਬੰਦੂਕ ਦੀ ਹੁੱਝ ਮਾਰੀ ਤੇ ਮੇਰੇ ਮੂੰਹ ਤੋਂ ਲਾਹ ਕੇ ਪਰ੍ਹੇ ਸੁੱਟੇ ਖੇਸ ਕਾਰਨ ਮੈਂ ਇਕਦਮ ਤੌਰ-ਭੌਰ ਹੋਇਆ ਉਠਿਆ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਚਾਰੇ ਪਾਸੇ ਬੰਦੂਕਾਂ ਤਾਣੀ ਖੜ੍ਹੇ ਪੁਲਸੀਆਂ ਨੂੰ ਦੇਖ ਕੇ ਹੈਰਾਨ ਤੇ ਡਰ ਗਿਆ।

'ਝਾਕਦਾਂ ਕੀ ਆ ਚੱਲ ਉੱਠ ਤੁਰ'

'ਪੁੱਤ ਕਿਉਂ ਲਿਜਾ ਰਹੇ ਓ ਮੇਰੇ ਪੁੱਤ ਨੂੰ, ਕੀ ਕਸੂਰ ਆ ਏਹਦਾ?'

ਬੀਬੀ ਨੇ ਅੱਗੇ ਹੋ ਕੇ ਪੁਲਸ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਤਰਲ਼ਾ ਜਿਹਾ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ।

'ਕਿਉਂ ਤੈਨੂੰ 'ਨੀ ਪਤਾ ਕੀ ਕੀਤਾ ਏਹਨੇ। ਚੱਲ ਪਰੇ ਹਟ, ਨਹੀਂ ਸਾਰੇ ਟੱਬਰ ਨੂੰ ਨੂੜ ਕੇ ਲੈ ਜਾਂ ਗੇ'।

ਪੁਲਸ ਵਾਲਿਆਂ ਨੇ ਬੀਬੀ ਨੂੰ ਧੱਕਾ ਮਾਰ ਕੇ ਪਰ੍ਹੇ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਬਾਪੂ ਅੱਗੇ ਹੋ ਕੇ ਹੱਥ ਜੋੜਦਾ, ਪੁਲਸ ਵਾਲੇ ਉਸ ਨੂੰ ਵੀ ਧੱਕਾ ਮਾਰ ਕੇ ਮੈਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਦੇਹਲੀਉਂ ਬਾਹਰ ਚਲੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਮੈਂ ਚੁੱਪ-ਚਾਪ ਪੁਲਸ ਨਾਲ ਤੁਰ ਪਿਆ। ਖਹਿਰਿਆਂ ਦੀ ਧਰਮਸ਼ਾਲਾ ਕੋਲ ਬੋਹੜਾਂ ਵਾਲੀ ਸੱਥ ਵਿਚ ਖੜ੍ਹੀ ਪੁਲਸ ਦੀ ਗੱਡੀ ਖੜੀ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿਚ ਬਿਠਾ ਕੇ ਉਹ ਲੈ ਤੁਰੇ। ਸਵੇਰੇ-ਸਵੇਰੇ ਵੀ ਸੱਥ ਵਿਚ ਬੈਠੇ ਕੁੱਝ ਬੰਦੇ ਇਹ ਸਭ ਦੇਖ ਰਹੇ ਸਨ।

ਪੁਲਸ ਦੀ ਗੱਡੀ ਤੁਰ ਪਈ ਸੀ ਤੇ ਛੇਤੀ ਹੀ ਪਿੰਡ ਲੰਘ ਚੁੱਕੀ ਸੀ। ਕੁਝ ਪੁਲਸ ਵਾਲੇ ਮੇਰੇ ਸਾਹਮਣੇ ਤੇ ਕੁਝ ਨਾਲ ਬੈਠੇ ਸਨ। ਮੈਨੂੰ ਸਮਝ ਨਹੀਂ ਸੀ ਆ ਰਹੀ ਕੇ ਆਖਿਰ ਮੇਰੇ ਤੋਂ ਕੀ ਗੁਨਾਹ ਹੋ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਪੁਲਸ ਮੈਨੂੰ ਫੜ ਕੇ ਲਿਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਸਾਹਮਣੇ ਬੈਠੇ ਇਕ ਪੁਲਸ ਵਾਲੇ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਪੁੱਛਿਆ,

'ਤੇਰਾ ਨਾਂਅ ਰੂਪ ਆ..?'

ਮੈਂ ਨਾਂਹ 'ਚ ਜਵਾਬ ਦਿੰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ,

'ਜੀ ਉਹ ਮੇਰਾ ਭਰਾ'।

'ਅੱਛਾ, ਕੀ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਉਹ..?'

'ਜੀ ਪਾਠੀ ਆ, ਪਾਠਾਂ 'ਤੇ ਜਾਂਦਾ'।

ਦੋਵੇਂ ਪੁਲਸ ਵਾਲੇ ਇਕ ਦੂਜੇ ਵੱਲ ਦੇਖਦੇ ਨੇ ਤੇ ਫਿਰ ਪੁੱਛਦਾ

'ਥੋਡੇ ਪਿੰਡ ਹੋਰ ਵੀ ਕੋਈ ਰੂਪ ਨਾਂਅ ਦਾ ਮੁੰਡਾ ਹੈਗਾ..?'

ਕੁਝ ਸੋਚ ਕੇ ਮੈਂ ਕਿਹਾ,

'ਹਾਂ ਜੀ ਹੈਗਾ'

'ਉਹ ਕੀ ਕਰਦਾ, ਮੇਰਾ ਮਤਲਬ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਘਰ ਕਿਹੋ ਜਿਹਾ..?'

'ਜੀ ਪਹਿਲਾਂ ਬਾਹਰ ਗਿਆ ਸੀ ਹੁਣ ਖੇਤੀ ਕਰਦਾ, ਜੀ ਕੋਠੀ ਪਾਈ ਆ'।

ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੁਲਸ ਵਾਲਿਆਂ ਨੇ ਕੋਈ ਸਵਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਤੇ ਗੱਡੀ ਆਪਣੀ ਸਪੀਡ 'ਤੇ ਜਾ ਰਹੀ ਸੀ। ਇਧਰ ਮੇਰੇ ਮਨ ਵਿਚ ਖ਼ਿਆਲਾਂ ਨੇ ਘੁੰਮਣ-ਘੇਰੀਆਂ ਪਾਉਣੀਆਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਆਪਣੇ ਭਰਾ ਦਾ ਨਾਂਅ ਲਏ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੈਨੂੰ ਕੁਝ ਸਮਝ ਆ ਰਹੀ ਸੀ ਕੇ ਪੁਲਸ ਮੇਰੇ ਭਰਾ ਨੂੰ ਫੜਣ ਆਈ ਹੋਵੇਗੀ। ਉਹ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ ਹੋਣਾ ਕਰਕੇ ਮੈਨੂੰ ਲੈ ਚੱਲੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਪਰ ਕਿਉਂ? ਉਸ ਨੇ ਕੀ ਕੀਤਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਪੁਲਸ ਤੋਂ ਸਭ ਡਰਦੇ ਨੇ, ਮੈਂ ਵੀ ਡਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਇਹ ਤਾਂ ਆਮ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿਚ ਵੀ ਬੰਦੇ ਦੀ ਕੁੱਟ-ਕੁੱਟ ਧੁੱਕੀ ਕੱਢ ਦਿੰਦੇ ਨੇ, ਹੁਣ ਦੇ ਹਾਲਾਤ ਤਾਂ ਲਈ ਚੱਲ ਹੀ ਬਹੁਤ ਮਾੜੇ ਰਹੇ ਹਨ। ਆਮ ਬੰਦੇ ਦਾ ਅਜਿਹੇ ਵਿਚ ਜਿਊਣਾ, ਚੱਕੀ ਦੇ ਪੁੜਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਆਏ ਦਾਣਿਆਂ ਵਰਗਾ ਹੁੰਦਾ। ਜੋ ਦਾਣੇ ਆਪ-ਮੁਹਾਰੇ ਬੁੜਕਦੇ-ਭੁੜਕਦੇ ਨੇ ਉਹ ਪੁੜਾਂ ਦੀ ਪਿਸਾਈ 'ਚ ਆ ਕੇ ਆਟਾ, ਮੈਦਾ ਬਣ ਜਾਂਦੇ ਨੇ, ਜੋ ਚੱਕੀ ਦੀ ਧੁਰੀ (ਕਿੱਲੀ) ਦੇ ਨਜ਼ਦੀਕ ਹੀ ਰਹਿੰਦੇ ਨੇ ਸ਼ਾਇਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਬਚਾਅ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹੀ ਹਾਲ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਸੀ ਇਹ ਦਿਨਾਂ ਵਿਚ।

ਸਮੇਂ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਮਤਲਬ-ਪ੍ਰਸਤ ਨੀਤੀਆਂ ਕਾਰਨ ਮੌਜੂਦਾ ਸਮੇਂ ਵੀ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਬਾਗੀ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਆਪਸੀ ਟਕਰਾਅ ਕਾਰਨ ਆਮ ਲੋਕ ਵੀ ਕਣਕ ਦੇ ਦਾਣਿਆਂ ਵਾਂਗ, ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਬਾਗੀਆਂ ਦੇ ਦੋ ਪੁੜਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਪਿਸ ਰਹੇ ਸਨ। ਅਜਿਹੇ ਵਿਚ ਆਮ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਸਾਹ ਲੈਣਾ ਵੀ ਔਖਾ ਲਗਦਾ ਸੀ। ਮੈਨੂੰ ਵੀ ਇੰਝ ਹੀ ਲਗਦਾ ਸੀ, ਜਿਵੇਂ ਮੇਰਾ ਹਰ ਸਾਹ ਆਪਣੀ ਆਖਰੀ ਵਾਰੀ ਮੁਤਾਬਿਕ ਅੰਦਰ-ਬਾਹਰ ਜਾਣ ਸਮੇਂ ਕਠਨਿਆਈ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਬਾਹਰ ਨਿਕਲਣ ਸਮੇਂ ਅੱਧ ਵਿਚ ਰੁੱਕ ਜਾਂਦਾ ਹੋਵੇ ਤੇ ਅੰਦਰ ਜਾਣ ਸਮੇਂ ਵੀ ਅਧੂਰਾ ਰਹਿ ਜਾਂਦਾ ਹੋਵੇ।

ਇਕ ਅਠਾਰਾਂ-ਉਨੀਂ ਸਾਲ ਦੇ ਅਣਭੋਲ ਨੂੰ ਬਿਨ੍ਹਾਂ ਕਿਸੇ ਵਜ੍ਹਾ ਪੁਲਸ ਚੁੱਕ ਕੇ ਲੈ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਉਸ ਦਿਲ 'ਤੇ ਜੋ ਬੀਤ ਦੀ ਹੈ, ਉਸ ਦਾ ਸਹਿਜੇ ਹੀ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਲਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਮੇਰਾ ਹਾਲ ਵੀ ਇਹੀ ਸੀ।

ਅਜਿਹੀਆਂ ਸੋਚਾਂ ਵਿਚ ਗੁਆਚੇ ਨੂੰ ਉਦੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਜਦ ਪੁਲਸ ਵਾਲਿਆਂ ਨੇ ਗੱਡੀ ਰੁਕਣ ਉਪਰੰਤ ਮੈਨੂੰ ਗੱਡੀ 'ਚੋਂ ਉਤਾਰਿਆ। ਮੈਂ ਦੇਖਿਆ ਨੀਲੇ ਤੇ ਲਾਲ ਰੰਗ ਦੇ ਕਰਾਸ ਬੋਰਡ 'ਤੇ ਲਿਖਿਆ ਸੀ, 'ਪੁਲਸ ਥਾਣਾ ਨਿਹਾਲ ਸਿੰਘ ਵਾਲਾ'।

ਮੈਂ ਅਜੇ ਇਹੀ ਸਮਝਦਾ ਰਿਹਾ ਕੇ ਪੁਲਸ ਜਗਰਾਉਂ ਦੀ ਹੈ। ਪਰ ਇਹ ਤਾਂ ਦੂਜੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੀ ਸੀ। ਸੁਣਿਆਂ ਤਾਂ ਇਹ ਵੀ ਸੀ ਕੇ ਇਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੀ ਪੁਲਸ ਨੇ ਜੇਕਰ ਦੂਜੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿਚ ਜਾ ਕੇ ਕੋਈ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਕਰਨੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਦੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਥਾਣੇ ਵਿਚ ਜਾ ਕੇ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਸਬੰਧੀ ਤਾਲਮੇਲ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਪਰ ਇਨ੍ਹੀਂ ਦਿਨੀਂ ਕੋਈ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਪੁੱਛਦਾ ਸੀ, ਪੁਲਸ ਰਾਜ ਸੀ। ਕਿਸੇ ਦੀ ਵੀ ਪ੍ਰਵਾਹ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ, ਪਿੰਡ ਦੇ ਚੌਂਕੀਦਾਰ ਤੋਂ ਸਿਰਫ ਘਰ ਪੁੱਛਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੋਰ ਕੁਝ ਨਹੀਂ।

ਪੁਲਸ ਮੈਨੂੰ ਨਿਹਾਲ ਸਿੰਘ ਵਾਲੇ ਥਾਣੇ ਵਿਚ ਲੈ ਆਈ ਸੀ ਤੇ ਅੰਦਰ ਲਿਜਾ ਕੇ ਮੁਨਸ਼ੀ ਕੋਲ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੈਨੂੰ ਬਾਹਰ ਵਿਹੜੇ ਵਿਚ ਹੀ ਇਕ ਪਾਸੇ ਬਿਠਾ ਦਿੱਤਾ।

ਉਸ ਸਮੇਂ ਮੇਰੀ ਉਮਰ ਮਸਾਂ 18-19 ਕੁ ਸਾਲ ਦੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਦਾੜ੍ਹੀ ਮੁੱਛਾਂ ਅਜੇ ਫੁੱਟਦੀਆਂ ਹੀ ਸਨ। ਬਹੁਤ ਦੇਰ ਤੱਕ ਮੈਂ ਇਵੇਂ ਹੀ ਬਾਹਰ ਬੈਠਾ ਪੁਲਸ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਚੱਲ ਰਹੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਅਤੇ ਆਉਣ-ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਦੂਸਰੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਥਾਣੇ ਵਿਚ ਮੈਂ ਇਕੱਲਾ ਬੈਠਾ ਸੀ। ਮਨ ਵਿਚ ਅਨੇਕਾਂ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖ਼ਿਆਲ ਆ ਰਹੇ ਸਨ। ਇਕ ਮਨ ਸਵਾਲ ਖੜ੍ਹਾ ਕਰਦਾ ਤੇ ਦੂਜਾ ਉਸ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦਾ। ਪਰ ਸਵਾਲ-ਦਰ-ਸਵਾਲ ਪੈਦਾ ਹੋ ਰਹੇ ਸਨ। ਇੰਝ ਮੇਰੇ ਅੰਦਰ ਦਾ ਸਿਲਸਿਲਾ ਇਹ ਸੀ ਤੇ ਬਾਹਰ ਅੱਖਾਂ ਕੁਝ ਹੋਰ ਦੇਖ ਰਹੀਆਂ ਸਨ ਤੇ ਗਿਆਨ ਇੰਦਰੀਆਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਖ਼ਬਰ ਮਨ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਾ ਰਹੀਆਂ ਸਨ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਜਿੱਥੇ ਦਿਲ ਦੀ ਧੜਕਨ ਹੋਰ ਤੇਜ਼ ਹੋ ਜਾਂਦੀ, ਉੱਥੇ ਸਵਾਲ ਹੋਰ ਵੀ ਉਭਰ ਕੇ ਆ ਜਾਂਦੇ।

ਕੁਝ ਦੇਰ ਬਾਅਦ ਇਕ ਥਾਣੇਦਾਰ ਬਾਹਰੋਂ ਆਇਆ ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਵੱਲ ਝਾਕਿਆ, ਮੈਂ ਉਸ ਨੂੰ ਸਤਿ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿਚ ਸਿਰ ਹਿਲਾਇਆ। ਉਸ ਨੇ ਸਤਿ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤੇ ਬਿਨ੍ਹਾਂ ਹੀ ਮੈਨੂੰ ਆਏਂ ਬਾਹਰ ਬੈਠਿਆਂ ਦੇਖ ਕੇ ਸੰਤਰੀ ਨੂੰ ਅਵਾਜ਼ ਮਾਰੀ ਤੇ ਪੁੱਛਿਆ,

'ਓ... ਇਹ ਆਏਂ ਬਾਹਰ ਬਿਠਾਇਆ..?

ਸੰਤਰੀ ਤੇਜੀ ਨਾਲ ਉਸ ਕੋਲ ਆਇਆ ਤੇ ਹੌਲੀ ਜਿਹੀ ਕੁੱਝ ਕਿਹਾ। ਪਰ ਥਾਣੇਦਾਰ ਆਪਣੇ ਉਸੇ ਅੰਦਾਜ਼ ਵਿਚ ਉੱਚੀ ਬੋਲਿਆ,

'ਫੇਰ ਇਹਨੂੰ ਅੰਦਰ ਕਿਸੇ ਪਾਸੇ ਬਿਠਾਉ, ਕੋਈ ਅਫਸਰ ਆ ਗਿਆ ਤਾਂ...'।

ਸੰਤਰੀ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਆਇਆ, ਮੈਨੂੰ ਉੱਥੋਂ ਉਠਾ ਕੇ ਬਰਾਂਡੇ ਵਿਚ ਲੈ ਗਿਆ ਤੇ ਬੋਲਿਆ,

'ਕਿਉਂ ਸਾਮ੍ਹਣੇ ਹੋ-ਹੋ ਬੈਠਦਾਂ, ਇੱਧਰ ਉਹਲ੍ਹੇ ਜਿਹੇ ਬੈਠਜਾ ਐਂਵੇਂ ਕੁਟਿਆ ਜਾਵੇਂਗਾ। ਸਾਨੂੰ ਤਾਂ ਬਹਾਨਾ ਚਾਹੀਦਾ।'

ਉਸ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਹਕੀਕਤ ਸਮਝਾਈ ਤੇ ਚਲਾ ਗਿਆ। ਉੱਥੇ ਪਈਆਂ ਕੁਝ ਭਰੀਆਂ ਬੋਰੀਆਂ ਕੋਲ ਬਿਠਾ ਦਿੱਤਾ। ਦੋ-ਤਿੰਨ ਘੰਟੇ ਮੈਂ ਉਵੇਂ ਚਿੰਤ੍ਹਾ ਵਿਚ ਡੁੱਬਿਆ ਬੈਠਾ ਇਹ ਸਭ ਦੇਖਦਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਦੁਪਹਿਰ ਦੇ ਬਾਰਾਂ-ਇਕ ਦਾ ਸਮਾਂ ਸੀ, ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਧੁੱਪ ਸਿਰ 'ਤੇ ਆ ਚੁੱਕੀ ਸੀ। ਕੰਧ-ਕੌਲ਼ੇ ਦੀ ਛਾਂ ਵੀ ਨਹੀਂ ਰਹੀ ਸੀ, ਜਿਸ ਦਾ ਓਟ ਆਸਰਾ ਲੈ ਕੇ ਥਾਣੇ ਅੰਦਰ ਆਏ ਲੋਕ ਆਪਣੀ ਵਾਰੀ ਦੀ ਉਡੀਕ ਕਰ ਸਕਦੇ। ਪੁਲਸ ਅਫਸਰਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਇਹ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕਹਿ ਸਕਦਾ ਸੀ ਕੇ ਇੱਥੇ ਕੋਈ ਛਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਸੂਰਜ਼ ਦੀ ਕੜਕਦੀ ਧੁੱਪ ਨਾਲੋਂ ਵੀ ਵੱਧ ਗਰਮੀ ਤਾਂ ਇਹ ਦਿਨਾਂ 'ਚ ਪੁਲਸ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਗੁੱਸੇ ਦੀ ਸੀ। ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਕਿੰਨ੍ਹੇ ਬੇਕਸੂਰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਥਾਣੇ ਲਿਆ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਪੁਲਸ ਵਲੋਂ ਆਪਣੀ ਗਰਮੀ ਦਿਖਾਈ ਜਾਂਦੀ ਸੀ। ਜਿਸ ਦੀ ਵਜ੍ਹਾ ਕਰਕੇ ਹੀ ਅੱਜ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣਿਆਂ ਦੀ ਪੁਲਸ ਤੋਂ ਬੰਦ-ਖਲਾਸੀ ਲਈ ਕੜਕਦੀ ਧੁੱਪ ਵਿਚ ਖੜ੍ਹਨ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਹੋਣਾ ਪੈ ਰਿਹਾ ਸੀ।

ਪੁਲਸ ਹੁਣ ਇਕ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਫੜ੍ਹ ਲਿਆਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਬੋਰੀਆਂ ਨੇੜੇ ਹੀ ਬਿਠਾ ਦਿੱਤਾ। ਦੇਖਣ ਨੂੰ ਉਹ ਅਮਲੀ ਜਿਹਾ ਲਗਦਾ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਪਤਲਾ ਜਿਹਾ, ਥੋੜਾ ਝੁਕਿਆ ਹੋਇਆ ਸਰੀਰ ਸੀ ਉਸਦਾ। ਤੋੜ ਜਿਹੀ ਲੱਗੀ ਵਾਂਗ ਉਹ ਪਾਸੇ ਜਿਹੇ ਮਾਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਆਖਿਰ ਉਹ ਬੋਲ ਹੀ ਪਿਆ, 'ਸਾਲੀ ਤੋੜ ਲੱਗੀ ਪਈ ਆ, ਪਤੰਦਰਾਂ ਨੇ ਨਸ਼ਾ ਵੀ ਨਾ ਕਰਨ ਦਿੱਤਾ ਭੋਰਾ'।

ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬੋਰੀਆਂ ਵਿਚ ਉਂਗਲਾਂ ਨਾਲ ਮੋਰੀ ਕਰਕੇ ਉਸ ਵਿਚੋਂ ਕੁਝ ਬੂਰਾ ਜਿਹਾ ਕੱਢਿਆ ਤੇ ਇਕਦਮ ਬੋਲਿਆ,

'ਇਹ ਤਾਂ ਭੁੱਕੀ ਆ!'

ਫਿਰ ਉਸ ਨੇ ਸੇਬਿਆਂ ਦੀ ਬੋਰੀ ਵਿਚ ਉਂਗਲਾਂ ਨਾਲ ਮੰਘੋਰਾ ਜਿਹਾ ਕਰ ਲਿਆ ਤੇ ਮੁੱਠੀ ਭਰ ਕੇ ਬਿਨ੍ਹਾਂ ਪਾਣੀ ਦੇ ਫੱਕੀ ਮਾਰ ਗਿਆ।

(ਬਾਕੀ ਅਗਲੇ ਅੰਕ ਵਿਚ)

ਅਸੀਂ ਮੰਗਤੇ ਨਹੀਂ

ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਢਿੱਲੋਂ

ਕਰੋਨਾ ਮਹਾਮਾਰੀ ਕਰ ਕੇ ਅਸੀਂ ਸਾਰੇ ਬੁਰੇ ਦੌਰ ਵਿਚੋਂ ਗੁਜ਼ਰ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਸਾਰੇ ਖੇਤਰਾਂ ਦੀਆਂ ਆਰਥਿਕ ਸਰਗਰਮੀਆਂ ਅਤੇ ਸਮੁੱਚੇ ਸੰਸਾਰ ਦੀ ਆਰਥਿਕ ਵਿਵਸਥਾ ਤੇ ਵੱਡਾ ਅਸਰ ਪਿਆ ਹੈ। ਪਿਛਾਂਹ ਝਾਤ ਮਾਰੀਏ ਤਾਂ ਲੌਕਡਾਊਨ ਦੀ ਮੌਜੂਦਾ ਹਾਲਤ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਸਾਡੇ ਸੂਬੇ ਦੀ ਆਰਥਿਕ ਹਾਲਤ ਕੋਈ ਵਧੀਆ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਵੱਖੋ-ਵੱਖਰੇ ਖੇਤਰਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਸਬਸਿਡੀਆਂ ਜਾਂ ਹੋਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਵੱਡੀ ਵਿਤੀ ਸਹਾਇਤਾ ਦੀਆਂ ਉਮੀਦਾਂ ਲਾਈ ਬੈਠੇ ਹਨ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਸੂਬੇ ਦੀ ਅਰਥ-ਵਿਵਸਥਾ ਕੋਈ ਗੁੱਝੀ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਇਸ ਵਰਤਾਰੇ ਕਰ ਕੇ ਇਕ ਘਟਨਾ ਯਾਦ ਆ ਗਈ ਹੈ। ਮੇਰਾ ਪਿੰਡ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ-ਤਰਨਤਾਰਨ ਸੜਕ ਤੇ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਇਲਾਕੇ ਵਿਚ ਜੋਤਾਂ ਮੁਕਾਬਲਤਨ ਛੋਟੀਆਂ ਹੋਣ ਕਰ ਕੇ ਹਾੜ੍ਹੀ ਦੇ ਮੌਸਮ ਵਿਚ ਸਿਰਫ਼ ਉਹ ਕਿਸਾਨ ਹੀ ਸਾਰੀ ਜ਼ਮੀਨ ਤੇ ਫ਼ਸਲ ਬੀਜਦੇ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਸਿੰਜਾਈ ਦੀਆਂ ਚੰਗੀਆਂ ਸਹੂਲਤਾਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਸਨ। ਉਦੋਂ ਅਸੀਂ 4-5 ਏਕੜ ਵਿਚ ਬਰਸੀਮ ਤੇ ਕਮਾਦ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਵਿਚ ਕਣਕ ਜਾਂ ਬੇਰੜਾ (ਕਣਕ-ਛੋਲਿਆਂ ਨੂੰ ਰਲਾ ਕੇ ਬੀਜਣਾ) ਬੀਜਦੇ ਸਾਂ। ਸਾਉਣੀ ਦੀ ਰੁੱਤ ਵਿਚ ਅੱਧੀ ਜਾਂ ਅੱਧੀ ਤੋਂ ਥੋੜ੍ਹੀ ਵੱਧ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿਚ ਮੱਕੀ, ਝੋਨਾ, ਨਰਮਾ ਅਤੇ ਚਾਰਾ ਬੀਜਦੇ। ਬਾਕੀ ਖਾਲੀ ਪੈਲੀਆਂ ਨੂੰ ਵਾਰ ਵਾਰ ਵਾਹੁੰਦੇ ਤਾਂ ਜੋ ਇਹ ਜ਼ਮੀਨ ਕਣਕ ਦੀ ਫ਼ਸਲ ਲਈ ਵਧੀਆ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਦੇ ਪਿੱਛੇ 'ਦੱਬ ਕੇ ਵਾਹ ਤੇ ਰੱਜ ਕੇ ਖਾਹ' ਦਾ ਲੋਕ-ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਵੀ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਇਉਂ ਕਣਕ ਸਾਡੇ ਇਲਾਕੇ ਦੀ ਮੁੱਖ ਫ਼ਸਲ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਕੋਈ ਹੋਰ ਫ਼ਸਲ ਨੇੜੇ-ਤੇੜੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਆਉਂਦੀ। ਪਿੰਡ ਵਿਚ ਕਿਸ ਦੀ ਖੇਤੀ ਸਭ ਤੋਂ ਚੰਗੀ ਹੈ, ਉਸ ਦਾ ਆਧਾਰ ਕਣਕ ਦੀ ਫ਼ਸਲ ਹੁੰਦੀ ਸੀ। ਇਸੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਹੀ ਕਿਸੇ ਕਿਸਾਨ ਦੀ ਭੱਲ ਬਣਦੀ। ਸਾਡੇ ਪਿੰਡ ਵਿਚ ਮੇਰੇ ਪਿਤਾ ਜੀ ਵੀ ਅਜਿਹੇ ਤਿੰਨ-ਚਾਰ ਕਿਸਾਨਾਂ ਵਿਚੋਂ ਸਨ ਜੋ ਵਾਰੋ-ਵਾਰੀ ਕਣਕ ਦੀ ਪੈਦਾਵਾਰ ਲੈਣ ਵਿਚ ਮੋਹਰੀ ਹੋਣ ਦਾ ਜੱਸ ਖੱਟਦੇ ਸਨ।

ਮਾਰਚ 1961 ਵਿਚ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ-ਤਰਨਤਾਰਨ-ਪੱਟੀ-ਖੇਮਕਰਨ ਦੀ ਬੈਲਟ ਵਿਚ ਤਕੜੀ ਗੜੇਮਾਰ ਹੋਈ। ਕਣਕ ਦੀ ਫ਼ਸਲ ਪੱਕਣ ਦੇ ਨੇੜੇ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦਾ ਜੋ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਇਆ, ਉਹ ਭੁੱਲਦਾ ਨਹੀਂ। ਪੱਕੀ ਕਣਕ ਦੇ ਬੂਟੇ, ਗੜਿਆਂ ਦੀ ਮਾਰ ਝੱਲ ਨਾ ਸਕੇ ਅਤੇ ਸਿੱਟੇ ਟੁੱਟ ਕੇ ਹੇਠਾਂ ਡਿੱਗ ਪਏ। ਸਾਡੀ ਕਣਕ ਦੀ ਪੈਦਾਵਰ ਜੋ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ 275-300 ਕੱਚੇ ਮਣ (ਕੱਚੇ ਮਣ ਵਿਚ 16 ਸੇਰ ਹੁੰਦੇ ਸਨ; 16 ਸੇਰ ਅਰਥਾਤ 15 ਕਿਲੋ ਤੋਂ ਥੋੜ੍ਹਾ ਘੱਟ) ਹੁੰਦੀ ਸੀ, ਘਟ ਕੇ ਤਕਰੀਬਨ 120 ਕੱਚੇ ਮਣ ਰਹਿ ਗਈ। ਉਸ ਕਿਸਾਨ ਦੀ ਹਾਲਤ ਦਾ ਭਲੀ-ਭਾਂਤ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਲੱਗ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੀ ਪੈਦਾਵਾਰ 50% ਤੋਂ ਵੀ ਘਟ ਗਈ ਹੋਵੇ। ਸਾਡੇ ਇਲਾਕੇ ਵਿਚ ਦੋ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣ ਹਲਕੇ ਪੈਂਦੇ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਾਗਡੋਰ ਅਸਰ-ਰਸੂਖ਼ ਸ਼ਖ਼ਸੀਅਤਾਂ ਨੇ ਸੰਭਾਲੀ ਹੋਈ ਸੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਇੱਕ, ਉਸ ਵੇਲੇ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਕੈਰੋਂ ਅਤੇ ਦੂਜੇ, ਉਸ ਵੇਲੇ ਦੇ ਸਪੀਕਰ (ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ) ਗੁਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਢਿੱਲੋਂ ਸਨ। ਇਹ ਸ਼ਾਇਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਸਦਕਾ ਸੀ ਜਾਂ ਸਰਕਾਰੀ ਤੰਤਰ ਦੀ ਚੰਗੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਤੇ ਸਦਭਾਵਨਾ, ਕਿ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿਚ ਬਿਨਾਂ ਦੇਰ ਕੀਤਿਆਂ ਹਰ ਸ਼ਖ਼ਸ ਨੂੰ 60 ਕਿਲੋ ਕਣਕ ਦੇਣ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਮੇਰੇ ਪਿਤਾ ਜੀ ਪਿੰਡ ਦੇ ਸਰਪੰਚ ਸਨ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਕਣਕ ਵੰਡਣੀ ਸੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੇਰੀ ਡਿਊਟੀ ਇਸ ਦਾ ਰਿਕਾਰਡ ਰੱਖਣ ਤੇ ਲਾ ਦਿੱਤੀ। ਮੈਂ ਥੋੜ੍ਹੇ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਨੌਵੀਂ ਪਾਸ ਕੀਤੀ ਸੀ ਪਰ ਉਸ ਜ਼ਮਾਨੇ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਕਾਫ਼ੀ ਪੜ੍ਹਿਆ-ਲਿਖਿਆ ਸਾਂ।

ਸ਼ਾਮ ਦੇ ਤਕਰੀਬਨ ਚਾਰ ਵਜੇ ਵੰਡ-ਵੰਡਈਏ ਦਾ ਇਹ ਕੰਮ ਜਦੋਂ ਨੇਪਰੇ ਚੜ੍ਹਨ ਤੇ ਆ ਗਿਆ ਤਾਂ ਪੰਚਾਇਤ ਸਕੱਤਰ ਦੇ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਆਇਆ ਕਿ 8-10 ਪਰਿਵਾਰ ਅਜਿਹੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਹ ਕਣਕ ਨਹੀਂ ਸੀ ਲਈ (ਇਨ੍ਹਾਂ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਵਿਚ ਸਾਡਾ ਪਰਿਵਾਰ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ ਪਰ ਮੇਰੇ ਪਿਤਾ ਜੀ ਨੇ ਪੰਚਾਇਤ ਸਕੱਤਰ ਨੂੰ ਸਵੇਰੇ ਹੀ ਦੱਸ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਸਰਕਾਰੀ ਕਣਕ ਨਹੀਂ ਲੈਣਗੇ)। ਜਦੋਂ ਪੰਚਾਇਤ ਸਕੱਤਰ ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਪਿਤਾ ਜੀ ਇਸ ਬਾਬਤ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਪੰਚਾਇਤ ਦਾ ਇੱਕ ਮੈਂਬਰ ਜਿਸ ਨੇ ਅਜੇ ਕਣਕ ਨਹੀਂ ਸੀ ਲਈ, ਤਕਰੀਬਨ 10 ਬੰਦਿਆਂ ਦੇ ਗਰੁੱਪ ਵਿਚ ਖੜ੍ਹਾ ਸੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ 4-5 ਹੋਰ ਵੀ ਅਜਿਹੇ ਬੰਦੇ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਣਕ ਨਹੀਂ ਸੀ ਲਈ। ਇਹ 55-60 ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਦੇ ਤਕਰੀਬਨ ਛੇ ਫੁੱਟ ਲੰਮੇ, ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਦਾੜ੍ਹੀ ਅਤੇ ਚਿੱਟੀ ਜਟਕਾ ਸਟਾਈਲ ਪੱਗ ਵਾਲੇ ਭਾਈ ਬੂਟਾ ਸਿੰਘ ਜੀ ਸਨ। ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਸ਼ਖ਼ਸੀਅਤ ਦੇ ਮਾਲਕ ਹੋਣ ਕਰ ਕੇ ਹੀ ਸ਼ਾਇਦ ਪਿੰਡ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ 'ਭਾਈ ਜੀ' ਕਹਿ ਕੇ ਸੰਬੋਧਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਪੰਚਾਇਤ ਸਕੱਤਰ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉੱਚੀ ਆਵਾਜ਼ ਵਿਚ ਕਿਹਾ, "ਭਾਈ ਜੀ ਤੁਸੀਂ ਵੀ ਕਣਕ ਲੈ ਲਓ, ਅਸੀਂ ਕੰਮ ਖ਼ਤਮ ਕਰੀਏ।" ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਅੱਗਿਓਂ ਗਰਜਵੀਂ ਆਵਾਜ਼ ਵਿਚ ਕਿਹਾ, "ਬਾਊ ਜੀ ਅਸੀਂ ਕਿਰਤੀ ਵਾਂ, ਮੰਗਤੇ ਨਹੀਂ।"

ਅੱਜਕੱਲ੍ਹ ਸਮਾਜ ਦੇ ਸਾਰੇ ਵਰਗਾਂ ਵਿਚ ਹਰ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਸਬਸਿਡੀ ਦੀ ਲਾਲਸਾ ਹੈ। ਸਬਸਿਡੀਆਂ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਦੀ ਇਸ ਹੋੜ ਵਿਚ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਅਮੀਰ ਸੂਬੇ ਨੂੰ ਗ਼ਰੀਬ ਅਤੇ ਕਰਜ਼ਾਈ ਕਰ ਕੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਰੱਬ ਦੇ ਰੰਗ ਦੇਖੋ, ਸੂਬਾ ਗ਼ਰੀਬ ਪਰ ਵਸਨੀਕ ਅਮੀਰ। ਸਮਾਜ ਦੀ ਇਸ ਬਦਲ ਰਹੀ ਨਾਕਾਰਤਮਕ ਤਬਦੀਲੀ ਤੋਂ ਦਿਲ ਦੁਖੀ ਅਤੇ ਨਿਰਾਸ਼ ਹੁੰਦਾ ਹੈ! ਭਾਈ ਬੂਟਾ ਸਿੰਘ ਦੀ ਦਲੇਰ ਗੜ੍ਹਕ ਕਿ "ਅਸੀਂ ਮੰਗਤੇ ਨਹੀਂ" ਕਿਤੇ ਗੁੰਮ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਆਓ ਅਸੀਂ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਯਾਦ ਰੱਖੀਏ ਕਿ ਵੰਡ ਦੌਰਾਨ ਸਾਡੇ ਪੁਰਖੇ ਜੋ 'ਇੱਧਰ' ਨੂੰ ਆਏ ਸੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਦੁੱਖਾਂ ਦੀ ਪੰਡ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਹੋਰ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਨਵੇਂ ਸਿਰੇ ਤੋਂ ਮੁੜ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਸਖ਼ਤ ਮਿਹਨਤ ਤੇ ਲਗਨ ਸਦਕਾ ਉੱਚੀਆਂ ਬੁਲੰਦੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਛੋਹਿਆ। ਮੈਂ ਮਾਣਮੱਤੀ ਅਤੇ ਅਣਖੀ ਪੰਜਾਬੀ ਕੌਮ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਆਪਣੀ ਜ਼ਮੀਰ ਨੂੰ ਜਗਾਈਏ। ਦੂਜਿਆਂ ਕੋਲੋਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾ ਮੰਗੀਏ। ਆਪਣੇ ਘਰ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣਾ ਸਾਡਾ ਪਹਿਲਾ ਫ਼ਰਜ਼ ਹੈ। ਸਾਡਾ ਲੋਕ ਅਖਾਣ ਵੀ ਹੈ ਕਿ, 'ਰੱਬ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਆਪਣੀ ਮਦਦ ਆਪ ਕਰਦੇ ਹਨ'।

ਕੁਦਰਤ ਨੇ ਮਹਾਮਾਰੀ ਦੇ ਬਹਾਨੇ ਕੀਤੀ ਦੁਨੀਆਂ ਰੀਸੈਟ

ਅੱਜ ਰੀਸੈਟ ਦਾ ਮਤਲਬ ਸਾਰੇ ਸਮਝਦੇ ਹਨ। ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਮੋਬਾਇਲ ਫੋਨ ਵਰਤਨ ਵਾਲੇ ਲੋਕ। ਜਦ ਗੈਰ ਜ਼ਰੂਰੀ ਐਪ ਜਾਂ ਹੋਰ ਵਾਧੂ ਸਮੱਗਰੀ ਜਿਆਦਾ ਇਕੱਠੀ ਹੋ ਜਾਵੇ। ਚਾਹੇ ਗਲਤੀ ਨਾਲ ਚਾਹੇ ਜ਼ਰੂਰਤ ਮੁਤਾਬਕ ਅਪਲੋਡ ਕੀਤੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਸਾਨੂੰ ਫਾਇਦੇ ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ ਨੁਕਸਾਨ ਕਰਨ ਲੱਗ ਪੈਣ, ਸਾਡਾ ਫੋਨ ਬੰਦ ਹੋਣ ਲੱਗ ਪਵੇ, ਹੈਗ ਹੋਣ ਲੱਗ ਪਵੇ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਸਾਡਾ ਫੋਨ ਮੁੜ ਪਹਿਲਾਂ ਵਾਲੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਆ ਜਾਵੇਂ। ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਫੋਨ ਨੂੰ ਰੀਸੈਟ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ। ਅੱਜ ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਵਿੱਚ ਕੁਦਰਤ ਨੇ ਵੀ ਅਜਿਹਾ ਹੀ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਅੱਜ ਦੇ ਹਾਲਾਤ ਵਿੱਚ ਸਾਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਲੋਕ ਵਿਗਿਆਨਕ ਤਰੱਕੀ ਦੇ ਨਾਮ ਤੇ ਕੁਦਰਤ ਨਾਲ ਖਿਲਵਾੜ ਕਰਨ ਲੱਗੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਕਈ ਲੋਕ ਆਪਣੇ ਨਿੱਜੀ ਮੁਨਾਫਿਆਂ ਲਈ ਲੋਕਾਈ ਨਾਲ ਲੁੱਟ-ਘਸੁੱਟ ਕਰਨ ਲੱਗੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਮਿੰਟ-ਮਿੰਟ ਬਾਅਦ ਹਰ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਏਅਰਪੋਰਟ ਤੋਂ ਆਕਾਸ਼ ਵਿੱਚ ਉਡਦੇ ਜਹਾਜਾਂ ਨੇ ਸਾਰੇ ਅਕਾਸ਼ ਦੀ ਹਵਾ ਪਲੀਤ ਕਰ ਰੱਖੀ ਹੈ। ਤਰੱਕੀ ਦੇ ਨਾਮ ਤੇ ਸਰਕਾਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਵੇਚੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਸੜਕਾਂ ਤੇ ਰੋਡ ਚੋੜੇ ਕਰਨ ਦੇ ਬਹਾਨੇ ਕਈ ਦੇਸ਼ਾ ਵੱਲੋਂ ਕੱਟੇ ਗਏ ਕਰੋੜਾਂ ਦਰਖਤਾਂ ਨਾਲ ਕੁਦਰਤ ਨਾਲ ਖਿਲਵਾੜ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਚੀਨ ਅਤੇ ਇਸ ਵਰਗੇ ਹੋਰ ਕਈ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਵਪਾਰ ਨੂੰ ਸਾਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਫੈਲਾਉਣ ਦੇ ਮਨਸੂਬਿਆ ਕਾਰਨ ਸਮੁੰਦਰ ਵਿਚ ਚੱਲ ਰਹੇ ਵੱਡੇ-ਵੱਡੇ ਸਮੁੰਦਰੀ ਜਹਾਜ਼ਾਂ ਕਾਰਨ ਸਮੁੰਦਰ ਵਿੱਚ ਉਥਲ-ਪੁਥਲ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਸੀ। ਚੀਨ ਵਰਗੇ ਦੇਸ਼ਾ ਦੇ ਲੋਕ ਰਾਕਸ਼ਸਾ ਵਾਲੀਆ ਭੈੜੀਆ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਕੁਦਰਤੀ ਜੀਵ ਜੰਤੂਆ ਨੂੰ ਜਿਉਂਦਿਆਂ ਨੂੰ ਖਾਂ ਜਾਦੇ ਹਨ। ਸਾਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਆਪਣੇ ਕੰਮਾ ਕਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਅਸਤ ਹੋਈ ਪਈ ਹੈ, ਅੱਜ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਆਪਣੇ ਬੁੱਢੇ ਮਾਪਿਆਂ ਕੋਲ ਬੈਠ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਕੋਈ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਬੱਚੇ ਫੋਨਾਂ ਨਾਲ ਖੇਡ ਰਹੇ ਸਨ ਕਿਉਂਕਿ ਮਾਪਿਆਂ ਕੋਲ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨਾਲ ਖੇਡਣ ਦਾ ਟਾਈਮ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਪਤੀ-ਪਤਨੀ ਆਪੋ ਆਪਣੇ ਕੰਮਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਅਸਤ ਸੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਇਕ ਦੂਜੇ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਕਿਸਮ ਦੀ ਕੋਈ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਟਾਈਮ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਕਿਸੇ ਕੋਲ ਇਕ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਦਾ ਟਾਈਮ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਰਿਸ਼ਤੇ, ਨਾਤੇ ਟੁੱਟਦੇ ਜਾ ਰਹੇ ਸਨ।

ਇਸ ਸਭ ਕੁੱਝ ਦੇ ਬਚਾਅ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ ਇੱਕ ਖੜੋਤ। ਪਰ ਇਹ ਕਿਵੇਂ ਸੰਭਵ ਸੀ। ਅਸੀਂ ਕਦੇ ਕਲਪਨਾ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੋਈ ਸਾਰੇ ਸੰਸਾਰ ਨੂੰ ਰੋਕ ਦੇਵੇਗਾ। ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਰਾਜੇ ਮਹਾਰਾਜੇ ਵਿੱਚ ਸੀ ਸਕਤੀ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਦੀ? ਪਰ ਕੁਦਰਤ ਨੇ ਕੁੱਝ ਪਲਾ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਭ ਕੁੱਝ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਹ ਹੈ ਕੁਦਰਤ! ਕੁਦਰਤ ਨੇ ਕਰੋਨਾ ਵਰਗੀ ਮਹਾ-ਮਾਰੀ ਦੇ ਬਹਾਨੇ ਦੁਨੀਆਂ ਨੂੰ ਰੀਸੈਟ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

ਕੁਦਰਤ ਨੂੰ ਨਾ ਮੰਨਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕ ਕਹਿਣਗੇ ਕਿ ਇਹ ਮਹਾਮਾਰੀ ਤਾਂ ਚੀਨ 'ਚੋ ਆਈ ਹੈ, ਕੁਦਰਤ ਨੇ ਨਹੀਂ ਲਿਆਂਦੀ! ਪਰ ਯਾਦ ਰੱਖਿਓ ਕਿ ਕੁਦਰਤ ਹਮੇਸ਼ਾ ਕੋਈ ਨਾ ਕੋਈ ਬਹਾਨਾ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਚੀਨ ਜਿਹੜਾ ਸਾਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਬਣਾਏ ਸਾਮਾਨ ਦਾ ਵਪਾਰ ਕਰਦਾ ਸੀ ਉਹ ਕਦੋਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ਕਿ ਹੁਣ ਸਾਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਉਸ ਨੂੰ ਲਾਹਨਤਾਂ ਪਾਵੇ। ਚੀਨ ਨੇ ਨਕਲੀ ਚੰਦ ਬਣਾ ਕੇ ਕੁਦਰਤ ਦੀ ਰੀਸ ਕਰਨੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਉਹ ਆਪ ਰੱਬ ਬਣ ਕੇ ਬੈਠ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਰੱਬ ਨੇ ਚੀਨ ਨੂੰ ਇੱਕ ਟਰੇਲਰ ਵਿਖਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਕੁਦਰਤ ਚਾਹੇ ਤਾਂ ਪਲ ਵਿੱਚ ਸਭ ਅਸਤ-ਵਿਅਸਤ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਕੋਈ ਕਹਿ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਕਰੋਨਾ ਰਾਈਰਸ ਚਮਗਾਦੜ ਦੇ ਸੂਪ 'ਚੋਂ ਆਇਆ ਹੈ। ਕੋਈ ਕਹਿ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਚੀਨ ਕੋਈ ਖਤਰਨਾਕ ਪ੍ਰਮਾਣੂ ਬਣਾ ਰਿਹਾ ਸੀ ਉਹ ਲੀਕ ਹੋ ਗਿਆ। ਕਈ ਪੁਰਾਣੇ ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਤੋਂ ਸੁਣੀਆਂ ਹੈ ਕਿ 1965 ਦੀ ਜੰਗ ਵੇਲੇ ਚੀਨ ਨੇ ਕੁੱਝ ਨਕਲੀ ਆਰਮੀ ਮੈਨ (ਫੌਜੀ) ਬਣਾ ਕੇ ਸਰਹੰਦ ਤੇ ਬਿਠਾ ਦਿਤੇ ਸੀ ਜਿਹੜੇ ਰਿਮੋਟ ਤੇ ਚਲਦੇ ਸਨ। ਮਰਦਾ ਤਾਂ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਜਾਨ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਬੇ-ਜਾਨ ਚੀਜ ਕਿਵੇਂ ਮਰੇਗੀ ਇਸ ਕਾਰਨ ਚੀਨ ਦੇ ਨਕਲੀ ਫੋਜੀ ਜੰਗ ਵਿੱਚ ਕਈ-ਕਈ ਫੌਜਾਂ ਨੂੰ ਮਾਤ ਪਾਉਂਦੇ ਰਹੇ। ਇਸੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਚੀਨ ਵਾਇਰਸ ਤਿਆਰ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਲੜਾਈਆਂ ਕਰਨ ਦੇ ਬਜਾਏ ਵਾਈਰਸ ਨਾਲ ਹੀ ਜੰਗਾਂ ਜਿੱਤੀਆਂ ਜਾ ਸਕਣ ਅਤੇ ਹੋ ਉਲਟ ਗਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵਾਇਰਸ ਲੀਕ ਹੋ ਕੇ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੇ ਹੀ ਭਾਰੂ ਪੈ ਗਿਆ। ਖੈਰ! ਇਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿੰਨੀ ਸਚਾਈ ਹੈ ਇਹ ਤਾਂ ਟਾਈਮ ਪੈ ਕੇ ਹੀ ਪਤਾ ਲੱਗੇਗਾ। ਅੱਜ ਤਾਂ ਸਾਰੀ ਦੁਨੀਆ ਦੀ ਲੜਾਈ ਕਰੋਨਾ ਵਾਇਰਸ ਨਾਲ ਹੈ।

ਰੱਬ ਦੀ ਹੋਂਦ ਨਾ ਮੰਨਣ ਵਾਲੇ ਅੱਜ ਰੌਲਾ ਪਾ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਬਹੁਤ ਬਣ ਗਏ, ਮੰਦਿਰ ਬਹੁਤ ਬਣਾ ਲਏ ਸਾਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਕਿ ਅਸੀਂ ਹਸਪਤਾਲ ਬਣਾਉਂਦੇ ਤਾਂ ਆਹ ਦਿਨ ਨਾ ਵੇਖਣੇ ਪੈਦੇ। ਭਲਿਓ ਮਾਨਸੋ! ਜ਼ਰਾ ਸੋਚੋ? ਜਿਥੋਂ ਇਹ ਬੀਮਾਰੀ ਆਈ ਹੈ 'ਚੀਨ' ਉਥੇ ਤਾਂ ਕੋਈ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਕੋਈ ਮੰਦਿਰ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤੇ ਹਸਪਤਾਲ ਵੀ ਵਾਧੂ ਹਨ। ਡਾਕਟਰੀ ਸਹੂਲਤਾ ਬੇਸ਼ੁਮਾਰ ਹਨ। ਫਿਰ

ਭਵਨਦੀਪ ਸਿੰਘ ਪੁਰਬਾ

ਉਥੇਂ ਇਹ ਬੀਮਾਰੀ ਕਿਵੇਂ ਆ ਗਈ। ਜੋ ਹੋਣਾ ਹੈ ਉਹ ਹੋਣਾ ਹੈ, ਜੋ ਕੁਦਰਤ ਨੇ ਕਰਨਾ ਹੈ ਉਸ ਨੂੰ ਕੋਈ ਵਿਗਿਆਨੀ ਨਹੀਂ ਰੋਕ ਸਕਦਾ। ਮੈਂ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਹਿੰਦਾ ਕਿ ਹਸਪਤਾਲ ਨਾ ਬਣਾਓ, ਜੰਮ-ਜੰਮ ਬਣਾਓ। ਪਰ ਹਸਪਤਾਲ ਆਪਣੀ ਜਗ੍ਹਾ ਹਨ, ਗੁਰਦੁਆਰਾ, ਮਸਜਿਦ, ਚਰਚ ਤੇ ਮੰਦਿਰ ਆਪਣੀ ਜਗ੍ਹਾ। ਪੰਜਾਬ, ਸਾਰਾ ਭਾਰਤ ਹੀ ਕਹਿ ਲਵੋ (ਦਿੱਲੀ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ) ਇਸ ਵਿੱਚ ਜਿਹੜੇ ਹਸਪਤਾਲ ਬਣੇ ਹੋਏ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਕੀ ਸਹੂਲਤਾਂ ਹਨ?

ਇਕੱਲੀਆਂ ਹਸਪਤਾਲਾ ਦੀ ਬਿਲਡਿੰਗਾਂ ਬਣਾਉਣ ਨਾਲ ਤਾਂ ਹੱਲ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ! ਖਾਲਸਾ ਏਡ ਵਰਗੀਆਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਕਹਿ ਕੇ ਵੇਖੋ! ਅੱਜ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ 100 ਹਸਪਤਾਲ ਖੜ੍ਹਾ ਕਰ ਦੇਣਗੀਆਂ, ਪਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਚਲਾਓ ਕੌਣ? ਡਾਕਟਰ ਕਿਥੋਂ ਆਉਣਗੇ? ਲੈਬਾ ਤਾਂ ਬਣ ਜਾਣਗੀਆਂ ਪਰ ਲੈਬ ਟੈਕਨੀਸੀਅਨ ਕਿਥੋਂ ਲਿਆਉਗੇ।

ਜੇਕਰ ਚੀਨ ਵਿੱਚ ਗੁਰਦੁਆਰੇ, ਮਸਜਿਦ, ਚਰਚ ਤੇ ਮੰਦਿਰ ਹੁੰਦੇ ਤਾਂ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਅੱਧੇ ਲੋਕ ਤਾਂ ਧਰਮ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਥੱਲੇ ਆ ਕੇ ਜਿਆਉਂਦੇ ਜੀਵ ਜੰਤੂ ਨਾ ਖਾਦੇ ਹੁੰਦੇ। ਫਿਰ ਸ਼ਾਇਦ ਅਜਿਹੀ ਮਹਾ-ਮਾਰੀ ਨਾ ਹੀ ਫੈਲਦੀ। ਜਿਉਂਦੇ ਜੀਵਾ ਨੂੰ ਖਾਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਲਈ ਕਦੇ ਕੋਈ ਦਿਆ ਭਾਵਨਾ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ? ਜਿਹੜੇ ਜਿਉਂਦੇ ਜੀਵ ਜੰਤੂਆ ਨੂੰ ਖਾ ਸਕਦੇ ਹਨ ਉਹ ਇਨਸਾਨ ਨੂੰ ਵੀ ਖਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਜਿਹੜੇ ਰਾਕਸ਼ਸਾਂ ਦੀਆਂ ਆਪਾਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਪੜ੍ਹਦੇ ਸੁਣਦੇ ਹਾਂ ਉਹ ਸਿੰਗਾ ਵਾਲੇ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ, ਉਹ ਅਜਿਹੇ ਲੋਕ ਹੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਧਰਮ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਲੋਕ ਫਿਰ ਵੀ ਦਿਆ, ਭਾਵਨਾ ਅਤੇ ਦਾਨ ਪੁੰਨ ਵਾਲੇ ਬਣਦੇ ਹਨ।

ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਅਸੀਂ ਅੱਜ ਕਰੋਨਾ ਦੀ ਮਹਾਮਾਰੀ ਦੇ ਡਰੋਂ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ ਅਜਿਹੇ ਨਿਯਮ ਸਾਡੇ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਸਾਡੇ ਲਈ ਸੈਕੜੇ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਬਣਾ ਗਏ ਸਨ। ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸਿਖਿਆਵਾਂ ਵੱਲ ਅਸੀਂ ਧਿਆਨ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਨਿਯਮ ਬਣਾਇਆ ਸੀ ਕਿ ਹੱਥ ਸੁੱਚੇ ਰੱਖਣੇ ਭਾਵ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਹੱਥ ਧੋਣੇ, ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਹੱਥ ਮਿਲਾ ਕੇ ਮਿਲਣ ਦੀ ਜਗਾ ਹੱਥ ਜੋੜ ਕੇ ਫਤਹਿ ਬੁਲਾਉਣੀ, ਕਿਸੇ ਨਸ਼ੇ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਬੰਦੇ ਦੇ ਹੱਥ ਦਾ ਬਣਿਆ ਭੋਜਣ ਨਾ ਛਕਣਾ, ਆਪਣਾ ਬਰਤਨ ਆਪ ਸਾਫ ਕਰਣਾ, ਟੂਟੀ/ਨਲਕੇ ਤੋਂ ਜਲ ਛਕਣ ਲੱਗਿਆ ਪਹਿਲੇ ਟੂਟੀ ਨੂੰ ਮਾਂਝਣਾ, ਖੰਘਣ ਜਾਂ ਛਿਕ ਮਾਰਣ ਲੱਗੇ ਮੂੰਹ ਅੱਗੇ ਕੱਪੜਾ ਕਰਣਾ, ਕਿਸੇ ਨਾਲ ਖਾਣਾ ਨਾ ਖਾਣਾ। ਅੱਜ ਇਹ ਸਭ ਸਲਾਹਾਂ ਡਾਕਟਰ ਦੇ ਰਹੇ ਹਨ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਇਹ ਠੀਕ ਮੰਨਣ ਲੱਗ ਪਏ ਜਾਂ ਮਜਬੂਰੀ ਕਾਰਨ ਇਹ ਸਭ ਕਰਨ ਲੱਗ ਪਏ।

ਅੱਜ ਦੁਨੀਆਂ ਭਰ ਵਿੱਚ ਮਾਨਵਤਾ ਦੀ ਸੇਵਾ ਨਿਭਾਉਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ, ਮਸਜਿਦ, ਚਰਚ ਤੇ ਮੰਦਿਰਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਹਨ। ਉਹ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਭੇਦ-ਭਾਵ ਦੇ ਸੇਵਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਕੱਟੜਤਾ ਤੇ ਵਿਖਾਵਾ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆ ਦਾ ਕੋਈ ਧਰਮ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਵੀ ਨੇਫਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਅੱਜ ਦੁਨੀਆਂ ਭਰ ਵਿੱਚ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਰਨ ਦੇਣ ਲਈ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਹੀ ਕੰਮ ਆ ਰਹੇ ਹਨ। ਰੱਬ ਨਾ ਕਰੇ ਜੇਕਰ ਮਹਾਮਾਰੀ ਫੈਲਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਲੰਗਰ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਵਿੱਚੋਂ ਹੀ ਆਉਣਗੇ ਅਤੇ ਲੰਗਰ ਬਣਾਉਣ ਤੇ ਵਰਤਾਉਣ ਦੀ ਸੇਵਾ ਵੀ ਗੁਰੂ ਘਰ ਦੀਆਂ ਸੰਗਤਾ ਹੀ ਨਿਭਾਉਣਗੀਆਂ। ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਕਰੇ ਅਜਿਹਾ ਮੌਕਾ ਨਾ ਆਵੇ। ਅਸੀਂ ਲੰਗਰ ਖੁਸ਼ੀ ਅਤੇ ਸ਼ੁਕਰਾਨੇ ਵਜੋਂ ਹੀ ਲਾਈਏ।

ਮੰਨੋ ਜਾਂ ਨਾ ਮੰਨੋ ਪਰ ਅਰਦਾਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਭਾਰਤ ਕੋਲ ਕੀ ਸਹੂਲਤਾਂ ਹਨ? ਜੇਕਰ ਇਥੇ ਮਹਾ-ਮਾਰੀ ਫੈਲ ਜਾਦੀ ਤਾਂ ਮਿੰਟਾ ਵਿੱਚ ਪਰਲੋ ਆ ਜਾਣੀ ਸੀ। ਸਾਡੀਆਂ ਸਹੂਲਤਾਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਸਾਡੀ ਆਬਾਦੀ ਇੰਨੀ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਕਿਸੇ ਬੀਮਾਰੀ ਦਾ ਮੁਕਾਬਲਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ। ਸਾਨੂੰ ਸਿਰਫ ਅਰਦਾਸਾਂ ਹੀ ਬਚਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਸਿਆਣਿਆਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਸਵੇਰ ਦਾ ਭੁੱਲਿਆ ਜੇਕਰ ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ ਘਰ ਮੁੜ ਆਵੇ ਉਸ ਨੂੰ ਭੁਲਿਆ ਨਹੀਂ ਕਹਿੰਦੇ। ਹੁਣ ਵੀ ਵੇਲਾ ਹੈ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਨੂੰ ਸਮਰੱਥ ਸਮਝਦੇ ਹੋਏ ਗੁਰ ਪ੍ਰੰਪਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਮੰਨੀਏ।

ਅਰਦਾਸਾਂ ਕਰੋ ਕਿ ਹੇ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਡੀ ਤਾਕਤ ਵੇਖ ਲਈ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਦੁਨੀਆਂ ਰੀਸੈਟ ਕਰਨ ਲਈ ਜੋ ਖੜੋਤ ਲਿਆਂਦੀ ਮਹਾ-ਮਾਰੀ ਦੇ ਬਹਾਨੇ ਉਹ ਮਹਾ-ਮਾਰੀ ਦੂਰ ਕਰੋ। ਅੱਜ ਕੁਦਰਤ ਨੇ ਥੋੜਾ ਹੱਥ ਵਿਖਾਇਆ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸ ਬ੍ਰਹਿਮੰਡ ਦੀਆਂ ਗਲੀਆਂ ਖਾਲੀ ਹੋ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਪੂਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਸਾਰੇ ਰੁੱਖ ਸ਼ੁੱਧ ਹਵਾ ਵਿੱਚ ਝੂਲ ਰਹੇ ਹਨ। ਸਮੁੰਦਰੀ ਜਹਾਜ਼ ਸਮੁੰਦਰ ਦੇ ਪਾਣੀ ਵਿਚ ਉਥਲ-ਪੁਥਲ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਹੇ, ਕੋਈ ਵੀ ਹੁਣ ਸਮੁੰਦਰ ਦੇ ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਗੰਦਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਲੋਕ ਜੀਵ ਹੱਤਿਆ ਨੂੰ ਬੰਦ ਕਰਕੇ ਸ਼ਾਕਾਹਾਰੀ ਭੋਜਨ ਖਾਣ ਲੱਗੇ ਹਨ। ਵੈਨੇਸ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਨਹਿਰਾਂ ਦੇ ਪਾਣੀ ਦਾ ਰੰਗ ਨੀਲਾ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਪਾਨ ਦੀਆਂ ਗਲੀਆਂ ਵਿੱਚ ਹਿਰਨ ਦਿਖਾਈ ਦੇ ਰਹੇਂ ਹਨ। ਥਾਈਲੈਂਡ ਵਿੱਚ ਬਾਂਦਰ ਸੈਰ ਸਪਾਟਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਸਾਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਚੀਨ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਨ ਦੀ ਰਿਕਾਰਡ ਤੋੜ ਗਿਰਾਵਟ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਮਨੁੱਖਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਵੜ ਜਾਣ ਕਾਰਨ ਕੁਦਰਤੀ ਦੇ ਜੀਵ ਜੰਤੂਆ ਨੇ ਟਹਿਲਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਅੱਜ ਕਈ ਹਮੇਸ਼ਾ ਵਿਅਸਤ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਆਪਣੇ ਬੁੱਢੇ ਮਾਪਿਆਂ ਕੋਲ ਬੈਠ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲਾਂ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ, ਨਿੱਕੇ ਬੱਚੇ ਆਪਣੇ ਮੰਮੀ-ਪਾਪਾ ਨਾਲ ਖੇਡ ਰਹੇ ਹਨ, ਪਤੀ-ਪਤਨੀ ਇਕ ਦੂਜੇ ਨਾਲ ਸਮਾਂ ਬਿਤਾ ਰਹੇ ਹਨ।

ਹੋਰ ਤਾਂ ਹੋਰ ਅੱਜ ਨਸ਼ਾ ਤਸਕਰਾਂ ਦੀ ਚੈਨ ਵੀ ਟੁੱਟ ਗਈ ਹੋਵੇਗੀ। ਨਸ਼ਈ ਲੋਕ ਵੀ ਨਸ਼ੇ ਤੋਂ ਬਗੈਰ ਜਿਉਣ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣ ਚੱਲੇ ਹੋਣਗੇ। ਇਹ ਸਭ ਸਾਡੇ ਵੱਸ ਦਾ ਰੋਗ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਬੰਦੇ ਦੀ ਕੀ ਔਕਾਤ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਕੁਦਰਤ ਦਾ ਸੰਤੁਲਨ ਕਰ ਸਕੇ। ਇਹ ਸਭ ਕੁਦਰਤ ਦੀਆਂ ਖੇਡਾਂ ਹਨ।

.ਗਰੀਬ ਵਿਰੋਧੀ ਵਤੀਰਾ

ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਸੂਬੇ ਗ਼ਰੀਬਾਂ ਨੂੰ ਮੁਫ਼ਤ ਅਨਾਜ ਦੀ ਵੰਡ 'ਚ ਢਿੱਲ ਵਰਤ ਰਹੇ ਹਨ। ਕੇਂਦਰੀ ਖ਼ੁਰਾਕ ਅਤੇ ਖ਼ਪਤਕਾਰ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਮੰਤਰੀ ਰਾਮ ਵਿਲਾਸ ਪਾਸਵਾਨ ਕਹਿ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਆਂਧਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼, ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ, ਕਰਨਾਟਕ, ਤੇਲੰਗਾਨਾ ਆਦਿ ਸੂਬੇ ਪਰਵਾਸੀ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਨੂੰ ਵੰਡੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਅਨਾਜ ਦਾ ਭੰਡਾਰ ਲੈਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ।

ਇਸ ਦਾ ਸਿੱਧਾ ਅਰਥ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸੂਬੇ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਚਿੰਤਾ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਸਮਝਦੇ ਕਿ ਜਿਹੜੇ ਮਜ਼ਦੂਰ ਲਾਕਡਾਊਨ ਕਾਰਨ ਵੱਡੇ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਤੋਂ ਆਪਣੇ ਪਿੰਡਾਂ ਤੇ ਘਰਾਂ ਨੂੰ ਪਰਤੇ ਹਨ ਉਹ ਭੁੱਖੇ ਪੇਟ ਨਾ ਰਹਿਣ। ਲਾਕਡਾਊਨ ਲੱਗਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਸੀਂ ਪੂਰੇ ਦੇਸ਼ 'ਚ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲੋਕ ਪੈਸੇ ਖ਼ਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਪੈਦਲ ਚੱਲਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਹੋਏ। ਕਈਆਂ ਨੂੰ ਤਾਂ ਜਾਨ ਤੋਂ ਵੀ ਹੱਥ ਧੋਣਾ ਪਿਆ।

ਹਾਲਾਂਕਿ ਕਈ ਸੂਬਾ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੇ ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਚੰਗਾ ਕੰਮ ਵੀ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਕੇਰਲ ਇਸ ਦੀ ਉਮਦਾ ਮਿਸਾਲ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਵੀ ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਚੰਗਾ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ 'ਤੇ ਸੈਂਕੜੇ ਲੋਕ ਮਦਦ ਮੰਗਦੇ ਸਨ। ਹਾਲੇ ਵੀ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ 'ਚ ਲੋਕ ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਪਾਲਣ-ਪੋਸ਼ਣ ਦਾ ਕੋਈ ਸਾਧਨ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜੋ ਲੋਕ ਚੰਗੀਆਂ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਨੌਕਰੀਆਂ ਕਰਦੇ ਸਨ, ਉਹ ਹੁਣ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿਚ ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਹਨ। ਸੂਬਾ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦਾ ਇਹ ਵਤੀਰਾ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਘੋਰ ਸੰਵੇਦਨਹੀਣ ਹੈ ਬਲਕਿ ਘਟੀਆ ਵੀ ਹੈ। ਸੂਬਿਆਂ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਵਤੀਰੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਹ ਸਵਾਲ ਉੱਠਣਾ ਸੁਭਾਵਿਕ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੇ 'ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਗ਼ਰੀਬ ਕਲਿਆਣ ਅੰਨ ਯੋਜਨਾ' ਨੂੰ ਨਵੰਬਰ ਤਕ ਵਧਾਉਣ ਦਾ ਜੋ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ, ਹੈ, ਕੀ ਉਹ ਜ਼ਮੀਨੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਹੋ ਸਕੇਗਾ?

ਇਹ ਯੋਜਨਾ ਮਾਰਚ ਤੋਂ ਲਾਗੂ ਹੈ ਪਰ ਇਸ ਨੂੰ ਸਹੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਯੋਜਨਾ ਦੀ ਸਫ਼ਲਤਾ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਇਸ ਲਈ ਖੜ੍ਹਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਹ ਗੱਲ ਸਾਹਮਣੇ ਆਈ ਹੈ ਕਿ ਕੁਝ ਰਾਜਾਂ ਵਿਚ ਪਰਵਾਸੀ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਨੂੰ ਅਨਾਜ ਦੇਣ 'ਚ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਵਰਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਹੈਰਾਨੀ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਹੋਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਕਿ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਗ਼ਰੀਬਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਫ਼ਿਕਰਮੰਦ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰ ਉਹ ਗ਼ਰੀਬਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਵਾਲੀ ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਵੀ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ 'ਹਾਥੀ ਦੇ ਦੰਦ ਖਾਣ ਲਈ ਹੋਰ ਅਤੇ ਦਿਖਾਉਣ ਲਈ ਹੋਰ' ਵਾਲੀ ਕਹਾਵਤ ਬਿਲਕੁਲ ਸਹੀ ਢੁੱਕਦੀ ਹੈ।

ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰਾਮ ਵਿਲਾਸ ਪਾਸਵਾਨ ਦਾ ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਸੀ ਕਿ ਸੂਬਾ ਸਰਕਾਰਾਂ ਅਗਲੇ ਪੰਜ ਮਹੀਨਿਆਂ ਲਈ ਗ਼ਰੀਬਾਂ ਦੇ ਅਨਾਜ ਭੰਡਾਰਨ ਤੋਂ ਨਾ ਡਰਨ, ਉਸ ਤੋਂ ਸੂਬਿਆਂ ਦੇ ਗ਼ਲਤ ਰਵੱਈਏ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਤੱਥ ਇਹ ਵੀ ਹੈ ਕਿ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਸੂਬਿਆਂ ਨੇ ਅਨਾਜ ਚੁੱਕਿਆ ਹੈ ਪਰ ਉਹ ਇਸ ਨੂੰ ਵੰਡਣ ਵਿਚ ਢਿੱਲ-ਮੱਠ ਵਰਤ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਰਵੱਈਏ ਨੂੰ ਦੇਖ ਕੇ, ਇਹ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਸਮਝਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ 'ਇਕ ਦੇਸ਼-ਇਕ ਰਾਸ਼ਨ ਕਾਰਡ' ਯੋਜਨਾ ਪੂਰੇ ਦੇਸ਼ 'ਚ ਲਾਗੂ ਕਰਨ 'ਚ ਦੇਰੀ ਕਿਉਂ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ। ਜੇ ਇਹ ਯੋਜਨਾ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਪੂਰੇ ਦੇਸ਼ 'ਚ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ, ਤਾਂ ਇੰਨੀ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਨੂੰ ਇੱਧਰ-ਉੱਧਰ ਭਟਕਣਾ ਨਾ ਪੈਂਦਾ। ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ 80 ਕਰੋੜ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਲਾਭ ਦੇਣ ਵਾਲੀ 'ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਗ਼ਰੀਬ ਕਲਿਆਣ ਅੰਨ ਯੋਜਨਾ' ਨੂੰ ਸਹੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ, ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਸੂਬਿਆਂ 'ਤੇ ਦਬਾਅ ਪਾਵੇ ਬਲਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਵੀ ਕਰੇ।

ਕਹਾਣੀ

ਫਰਕ

ਗੁਰਬਾਜ ਸਿੰਘ
ਤਰਨ ਤਾਰਨ
8837644027

ਹਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਦੇ ਘਰ ਅੱਜ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਤੇ ਡਰ ਜਿਹੇ ਦਾ ਅਜੀਬ ਜਿਹਾ ਮਾਹੌਲ ਸੀ। ਪਰ ਉਸਦੇ ਆਪਣੇ ਅੰਦਰ ਇੱਕ ਗਹਿਰਾ ਜਿਹਾ ਸੰਨਾਟਾ, ਡਰ, ਤੇ ਖਲਾਅ ਜਿਹਾ ਭਰਿਆ ਸੀ, ਉਸਦੇ ਇਕੋ ਕੁੜੀ ਸੀ, ਇੱਕ ਤਾਂ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਜੰਮਦੇ ਹੀ ਮਰ ਗਈ ਸੀ। ਦੋ ਕੁੜੀਆਂ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਅਦ ਉਸ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਉਮੀਦ ਸੀ, ਕਿ ਐਂਤਕੀਂ ਰੱਬ ਮੇਹਰ ਕਰੂਗਾ। ਦੂਜਾ ਉਸਦਾ ਜ਼ਮੀਨ ਸਬੰਧੀ ਕੇਸ ਅਦਾਲਤੇ ਚਲਦਾ ਸੀ ਤੇ ਅੱਜ ਉਸਦੀ ਤਾਰੀਖ ਸੀ, ਹਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਦੀ ਮਾਂ ਮਹਿੰਦਰ ਕੌਰ, ਪਹਾੜ ਜਿਡੀ ਉਮੀਦ ਲਾਈ ਬੈਠੀ ਸੀ ਤੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਅਰਦਾਸ ਸੁਖਣਾ ਵੀ ਕਰਕੇ ਆਈ ਸੀ। ਹਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਬੱਚੇ ਦੇ ਜਨਮ ਦੀ ਉਡੀਕ ਕਰਦਾ ਕਦੇ ਕਦਮ ਬਾਹਰ ਬੂਹੇ ਵਲ ਨੂੰ ਲਿਜਾਵੇ ਤੇ ਕਦੇ ਵਾਪਿਸ ਲੈ ਲਵੇ, ਕਦੇ ਬੱਚੇ ਦੇ ਰੋਣ ਦੀ ਅਵਾਜ ਉਡੀਕਣ ਦੀ ਲਾਲਸਾ ਭਰੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਨਾਲ ਅੰਦਰ ਦਾਈ ਵਾਲੇ ਕਮਰੇ ਵੱਲ ਨੂੰ ਤੱਕੇ।

ਅਚਾਨਕ ਬੱਚੇ ਦੇ ਰੋਣ ਦੀ ਅਵਾਜ਼ ਆਈ ਸਾਰੇ ਕਮਰੇ ਵੱਲੇ ਦੌੜੇ ਦਾਈ ਦੇ ਦੱਸਣ ਤੇ ਕਿ ਫੇਰ ਲੜਕੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਸਭ ਨੂੰ ਉਦਾਸੀ ਦੇ ਗਹਿਰ ਗੰਭੀਰ ਬੱਦਲਾਂ ਨੇ ਘੇਰ ਲਿਆ, ਮਹਿੰਦਰ ਕੌਰ ਤਾਂ ਬੁੜ ਬੁੜ ਕਰਦੀ ਬਾਹਰ ਹੀ ਆ ਗਈ, ਹਏ! ਰੱਬਾ! ਖੌਰੇ ਕਿਹੜੇ ਜਨਮਾਂ ਦਾ ਬਦਲਾ ਤੈਂ ਲੈ ਰਿਹਾ ਮੇਰੇ ਪੁੱਤ ਤੋ ਫੇਰ ਕੁੜੀ!! ਖੌਰੇ ਕੇਹਾ ਚੰਦਰਾ ਦਿਨ ਚੜਿਆ ਅੱਜ?

ਭਾਲੇ ਦੀ ਤਾਈ ਕੁਲਵੰਤ ਕੌਰ ਆਈ, ਭਾਲਿਆ! ਸੁਣਿਆ, ਪੁੱਤ ਫੇਰ ਕੁੜੀ ਹੋਈ। ਬਾਹਲਾ! ਧੱਕਾ ਕੀਤਾ ਰੱਬ ਨੇ॥ ਚੱਲ ਪੁੱਤ ਕੋਈ ਗੱਲ ਨੀ। ਹਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਕੋਲੋਂ ਸਿਰਫ ਹੂੰ ਹਾਂ ਹੀ ਹੋ ਸਕੀ।

ਹਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਚੁੱਪ ਜਿਵੇਂ ਪੱਥਰ ਹੋ ਗਿਆ ਹੋਵੇ, ਅੰਦਰ ਕਮਰੇ ਚ ਜਾਣ ਨੂੰ ਦਿਲ ਨਾ ਕਰਦਾ ਹੋਇਆਂ ਵੀ ਅੰਦਰ ਗਿਆ ਤੇ ਪਤਨੀ ਹਰਜੀਤ ਕੌਰ ਨੂੰ ਹੌਸਲਾ ਦਿੰਦਾ ਤੇ ਬੱਚੀ ਨੂੰ ਪਿਆਰ ਦੇ, ਮਨ ਭਰਕੇ ਬਾਹਰ ਆ ਗਿਆ।

ਹੁਣ ਤਾਂ ਜਿਵੇਂ ਉਸਦਾ ਤਾਰੀਖੇ ਜਾਣ ਨੂੰ ਦਿਲ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਰ ਰਿਹਾ, ਪਰ ਘਰ ਰੁਕਣ ਨੂੰ ਵੀ ਮਨ ਕਿਹੜਾ ਕਰਦਾ ਸੀ, ਉਸ ਨੂੰ ਜਾਪ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਜਿਵੇਂ ਕੇਸ ਤਾਂ ਉਹ ਜਿਵੇ ਹਾਰ ਹੀ ਗਿਆ ਹੋਵੇ। ਉਹ ਆਪਣਾ ਆਪ ਸਮੇਟਦਾ, ਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋਏ ਘਰੋਂ ਬਾਹਰ ਹੋ ਗਿਆ। ਅੱਜ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਤਾਰੀਖੇ ਜਾਣ ਲਈ ਨਾ ਜਾਗਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਤੇ ਨਾ ਬਲਕਾਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਅਵਾਜ਼ ਮਾਰੀ।

ਗਲੀ ਤੋਂ ਮੋੜ ਮੁੜਿਆ ਤਾਂ ਅਗਲੇ ਮੁਹੱਲੇ ਕਿਸੇ ਔਰਤ ਦੇ ਰੋਣ ਕੁਰਲਾਣ ਤੇ ਗਾਲ ਮੰਦੇ ਕਰਦੇ ਮਰਦ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਸੁਣੀ। ਇਹ ਕਹਿੰਦੇ ਕਹਾਉਂਦੇ ਸਾਵਾਂ ਦਾ ਘਰ ਸੀ। ਬੂਹੇ ਖੁੱਲੇ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਸਭ ਸਾਫ ਸੁਣ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਕਸ਼ਮੀਰ ਸਿੰਘ ਦਾ ਪੁੱਤ ਜੱਗਾ ਆਪਦੇ ਬੁੱਢੇ ਪਿਓ ਨੂੰ ਗਾਲਾਂ ਕੱਢਦਾ ਜ਼ਮੀਨ ਵੇਚਣ ਲਈ ਕਹਿ ਰਿਹਾ ਸੀ ਤਾਂ ਜੋ ਉਸਨੂੰ ਸਮੈਕ ਖਰੀਦਣ ਲਈ ਪੈਸਾ ਮਿਲ ਸਕੇ। ਮਾਂ ਵਿਚਾਲੇ ਆਈ ਤਾਂ ਜੱਗੇ ਨੇ ਹੱਥ ਚੁੱਕ ਲਿਆ। ਮਾਂ ਜਾਰੋ ਜਾਰ ਰੋ ਰਹੀ ਸੀ, ਵੇ! ਤੇਰਾ ਕੱਖ ਨਾ ਰਹੇ, ਤੈਨੂੰ ਆ ਜੇ ਕਿਸੇ ਦੀ ਆਈ? ਤੂੰ ਥਾਏਂ ਹੀ ਮੁੱਕ ਜਾਏ? ਤੈਨੂੰ ਜਨਮ ਦੇਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਸੀ ਮਰ ਕਿਉਂ ਨਾ ਗਏ?

ਹਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਮਨ ਭਰ ਅੱਗੇ ਲੰਘ ਗਿਆ। ਉਹ ਸੋਚ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਅੱਜ ਤਾਂ ਜਿਵੇਂ ਦਿਨ ਹੀ ਮਾੜਾ ਚੜ੍ਹਿਆ ਸੀ। ਪਿੰਡ ਦੇ ਅੱਡੇ ਤੋਂ ਸ਼ਹਿਰ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਬੱਸ ਫੜੀ, ਬੱਸ ਅੰਦਰ ਨਜ਼ਰ ਦੌੜਾਈ ਤੇ ਉਦਾਸ ਨਜਰ ਤੇ ਬੇਜਾਨ ਹਿੰਮਤ ਨਾਲ, ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਵਾਂਗ ਸਭ ਤੋਂ ਪਿੱਛੇ ਜਿਹੇ ਹੀ ਨੁੱਕਰੇ ਲੱਗ ਸੀਟ ਤੇ ਬੈਠ ਗਿਆ। ਸ਼ਹਿਰ ਆ ਗਿਆ ਤਾਂ ਹਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਰਿਕਸ਼ਾਂ ਫੜ੍ਹ ਕਚਹਿਰੀ ਪਹੁੰਚਿਆ। ਕਚਹਿਰੀ ਚ ਕਾਫੀ ਗਹਿਮਾਂ ਗਹਿਮੀ ਸੀ, ਤਾਰੀਖਾਂ ਭੁਗਤਣ ਜੱਟ ਝੁੰਡਾਂ ਦੇ ਝੁੰਡ ਆਏ ਸੀ, ਪਰ ਅੱਜ ਹਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਇਕੱਲਾ ਸੀ, ਅੱਜ ਉਸਨੂੰ ਲੱਗ ਰਿਹਾ ਸੀ ਜਿਹੀ ਉਹ ਤੇ ਇਹ ਜੱਗ ਵਾਲੀ ਕਚਹਿਰੀ ਇਕੱਲੇ ਹੀ ਹਨ। ਕਚਹਿਰੀ ਸੰਨਾਟੇ ਜਿਹੀ ਲੱਗ ਰਹੀ ਸੀ। ਜਿਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿਚ ਉਸਦਾ ਕੇਸ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਉਸਦੇ ਬਾਹਰ ਉਸ ਨੇ ਘੁਸਰ-ਮੁਸਰ ਸੁਣੀ, ਯਾਰ!! ਸੁਣਿਆ ਪਹਿਲਾਂ ਜੱਜ ਬਦਲ ਗਿਆ? ਚੰਗਾ ਹੋਇਆ ਬਾਹਲਾ ਰੁੱਖੇ ਸੁਭਾਅ ਦਾ ਸੀ?

ਇੰਨੇ ਨੂੰ ਪੁਲਿਸ ਪਾਰਟੀ ਹੱਥਕੜੀ ਲਗਾਈ ਇੱਕ 20-25 ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਦੇ ਗੱਭਰੂ ਨੂੰ ਲਈ ਆ ਰਹੀ ਸੀ। ਨੇੜੇ ਆਇਆ ਤਾਂ ਹਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਹੈਰਾਨ ਰਹਿ ਗਿਆ, ਓ ਹੋ !! ਏ ਤਾਂ ਨਾਲਦੇ ਪਿੰਡ ਦੇ ਅਮੀਰ ਸਰਦਾਰਾਂ ਦਾ ਪੁੱਤ ਪ੍ਰਿੰਸ ਹੈ, ਜੋ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਸੀ ਕਿ ਥੋੜੇ ਦਿਨਾ ਤੋਂ ਪੁਲਿਸ ਵਲੋਂ ਭਗੌੜਾ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਨਸੇ ਦੀ ਸਮਗਲਿੰਗ ਤੇ ਲੁੱਟਾਂ-ਖੋਹਾਂ ਵਿੱਚ ਲੋੜੀਂਦਾ ਸੀ। ਅੱਜ ਉਸ ਦੀ ਏਸੇ ਅਦਾਲਤ ਵਲੋਂ ਸ਼ਜਾ ਮਿਲਣੀ ਸੀ। ਹਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਜਰਾ ਅੰਦਰ ਹੋਇਆ ਤਾਂ ਸਾਹਮਣੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਦੇਖ ਹੈਰਾਨ ਰਹਿ ਗਿਆ ਸਾਇਦ ਉਸ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਇਹ ਨਜਾਰਾ ਤੱਕਿਆ ਸੀ। ਸਾਹਮਣੇ ਜੱਜ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਕੁਰਸੀ ਤੇ ਇਕ ਨੌਜੁਆਨ ਲੜਕੀ ਬੈਠੀ ਸੀ, ਮਨ ਚ ਉਸਦੀ ਉਮਰ ਮਸਾਂ 20-22 ਜਾਂ 25 ਸਾਲ ਦੀ ਕਿਆਸਦਾ ਹੈਰਾਨਗੀ ਤੇ ਖੁਸ਼ੀ ਦੇ ਆਲਮ ਵਿਚ ਸੀ ਹਰਪਾਲ ਸਿੰਘ। ਉਹ ਜੱਜ ਇਕ ਲੜਕੀ ਸੀ ਜੋ ਆਪਣੇ ਤੋਂ ਵੱਡੇ ਉਮਰ ਦੇ ਰੀਡਰ ਸਾਹਬ, ਸਟੈਨੋ ਸਾਬ, ਤੇ ਪੁਲਿਸ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਹੁਕਮ ਦੇ ਤੇ ਲਿਖਾ ਰਹੀ ਸੀ, ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਦੀ ਕਿਸਮਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ। ਕੀ ਦੋਸ਼ੀ, ਨੌਜੁਆਨ, ਬੁੱਢੇ ਤੇ ਔਰਤਾਂ ਉਸ ਸਾਹਮਣੇ ਖੜੇ ਸਨ।

ਸਰਦਾਰਾਂ ਦੇ ਪੁੱਤ ਪ੍ਰਿੰਸ ਦੀ ਵਾਰੀ ਆਈ ਤਾਂ ਜੱਜ ਸਾਹਿਬਾ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ 8 ਸਾਲ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਤੇ 2 ਲੱਖ ਜੁਰਮਾਨ ਲਾ ਦਿੱਤਾ। ਪਲਾਂ ਵਿੱਚ ਹੀ ਜੱਜ ਸਾਹਿਬਾ ਫੈਸਲੇ ਕਰੀਂ ਜਾ ਰਹੀ ਸੀ। ਹਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਤਾਂ ਜਿਵੇਂ ਉਥੇ ਹੀ ਸਾਰਾ ਦਿਨ ਰੁਕ ਉਸ ਮੈਡਮ ਲੜਕੀ ਜੱਜ ਨੂੰ ਦੇਖੀ ਜਾਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ਤੇ ਮਨ ਹੀ ਮਨ ਕਈ ਅਸੀਸਾਂ ਤੇ ਦੁਆਵਾਂ ਕਰੀਂ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਕਦੇ ਉਸ ਵਾਸਤੇ ਤੇ ਕਦੇ ਉਸਦੇ ਮਾਂ ਬਾਪ ਲਈ ਜਿਨਾਂ ਨੇ ਉਸ ਵਰਗੀ ਬੇਟੀ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੱਤਾ। ਜੋ ਪ੍ਰਿੰਸ ਜਿਹੇ ਸਮਾਜ ਦੇ ਤੇ ਜੱਗੇ ਜਿਹੇ ਮਾਪਿਆਂ ਦੇ ਅਪਰਾਧੀਆਂ ਨੂੰ ਜੇਲੇ ਭੇਜ ਸਕਦੀਆਂ ਨੇ।

ਹਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ ਦੀ ਵਾਰੀ ਆ ਹੀ ਗਈ, ਕੇਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਹਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਹੋ ਗਿਆ। ਹਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਦੀ ਖੁਸੀ ਦੀ ਕੋਈ ਹੱਦ ਨਾ ਰਹੀ, ਅੱਖਾਂ ਭਰ ਆਈਆਂ, ਉਸ ਲਈ ਤਾਂ ਜਿਵੇਂ ਅੱਜ ਦਾ ਦਿਨ ਕਰਮਾਂ ਵਾਲਾ ਚੜਿਆ ਸੀ, ਕਿਸੇ ਭਾਗਾਂ ਵਾਲੇ ਦਾ ਪੈੜਾ, ਚੇਹਰਾ ਤੱਕਿਆ ਹੋਣ ਬਾਰੇ ਸੋਚ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਹਰਪਾਲ ਸਿੰਘ। ਭੀੜ ਪਿੱਛੇ ਖੜੇ ਹਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਦੇ ਮੂੰਹੋਂ ਆਪ ਮੁਹਾਰੇ ਨਿਕਲ ਪਿਆ, ਜਿਉਂਦੀ ਰਹਿ ਧੀਏ? ਫੇਰ ਬਸ ਫੜ੍ਹ ਸਾਮ ਦੇ ਘੁਸਮੁਸੇ ਜਿਹੇ ਹੋਏ ਘਰ ਬਹੁੜਿਆ।

ਘਰ ਵੱਲ ਕਾਹਲੀ ਕਾਹਲੀ ਕਦਮ ਪੁੱਟਦਾ, ਕਿਸੇ ਜਿੱਤ-ਖੁਸ਼ੀ ਦਾ ਭਰਿਆ ਸਿੱਧਾ ਹਰਜੀਤ ਕੌਰ ਕੋਲ ਗਿਆ ਤੇ ਨਵਜੰਮੀ ਬੱਚੀ ਨੂੰ ਗਲੇ ਲਾ ਲਿਆ ਤੇ ਹੰਝੂਆਂ ਦੀ ਛਹਿਬਰ ਲਾ ਦਿੱਤੀ। ਅੱਜ ਹਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਵਿੱਚ ਅਜੀਬ ਖੁਸੀ, ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਤੇ ਸਬਰ ਭਰਿਆ ਛਲਕਦਾ ਪਿਆ ਸੀ ਤੇ ਇਕ ਟੱਕ ਨਵਜੰਮੀ ਬੱਚੀ ਵੱਲੇ ਵੇਖੀ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਜਿਵੇਂ ਅੱਜ ਹਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੱਡੇ ਫਰਕ ਦਾ ਪਤਾ ਲੱਗ ਗਿਆ ਹੋਵੇ।

.ਗ਼ਜ਼ਲਾਂ

ਜਦ ਸਭ ਕੁਝ ਹੀ ਹੈ

ਜਦ ਸਭ ਕੁਝ ਹੀ ਹੈ ਅੱਲਾ ਦੇ ਵੱਸ,
ਤਾਂ ਫਿਰ ਤੂੰ ਕਿਉਂ ਰੋਏਂ ਮੈਨੂੰ ਦੱਸ?
ਮਿਹਨਤ ਕਰਕੇ ਤੂੰ ਕੁਝ ਬਣ ਕੇ ਦੱਸ,
ਤਾਂ ਹੀ ਮਿਲਣਾ ਤੈਨੂੰ ਜੱਗ ਤੇ ਜੱਸ।
ਹਿੰਮਤ ਹੋਵੇ ਜੇ ਕਰ ਬੰਦੇ ਕੋਲ,
ਦੁੱਖਾਂ ਦੇ ਰਾਖਸ਼ ਫਿਰ ਜਾਂਦੇ ਨੱਸ।
ਕੋਈ ਨੂੰਹ ਨਾ ਮਰੇਗੀ ਲਾ ਕੇ ਅੱਗ ,
ਜੇ ਕਰ ਮਾਂ ਬਣ ਜਾਏ ਹਰ ਇਕ ਸੱਸ।
ਉਹ ਐਵੇਂ ਲੜਦਾ ਫਿਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ,
ਜਿਸ ਨੂੰ ਗ਼ਮ ਦਾ ਨਾਗ ਹੈ ਜਾਂਦਾ ਡੱਸ।
ਮੱਥੇ ਸਦਾ ਤੂੰ ਪਾਈ ਰੱਖਦੈਂ ਵੱਟ,
ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਕਦੇ ਤਾਂ ਲਿਆ ਕਰ ਹੱਸ।
ਹੋਰ ਨਵਾਂ ਕੀ ਦੇਣਾ ਸੀ ਹਾਕਮ ਨੇ,
ਸਾਥੋਂ ਪਹਿਲਾ ਵੀ ਉਸ ਲਿਆ ਹੈ ਖੱਸ।

• • •

ਜਨਤਾ ਦੇ ਵਿੱਚ

ਜਨਤਾ ਦੇ ਵਿੱਚ ਪਾ ਕੇ ਫੁੱਟ,
ਨੇਤਾ ਰਹੇ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਲੁੱਟ।
ਜਦ ਉਹ ਦੇਖਣ ਕੱਲਾ ਬੰਦਾ,
ਚੋਰ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਲੈਂਦੇ ਲੁੱਟ।
ਭਾਲੇਂ ਕਿਉਂ ਹੁਣ ਠੰਢੀ ਛਾਂ?
ਰੁੱਖ ਜਦੋਂ ਤੂੰ ਦਿੱਤੇ ਪੁੱਟ।
ਉਹ ਕੀ ਟੱਬਰ ਪਾਲੂ ਆਪਣਾ,
ਜੋ ਨਸ਼ੇ ਦੇ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦਾ ਗੁੱਟ।
ਬੱਚੇ ਸਮਝਣ ਖ਼ੁਦ ਨੂੰ ਸਿਆਣੇ,
ਹੁਣ ਨਾ ਖਾਣ ਕਿਸੇ ਤੋਂ ਕੁੱਟ।
ਸਾਲਾਂ ਬਾਅਦ ਮਿਲੇ ਪੁੱਤਰ ਨੂੰ,
ਪਿਉ ਨੇ ਲਿਆ ਬਾਹਵਾਂ ਵਿੱਚ ਘੁੱਟ।
ਅੱਗੇ ਵਧਦਾ ਜਾਵੇ ਅਮੀਰ,
ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਨੂੰ ਥੱਲੇ ਸੁੱਟ।

• • •

ਚੰਗਾ ਪੜ੍ਹ ਲਿਖ ਜਾਵੇ

ਚੰਗਾ ਪੜ੍ਹ ਲਿਖ ਜਾਵੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਧੀ,
ਉਸ ਤੋਂ ਮਾਂ-ਪਿਉ ਬੱਸ ਚਾਹੁੰਦੇ ਇਹੋ ਹੀ।
ਨਸ਼ਿਆਂ ਦੇ ਆਦੀ ਪੈਸੇ ਮੁਕਾ ਕੇ,
ਖਾ ਲੈਂਦੇ ਅੰਤ 'ਚ ਆਪਣਾ ਘਰ ਹੀ।
ਜੋ ਮਾਂ-ਪਿਉ ਦੀ ਇਜ਼ੱਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ,
ਉਹ ਹੋਰਾਂ ਦੀ ਇਜ਼ੱਤ ਕਰਨਗੇ ਕੀ।
ਜੇ ਗੜੇ ਪੈ ਗਏ ਪੱਕੀਆਂ ਫਸਲਾਂ ਤੇ,
ਕਿਰਸਾਨ ਦੇ ਪੱਲੇ ਫਿਰ ਰਹਿਣਾ ਕੀ।
ਕੋਰੋਨਾ ਡਰਾਈ ਜਾਵੇ ਸੱਭ ਨੂੰ,
ਸਾਰੇ ਅੰਦਰ ਵੜ ਕੇ ਰਹੇ ਨੇ ਜੀ।
ਜੋ ਬਾਣੀ ਤੇ ਖ਼ੁਦ ਅਮਲ ਨਾ ਕਰਦੇ,
ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸੇਧ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇਣੀ ਕੀ।
ਕਦਰ ਸਮੇਂ ਦੀ ਕੀਤੀ ਨਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ,
ਉਹ ਰਹਿ ਗਏ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਤੋਂ ਵਾਂਝੇ ਹੀ।

• • •

ਜਿਸ ਦਾ ਪੁੱਤ ਨਾ

ਜਿਸ ਦਾ ਪੁੱਤ ਨਾ ਕੋਈ ਧੀ,
ਉਹ ਕਿਸੇ ਦੇ ਦੁੱਖ ਸਮਝੂ ਕੀ?
ਉਸ ਨੂੰ ਕਿੱਦਾਂ ਮਾਂ ਕਹੀਏ?
ਜੋ ਕੁੱਖ 'ਚ ਮਰਵਾਏ ਧੀ।
ਜਨਤਾ ਹੀ ਦੁੱਖਾਂ 'ਚ ਪਿਸੇ,
ਨੇਤਾਵਾਂ ਦਾ ਜਾਵੇ ਕੀ।
ਉਸ ਦੇ ਬੱਚੇ ਰੁਲਦੇ ਨੇ,
ਰੋਜ਼ ਲਏ ਜੋ ਬੋਤਲ ਪੀ।
ਉਹ ਸਿਰ ਉੱਚਾ ਕਰਕੇ ਫਿਰੇ,
ਮੱਲਾਂ ਮਾਰੇ ਜਿਸ ਦੀ ਧੀ।
ਇਹ ਮਤਲਬਪ੍ਰਸਤ ਬੰਦਾ,
ਰੱਬ ਧਿਆਏ ਦੁੱਖ 'ਚ ਹੀ।
ਚਾਹੇ ਕਲ੍ਹ ਬਾਰੇ ਪਤਾ ਨ੍ਹੀ,
ਆਸ ਸਹਾਰੇ ਰਹੇ ਸਭ ਜੀ।
ਉੱਥੋਂ ਉੱਡ ਜਾਵੇ ਨਫਰਤ,
ਜਿੱਥੇ ਪਿਆਰ ਦਾ ਉੱਗੇ ਬੀ।
ਕਿਉਂ ਜੋੜੀ ਜਾਵੇਂ ਧਨ ਤੂੰ?
ਨਾਲ ਨਾ ਜਾਣਾ ਧੇਲਾ ਵੀ।

• • •

ਦਿਲ ਨੂੰ ਲਾਈ ਹੈ

ਦਿਲ ਨੂੰ ਲਾਈ ਹੈ ਤੂੰ ਜਿਹੜੀ ਗੱਲ,
ਭੁੱਲ ਜਾ ਉਸ ਨੂੰ , ਇਸ ਦਾ ਹੈ ਇਹੋ ਹੱਲ।
ਉਸ ਦੇ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਆ ਜਾਣ,
ਜਿਹੜਾ ਦੁੱਖਾਂ ਨੂੰ ਲੈਂਦਾ ਏ ਝੱਲ।
ਇੱਥੇ ਹਰ ਪਾਸੇ ਮੰਦਰ ਬਣ ਗਏ ਨੇ,
ਕਿੱਥੇ ਕਿੱਥੇ ਖੜਕਾਏਂਗਾ ਟੱਲ?
ਬਹੁਤੇ ਦਰਾਂ ਤੋਂ ਤੈਨੂੰ ਕੁਝ ਨ੍ਹੀ ਮਿਲਣਾ,
ਜੇ ਕੁਝ ਲੈਣਾ, ਦਰ ਇਕ ਦਾ ਹੀ ਮੱਲ।
ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਕਰਨੇ ਪੈਣੇ ਆਂ ਕੰਮ,
ਜੇ ਕਰ ਜੱਗ ਤੇ ਤੂੰ ਖੱਟਣੀ ਹੈ ਭੱਲ।
ਮਾਂ-ਪਿਉ ਡੁੱਬ ਗਏ ਚਿੰਤਾ ਦੇ ਵਿੱਚ,
ਆਪਣੇ ਪੁੱਤ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦੇਸਾਂ ਵਿੱਚ ਘੱਲ।
ਉਹ ਚੀਜ਼ ਕਦੇ ਵੀ ਨਾ ਰਹਿੰਦੀ ਕੋਲ,
ਜਿਹੜੀ ਲਈ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਰਕੇ ਛੱਲ।

• • •

ਰੁੱਖ ਵੱਢ ਕੇ

ਰੁੱਖ ਵੱਢ ਕੇ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਦੁੱਖ ਨਹੀਂ,
ਉਹ ਤਾਂ ਹੀ ਵੱਢਣ ਤੋਂ ਹਟਦਾ ਰੁੱਖ ਨਹੀਂ।
ਤਿੰਨਾਂ ਕੁੜੀਆਂ ਪਿੱਛੋਂ ਹੋਇਆ ਮੁੰਡਾ,
ਮਾਂ-ਪਿਉ ਨੂੰ ਦੇ ਸਕਿਆ ਕੋਈ ਸੁੱਖ ਨਹੀਂ।
ਜੰਮਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮਾਰੀ ਜਾਵੇ ਇਹ,
ਧੀ ਲਈ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਮਾਂ ਦੀ ਵੀ ਕੁੱਖ ਨਹੀਂ।
ਜੀਵਨ ਭਰ ਧਨ ਜੋੜੀ ਜਾਵੇ ਬੰਦਾ,
ਮਰਦੇ ਦਮ ਤਕ ਉਸ ਦੀ ਮਰਦੀ ਭੁੱਖ ਨਹੀਂ।
ਕੋਰੋਨਾ ਦੇ ਡਰ ਦਾ ਜਲਵਾ ਦੇਖੋ,
ਘਰ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਆਪਣੇ ਵਿਖਾਂਦੇ ਮੁੱਖ ਨਹੀਂ।
ਸੱਭ ਕੁਝ ਕੋਰੋਨਾ ਨੇ ਖਾ ਲਿਆ ਭਾਵੇਂ,
ਬੰਦਾ ਬਣਿਆ ਫਿਰ ਵੀ ਯਾਰੋ, ਮਨੁੱਖ ਨਹੀਂ।

ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਾਨ
ਪਿੰਡ ਤੇ ਡਾਕ
ਰੱਕੜਾਂ ਢਾਹਾ

ਵਿਜੈ ਗਰਗ
ਮਲੋਟ

ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ

ਜਦੋਂ ਵੀ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਮੁਕਾਬਲਾ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਹੁੰਦੀ, ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡਣ ਜਾਂਦਾ ਸੀ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ, ਸੈਂਟਰ ਤੇ ਛੱਡ ਕੇ ਵਾਪਸ ਆ ਜੀਓ। ਸਾਢੇ ਤਿੰਨ ਘੰਟੇ ਉਥੇ ਖੜ੍ਹੇ ਰਹਿਣ ਦੀ ਬਜਾਏ, ਵਾਪਸ ਚਲੇ ਜਾਓ। ਉਥੇ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋਣ ਦਾ ਕੀ ਲਾਭ ਨਹੀਂ?"

ਦਰਅਸਲ, ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਲੜਕੀ ਨੂੰ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦਿਲਾਉਣ ਗਿਆ, ਬੇਟੀ ਨੂੰ ਅੰਦਰ ਭੇਜਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੈਂ ਸੋਚਿਆ, 'ਇਕ ਵਾਰ ਇਮਤਿਹਾਨ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ' ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੈਂ ਫਿਰ ਚਲਾ ਜਾਵਾਂਗਾ।

ਦਸ ਕੁ ਪੰਦਰਾਂ ਮਿੰਟ ਹੋ ਗਏ ਸਨ। ਇੱਕ ਲੜਕੀ ਦੌੜਦੀ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਆਈ, ਜੋ ਘਬਰਾਹਟ ਨਾਲ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਉਹ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲ ਰਿਹਾ ਸੀ ਤਾਂ ਉਸਨੇ ਚਾਰੋਂ ਪਾਸੇ ਨਿਗਾਹ ਮਾਰੀ, ਸ਼ਾਇਦ ਕਿਸੇ ਦੀ ਭਾਲ ਵਿੱਚ। ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਉਹ ਮੇਰੇ ਵੱਲ ਭੱਜੀ ਆਈ ਅਤੇ ਬੋਲੀ, "ਅੰਕਲ! ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਇੱਕ ਮਿੰਟ ਲਈ ਆਪਣਾ ਫੋਨ ਦੇਵੋਗੇ?"

ਮੇਰਾ ਸੈਂਟਰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਸਕੂਲ ਵਿਚ ਹੈ। ਮੈਂ ਗਲਤੀ ਨਾਲ ਇਥੇ ਆ ਗਈ, ਮੈਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਨੂੰ ਬੁਲਾਉਣਾ ਹੈ। ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਮੇਰਾ ਪੇਪਰ ਰੱਦ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ, ਮੇਰੀ ਸਾਲ-ਭਰ ਦੀ ਮਿਹਨਤ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ।"

"ਬੇਟੀ! ਜਲਦੀ ਮੈਨੂੰ ਦੱਸੋ! ਤੁਸੀਂ ਕਿੱਥੇ ਜਾਣਾ ਹੈ? ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਨੂੰ ਬੁਲਾਉਗੇ, ਸਕੂਲ ਦਾ ਗੇਟ ਉਦੋਂ ਤਕ ਬੰਦ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਲੇਟ ਆਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਦਾਖਲਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।"

'ਅੰਕਲ! ਫੇਰ ਮੈਨੂੰ ਜਲਦੀ ਹੀ' ਕੇਂਦਰੀ ਵਿਦਿਆਲਿਆ ਵਿਚ ਛੱਡ ਦਿਓ।

ਮੈਂ ਉਸ ਨੂੰ 10 ਵਜੇ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਕੂਲ ਪਹੁੰਚਾ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਰਸਤੇ ਵਿਚ ਆਪਣੀ ਧੀ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਝਾਇਆ ਕਿ ਘਬਰਾਉਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਸ਼ਾਂਤ ਨਾਲ ਹੱਲ ਕਰਨਾ ਹੈ।

ਉਸ ਸਮੇਂ ਤੋਂ, ਮੈਂ ਕਈ ਵਾਰ ਬੱਚੇ ਦੀ ਆਈ.ਡੀ. ਨੂੰ ਭੁੱਲ ਗਿਆ, ਫੋਟੋ ਲਿਆਉਣਾ ਭੁੱਲ ਗਿਆ। ਕੋਈ ਗਲਤੀ ਨਾਲ ਦੂਸਰੇ ਸਕੂਲ ਚਲਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰਨ ਲੱਗ ਪਿਆ, ਇਸ ਨਾਲ ਮੇਰੀ ਆਤਮਾ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਮਿਲਦੀ ਹੈ, 'ਕਮਾਲ'। ਰੱਬ ਤੁਹਾਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਬੁੱਧੀ ਬਖ਼ਸ਼ੇ। ਉਸਨੇ ਕਿਹਾ, ਮੈਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਦਾ ਖ਼ਜ਼ਾਨਾ ਮਿਲ ਗਿਆ।

.ਗ਼ਜ਼ਲ

ਤੇਰੇ ਨੈਣਾਂ 'ਚ ਮੁਹੱਬਤ ਦੀ ਜੋਤ ਜਗਦੀ ਹੈ।
ਤੇਰੇ ਮੁੱਖੜੇ 'ਤੇ ਚਮਕ, ਮੁੰਦਰੀ ਦੇ ਨਗ ਦੀ ਹੈ।

ਮੈਂ ਦੁਨੀਆਂ ਗਾਹੀ ਤੇ ਸਮੁੰਦਰ ਗਾਹੇ ਨੇ ਪਰ,
ਤੇਰੇ ਸੀਨੇ 'ਚ ਲਗਦੀ, ਅਨੋਖੀ ਨਦੀ ਵਗਦੀ ਹੈ।

ਮੈਂ ਜਦੋਂ ਤੋਂ ਤੈਨੂੰ ਤੱਕਿਆ ਹੈ ਸੋਹਣੀ ਏ,
ਉਦੋਂ ਤੋਂ ਆਸ ਦੀ ਲਹਿਰ, ਮਨ 'ਚੋਂ ਲੰਘਦੀ ਹੈ।

ਮੈਂ ਇਸ਼ਕ ਹੰਢਾਇਆ ਨੀਂ, ਇਸਦੇ ਮਰੀਜ਼ ਦੇਖੇ ਨੇ,
ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਤਾਂ ਜੀਣ ਦੀ ਗੱਲ ਵੀ, ਵੱਖਰੀ ਲੱਗਦੀ ਹੈ।

ਜਿਹੜੇ ਗ਼ਜ਼ਲ ਲਿਖਦੇ ਨੇ, ਉਹ ਜਾਣਦੇ ਕਿ,
ਦਿਲਾਂ 'ਚ, ਸ਼ਿਅਰਾਂ ਦੀ ਫਸਲ ਉਗਦੀ ਹੈ।

ਬਾਕੀ ਤੂੰ ਸੁਣੇ ਨਾ ਸੁਣੇ, ਚਾਹੇ ਬੋਲੇਂ ਨਾ ਕੁਝ,
ਤੇਰੀ ਖਿੱਚ ਦੀ ਧੂਣੀ, ਮੇਰੇ ਸੀਨੇ 'ਤੇ ਮਘਦੀ ਹੈ।

ਕਈ ਸ਼ਰਾਤਰ ਨਾਲ, ਦਿਲ ਲੁੱਟਦੇ ਨੇ 'ਕਮਲ'
ਪਰ ਮੈਨੂੰ ਤਾਂ ਸ਼ਰਾਫ਼ਤ ਵਾਲੀ, ਮੁਹੱਬਤ ਪੁਗਦੀ ਹੈ

ਕਮਲ ਬੰਗਾ ਸੈਕਰਾਮੈਂਟੋ
(916)-897-8570

ਸ. ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਰਾਗੀ

ਇੰਗਲੈਂਡ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਸ.ਬਲਵੀਰ ਸਿੰਘ ਰਾਗੀ ਦੀ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਕਾਰਨ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਧਰਤੀ ਉਪਰ ਵਸਣ ਵਾਲੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਕੀ-ਕੀ ਸਹਿਣ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਹੀ ਅੱਜ ਅਸੀਂ ਮਾਣ ਸਨਮਾਨ ਵਾਲਾ ਜੀਵਨ ਜੀਅ ਰਹੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਹੁਣ ਬ੍ਰਿਟੇਨ ਦੀ ਸੰਸਦ 'ਚ ਸਾਡੇ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਵੀ ਹਨ ਅਤੇ ਇੰਗਲੈਂਡ ਦੇ ਹਰ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਸਿੱਖ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨੇ ਮੱਲ੍ਹਾਂ ਮਾਰੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਸਭ ਬਾਰੇ ਜਾਗਰੂਕ ਕਰਨ ਲਈ ਹੁਣ ਅਸੀਂ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਉਘੇ ਸਿੱਖ ਆਗੂ ਸ. ਬਲਵੀਰ ਸਿੰਘ ਰਾਗੀ ਜੀ ਦੀ ਲਿਖੀ ਕਿਤਾਬ 'ਇਨ ਸਰਵਿਸ ਆਫ਼ ਹਿਜ਼ ਮਾਸਟਰ' ਕਿਤਾਬ ਨੂੰ ਲੜੀਵਾਰ 'ਸਾਡੇ ਲੋਕ' ਅਖ਼ਬਾਰ ਵਿਚ ਛਾਪ ਕੇ ਇੰਗਲੈਂਡ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਬਾਰੇ ਅਮਰੀਕਾ 'ਚ ਵਸਦੇ ਭਾਰਤੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨੂੰ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ, ਤਾਂ ਜੋ 'ਸਾਡੇ ਲੋਕ' ਦੇ ਸਮੂਹ ਪਾਠਕ ਇਸ ਲੜੀਵਾਰ ਪੁਸਤਕ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਇੰਗਲੈਂਡ ਅਤੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਦੀ ਨੀਂਹ ਰੱਖ ਕੇ ਗੁਰੂਘਰ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਿਤਾ ਸ. ਧਰਮ ਸਿੰਘ ਰਾਗੀ, ਮਾਤਾ ਨਸੀਬ ਕੌਰ ਰਾਗੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇੰਗਲੈਂਡ ਵਿਚ ਪਹਿਲੇ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਦੀ ਨੀਂਹ ਰੱਖ ਕੇ ਵਿਦੇਸ਼ 'ਚ ਸਿੱਖੀ ਦਾ ਮੁੱਢ ਬੰਨ੍ਹਿਆ। ਇਹ ਸਿੱਖ ਜਗਤ ਦੀ ਚੜ੍ਹਦੀਕਲਾ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਹੈ। - ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ

'ਧਰਮ ਸਿੰਹਾ ਧਰਮ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਇਨਸਾਨੀਅਤ ਹੈ ਜਿਸ ਬੰਦੇ ਨੇ ਇਨਸਾਨੀਅਤ ਸਿੱਖ ਲਈ ਉਹਦੇ 'ਚ ਹਰ ਧਰਮ ਦਾ ਵਾਸਾ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ'

(ਲੜੀ ਜੋੜਨ ਲਈ ਪਿਛਲਾ ਅੰਕ ਦੇਖੋ)

ਉਹ ਬੀਜੀ ਵੱਲ ਮੁੜੇ ਅਤੇ ਕਿਹਾ, 'ਭੈਣ ਜੀ ਬਲਬੀਰ ਨੂੰ ਇਹ ਕੰਮ ਦੇ।'

ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਫਿਰ ਉਹ ਵੱਡੇ ਬਰਤਨ ਧੋਏ। ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਧੋ ਦਿੱਤਾ ਤਾਂ ਉਹ ਮੁੜ ਆਈ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਲੈ ਕੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੁੜ ਧੋਇਆ, ਪਰ ਉਹ ਬਹੁਤ ਚੰਗਾ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ ਕਿ ਉਸਨੇ ਹੁਣ ਮੈਨੂੰ ਸਹੀ ਅਤੇ ਢੁਕਵੀਂ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਈ ਵਾਰ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦ ਬਣਾਇਆ ਤਾਂ ਕਿ ਇਹ ਵੱਡੇ ਬਰਤਨ ਭਰ ਜਾਣ ਜਿਹੜੇ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਕੰਮ ਲਈ ਖਰੀਦੇ ਸਨ। ਜਦੋਂ ਇਹ ਮੁਕੰਮਲ ਹੋ ਗਿਆ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਢਕ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਉਹ ਸਾਹਮਣੇ ਵਾਲੇ ਕਮਰੇ ਵੱਲ ਮੁੜੇ ਜਿੱਥੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸਦੀ ਪਵਿੱਤਰਤਾ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਲਈ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਢਕ ਕੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ।

ਫਿਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇੱਥੇ ਸਮਾਗਮ 'ਤੇ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਬਾਹਰ ਤੋਂ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਭੋਜਨ ਬਣਾਉਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਪਾਪਾ ਜੀ ਖੁਦ ਇਸ ਕਾਰਜ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਉਹ ਪ੍ਰਹੁਣਾਚਾਰੀ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਕਸਰ ਬਾਕੀ ਨਹੀਂ ਛੱਡਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ। ਬੀਜੀ ਵੀ ਨਹੀਂ ਛੱਡਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ, ਪਰ ਉਹ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ ਕਿ ਉਹ ਸਭ ਕੁਝ ਦੇਖਣ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕੁਝ ਘੰਟਿਆਂ ਵਿੱਚ ਹੀ ਸਭ ਕੁਝ ਬਣਾ ਲਿਆ।

ਬੀਜੀ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਕਸ਼ਮੀਰ ਨੂੰ ਜਗਾ ਕੇ ਉਸਨੂੰ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਕਿਉਂਕਿ ਕਸ਼ਮੀਰ ਨੂੰ ਜਗਾਉਣਾ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਕੋਈ ਆਸਾਨ ਕਾਰਜ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ। ਉਹ ਜਾਗਣ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਸਮਾਂ ਲੈਂਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੁਝ ਵੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਸਨੂੰ ਇੱਕ ਘੰਟਾ ਜਗਾਉਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਚੱਲਦੀ ਸੀ।

ਜਦੋਂ ਕਸ਼ਮੀਰ ਜਾਗਿਆ, ਉਸਨੇ ਇਸ਼ਨਾਨ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਕੱਪੜੇ ਪਹਿਨੇ, ਫਿਰ ਉਸਨੇ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਆਪਣੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਚੁੱਕੀਆਂ। ਉਸ ਲਈ ਇਸਦੀ ਕੋਈ ਅਹਿਮੀਅਤ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਕੀ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਉਸਦਾ ਝੁਕਾਅ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਆਪਣੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਹੀ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਅੱਜ ਵੀ ਉਹ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਸੀ। ਹੁਣ ਉਸ ਕੋਲ ਇੰਟਰਨੈੱਟ 'ਤੇ ਬਿਤਾਉਣ ਲਈ ਵਿਹਲਾ ਸਮਾਂ ਹੈ। ਹੁਣ ਉਹ ਇੰਟਰਨੈੱਟ 'ਤੇ ਇੱਕ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇੱਕ ਕਿਤਾਬ ਪੜ੍ਹਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਦੋਵਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਸਮਾਂ ਪੜ੍ਹਨ ਅਤੇ ਆਪਣਾ ਗਿਆਨ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਬੀਜੀ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਪਜਾਮਾ ਪਹਿਨੇ ਰੱਖਣ ਲਈ ਹੀ ਕਿਹਾ ਤਾਂ ਕਿ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਰਸੋਈ ਵਿੱਚ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰ ਸਕਾਂ। ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕੰਮ ਮੁਕੰਮਲ ਕਰ ਲਿਆ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਤਿਆਰ ਹੋਣ ਲਈ ਕਿਹਾ। ਸੂਰਜ ਚੜ੍ਹ ਚੁੱਕਾ ਸੀ। ਪਾਪਾ ਜੀ ਸਕੂਲ ਦੇ ਮੁੱਖ ਗੇਟ 'ਤੇ ਗਏ ਤਾਂ ਕਿ ਉਹ ਮਿਸਟਰ ਹਨਕੋਕ ਨੂੰ ਦੇਖ ਸਕਣ ਕਿ ਉਹ ਪੁੱਜ ਗਏ ਹਨ ਜੇਕਰ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬੁਲਾ ਸਕਣ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਰੈੱਡ ਲੇਨ ਦੇ ਸੱਜੇ ਪਾਸੇ ਸਟੋਨੀ ਸਟੈਂਟਨ ਰੋਡ 'ਤੇ ਹੀ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ।

ਮਿਸਟਰ ਹਨਕੋਕ ਸਮੇਂ ਦਾ ਬਹੁਤ ਪਾਬੰਦ ਸੀ, ਉਸਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਗੇਟ ਖੋਲ੍ਹ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਪਾਪਾ ਜੀ ਪੌੜੀਆਂ 'ਤੇ ਚੜ੍ਹੇ ਅਤੇ ਹਾਲ ਦਾ ਜਾਇਜ਼ਾ ਲਿਆ ਕਿ ਸਭ ਕੁਝ ਠੀਕ ਹੈ। ਹਾਲ ਵੀ ਸਾਫ਼ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਮੈਂਟੇਨੈਂਸ ਇਮਾਰਤ ਵਿੱਚ ਗਏ ਜਿਹੜੀ ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਰੈੱਡ ਲੇਨ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਹੀ ਸੀ ਅਤੇ ਮਿਸਟਰ ਹਨਕੋਕ ਨੂੰ ਝਾੜੂ ਦੇਣ ਲਈ ਕਿਹਾ। ਮਿਸਟਰ ਹਨਕੋਕ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹਾਲ ਸਾਫ਼ ਹੈ। ਪਾਪਾ ਜੀ ਨੇ ਕਿਹਾ, ਹਾਂ, ਪਰ ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਸੰਗਤ ਲਈ ਇਸਨੂੰ ਸਾਫ਼ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ।

ਮਿਸਟਰ ਹਨਕੋਕ ਮੁਸਕਰਾਏ ਅਤੇ ਪਾਪਾ ਜੀ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, 'ਮੈਂ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਤੂੰ ਸੇਵਾ ਕਰਨੀ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਮਿਸਟਰ ਸਿੰਘ ਠੀਕ ਹੈ, ਪਰ ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ, ਤੁਸੀਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਸੇਵਾ ਕਰ ਲਓ, ਜੇਕਰ ਸਕੂਲ ਦੀ ਹੋਰ ਸਫ਼ਾਈ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਮੇਰੀ ਸੇਵਾ ਹੈ।'

ਪਾਪਾ ਜੀ ਅੱਖਾਂ ਵਿਚ ਹੰਝੂ ਲੈ ਕੇ ਘਰ ਆਏ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮਿਸਟਰ ਹਨਕੋਕ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਉਸਨੂੰ ਝਾੜੂ ਨਹੀਂ ਲਗਾਉਣ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਫਿਰ ਜ਼ੋਰ ਦੇ ਕੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ, ਪਰ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਵਿੱਚ ਹੰਝੂ ਆ ਗਏ ਸਨ। ਮਿਸਟਰ ਹਨਕੋਕ ਨੇ ਹਾਲ ਵਿੱਚ ਝਾੜੂ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਬਿਲਕੁਲ ਨਵਾਂ ਝਾੜੂ ਲਿਆਂਦਾ ਅਤੇ ਪਾਪਾ ਜੀ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਨਵੇਂ ਝਾੜੂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਾਲ ਸਿਰਫ਼ ਐਤਵਾਰ ਨੂੰ ਦੀਵਾਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇੱਥੇ ਸਫ਼ਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਏਗੀ।

ਬਾਬਾ ਜੀ ਅੱਠ ਵਜੇ ਦੇ ਆਸਪਾਸ ਆਏ, ਪਾਪਾ ਜੀ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਿਸਟਰ ਹਨਕੋਕ ਬਾਰੇ ਦੱਸਿਆ, ਬਾਬਾ ਜੀ ਮੁਸਕਰਾਏ ਅਤੇ ਬੋਲੇ, 'ਧਰਮ ਸਿੰਹਾ ਧਰਮ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਇਨਸਾਨੀਅਤ ਹੈ ਜਿਸ ਬੰਦੇ ਨੇ ਇਨਸਾਨੀਅਤ ਸਿੱਖ ਲਈ ਉਹਦੇ ਵਿੱਚ ਹਰ ਧਰਮ ਦਾ ਵਾਸਾ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।'

ਪਾਪਾ ਜੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੁੱਖ ਗੇਟ ਦਾ ਖੱਬਾ ਪਾਸਾ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਰੱਖਣਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਮੁੱਖ ਗੇਟ ਦਾ ਅੱਧਾ ਹਿੱਸਾ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਕੌਰੀਡੋਰ ਵਿੱਚੋਂ ਪਰਿਵਾਰਕ ਕਮਰੇ ਨੂੰ ਜਾਂਦਾ ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਪਾਪਾ ਜੀ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ ਕਿ ਸਾਰਿਆਂ ਦਾ ਸਵਾਗਤ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਮੈਨੂੰ ਨਹੀਂ ਪਤਾ ਕੀ ਸੀ, ਪਰ ਮੈਨੂੰ ਅੱਜ ਤੱਕ ਉਸ ਪਲ ਦੀ ਠੰਢੀ ਹਵਾ ਮਹਿਸੂਸ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਸੋਚਦਾ ਹਾਂ ਕਿ 18 ਜੂਨ, 1961 ਨੂੰ ਉਸ ਦਿਨ ਸਾਡੇ ਘਰ ਨੰਬਰ 7, ਰੈੱਡ ਲੇਨ, ਕੋਵੈਂਟਰੀ ਵਿੱਚ ਸਾਡੇ ਘਰ ਦਾ ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਖੋਲ੍ਹਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਸ ਦੀ ਸ਼ਾਂਤੀ ਦਾ ਅਹਿਸਾਸ ਮੈਨੂੰ ਅੱਜ ਵੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਖੋਲ੍ਹਿਆ ਗਿਆ ਤਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਦੇ ਚਿਹਰਿਆਂ 'ਤੇ ਇੱਕ ਵੱਖਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਅਹਿਸਾਸ ਸੀ। ਮੈਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਖੋਲ੍ਹਣ ਨਾਲ ਸਾਡੇ ਦਿਲ ਵੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਪਿਆਰ ਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਾਲ ਭਰ ਕੇ ਸੇਵਾ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹ ਗਏ ਸਨ।

ਸਾਢੇ ਅੱਠ ਵਜੇ ਦੇ ਆਸਪਾਸ ਘਰ ਦੇ ਅੱਗੇ ਕਾਰ ਦਾ ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਖੁੱਲਿਸ਼ਆ। ਮੈਂ ਦੇਖਣ ਲਈ ਗਿਆ ਅਤੇ ਇੱਕ ਵਧੀਆ ਤਿਆਰ ਹੋਏ ਸਰਦਾਰ ਨੂੰ ਦੋ ਹੋਰ ਸਰਦਾਰਾਂ ਨਾਲ ਇੱਕ ਛੋਟੀ ਯੂਟੀਲਿਟੀ ਵੈਨ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਆਉਂਦੇ ਦੇਖਿਆ। ਮੈਂ ਅੰਦਰ ਵੱਲ ਭੱਜਿਆ ਅਤੇ ਪਾਪਾ ਜੀ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ, ਉਹ ਬਾਹਰ ਆਏ ਅਤੇ ਖੁਸ਼ੀ ਨਾਲ ਅਸ਼ ਅਸ਼ ਕਰ ਉੱਠੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਬਾਹਾਂ ਫੈਲਾਈਆਂ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਮਹਿਮਾਨ ਨੂੰ ਜੱਫੀ ਪਾਈ ਅਤੇ ਬੋਲੇ, 'ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਿੰਘ, ਵਾਹ ਜੀ ਵਾਹ ਤੁਸੀਂ ਤਾਂ ਮੇਰਾ ਸੇਰ ਖ਼ੂਨ ਵਧਾ ਦਿੱਤਾ।'

ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਿੰਘ ਢਾਡੀ ਨੇ ਆਪਣਾ ਵਾਅਦਾ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਜਲਦੀ ਹੀ ਸਾਡੇ ਦਰਮਿਆਨ ਪਹੁੰਚ ਗਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਬਾਬਾ ਜੀ ਨਾਲ ਮਿਲਾਇਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪਿੰਡਾਂ ਬਾਰੇ ਗੱਲਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਅਤੇ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਦੇ ਪਿੰਡ ਦੇ ਜਾਣਨ ਵਾਲਿਆਂ ਬਾਰੇ ਗੱਲਬਾਤ ਕੀਤੀ।

(ਚਲਦਾ)

ਕਿਸਾਨੀ ਹੁਣ ਕਾਰਪੋਰੇਟਾਂ ਦੇ ਹਵਾਲੇ

ਮੋਦੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ 3 ਜੂਨ ਨੂੰ 'ਇੱਕ ਮੁਲਕ ਇੱਕ ਮੰਡੀ' ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਂਦਿਆਂ ਆਰਡੀਨੈਂਸਾਂ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਇਹ ਹਨ: ਫਾਰਮਿੰਗ ਪ੍ਰੋਡਿਊਸ ਟਰੇਡ ਐਂਡ ਕਾਮਰਸ (ਪ੍ਰੋਮੋਸ਼ਨ ਐਂਡ ਫੈਸਿਲੀਟੇਸ਼ਨ) ਆਰਡੀਨੈਂਸ-2020 ਅਤੇ ਫਾਰਮਰਜ਼ (ਇੰਪਾਵਰਮੈਂਟ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋਟੈਕਸ਼ਨ) ਐਗਰੀਮੈਂਟ ਆਨ ਪ੍ਰਾਈਸ ਐਸ਼ੋਰੈਂਸ ਐਂਡ ਫਾਰਮ ਸਰਵਿਸ ਆਰਡੀਨੈਂਸ-2020 ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਵਸਤਾਂ ਬਾਰੇ ਕਾਨੂੰਨ-1955 ਵਿਚ ਸੋਧ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਇਤਿਹਾਸਕ ਫੈਸਲਾ ਕਰਾਰ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਕੇਂਦਰੀ ਖੇਤੀ ਮੰਤਰੀ ਨਰੇਂਦਰ ਸਿੰਘ ਤੋਮਰ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਆਰਡੀਨੈਂਸਾਂ ਨਾਲ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਆਜ਼ਾਦੀ ਮਿਲ ਰਹੀ ਹੈ। ਕੀ ਸੱਚਮੁੱਚ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਆਜ਼ਾਦੀ ਮਿਲ ਰਹੀ ਹੈ ਜਾਂ ਕਿਸਾਨ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਤੋਂ ਹੀ ਆਜ਼ਾਦ ਹੋ ਜਾਣਗੇ? ਇਸ ਲਈ ਪਹਿਲਾਂ ਰਾਜ ਏਪੀਐੱਮਸੀ ਐਕਟ ਨੂੰ ਸਮਝਦੇ ਹਾਂ?

ਦੇਸ਼ ਦੇ ਬਹੁਤੇ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿਚ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਮੰਡੀਆਂ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਅਤੇ ਨਿਯਮਿਤ ਰਾਜ ਏਪੀਐੱਮਸੀ ਐਕਟ (ਖੇਤੀ ਉਪਜ ਮੰਡੀ ਕਮੇਟੀ ਐਕਟ) ਅਧੀਨ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਵਿਸ਼ਾ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦਾ ਹੈ? ਇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਮੁਤਾਬਿਕ ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਖ਼ਾਸ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਮਾਰਕੀਟ ਖੇਤਰ ਐਲਾਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਈ ਮਾਰਕੀਟ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਏਜੰਸੀ ਨੂੰ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਆਪਣੇ ਤੌਰ ਤੇ ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਮੰਡੀ ਵਿਚ ਖਰੀਦਣ-ਵੇਚਣ ਦੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦੀ ਖੁੱਲ੍ਹ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੀ? ਇਉਂ ਇਹ (ਏਪੀਐੱਮਸੀ) ਕਾਨੂੰਨ ਮੰਡੀਕਰਨ ਨੂੰ ਨਿਯਮਿਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਵੱਡੇ ਰਿਟੇਲਰਾਂ ਦੇ ਸ਼ੋਸ਼ਣ ਤੋਂ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਦਾ ਹੈ? ਇਸ ਤਹਿਤ ਹੀ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਫਸਲਾਂ ਦਾ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਸਮਰਥਨ ਮੁੱਲ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਹੁਣ ਸਿਰਫ ਕਣਕ ਅਤੇ ਝੋਨੇ ਤੇ ਹੀ ਸਰਕਾਰੀ ਖਰੀਦ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਮਿਲਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਵੀ ਖ਼ਾਸ ਤੌਰ ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਵਿਚ? ਹੁਣ ਆਰਡੀਨੈਂਸਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਦੋਂ ਮਾਰਕੀਟ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਮੰਡੀਆਂ ਬਣਨਗੀਆਂ ਜਿਸ ਵਿਚ ਕੇਂਦਰੀ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਕਹਿਣ ਅਨੁਸਾਰ, ਕਿਸਾਨ ਸਿੱਧੇ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਕਿਤੇ ਵੀ ਜਾ ਕੇ, ਜਿਥੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਹੋਵੇ ਕਿ ਫਸਲ ਦਾ ਮੁੱਲ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੈ, ਨਿੱਜੀ ਵੱਡੀਆਂ ਏਜੰਸੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਫਸਲ ਵੇਚ ਸਕਣਗੇ ਅਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕੰਟਰੈਕਟ ਕਰ ਸਕਣਗੇ; ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੁਤਾਬਕ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਿਸਾਨ ਆਪਣੀਆਂ ਫਸਲਾਂ ਦੇ ਵੱਧ ਮੁੱਲ ਲੈ ਸਕਣਗੇ ਪਰ ਕੀ ਅਸਲ ਵਿਚ ਜੋ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਕਹਿ ਰਹੇ ਹਨ, ਉਸ ਨਾਲ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਸੁਧਾਰ ਨੀਤੀ ਕਿਸਾਨੀ ਸੰਕਟ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰ ਦੇਵੇਗੀ? ਇਸ ਸਵਾਲ ਤੇ ਗੱਲ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ 'ਇਤਿਹਾਸਿਕ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਸੁਧਾਰਾਂ' ਦੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਵੀ ਇਤਿਹਾਸ ਵੱਲ ਰੁਖ ਕਰਨਾ ਪੈਣਾ ਹੈ?

ਇਤਿਹਾਸਕ ਪੱਖ: ਆਜ਼ਾਦੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਖੁਰਾਕੀ ਵਸਤਾਂ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਅਤੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਨੂੰ ਵਿਕਸਤ ਕਰਨ ਲਈ ਭਾਰਤੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ 1960 ਵਿਚ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਨੀਤੀ ਵਿਚ ਸੰਸਥਾਈ ਬਦਲਾਓ ਕੀਤੇ ਜੋ ਬਹੁ-ਕੌਮੀ ਕੰਪਨੀਆਂ, ਫੋਰਡ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਰੌਕਫੇਲਰ ਦੇ ਕੀਤੇ ਜ਼ਮੀਨੀ ਸਰਵੇਖਣ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਵ ਬੈਂਕ ਦੀਆਂ ਸਿਫਾਰਸ਼ਾਂ ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਸਨ? ਭੋਜਨ ਉਤਪਾਦਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਉਤਰੀ ਭਾਰਤੀ ਰਾਜਾਂ ਪੰਜਾਬ, ਹਰਿਆਣਾ ਤੇ ਕੁੱਝ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਖੇਤਰ ਦੀ ਚੋਣ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਐੱਚਵਾਈਵੀ ਬੀਜ, ਆਧੁਨਿਕ ਟੈਕਨਾਲੋਜੀ ਤੇ ਮਸ਼ੀਨਰੀ, ਖਾਦ, ਕੀਟਨਾਸ਼ਕਾਂ ਤੇ ਸਬਸਿਡੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਘੱਟ ਰੇਟ ਤੇ ਕਰਜ਼ਾ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਪੈਕੇਜ ਨੂੰ 'ਹਰੀ ਕ੍ਰਾਂਤੀ' ਦਾ ਨਾਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ? ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਸਮਰਥਨ ਮੁੱਲ ਤੇ ਫਸਲਾਂ ਵੇਚਣ ਲਈ ਏਪੀਐੱਮਸੀ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਸ਼ਹਿਰ ਅਤੇ ਪਿੰਡ ਪੱਧਰ ਤੱਕ ਮੰਡੀਆਂ ਬਣਾਈਆਂ ਗਈਆਂ? ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਉਤਪਾਦਨ ਵਿਚ ਵਾਧਾ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਲਾਭ ਮਿਲਿਆ ਜੋ ਖੇਤੀ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਸਰਕਾਰੀ ਨਿਵੇਸ਼ ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਸੀ, ਖ਼ਾਸਕਰ ਜ਼ਿਆਦਾ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕੀ ਵਾਲੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ? ਜਿਵੇਂ ਹੀ ਇਸ ਮਾਡਲ ਦੇ ਤਹਿਤ ਖੇਤੀ ਉਤਪਾਦਨ ਵਧਿਆ, ਹਰੀ ਕ੍ਰਾਂਤੀ ਵਾਲੇ ਇਲਾਕੇ, ਖ਼ਾਸਕਰ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਉਤਪਾਦਨ ਲਈ ਮਸ਼ੀਨੀਕਰਨ ਵੀ ਵਧਿਆ? ਛੋਟੀ ਕਿਸਾਨੀ ਦਾ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ ਅਤੇ ਪੇਂਡੂ ਖੇਤ ਮਜ਼ਦੂਰ ਲਈ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਵਿਚ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੇ ਮੌਕੇ ਵੀ ਘਟਣ ਲੱਗੇ? ਨਾਲ ਹੀ

ਹੁਸ਼ਿਆਰ ਸਿੰਘ

ਖੇਤੀ ਵਸਤਾਂ ਦਾ ਵਪਾਰੀਕਰਨ ਵਧਿਆ ਅਤੇ ਖੇਤੀ ਖੇਤਰ ਸਿੱਧੇ ਅਤੇ ਅਸਿੱਧੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਵਿਸ਼ਵ ਮੰਡੀ ਨਾਲ ਜੁੜ ਗਿਆ?

1980 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨਵ-ਉਦਾਰਵਾਦੀ ਮਾਡਲ ਪੂਰੇ ਵਿਸ਼ਵ ਵਿਚ ਉਦਾਰਵਾਦ, ਨਿੱਜੀਕਰਨ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਵੀਕਰਨ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਆਇਆ? ਇਹ ਨੀਤੀਆਂ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਸ਼ਵ ਬੈਂਕ, ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਮੁਦਰਾ ਕੋਸ਼ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਵ ਵਪਾਰ ਸੰਸਥਾ ਨੇ ਅਪਣਾ ਪੂਰਾ ਜ਼ੋਰ ਲਾਇਆ?

ਭਾਰਤੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਵੀ ਇਸ ਸਮੇਂ ਨਵ-ਉਦਾਰਵਾਦੀ ਆਰਥਿਕ ਮਾਡਲ ਵੱਲ ਆਪਣੀਆਂ ਆਰਥਿਕ ਨੀਤੀਆਂ ਬਦਲਣੀਆਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀਆਂ? ਜਿਵੇਂ ਹੀ ਨਵ-ਉਦਾਰਵਾਦੀ ਆਰਥਿਕ ਮਾਡਲ ਅਪਣਾਇਆ ਗਿਆ, ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਰੋਲ ਘਟਦਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਨਿੱਜੀ ਕੰਪਨੀਆਂ ਨੂੰ ਖੁੱਲ੍ਹ ਦਿੱਤੀ ਗਈ? ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੀਤੀਆਂ ਤਹਿਤ ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਮੰਡੀ ਦੇ ਫੈਲਾਅ ਰਾਹੀਂ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਹੋਵੇਗਾ ਪਰ ਅਸਲ ਵਿਚ ਨਵ-ਉਦਾਰਵਾਦੀ ਨੀਤੀਆਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਸਬਸਿਡੀਆਂ ਹੌਲੀ ਹੌਲੀ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਖ਼ਤਮ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣ ਲੱਗੀਆਂ। ਇਸ ਨਾਲ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਆਮਦਨ ਘਟਣ ਲੱਗੀ ਅਤੇ ਖੇਤੀ ਲਾਗਤ ਦੇ ਖਰਚੇ ਵੱਧਣ ਲੱਗੇ। ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਸੰਕਟ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ? ਇੱਕ ਸਮੇਂ ਬਾਅਦ ਫਸਲਾਂ ਦੀ ਪੈਦਾਵਾਰ ਵੀ ਵਧਣੋਂ ਘਟ ਗਈ ਅਤੇ ਖਰਚੇ ਵਧਣ ਨਾਲ ਕਿਸਾਨੀ ਕਰਜ਼ੇ ਵਿਚ ਫਸਦੀ ਗਈ। ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਦੇ ਵਪਾਰੀਕਰਨ ਨਾਲ ਮੁਨਾਫ਼ੇ ਲਈ ਜੋ ਫ਼ਸਲੀ ਚੱਕਰ ਕਿਸਾਨੀ ਨੇ ਅਪਣਾਇਆ, ਉਸ ਵਿਚੋਂ ਨਿਕਲਣਾ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਹੋ ਗਿਆ? ਇਉਂ ਵੀਹਵੀਂ ਸਦੀ ਦੇ ਅੰਤ ਤੱਕ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਸੰਕਟ ਇੰਨਾ ਡੂੰਘਾ ਹੋ ਗਿਆ ਕਿ ਕਿਸਾਨੀ ਆਤਮ-ਹੱਤਿਆਵਾਂ ਦੇ ਕੁਰਾਹੇ ਪੈ ਗਈ?

ਮਸ਼ੀਨੀਕਰਨ ਵਧਣ ਨਾਲ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਦੇ ਸੰਕਟ ਵਿਚ ਫਸਿਆ ਕਿਸਾਨ, ਖਾਸਕਰ ਛੋਟਾ ਕਿਸਾਨ ਅਤੇ ਪੇਂਡੂ ਖੇਤ ਮਜ਼ਦੂਰ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਕਿੱਤੇ ਵਿਚੋਂ ਬਾਹਰ ਹੋ ਗਿਆ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਰੋਜ਼ਮੱਰਾ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਲਈ ਹੋਰ ਖੇਤਰ ਵੱਲ ਗਿਆ? ਕੋਈ ਪੱਕੇ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿਚ ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਘੱਟ ਆਮਦਨ ਵਾਲੇ ਕਈ ਕਈ ਕਿੱਤਿਆਂ ਵੱਲ ਨੂੰ ਹੋ ਗਏ ਜਿਵੇਂ ਸੀਜ਼ਨ ਮੌਕੇ ਖੇਤ ਵਿਚ ਉਂਜ ਗੈਰ-ਰਸਮੀ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਜਿਵੇਂ ਇਮਾਰਤ ਉਸਾਰੀ, ਭੱਠੇ ਤੇ, ਰੇਹੜੀ-ਫੇਰੀ, ਨਿੱਕਾ ਵਪਾਰ, ਡਰਾਈਵਰੀ ਆਦਿ? ਫਸਲ ਦੇ ਲਾਗਤ ਖਰਚੇ, ਹੋਰ ਦਿਨ ਪ੍ਰਤੀ ਦਿਨ ਵਧ ਰਹੇ ਖਰਚੇ ਅਤੇ ਖੇਤੀ ਵਿਚ ਜ਼ਿਆਦਾ ਕੰਮ ਨਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾ ਹੋਰ ਧੰਦੇ ਅਤੇ ਦੁਬਈ, ਸਿੰਗਾਪੁਰ ਅਤੇ ਦੱਖਣ-ਪੱਛਮੀ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਭੇਜਣ ਦਾ ਰੁਝਾਨ ਵੀ ਵਧਿਆ? ਅਮੀਰ ਕਿਸਾਨੀ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਵਿਚੋਂ ਵੀ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੇ ਬਾਹਰਲੇ ਮੁਲਕਾਂ ਵੱਲ ਜਾਣ ਦਾ ਰੁਝਾਨ ਲਗਾਤਾਰ ਵਧ ਰਿਹਾ ਹੈ? ਹੁਣ ਤੱਕ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ, ਖਾਸਕਰ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਵਿਚ ਕਣਕ ਅਤੇ ਝੋਨੇ ਦੀਆਂ ਫਸਲਾਂ ਦਾ ਘਟੋ-ਘੱਟ ਸਮਰਥਨ ਮੁੱਲ ਮਿਲ ਰਿਹਾ ਹੈ; ਫਿਰ ਵੀ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਸੰਕਟ ਵਧ ਰਿਹਾ ਹੈ? ਜੋ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਸੰਕਟ ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਮੰਡੀ ਦੇ ਵਿਸਤਾਰ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਨਿਵੇਸ਼ ਤੋਂ ਪਿਛੇ ਹਟਣ ਨਾਲ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਮਹਾਮਾਰੀ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਖੇਤੀ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵੱਡੇ ਕਾਰਪੋਰੇਟਾਂ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਕਰਨ ਅਤੇ ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਮੰਡੀ ਦੀ ਰਹਿਨੁਮਾਈ ਤੇ ਛੱਡਣ ਨਾਲ ਹੱਲ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਸਗੋਂ ਹੁਣ ਤਾਂ ਇਹ ਕਿਸਾਨੀ ਨੂੰ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਖੇਤਰ ਵਿਚੋਂ ਬਾਹਰ ਕਰਨ ਵੱਲ ਜਾਂਦਾ ਰਾਹ ਹੈ?

ਆਰਡੀਨੈਂਸ: ਇਨ੍ਹਾਂ ਆਰਡੀਨੈਂਸਾਂ ਦਾ ਸਾਰ ਅੰਸ਼ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਵੱਡੇ ਵਪਾਰੀ ਸਿੱਧੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਮੰਡੀਆਂ ਵਿਚ ਜਾਂ ਸਿੱਧਾ ਕਿਸਾਨ ਨਾਲ ਫਸਲ ਦਾ ਕੰਟਰੈਕਟ ਕਰਕੇ ਬਿਨਾਂ ਕੋਈ ਮੰਡੀ ਟੈਕਸ ਦਿੱਤੇ ਆਪਣੇ ਰੇਟਾਂ ਮੁਤਾਬਿਕ ਖਰੀਦਣਗੇ? ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਲਈ ਇਹ ਭਾਅ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਸਮਰਥਨ ਮੁੱਲ ਵੱਧ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ਪਰ ਸਰਕਾਰੀ ਖਰੀਦ ਦੇ ਘਟਣ ਨਾਲ ਵੱਡੇ ਕਾਰਪੋਰੇਟਾਂ ਦੀ ਇਜਾਰੇਦਾਰੀ ਘੱਟ ਭਾਅ ਤੇ ਫਸਲਾਂ ਖਰੀਦਣ ਵੱਲ ਹੀ ਵਧੇਗੀ? ਏਪੀਐੱਮਸੀ ਐਕਟ ਦੀ ਅਹਿਮੀਅਤ ਨਹੀ ਬਚਣੀ ਅਤੇ ਇਹ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਸਿੱਧਾ ਦਖ਼ਲ ਹੈ ਜੋ ਸੰਘੀ ਢਾਂਚੇ ਦਾ ਹੋਰ ਕੇਂਦਰੀਕਰਨ ਕਰਦਾ ਹੈ? ਕੁੱਲ ਰੂਪ ਵਿਚ ਇਹ ਵਰਤਾਰਾ ਖੇਤੀ ਦੀ ਪੈਦਾਵਾਰ ਉੱਤੇ ਵੀ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਇਜਾਰੇਦਾਰੀ ਦੇ ਕੰਟਰੋਲ ਅਤੇ ਮੁਨਾਫ਼ਾਖੋਰੀ ਵੱਲ ਕਦਮ ਹੈ?

ਇਸ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦਾ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ ਤੇ ਜਥੇਬੰਦ ਹੋਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ; ਜਦਕਿ ਝੋਨੇ ਦੀ ਲਵਾਈ ਦੇ ਭਾਅ ਉੱਤੇ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਿਹਨਤ ਦੇ ਮੁੱਲ ਤੇ ਟਕਰਾਅ ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ ਕਿਸਾਨੀ ਨੂੰ ਫਸਲਾਂ ਦੇ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਸਮਰਥਨ ਮੁੱਲ ਖਤਮ ਹੋਣ, ਖੇਤੀ ਉਤੇ ਕੁੱਲ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਕੰਟਰੋਲ ਵਿਰੁਧ ਸੰਘਰਸ਼ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ? ਮੀਡੀਆ ਦੇ ਰਾਹੀ ਆਈਆਂ ਖ਼ਬਰਾਂ ਮੁਤਾਬਕ, ਵਿਰੋਧੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿਚ ਬੋਲ ਤਾਂ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਕਿਸਾਨ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਸੜਕਾਂ ਤੇ ਆ ਕੇ ਵਿਰੋਧ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ, ਪਰ ਕੀ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਮੰਗਾਂ ਮੰਨਵਾ ਲਈਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ ਜਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਿਵੇਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੇ ਸਾਰੇ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿਚ ਨਵ-ਉਦਾਰਵਾਦੀ ਨੀਤੀਆਂ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ, ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਨੀਤੀਆਂ ਵਿਚ ਸੁਧਾਰ ਕਰ ਕੇ ਕਿਸਾਨੀ ਨੂੰ ਕਾਰਪੋਰੇਟਾਂ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਕਰ ਦੇਣਗੀਆਂ, ਆਉਣ ਵਾਲਾ ਸਮਾਂ ਹੀ ਦੱਸੇਗਾ?

99152-46996

ਵਿਰਾਸਤ ਦੀ ਰੀੜ ਦੀ ਹੱਡੀ ਬਣੀ ਬੈਠਾ ਲੋਹ-ਪੁਰਸ਼ : ਤਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬੜੈਚ

ਵਿਗਿਆਨਕ ਯੁੱਗ ਨੇ ਤਰੱਕੀ ਕਰਦਿਆਂ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਐਨੀ ਘੋਰ ਤਬਦੀਲੀ ਲਿਆ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਪੁਰਾਣਾ ਵਿਰਸਾ ਤਾਂ ਵਿਸਰਦਾ-ਵਿਸਰਦਾ ਲਗਭਗ ਵਿਸਰ ਹੀ ਗਿਆ ਹੈ। ਅੱਜ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਖੇਤੀ-ਬਾੜੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਲ਼-ਪੰਜਾਲ਼ੀ, ਪਰੈਣ, ਛੈਂਟਾ, ਆਰ, ਸੁਹਾਗਾ, ਤੰਗਲੀ, ਸੰਲਘਾ, ਕਹੀ, ਜਿੰਦਰਾ, ਖੂਹ, ਟਿੰਡਾਂ, ਗਾਂਧੀ, ਘੇੜਾ, ਕੁੱਤਾ, ਪਾੜਛਾ, ਚੁਮੱਚਾ, ਮੌਣ, ਵੇਲਣਾ, ਕੜਾਹਾ, ਝਰਨੀ, ਗੰਡ, ਡੋਹਰਾ, ਖੁਰਚਣਾ, ਘਰ ਤੇ ਰਸੋਈ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕੜੀਆਂ-ਬਾਲੇ, ਸਤੀਰ, ਕਿੱਲੀ, ਆਲਾ, ਪਰਨਾਲਾ, ਹਾਰਾ, ਕਾੜਨਾ, ਦਧੂਨਾ, ਚਾਪੜ, ਚਾਟੀ-ਮਧਾਣੀ, ਛੰਨਾ, ਲੋਟਾ, ਕੰਙਣੀ ਵਾਲਾ ਗਿਲਾਸ, ਚੁੱਲੇ-ਚੌਂਕੇ, ਫੂਕਨਾ, ਚਿਮਟਾ, ਡੋਈ, ਕੂੰਡਾ-ਘੋਟਣਾ, ਨੇਤੀ, ਤ੍ਰਿੰਜਣ 'ਚ ਚਰਖੇ, ਪੀਹੜੀ, ਤਕਲਾ, ਗੁੱਝ, ਤੰਦ, ਪੂਣੀ, ਗਲੋਟੇ, ਬੋਹੀਆ, ਪੱਖੀ, ਹੱਥ-ਪੱਖਾ ਜਾਂ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਪੱਖ ਵਿਚ ਗੀਤਾਂ ਦੇ ਤਵੇ ਆਦਿ ਬਾਰੇ ਪੁੱਛ ਲਉ ਤਾਂ ਅਗਲਾ ਸੋਚਦਾ ਕਿ ਪਤਾ ਨਹੀ ਇਹ ਕਿਹੜੇ ਪਰੀ-ਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਪੁੱਛ ਰਿਹਾ, ਸਾਥੋਂ। ਪਰ ਬਲਿਹਾਰੇ ਜਾਈਏ ਓਸਦੇ, ਜਿਹੜਾ ਕਿ ਆਪਣੀ ਇਸ ਸ਼ਾਨਾਂ-ਮੱਤੀ ਵਿਰਾਸਤ ਨੂੰ ਅੱਜ ਦਿਨ ਵੀ ਸੰਭਾਲਣ ਅਤੇ ਜਿਊਂਦਾ-ਜਾਗਦਾ ਰੱਖ ਕੇ ਨਵੀਂ ਪੀੜ੍ਹੀ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਲਈ ਹਿੰਮਤ, ਦਲੇਰੀ ਅਤੇ ਮਿਹਨਤ ਨਾਲ ਦਿਨ-ਰਾਤ ਇਕ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਸਭੇ ਕੁਝ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲਣ ਲਈ ਯਤਨਸ਼ੀਲ ਨੌ-ਜਵਾਨ ਹੈ -- ਤਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬੜੈਚ।

ਜ਼ਿਲਾ ਲੁਧਿਆਣਾ ਦੇ ਪਿੰਡ ਦੀਵਾਲਾ ਵਿਚ ਤਸਵਿੰਦਰ ਦਾ ਘਰ ਕੋਈ ਆਮ ਘਰ ਨਹੀ, ਬਲਕਿ ਇਕ ਅਜਾਇਬ-ਘਰ ਨੂੰ ਵੀ ਮਾਤ ਪਾਉਂਦਾ ਘਰ ਹੈ। ਜਿਸ ਵਿਚ ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਪੁਰਾਣਾ ਸਾਰਾ ਕੁਝ ਸਾਜੋ-ਸਮਾਜ ਸਾਖ਼ਸ਼ਾਤ ਸੰਭਾਲ ਰੱਖਿਆ ਹੈ। ਪੁਰਾਣੇ-ਤੋਂ-ਪੁਰਾਣੇ ਸਿੱਕੇ, ਪੁਰਾਣੇ-ਤੋਂ-ਪੁਰਾਣਾ ਸਮਾਨ, ਪੁਰਾਣੇ ਗੀਤਾਂ ਦੇ ਤਵੇ ਆਦਿ ਦੇਖ ਕੇ ਮੱਲੋ-ਮੱਲੀ ਸ਼ਾਬਾਸ਼ੇ ਨਿਕਲਦੀ ਹੈ, ਦਰਸ਼ਕ ਦੇ ਮੂੰਹੋਂ। ਤਸਵਿੰਦਰ ਇਸ ਵਿਰਾਸਤ ਨੂੰ ਘਰ 'ਚ ਸੰਭਾਲਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਿਤ ਨਹੀ। ਉਹ ਇਕ ਉਚ-ਮਿਆਰੀ ਕਲਮ ਦਾ ਵਧੀਆ ਲੇਖਕ ਵੀ ਹੈ। ਪੰਜਾਬੀ ਦਾ ਦੇਸ਼-ਵਿਦੇਸ਼ ਦਾ ਕਿਹੜਾ ਪੇਪਰ ਜਾਂ ਮੈਗਜ਼ੀਨ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਉਸ ਦੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ, ਗੀਤ, ਲੇਖ ਅਤੇ ਮੁਲਾਕਾਤਾਂ ਨਹੀ ਛਪ ਰਹੀਆਂ। ਕਿੱਧਰੇ ਉਹ ਖੇਤਾਂ ਵਿਚ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਦੇ ਸੰਦਾਂ ਹਲਾਂ-ਪੰਜਾਲੀਆਂ, ਬਲਦਾਂ, ਖੂਹਾਂ-ਟਿੰਡਾਂ, ਵੇਲਣਿਆਂ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨ ਕਰਵਾ ਰਿਹਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਕਿੱਧਰੇ ਪੁਰਾਣੇ ਕੱਖਾਂ ਦਿਆਂ ਢਾਰਿਆਂ 'ਚ ਚੁੱਲਿਆਂ-ਚੌਂਕਿਆਂ, ਚਾਟੀਆਂ-ਮਧਾਣੀਆਂ ਦੇ, ...ਕਿਧਰੇ ਉਹ ਤ੍ਰਿੰਜਣਾਂ ਵਿਚ ਲੈ ਵੜਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿੱਧਰੇ ਕੱਚਿਆਂ ਕੋਠਿਆਂ ਦੇ ਬਨੇਰਿਆਂ ਉਤੇ ਵੱਜਦੇ ਸਪੀਕਰਾਂ ਦੀਆਂ ਪੈਂਦੀਆਂ ਗੂੰਜਾਂ ਵਿਚ ਲਿਜਾ ਖੜਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਪਾਠਕ ਨੂੰ। ਫਿਰ, ਵਿਰਸੇ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲ ਰਹੀਆਂ ਸਖਸ਼ੀਅਤਾਂ ਬਾਰੇ ਵੀ ਖੁੱਲਕੇ ਲਿਖਦਾ ਹੈ, ਉਹ।

ਆਪਣੇ ਪਿੰਡ ਵਿਚ ਤਸਵਿੰਦਰ ਨੇ, "ਗੁਰਸੇਵਕ ਸਿੰਘ" ਨਾਂ ਦੀ ਇਕ ਲਾਇਬਰੇਰੀ ਵੀ ਖੋਹਲ ਰੱਖੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਹ ਖੁਦ ਮੇਨਟੇਨ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇੱਥੇ ਹੀ ਬਸ ਨਹੀ, ਨਸ਼ਿਆਂ ਦੇ ਵਗਦੇ ਛੇਵੇਂ ਦਰਿਆ ਵਿਚ ਰੁੜਨੇ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ, ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਦੀ ਹੋ ਰਹੀ ਅਣਡਿੱਠੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਮਾਜਿਕ ਬੁਰਾਈਆਂ ਤੋਂ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਸਾਵਧਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਹੋਕਾ ਵੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਨੌਜਵਾਨ ਆਪਣੀ ਕਲਮ ਰਾਂਹੀਂ। ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਨਸ਼ਿਆਂ ਤੋਂ ਦੂਰ ਰੱਖਣ ਅਤੇ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਤ ਕਰਨ ਦੇ ਮੰਤਵ ਨਾਲ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪਿੰਡ ਦੀਵਾਲਾ ਵਿਚ "ਬਾਬਾ ਜੋਰਾਵਰ ਸਿੰਘ ਜੀ, ਬਾਬਾ ਫਤਹਿ ਸਿੰਘ ਜੀ ਸਪੋਰਟਸ ਕਲੱਬ" ਬਣਾ ਕੇ ਖੇਡ ਮੈਦਾਨ ਤਿਆਰ ਕਰਵਾਇਆ ਹੈ। ਜਿਸ ਨੂੰ ਸਾਫ-ਸੁਥਰਾ ਬਣਾਉਣ ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਸਾਥੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਬੜੈਚ, ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸੁਖਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਫੌਜੀ, ਖਜ਼ਾਨਚੀ ਹਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਫੌਜੀ ਅਤੇ ਮੈਂਬਰ ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਗੋਪੀ, ਲਖਵੀਰ ਸਿੰਘ ਲੱਖਾ ਅਤੇ ਲੱਖੀ ਆਦਿ ਨੂੰ ਨਾਲ ਲੈਕੇ ਉਹ ਹਰ ਵਕਤ ਸਰਗਰਮ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰਾਂ ਪਿੰਡ ਦੇ ਸਕੂਲ ਦੀ ਪਾਰਕ ਦੀ ਸਾਂਭ-ਸੰਭਾਲ ਦਾ ਜਿੰਮਾ ਵੀ ਉਸਨੇ ਆਪਣੇ ਸਿਰ ਹੀ ਲੈ ਰੱਖਿਆ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕ-ਭਲਾਈ ਕਾਰਜਾਂ ਵਿਚ ਉਸਦੀ ਜੀਵਨ-ਸਾਥਣ ਬੀਬੀ ਹਰਜਿੰਦਰ ਕੌਰ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਬੇਟਾ ਕੋਮਲਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਅਕਸ਼ਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਵੀ ਪੂਰਾ ਸਾਥ ਦੇ ਰਹੇ ਹਨ।

ਸੈਂਕੜੇ ਸਟੇਜਾਂ ਤੋਂ ਮਾਨ-ਸਨਮਾਨ ਹਾਸਲ ਕਰ ਚੁੱਕੇ, "ਵਿਰਾਸਤ ਦੀ ਰੀੜ ਦੀ ਹੱਡੀ" ਬਣੀ ਬੈਠੇ ਇਸ ਲੋਹ-ਪੁਰਸ਼ ਤਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬੜੈਚ ਦੀ ਸੋਚ ਨੂੰ ਕੋਟਿ-ਕੋਟਿ ਸਲਾਮ! ਇਸ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਸਿਰ ਉਚਾ ਹੀ ਹੋਵੇਗਾ, ਜੇਕਰ ਇਸ ਨੌਜਵਾਨ ਨੂੰ ਸਟੇਟ ਐਵਾਰਡ ਦੇ ਕੇ ਇਸ ਦੇ ਵੱਡਮੁੱਲੇ ਸਲਾਹੁਣ-ਯੋਗ ਕਾਰਜਾਂ ਦੀ ਕਦਰ ਪਾਈ ਜਾਵੇ, ਜਿਸ ਦੇ ਲਈ ਕਿ ਹੱਕਦਾਰ ਵੀ ਬਣਦਾ ਹੈ ਉਹ।

-ਪ੍ਰੀਤਮ ਲੁਧਿਆਣਵੀ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ,
9876428641

ਸੰਪਰਕ : ਤਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬੜੈਚ,
75279-31887

ਚੁਣੌਤੀਪੂਰਨ ਬੱਚੇ ਦੇ ਵਿਕਾਸ 'ਚ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ

ਪੂਜਾ ਸ਼ਰਮਾ

ਮਨੁੱਖ ਇਕ ਸਮਾਜਿਕ ਪ੍ਰਾਣੀ ਹੈ। ਉਹ ਆਪਣਾ ਜੀਵਨ ਪਰਿਵਾਰ, ਛੋਟੇ ਸਮੂਹ ਜਾਂ ਸਮਾਜ 'ਚ ਰਹਿ ਕੇ ਹੀ ਸਫਲ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ 'ਚ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਭੂਮਿਕਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਪਰਿਵਾਰ ਹੀ ਉਸ 'ਚ ਕਦਰਾਂ-ਕੀਮਤਾਂ, ਨੈਤਿਕ ਤੇ ਵਿਹਾਰਕ ਗੁਣ ਪੈਦਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦਾ ਆਦਾਨ-ਪ੍ਰਦਾਨ ਪਰਿਵਾਰ 'ਚ ਹੀ ਸੰਭਵ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਵਿਅਕਤੀ ਦੀਆਂ ਜਨਮ ਤੋਂ ਮੌਤ ਤਕ ਸਾਰੀਆਂ ਕਿਰਿਆਵਾਂ ਪਰਿਵਾਰ 'ਚ ਹੀ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ।

ਜੇ ਸੌਖੇ ਸ਼ਬਦਾਂ 'ਚ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਪਰਿਵਾਰ ਸਮਾਜ ਦੀ ਇਕ ਛੋਟੀ ਇਕਾਈ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਪ੍ਰਤੱਖ ਜਾਂ ਅਪ੍ਰਤੱਖ ਰੂਪ ਵਿਚ ਬੱਚੇ ਦੇ ਸਮਾਜਿਕ, ਮਾਨਸਿਕ ਤੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਸਮਾਜ ਸ਼ਾਸਤਰੀ ਚਾਰਲਸ ਕੂਲੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪਰਿਵਾਰ ਇਕ ਅਜਿਹਾ ਮੌਲਿਕ ਸਮੂਹ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਬੱਚੇ ਦੇ ਸਮਾਜਿਕ ਜੀਵਨ ਤੇ ਆਦਰਸ਼ਾਂ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਪਰਿਵਾਰ ਇਕ ਅਜਿਹਾ ਸੂਬਾ ਹੈ ਜੋ ਵਿਆਹ ਤੇ ਖ਼ੂਨ ਦੇ ਸਬੰਧਾਂ ਨਾਲ ਸੰਗਠਿਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਪਰਿਵਾਰ ਸ਼ਬਦ ਪਰਿ ਤੇ ਵਾਰ ਤੋਂ ਬਣਿਆ ਹੈ। ਪਰਿ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਚਾਰੇ ਪਾਸੇ ਤੇ ਵਾਰ ਭਾਵ ਦਿਨ, ਰੌਸ਼ਨੀ ਆਦਿ। ਪਰਿਵਾਰ ਭਾਵ ਜੋ ਆਪਣੀ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤੀ, ਵਧੀਆ ਵਿਚਾਰ ਤੇ ਨੈਤਿਕ ਕਦਰਾਂ ਕੀਮਤਾਂ ਨੂੰ ਚਾਰੇ ਪਾਸੇ ਫੈਲਾਉਂਦਾ ਹੈ।

ਜੇ ਅਸੀਂ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਵਿਕਲਾਂਗ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀਆਂ ਜੀਵਨੀਆਂ ਪੜ੍ਹੀਏ ਤਾਂ ਸਾਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗੇਗਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਾਮਯਾਬ ਹੋਣ 'ਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਭੂਮਿਕਾ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਰਹੀ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਹੈਲਨ ਕੈਲਰ ਬਹੁਤ ਛੋਟੀ ਸੀ ਤਾਂ ਉਸ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਦੀ ਰੌਸ਼ਨੀ ਤੇ ਸੁਣਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਚਲੀ ਗਈ। ਇਸ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਉਸ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਾਉਣ ਲਈ ਐਨ ਮੈਂਨਸਫੀਲਡ ਨਾਂ ਦੀ ਅਧਿਆਪਕਾ ਨੂੰ ਘਰ ਬੁਲਾਇਆ, ਜਿਸ ਸਦਕਾ ਹੈਲਨ ਕੈਲਰ ਬ੍ਰੇਲ ਲਿਪੀ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਨਾ ਸਿੱਖ ਗਈ ਤੇ ਮਹਾਨ ਲੇਖਿਕਾ ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਸੁਧਾਰਕ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਵਿਲੱਖਣ ਪ੍ਰਤਿਭਾ ਬਣ ਕੇ ਸਾਰੇ ਸੰਸਾਰ 'ਚ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਹੋਈ। ਪਰਿਵਾਰ ਦਾ ਸਰੂਪ ਹਰ ਸਮਾਜ 'ਚ ਅਲੱਗ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇੱਥੋਂ ਤਕ ਕਿ ਇਕ ਹੀ ਸਮਾਜ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸੂਬਿਆਂ ਦੇ ਵਿਸਥਾਰ ਵਿਚ ਭੂਗੋਲਿਕ, ਸਮਾਜਿਕ ਤੇ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤਕ ਹਾਲਾਤ ਵੱਖ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਪਰਿਵਾਰ ਦਾ ਸਰੂਪ ਵੀ ਇੱਕੋ ਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਪਰਿਵਾਰ ਦਾ ਮੁੱਖ ਕਾਰਜ ਸੰਤਾਨ ਦੀ ਉਤਪਤੀ, ਪਾਲਣ-ਪੋਸ਼ਣ, ਧਾਰਮਿਕ ਸੰਸਕਾਰ ਦੇਣਾ, ਵਿੱਦਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ, ਸਿਹਤ ਦੀ ਸੰਭਾਲ, ਵਧੀਆ ਨਾਗਰਿਕ ਬਣਨ ਦੇ ਗੁਣ ਜਿਵੇਂ ਪਿਆਰ, ਸਹਿਣਸ਼ੀਲਤਾ, ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ, ਸਹਿਯੋਗ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਆਦਿ ਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਤੌਰ-ਤਰੀਕੇ ਸਿਖਾਉਣਾ ਹੈ। ਇਕ ਚੁਣੌਤੀਪੂਰਨ ਬੱਚੇ ਲਈ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਹੋਰ ਵੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿਚ ਇਕ ਬਚਾ ਜਨਮ ਤੋਂ ਵਿਕਲਾਂਗ ਹੈ ਜਾਂ ਬਾਅਦ 'ਚ ਹੋ ਜਾਵੇ। ਉਸ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿਚ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲੀ ਸਮੱਸਿਆ ਉਸ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਮਾਂ-ਬਾਪ, ਭਰਾ-ਭੈਣ ਉਸ ਬੱਚੇ ਲਈ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਆਸਰਾ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਜੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਰਵੱਈਆ ਉਸ ਬੱਚੇ ਪ੍ਰਤੀ ਪਿਆਰ, ਨਿਮਰਤਾ ਤੇ ਸਨਮਾਨ ਭਰਿਆ ਹੋਵੇਗਾ ਤਾਂ ਹੀ ਉਹ ਬੱਚਾ ਆਪਣੀ ਸਰੀਰਕ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਨਾਲ ਖ਼ੁਦ ਨੂੰ ਸਹਿਜ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰ ਸਕੇਗਾ।

ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰਨਾ : ਜਦੋਂ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਵਿਕਲਾਂਗ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹਨ ਤੇ ਉਹ ਉਸ ਦੇ ਅਤੇ ਸਿਹਤਮੰਦ ਬੱਚੇ ਵਿਚਕਾਰ ਕੋਈ ਫ਼ਰਕ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ। ਇਸ ਦਾ ਬੱਚੇ ਦੇ ਮਾਨਸਿਕ ਵਿਕਾਸ 'ਤੇ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਉਸ 'ਚ ਵੀ ਆਪਣੀ ਵਿਕਲਾਂਗਤਾ ਨੂੰ ਸਹਿਜ ਸੁਭਾਅ ਕਰਨ ਦੀ ਤਾਕਤ ਆ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਆਤਮ ਨਿਰਭਰ ਬਣਾਉਣਾ : ਮਾਨਸਿਕ ਰੂਪ 'ਚ ਚੁਣੌਤੀਪੂਰਨ ਬੱਚੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਪੜ੍ਹ ਨਹੀਂ ਸਕਦੇ। ਇਸ ਲਈ ਹਰ ਪਰਿਵਾਰ ਦਾ ਫ਼ਰਜ਼ ਬਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਹੁਨਰ ਕੌਸ਼ਲ ਸਿਖਾਇਆ ਜਾਵੇ। ਕੋਈ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵੋਕੇਸ਼ਨਲ ਟਰੇਨਿੰਗ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਹ ਆਪਣੇ ਪੈਰਾਂ 'ਤੇ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋ ਜਾਣ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੂਸਰਿਆਂ ਦਾ ਮੁਹਤਾਜ ਨਾ ਰਹਿਣਾ ਪਵੇ।

ਚੰਗੇ ਗੁਣ ਵਿਕਸਤ ਕਰਨਾ : ਪਰਿਵਾਰ ਪਹਿਲੀ ਪਾਠਸ਼ਾਲਾ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਇਕ ਬੱਚਾ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਗੁਣ ਆਪਣੇ ਵੱਡਿਆਂ ਦੀ ਨਕਲ ਕਰ ਕੇ ਸਿੱਖਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਈ ਪਰਿਵਾਰ ਅਜਿਹੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨਾਲ ਵਿਤਕਰੇ ਭਰਿਆ ਵਤੀਰਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਸ ਦੇ ਮਨ ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਭੈਣ-ਭਰਾ ਲਈ ਘਿਰਣਾ ਤੇ ਈਰਖਾ ਵਰਗੇ ਭਾਵ ਪੈਦਾ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਹਰ ਮੈਂਬਰ ਦਾ ਫ਼ਰਜ਼ ਹੈ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਦੂਸਰੇ ਬੱਚਿਆਂ ਵਾਂਗ ਹੀ ਸਮਝਣ ਤਾਂ ਕਿ ਉਹ ਵੀ ਆਪਣੇ 'ਚ ਚੰਗੇ ਇਨਸਾਨ ਦੇ ਗੁਣ ਜਿਵੇਂ ਪਿਆਰ, ਹਮਦਰਦੀ, ਸਹਿਯੋਗ ਦੀ ਭਾਵਨਾ, ਪਰਉਪਕਾਰ ਆਦਿ ਗੁਣ ਧਾਰਨ ਕਰ ਸਕਣ।

ਮਜ਼ਬੂਤ ਇੱਛਾ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਵਿਕਾਸ : ਪਰਿਵਾਰ ਉਹ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕੜੀ ਹੈ, ਜੋ ਬੱਚੇ 'ਚ ਸਵੈਮਾਣ ਦੀ ਭਾਵਨਾ, ਆਤਮ-ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਤੇ ਮਜ਼ਬੂਤ ਇੱਛਾ ਸ਼ਕਤੀ ਪੈਦਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਇਕ ਬੱਚੇ 'ਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਗੁਣਾਂ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਬਚਪਨ 'ਚ ਹੀ ਹੋ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਉਹ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀ ਹਰ ਮੁਸੀਬਤ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਬੜੇ ਹੌਸਲੇ ਨਾਲ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਬੱਚੇ ਦੇ ਸਵੈਮਾਣ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਕਰਨਾ ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਚੁਣੌਤੀਪੂਰਨ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਘਰ ਦੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਫ਼ੈਸਲਿਆਂ 'ਚ ਭਾਗੀਦਾਰ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਉਸ ਦੇ ਸਵੈਮਾਣ ਵਿਚ ਵਾਧਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤੇ ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਘਰੇਲੂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਉਸ ਦੇ ਮਜ਼ਬੂਤ ਮੋਢਿਆਂ 'ਤੇ ਰੱਖੀ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਉਸ ਦੀ ਇੱਛਾ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਪਰਖ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤੇ ਉਸ ਦੇ ਵਿਕਾਸ 'ਚ ਵੀ ਸਹਾਈ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਚੁਣੌਤੀਪੂਰਨ ਬੱਚਿਆਂ ਲਈ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਬਹੁਤ ਅਹਿਮ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੰਤੁਲਨ ਬਣਾ ਕੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਸ਼ਖ਼ਸੀਅਤ 'ਚ ਵਧੀਆ ਗੁਣ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਿੱਦੀ, ਝਗੜਾਲੂ ਬਣਨ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣ। ਭਾਵ ਉਸ ਨਾਲ ਵਤੀਰਾ ਕਿਹੋ ਜਿਹਾ ਹੋਵੇ, ਜੋ ਆਮ ਬੱਚੇ ਨਾਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਨੂੰ ਉਹ ਸਾਰੀਆਂ ਸਹੂਲਤਾਂ ਤੇ ਮੌਕੇ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ, ਜੋ ਤੰਦਰੁਸਤ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਮਿਲਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਸਭ ਉਸ ਦੇ ਸਰਬਪੱਖੀ ਵਿਕਾਸ 'ਚ ਸਹਾਈ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਬੋਝ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੈ ਤੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਫ਼ਰਜ਼ ਵੀ।

ਵਿੱਦਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੇ ਮੌਕੇ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਉਣਾ : ਚੁਣੌਤੀਪੂਰਨ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਾਈ ਕਰਨ ਦੇ ਮੌਲਿਕ ਹੱਕ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਉਸ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਨਰਕ ਬਣ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਪੜ੍ਹਾਈ ਇਕ ਅਜਿਹਾ ਗਹਿਣਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਧਾਰਨ ਕਰ ਕੇ ਉਹ ਸਮਾਜ 'ਚ ਆਤਮ ਨਿਰਭਰ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਲ ਸਨਮਾਨ ਤੇ ਕਾਮਯਾਬੀ ਹਾਸਿਲ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਪਰਿਵਾਰ ਦਾ ਫ਼ਰਜ਼ ਬਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪੜ੍ਹਨ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕਰਨ ਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਵਧੀਆ ਵਾਤਾਵਰਨ ਵੀ ਮੁਹੱਈਆ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਜੋ ਉਸ 'ਚ ਸਾਰੀਆਂ ਪਰੇਸ਼ਾਨੀਆਂ ਨੂੰ ਸਹਿੰਦਿਆਂ ਪੜ੍ਹਨ ਤੇ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਦੀ ਲਾਲਸਾ ਬਣੀ ਰਹੇ।

Travel for Less Inc.
SPECIALIZED IN DISCOUNT FARES WORLDWIDE
INDIA | PAKISTAN | EUROPE
ASIANA AIRLINES
A STAR ALLIANCE MEMBER
Asiana Airlines Daily Flight To New Delhi
ਅਗਰ ਤੁਸੀ ਇੰਡਿਆਂ ਜਾਣ ਲਈ ਸਸਤੀਆਂ ਟਿਕਟਾ ਲਭ ਰਹੇ ਹੋ ਜਾਂ ਫਿਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸੀਟ ਮਿਲਣ ਵਿਚ ਦਿਕਤ ਆ ਰਹੀ ਹੈ ਤਾਂ ਸਾਨੂੰ ਇੱਕ ਵਾਰ ਕਾਲ ਜਰੂਰ ਕਰੋ ਅਸੀ ਹਰੇਕ ਵੱਡੀ ਏਅਰਲਾਈਨ ਦੀਆਂ ਟਿਕਟਾ ਬਹੁਤ ਵਧੀਆ ਰੇਟਾਂ ਤੇ ਵੇਚਦੇ ਹਾਂ।
Best deals on major airlines like
ASIANA AIRLINES
CHINA AIRLINES
BRITISH AIRWAYS
CATHAY PACIFIC
virgin atlantic
SINGAPORE AIRLINES
Emirates
ETIHAD AIRWAYS
Lufthansa
QATAR AIRWAYS
8th time in a row
2016 Best of Fremont Award
CALL US TO GET BEST RATES FOR YOUR AIR TICKETS TO INDIA AND WORLDWIDE.
CST NO : 2031914-40
Serving the Bay Area Since 1996
We have moved to
32116-Alvarado Blvd. Union City, CA-94587
Email: info@travelforlessinc.com
CALL 510-791-3300 Book online 24x7 @ www.Letsflyhome.com

Valley Real Estate Center's

1). **1415 W Anderson Stockton, $4,900,000.**
  a). **4.5 Acre Lot, include 15000 Square foot warehouse with 10 loading dock, 2000 square foot office.**
  b). **Two bay truck repair shop.**

2). **1801 E Dr martin luther king jr Blvd, Stockton, CA 95205 APN 155-140-15. Offered at $4,399,000. Almost 10 acres paved truck parking with approximately $32000 monthly income.**

3). **1943 E Fremont St, 1924 E park St and 1850 E Oak St Stockton CA 95205, Total 8 APN number, one lot, 7.56 acres paved truck parking.Offered at $3,000,000.**

Valley Real Estate Center
Realtor DRE 01922089
209.956.1000
gbsingh84@gmail.com
68 E 11th St Ste 109
Tracy, CA 95376

Steele Insurance Agency
Broker DRE 0H78402
408.355.5700
rsingh@siainc.net
17900 Murphy Pkwy
Lathrop, CA 95330

VALLEY REAL ESTATE CENTER

STEELE INSURANCE AGENCY

Ranjit Singh

Sell & Buy | Residential | Commercial | Management